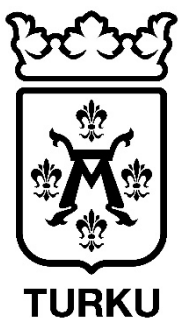

ÅBO STADS BOKSLUT 2023

TURKU

Stadsstyrelsen 25.3.2024

Borgmästarens överblick – Minna Arve

Året 2023 var igen ett år av förändringar också för Åbo stad. Det finska kommunfältet upplevde en av de största förändringarna under dess historia, då ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster överfördes från kommunerna till välfärdsområdena. Reformen ändrade på ett väsentligt sätt både stadens uppgifter och ekonomins struktur. Staden blev en allt starkare producent av bildnings- och livskrafttjänster – ett ställe där vi bokstavligen uppfostrar framtiden genom att vi genom tjänsterna för t.ex. småbarnspedagogik och undervisning tar hand om våra barn och unga samt skapar framtiden genom mångsidiga satsningar på stadens livskraft.

De nya betoningarna i stadens arbete blev också synliga som konkreta förändringar i stadens organisationsstruktur under 2023. Den nya servicehelheten för livskraft grundades 1.6.2023 och den ska underställa stadsstyrelsen svara för de funktioner som siktar på stadens tillväxt och utveckling. Därtill grundades servicehelheten för barn och unga, som har som uppgift att skapa en ny verksamhets- och ledningsmodell som beaktar helheten av tjänster för barn och unga. Målet är att tjänsterna för barn och unga ska fungera på ett förebyggande sätt, genuint stöda välbefinnande samt genomföras i rätt tid och på rätt plats. Blicken flyttas från stadens organisation till de som använder stadens tjänster – barn och unga och deras familjer.

Kommunsektorn har ännu förändringar framför sig. Organiseringsansvaret för de offentliga arbetskraftstjänsterna överförs till kommunerna 1.1.2025. Under hösten 2023 beslutade Åbo tillsammans med 22 andra kommuner i Egentliga Finland om grundandet av Åbo sysselsättningsområde. Sysselsättningsområdet med 420 000 invånare och över 200 000 person i arbetsför ålder kommer att vara det tredje största sysselsättningsområdet i Finland efter Helsingfors och Tammerfors sysselsättningsområden. Ändringen möjliggör en allt bättre sammanföring av sysselsättnings-, företags- och utbildningstjänster och stöder stadens arbetet för att fräja livskraft.

Åboregionens tillväxt fortsatte rekordstarkt under 2023. Befolkningsökningen och inflyttningsöverskottet steg under året mer än någonsin tidigare under den tid vi har haft tillgång till statistiken sedan 1972. Under sommaren 2023 uppnådde Åbo en viktig milstolpe då stadens invånarantal för första gången överskred 200 000 invånare. På en nordisk skala är Åbo på plats 16 i kategorin för städer som överskridit milstolpen 200 000 invånare. Stadens tillväxt är ett positivt tecken men kräver också att

staden kan förnya sig. Vi bygger på många sätt en mycket annorlunda stad än beslutsfattarna gjorde för bara tio år sedan. För att Åbo ska förbli en av spetsarna i tillväxttrion tillsammans med Tammerfors och huvudstadsregionen, är det centralt att vi vågar rikta blicken tillräckligt långt in i framtiden. En långsiktig vision för stadsutveckling som fastställts i borgmästarprogrammet samt noggrant övervägda stadsinvesteringar visar vägen också då vi står inför nya situationer.

Ur ekonomins synvinkel var 2023 fortfarande på många sätt ett utmanande år. Finlands ekonomiska tillväxt saktades av och inflationen som steg snabbt i början av året samt den åtstramade penningpolitiken fördröjade särskilt byggindustrins och bostadsbyggandets utsikter mot slutet av året. De ekonomiska konsekvenserna av social- och hälsovårdsreformen syntes ännu inte fullt ut i den kommunala ekonomin 2023. Räkenskapsperiodens överskott uppgick till 32,5 miljoner euro, vilket återspeglar ju delvis denna snedvridning. Den allt stramare helhetsbilden av de offentliga finanserna under de kommande åren skapar också tryck på den kommunala ekonomins framtid. Efter social- och hälsovårdsreformen är stadens ekonomi i allt högre grad beroende av kommunal- och samfundsskatteintäkter. Att stadens ekonomi i allt högre grad är kopplad till den allmänna konjunkturutvecklingen är en utmaning för den långsiktiga ekonomiska planeringen.

I början av 2023 inleddes ett anpassningsprogram i Åbo. Med programmet strävar staden efter att stärka sin ekonomi genom att både öka inkomster och minska utgifter. Vårt mål är att säkerställa att Åbos ekonomi vilar på en frisk grund också i fortsättningen, så att vi kan fortsätta ordna högklassiga och tillräckliga tjänster. Beaktansvärt är att efter ändringen står kostnaderna för tjänsterna för barn och unga för cirka 75 procent av stadens budget från 2023 framåt. Detta innebär att redan små ändringar i kostnads- och inkomststrukturen för helheten upprepas i justeringen av stadens ekonomi som helhet.

Bland de dystra utsikterna för den offentliga ekonomin är det skäl att komma ihåg att de största städerna i vårt land är de viktigaste byggarna och att de viktiga källorna för ekonomisk tillväxt, dvs. innovationer och investeringar uppstår i våra största städer. Stadens långsiktiga investeringar skapar grund för byggandet av hela Finlands tillväxt och därför är det särskilt viktigt att se efter städernas investeringsförmåga under de kommande åren. Åbo fortsatte med sin noggrant övervägda men

långsiktiga investeringsprogram, som under 2023 totalt var 182 miljoner euro.

Staden har under de senaste åren gjort flera strategiska kulturinvesteringar, av vilka många anknuter till Kulturstranden som byggs på Auraåns strand. På hösten 2023 inleddes byggarbetena för byggandet av Åbo musikhus Fuuga på Kulturstranden. I och med musikhuset Fuuga håller ett helt unikt kulturkluster på att byggas vid åstranden, där stadsteatern, musikhuset samt WAM som genomgår en sanering under 2024 bildar en helt unik helhet.

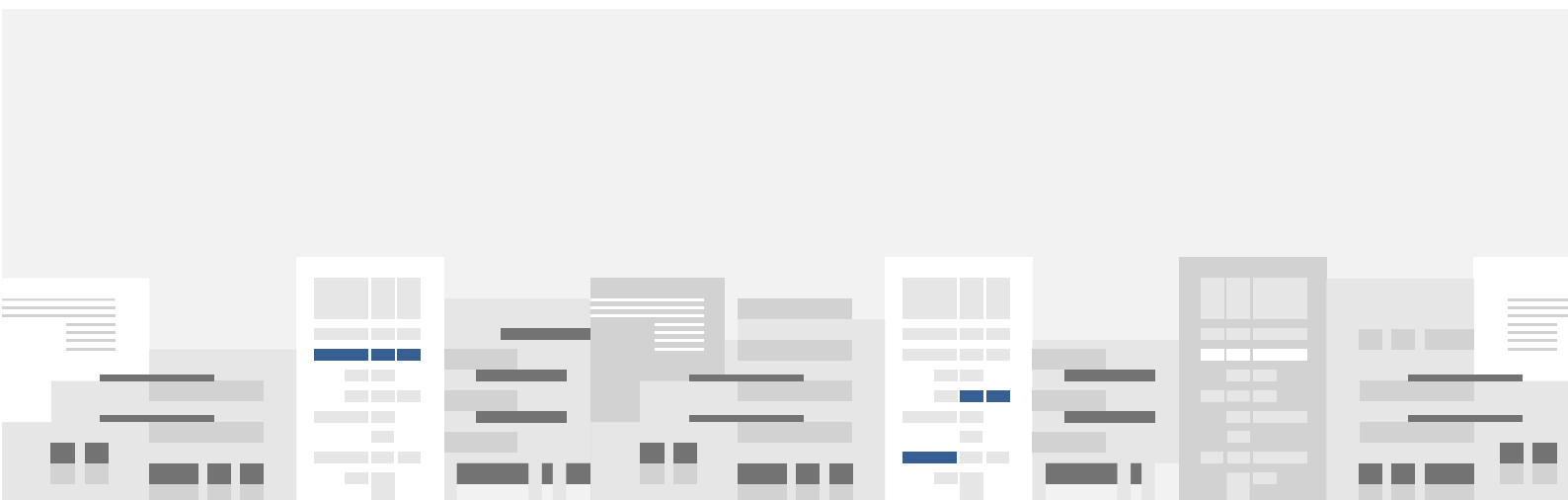
Satsningarna på barns och ungas välbefinnande syns även konkret som en fortsättning på det omfattande programmet för saneringar och nybyggande av skolor och daghem i Åbo. Av sanerings- och nybyggnadsprojekten var Pääskylvuoren koulu och Sirkkala skola samt Talikorven päiväkoti de mest centrala.

Samhällets verksamhetsmiljö var fortsättningsvis turbulent under 2023. Rysslands anfallskrig i Ukraina fortsatte och tematiken för säkerhet var starkt närvarande även i planeringen av stadens verksamhet. Många ukrainare som flytt kriget ansökte om registrering av hemkommun under 2023. Ukrainarnas integration i Åbo stöddes på många sätt och flera barn från Ukraina inledde sin skolgång i den föreberedande undervisningen i Åbo.

Borgmästare Minna Arve

Åbo har redan länge varit känt som en av världens ledande klimatstäder. Det är dock klart att klimatkrisen och förlusten av diversitet inte kan lösas separat utan vi måste förebygga båda samtidigt i tätt samarbete, särskilt genom att utnyttja lösningar för cirkulär ekonomi. Under 2023 tog Åbo klara steg också i formen av åtgärder för att trygga diversitet och stadens första program för främjande av naturens diversitet (programmet LUMO) godkändes av stadsfullmäktige sommaren 2023. Programmet mål är att ta ett ordenligt hopp framåt i klimatärenden i Åbo stadens arbete och att i betydande grad öka resurserna för naturvård och naturskydd. I en stad som växer är det särskilt viktigt att beakta helhetens hållbarhet.

För Åbo var 2023 ett år av reform och tillväxt. Genom att fortsätta vårt målinriktade stadsutvecklingsarbete, förberedde vi oss även på att vända ett nytt blad i stadens historia då vi 2029 får fira vår stads 800-årsjubileum. Åbos långa och fina historia som en av Finlands äldsta städer ger oss en känsla av säkerhet, vår stad kommer att klara av de kommande årens utmaningar. Med modiga och långsiktiga investeringar och ett målmedvetet utvecklingsarbete skapar vi en god grund för Åbo för det kommande århundradet. Att vi har framtiden i våra händer i varje vägskäl och varje stund då vi gör val är inspirerande.

Borgmästarens översikt

1. Väsentliga ändringar i verksamheten och ekonomin	1
1.1. Stadens förvaltning och förändringar i den	1
1.2. Allmän ekonomisk utveckling	4
1.3. Väsentliga ändringar i stadens verksamhet och ekonomi	5
1.4. Stadens personal	10
1.5. Miljöfaktorer	11
1.6. Andra icke-ekonomiska ärenden	14
1.7. Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen	16
1.8. Bedömning av stadens och stadskoncernens största risker och osäkerhetsfaktorer samt andra faktorer som påverkar verksamhetsutvecklingen	17
2. Redogörelse för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen	20
3. Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	22
3.1. Räkenskapsperiodens resultat	22
3.2. Finansiering av verksamheten	27
4. Finansieringsställning med förändringar	30
5. Totalinkomster och -utgifter	35
6. Stadskoncernens verksamhet och ekonomi	36
6.1. Sammanställning av sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet	36
6.2. Förändringar i koncernen	36
6.3. Koncernens verksamhetsstyrning	37
6.4. Ordnandet av koncernövervakningen och riskhanteringen	38
6.5. Koncernbokslutet och nyckeltal	41
6.6. Väsentliga händelser gällande koncernen efter att bokslutet har färdigställts och utvärdering av den sannolikt förestående utvecklingen	47
7. Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder som gäller balansering av ekonomin	47
8. Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin	48
Stadsfullmäktige	50
Centralvalnämnden	51
Revisionsnämnden	52
Stadsstyrelsen, koncernförvaltningen, servicehelheten för livskraft, sysselsättningstjänster	54
Servicehelheten för fostran och undervisning	74
Servicehelheten för kultur, idrott samt barn och unga	77
Servicehelheten för stadsmiljö	88
Koncernbolagen	
Arkea Oy -koncernen	101
Blue Industry Park Oy	102
Business Turku Oy	103
Stiftelsen Forum Marinum	105
Kaarea Oy	107
Kuntec Oy	109
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab -koncernen	111
Stiftelsen Åbo 2029 sr.	114
Åbo City Data Ab	115
Koncernen Åbo Energi	118
Turun Aikuiskoulutussäätiö	120
Turun Ammattikorkeakoulu Oy	121
Åbo Stadsteater Ab	123
Åbo Stadstrafik Ab	124
Åbo Musikundervisning Ab (Åbo konservatorium)	125
Åbo Hamn Ab -koncernen	127

Turun seudun puhdistamo Oy	129
Turun Seudun Vesi Oy	132
Konstens hus i Åbo Ab	134
Åbo Teknologifastigheter Ab	136
Åbo Vattenförsörjning Ab	138
Studentbystiftelsen i Åbo	140
Koncernen TVT Asunnot Oy	142
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	144
Visit Turku Archipelago Oy	146
9. Jämförelse över utfallet av de ekonomiska målen	
9.1. Driftsekonomidelens utfallsjämförelse	147
9.2. Investeringsdelens utfallsjämförelse	149
9.3. Resultaträkningsdelens utfallsjämförelse	150
9.4. Finansieringskalkyldelens utfallsjämförelse	151
10. Bokslutkalkyler	
10.1. Resultaträkning	152
10.2. Balansräkning	153
10.3. Finansieringskalkyl	155
10.4. Koncernens resultaträkning	156
10.5. Koncernbalansräkning	157
10.6. Koncernens finansieringskalkyl	159
11. Noter till bokslutet	
Noter beträffande uppgörandet av bokslutet	160
Noter till resultaträkningen	169
Noter till balansräkningen	174
Noter angående säkerhet, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte har tagits med i balansräkningen	187
Noter angående personalen och revisorns arvoden	195
Bokslutkalkyler för Skadefonden	197
Resultaträkning för separata funktioner	198
12 Förteckningar och redogörelser	
12.1. Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i bokslutet	204
12.2. Förteckning över använda bokföringsböcker	208

Undertecknande av bokslutet och bokslutsanteckning

1. Väsentliga ändringar i verksamheten och ekonomin

1.1. Stadens förvaltning och förändringar i den

Stadsfullmäktige svarar för stadens verksamhet och ekonomi samt utövar stadens högsta beslutanderätt. Åbo stadsfullmäktige har totalt 67 ledamöter under mandatperioden 2021–2025.

Under mandatperioden 2023 var Mika Maaskola (SDP) ordförande för stadsfullmäktige. Första vice ordförande var Muhis Azizi (Saml.), andra vice ordförande fram till 18.6.2023 var Abdullahi Sultan (VF), tredje vice ordförande var Mikael Miikkola (Sannf) och fjärde vice ordförande var Saara Ilvessalo (Gröna). Som andra vice ordförande i Abdullahi Sultans ställe fungerade Timo Furuholm från 19.6.2023.

Stadsstyrelsen, som är underställd stadsfullmäktige, leder stadens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Stadsstyrelsen svarar också för samordningen av stadens verksamhet och för beredningen av stadsfullmäktiges beslut, bortsett från ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av ett sådant tillfälligt utskott som avses i 35 § i kommunallagen eller av revisionsnämnden, och för

verkställigheten av dessa beslut och tillsynen över beslutens laglighet. Stadsstyrelsen bevakar stadens intressen och, om inte något annat bestäms i lag eller anges i förvaltningsstadgan, företräder staden och för stadens talan i vittomfattande ärenden och ärenden som gäller hela staden.

Stadsstyrelsen har 14 ledamöter och varje ledamot har en personlig ersättare. Stadsfullmäktige utser ledamöter och ersättare i stadsstyrelsen bland ledamöterna och ersättarna i fullmäktige för en mandatperiod på två år.

Borgmästaren är ordförande för stadsstyrelsen och de biträdande borgmästarna är vice ordförande. Stadsstyrelsens ordförande var borgmästare Minna Arve (Saml.), första vice ordförande var biträdande borgmästaren Piia Elo (SDP), andra vice ordförande var biträdande borgmästaren Elina Rantanen (Gröna) och tredje vice ordförande fram till 31.7.2023 var biträdande borgmästaren Heikki Pälve (Saml.). från 1.8.2023 var Mirka Muukkonen(vf) tredje vice ordförande.

De politiska styrkeförhållandena i stadsfullmäktige och stadsstyrelsen under fullmäktigeperioden 2021–2025:

	Stadsfullmäktige 67 medlemmar	Stadsstyrelsen 14 medlemmar
Samlingspartiet och Kristdemokraterna i Finland	(till 4.2.2023 17) 18	4
Finlands Socialdemokratiska Parti	(till 23.10.2023 13) 12	3
Vänsterförbundet	(till 8.4.2022 11) 9	2
Gröna förbundet	10	2
Sannfinländarna	(tills 3.10.2022 9 st., tills 4.2.2023 8 st.) 7	2
Svenska folkpartiet	3	1
Centern i Finland	3	0
Inte medlemmar i fullmäktigegruppen	(2 för tiden 9.4.2022-16.4.2023, 1 för tiden 24.10-12.11.2023) 0	0
Rörelse Nu Åbo	1	0
Förnuftets Röst	(från 24.10.2022) 1	0
Fullmäktigeledamot Elina Sandelin	(från 17.4.2023) 1	0
Fullmäktigeledamot Johannes Yrttiaho	(från 17.4.2023) 1	0
HT	(från 13.11.2023) 1	0

Verksamhetsmodellen för det Nya Åbo

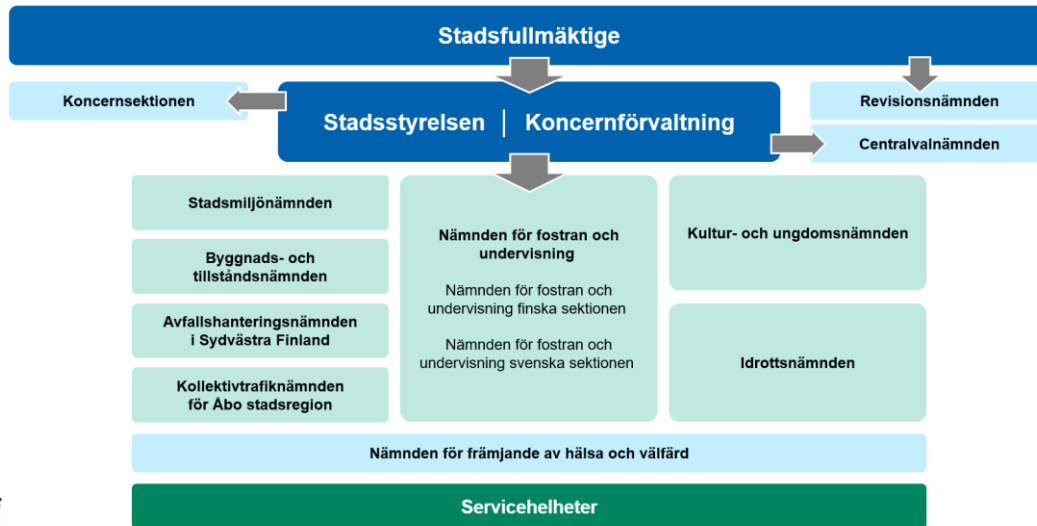
Det Nya Åbo är en viktig ändringsprocess vars mål är att införa ett människo- och företagscentrerat ledarskap och verksamhetssätt. Åbo övergår stegvis till en allt mer samverkande ledning. Målet är att förbättra förmågan att genomföra Åbos strategiska mål och samtidigt förtydliga ledningsförhållandena och förtäta ledningen på stadsnivå.

Verkställandet av Det Nya Åbo inleddes då Åbo stadsfullmäktige godkände 17.5.2021 § 103 förvaltningsstadgan enligt det nya besluts- och ledningssystemet som ska iakttas från och med 1.6.2021, samt förvaltningsstadgan enligt borgmästarmodellen som trädde i kraft 1.8.2021.

Enligt den s.k. borgmästarmodellen företräds stadens högsta ledning av borgmästaren och tre biträdande borgmästare. Borgmästaren och de biträdande borgmästarna bildar ett borgmästarpresidium som styr och samordnar stadens verksamhet enligt stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens beslut. Borgmästarpresidiet består

av heltidsanställda förtroendevalda. Borgmästaren är ordförande för stadsstyrelsen och dess koncernsektion samt leder stadens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet. Stadens tre borgmästare fungerar som ordförande för nämnderna.

Åbo stads organ

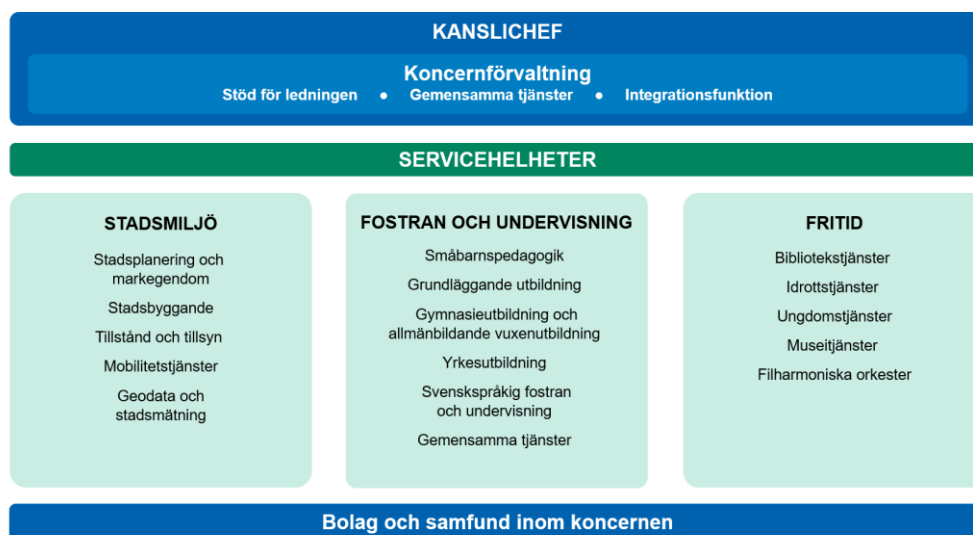
Åbo stads administrativa organisation

Koncernförvaltningen svarar för beredningen av beslutsfattande och verkställigheten av beslut i stadens organ. Dessutom bistår koncernförvaltningen borgmästaren och kanslichefen vid ledningen av stadens förvaltning och skötseln av ekonomin samt vid ledningen av verksamheten och ekonomin. Till koncernförvaltningen hör stöd för ledningen, gemensamma tjänster och integrationsfunktionen. Kanslichefen underställd borgmästaren leder stadskoncernens verksamhet och svarar för dess utvecklande.

Personalen som ansvarar för organisering av tjänsterna arbetar inom koncernförvaltningen och personalen som producerar tjänsterna arbetar inom serviceenheterna.

Åbo stad hade fram till 31.5.2023 tre serviceenheter: stadsmiljö, fostran och undervisning samt fritid.

Åbo stads förvaltning

Åbo stads organisation från och med 1.6.2023

Stadsfullmäktige beslutade 17.4.2023 om ändringar i servicehelheterna. Servicehelheten för fostran och undervisning och servicehelheten för stadsmiljö förblev oförändrade. De nya servicehelheterna blev servicehelheten för kultur, servicehelheten för idrott, servicehelheten för samverkande helhetssyn inom tjänsterna för barn och unga och servicehelheten för livskraft.

Servicehelheten för fostran och undervisning har till uppgift att ordna och utveckla småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen samt morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen, yrkesutbildningen samt den allmänbildande vuxenutbildningen.

Servicehelheten för stadsmiljön svarar för skapandet av verksamhetsförutsättningar för den attraktiva stadens tillväxt, utvecklingen av stadsmiljön, strukturell funktionalitet och trivsel. Servicehelheten ansvarar också för stadens byggda infrastrukturegendom, byggande och underhåll av en högklassig stadsmiljö och byggande av sunda lokaler. Därtill svarar servicehelheten för myndighetstjänster som gäller miljö och byggande, miljöskydd, regionala myndighetstjänster inom avfallshanteringen och regionala kollektivtrafiktjänster samt andra mobilitetstjänster och platsdata.

Servicehelheten för kultur har till uppgift att svara för utvecklandet och organiseringen av de kultur-, musei-, biblioteks- och orkestertjänster inom servicehelheten och samarbetet med sammanslutningar inom det fria konstfältet samt främja och stöda kulturverksamheten i staden.

Servicehelheten för idrott skapar förutsättningar för kommuninvånarna att delta i motion och idrott genom att

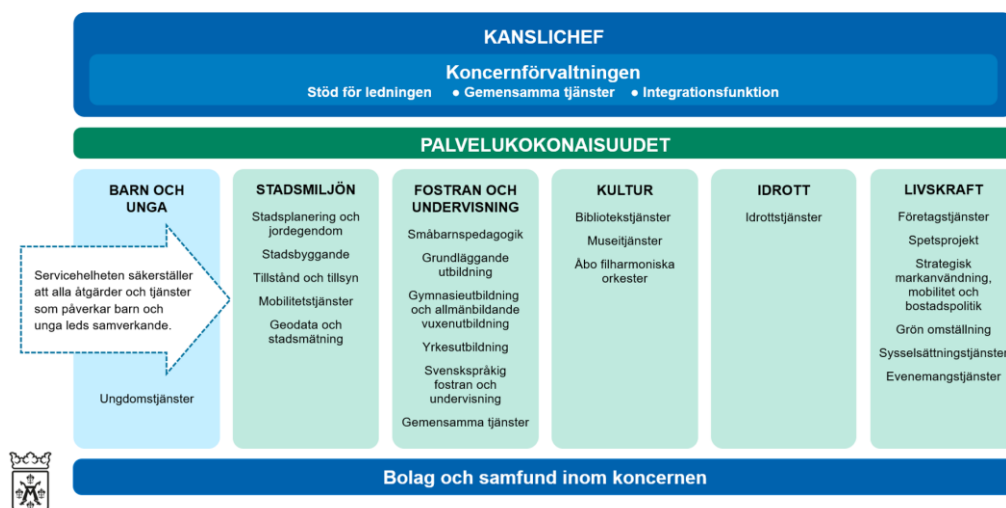
utveckla det lokala och regionala samarbetet samt olika former av hälsofrämjande motion och idrott, stöda medborgarverksamhet, erbjuda motions- och idrottsplatser samt ordna motion och idrott också för olika specialgrupper.

Servicehelheten för samverkande helhetssyn inom tjänsterna för barn och unga leder ett ändringsprojekt där man skapar en ledningsmodell som på ett övergripande sätt beaktar de tjänster som riktar sig till barn och unga. Den samverkande ledningen inom servicehelheten för tjänster för barn och unga svarar för att resurserna allokeras så att de grundar sig på kunskap och behov och skapar välfärd för barn och unga och livskraft för staden. Ledningsmodellen beaktar både stadens tjänster och andra aktörer. Till servicehelheten hör serviceområdet för ungdomstjänster som skapar förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomsverksamhet genom att ordna tjänster och lokaler för unga och stöda de ungas medborgarverksamhet.

Servicehelheten för livskraft ansvarar för de funktioner som siktar på stadens tillväxt och utveckling. Servicehelheten för livskraft förstärker staden som en konkurrenskraftig och lockande verksamhetsmiljö för företag och invånare samt leder företagstjänsterna inom stadskoncernen.

Servicehelheterna leds av servicedirektörer som förvaltningsmässigt lyder under kanslichefen. Servicedirektörerna har med tanke på integrationen till uppgift att svara för att produktionen är resultatrik samt att samordna tjänsterna inom servicehelheten så att de utgör en ändamålsenlig del av organiseringshelheten.

Åbo stads administrativa organisation

1.2. Allmän ekonomisk utveckling

Den allmänna utvecklingen

Enligt Statistikcentralens preliminära kvartaluppgifter för nationalekonomin minskade volymen av Finlands bruttonationalprodukt med 1,0 procent år 2023 jämfört med året innan. Bruttonationalprodukten växte under 2023 enbart under årets andra kvartal. Byggbranschens och industrins lågkonjunktur drog ner på bruttonationalprodukten.

Enligt preliminära uppgifter om samhällsekonomin minskade efterfrågan med sammanlagt 3,2 procent år 2023 jämfört med år 2022. Exportvolymen minskade med 1,8 % och importvolymen med 7,4 % jämfört med föregående år. Privata konsumtionsutgifterna minskade med 1,0 % och offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 5,1 % år 2023. Privata investeringar minskade med 3,5 procent och de offentliga investeringarna minskade med 12,5 procent. Volymen på sektorernas värdeökning minskade med 1,5 procent jämfört med det föregående året. Byggandets volym har minskat från början av 2022 och fortsatte minska under hela 2023. Byggandet av hus har minskat särskilt drastiskt.

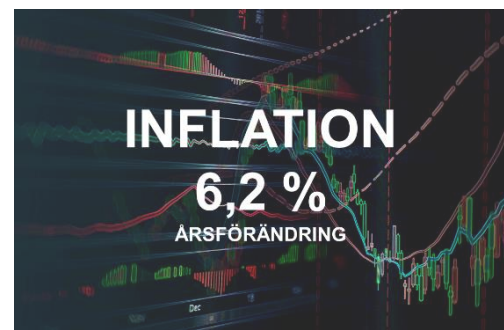
Den årliga ändringen i konsumentpriser som Statistikcentralen beräknat var 3,6 procent i december 2023. Under 2023 låg inflationen i genomsnitt på 6,2 procent.

Enligt Kommunförbundets preliminära bokslutsanalys för 2023 var kommunernas nyckeltal starka och kommunernas ekonomi uppnådde balans. Detta beror dock på de extraordinära engångsposter i anknytning till vårdreformen och kommunekonomin utsikter kommer att bli allt dystrare inom den närmaste framtiden. Information grundar sig på Statskontorets och före det Statistikcentralens bokslutsprognoser från 2021 som Kommunförbundet analyserat.

Utvecklingen i den egna ekonomiska regionen

Statistikcentralens branschvisa uppgifter om omsättningen i Åbo ekonomiska region finns tillgängliga fram till slutet av september 2023. I Åbo ekonomiska region utvecklades omsättningen och antalet anställda i en positiv riktning under de tre första kvartalen år 2023. Under det första kvartalet 2022 ökade omsättningen med 8,2 procent, under det andra kvartalet ökade omsättningen med 0,9 procent och under det tredje kvartalet med 0,4 procent jämfört med året innan. I hela landet minskade omsättningen under de tre första kvartalen år 2023.

Vårdreformen ändrade på ett betydande sätt på både inkomster och utgifter för kommunerna under 2023. Räkenskapsperiodens sammanlagda resultat för fastlandets kommuner och samkommuner var 2023 1,8 miljarder euro för kassaflödet av verksamheten och investeringarna är ett litet överskott i kommunalekonomin. Resultatet utgörs dock helt av engångsposter och utan dem skulle kommunekonomin visa ett underskott på 0,1 miljoner euro Enligt kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser försvagades kommunernas och samkommunernas sammanlagda årsbidrag med -11,6 procent år 2023. Enligt bokslutsprognosen beräknades de externa verksamhetskostnaderna i fastlandets kommuner och samkommuner öka med 52 procent och verksamhetsintäkterna beräknades minska med 28 procent år 2023 jämfört med föregående år. Man behöver dock beakta att vårdreformen befriade kommunerna från kostnaderna för social- och hälsovården men samtidigt försvann även kundavgifterna och verksamhetsintäkterna. Enligt bokslutsprognoserna hade 13 av kommunerna i fastlandet ett negativt årsbidrag år 2023, medan årsbidraget året innan var negativt i 16 kommuner.

I Åbo ekonomiska region ökade omsättningen under det tredje kvartalet 2023 i den maritima industrin (33,3 %) och inom servicebranscherna (1,5 %), medan de andra branscherna hade en negativ utveckling. Industrins omsättning sjönk med 3,8 procent, parti- och detaljhandeln med 1,6 procent och byggbranschen med 0,6 procent.

Enligt Statistikcentralens konjunkturuppgifter ökade antalet anställda inom alla branscher med 2,8 procent under tredje kvartalet 2023 i Åbo ekonomiska region jämfört med året innan. Av sektorerna sjönk enbart antalet

personal inom byggbranschen (-0,2 %) aningen, inom de andra områdena var utvecklingen av personalantalet positiv. Antalet anställda inom marinindustrin ökade med 7,5 procent, antalet anställda inom industrin ökade med 3,7 procent, medan antalet anställda inom tjänsterna ökade med 2,5 procent samt antalet anställda inom parti- och detaljhandeln med 1,1 procent jämfört med året innan.

Enligt arbets- och näringsministeriets statistik fanns i Åbo i slutet av 2023 totalt 12 661 arbetslösa arbetssökande, av vilka 11 471 var arbetslösa och 1 190 permitterade på heltid. I slutet av 2023 var arbetslöshetsgraden 13,0, då den året innan var 12,3. Arbetslöshetsgraden hade ökat med 0,7 procentenheter under året.

Av de arbetslösa arbetssökande i Åbo hade vart tredje varit arbetslösa utan avbrott minst ett år och vart femte hade en utländsk nationalitet. Av de arbetssökande var 12 procent ungdomsarbetslösa. Antalet långtidsarbetslösa var 4 194 personer och det är en minskning på 7 % från det föregående årets statistik. Till skillnad från långtidsarbetslösheten, har ungdomsarbetslösheten och arbetslösheten bland utlänningar ökat under det senaste året. I slutet av 2023 fanns det 1 481 arbetslösa under 25 år i Åbo och deras antal hade ökat med 15 procent jämfört med motsvarande period året innan. Av de arbetslösa arbetssökande var 2 411 utlänningar och deras antal ökade med 8 procent från december 2022.

Skillnaderna mellan kommunerna i Egentliga Finland vad gäller arbetslösheten var betydande och den högsta arbetslöshetsgraden i Egentliga Finland var i Åbo i december 2023. I Egentliga Finland var arbetslösheten dock lägre än i resten av landet (11,2 %). Av de sex största

städerna hade Uleåborg den högsta arbetslösheten (13,7 %) medan Åbo och Tammerfors statistik låg på 13 %. I Åbo ekonomiska region var andelen arbetslösa arbetssökande 10,5 % av arbetskraften i slutet av år 2023.

Åbos invånarantal överskred 200 000 invånare under 2023 och i staden bodde enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter 201 889 invånare vid slutet av året. Den kraftiga befolkningsökningen som började under 2022 fortsatte också under 2023 och stadens befolkningsökning gjorde ett nytt rekord med 3 989 personer från 2022 till 2023. Invandringen är lokomotivet bakom befolkningsökningen. Invandringen ökade Åbos invånarantal med 3 166 personer medan nettoinvandringen från andra kommuner var över hälften mindre (1 430 personer). År 2023 var nativiteten historiskt låg. Under året föddes 1 505 barn, vilket är mindre än under ett enda år under de senaste drygt 80 åren. Antalet personer som dog under 2023 var 588 fler än antalet födda.

Vid slutet av 2023 talade 15,3 procent av åboborna ett annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål och andelen invånare som talar ett främmande språk har ökat med 1,5 procentenheter under året.

1.3. Väsentliga ändringar i stadens verksamhet och ekonomi

Ändringar av ekonomi- och inkomstgrunder

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet i början av 2023 och av kommunerna skärdes bl.a. kommunalskatten ned med 12,64 procentandelar och statsandelarna minskade även för att möjliggöra finansieringen av välfärdsområdenas verksamhet.

Stadsfullmäktige bekräftade Åbos kommunalskattesats till 6,86 procent. I fastighetsskattesatserna skedde inga förändringar och den allmänna fastighetsskattesatsen var 1,15 procent, skattesatsen för byggnader som används för stadigvarande boende var 0,45 procent och skattesatsen för andra än byggnader som används för stadigvarande boende var 1,10 procent.

Fastighetsskattesatsen för en obebyggd byggnadsplats var 4,00 procent.

Organisationsförändringar

Personalen inom Åbo stads social- och hälsovårdstjänster och personalen inom stödtjänsterna som övergår till välfärdsområdet samt personalen vid Egentliga Finlands räddningsverk överfördes genom överlåtelse av rörelse till Egentliga Finlands välfärdsområde från 1.1.2023 (Ssn 31.10.2022 § 446).

Åbo stads medlingsverksamhet vid brott och tvister överfördes genom överlåtelse av rörelse till Egentliga Finlands välfärdsområde från 1.1.2023 (Ssn 31.10.2022 § 447).

Funktionerna och personalen inom utvecklingen av turisttjänster överfördes genom överlåtelse av rörelse från Åbo stads servicehelhet för fritid till Visit Turku Archipelago Oy från 1.1.2023 (Ssn 10.11.2022 § 465).

Sirkkalabackens skola slogs samman med Sirkkala skola och S:t Olofsskolan från 1.8.2023 (Sfm 13.3.2023 § 51).

Man beslutade att beredning av överföringen av affärsverksamhet som överlåtelse av rörelse för stödtjänsterna för Åbos filharmoniska orkester (marknadsföringen, försäljningen, kommunikationen, produktionen samt tekniska tjänster) till Turun Kaupunginteatteri Oy kan inledas (Ssn 10.10.2023 § 376).

Ansvaret för att organisera offentliga arbetskraftstjänster och därmed förknippade uppgifter överförs från staten till kommunerna 1.1.2025. Samarbetsavtalet för Åbo sysselsättningsområde och planen för ordnandet av arbetskraftstjänster godkändes (Sfm 23.10.2023 § 206).

Stadsstyrelsen beslutade att ordna en överföring av Åbo internationella skolas grundläggande utbildning från Turun yliopisto till Åbo stad så att Åbo stad i sin helhet tar över ansvaret för verksamheten vid Åbo internationella skola också för undervisningens del från 1.8.2025 (Ssn 5.2.2024 § 43).

Stadsfullmäktiges beslut om budgetändringar som rör räkenskapsperioden 2023

13.3.2023 § 50

Investeringsanslaget för byggherreverksamhet för stadsmiljön höjdes med 11 153 500 euro och för byggherreverksamheten för lokaler med 2 059 170 euro gällande

de projekt vars genomförande skjutits upp från år 2022 till år 2023.

15.5.2023 § 101

I samband med behandlingen av första delårsöversikten gjordes följande ändringar i anslagen och inkomstposterna i budgeten för 2023:

- idrottsnämndens inkomstposter höjdes med 385 000 euro och utgiftsanslaget minskades med 700 000 euro och på motsvarande sätt minskades också ur koncernförvaltningens reserveringsanslag 315 000 euro,
- av stadsstyrelsens anslag överfördes 1 328 611 euro till nämnden för främjande av hälsa och välfärd,

- av stadsmiljönämnden överfördes en justeringspott på 40 423 euro till kollektivtrafiknämnden,
- för stadsmiljöns servicehelhet ökades anslag för interna hyresutgifter för objekten Salutorget med 365 000 euro och för Logomobron med 44 000 euro,
- ett anslag på 209 797 euro allokeras till servicehelheten för stadsmiljö för rekrytering av tilläggsresurser så att köerna vid planläggningen ska kunna avvecklas enligt stadsstyrelsens beslut stadsstyrelsens beslut 6.2.2023 § 53.

18.9.2023 § 188

I samband med den andra delårsöversikten beslutade stadsfullmäktige att fastställa organens anslag och de beräknade inkomsterna är nettobindande (verksamhetsbidrag) och beslutade därtill minska anslaget för kultur-

och ungdomsnämnden med 45 291 euro och överföra motsvarande summa till servicehelheten för livskraft.

13.11.2023 § 219

I samband med behandlingen av tredje delårsöversikten gjordes följande ändringar i anslagen och inkomstposterna i budgeten för 2023:

- anslagen i budgeten för stadsmiljönämnden som riktas till lastning och borttransportering av snö ökades med 200 000 euro,
- ränteintäkterna minskades med 700 000 euro och de övriga finansieringsintäkterna minskades med 500 000 euro i resultaträkningsdelen,
- anslagen i budgeten för idrottsnämnden höjdes med 177 351 euro och stadsstyrelsens anslag för buffertfonden minskades med motsvarande summa,
- anslagen för nämnden för fostran och undervisning höjdes med 21 050 000 euro och
- anslagen i budgeten för nämnden för fostran och undervisning höjdes med 1 610 000 euro och stadsstyrelsens anslag för buffertfonden minskades med motsvarande summa.

Uppnåendet av de budgeterade målen för verksamheten och ekonomin

Den ursprungliga budgeten för 2023 som godkännts av fullmäktige visade ett överskott på 15,9 miljoner euro. Under budgetåret godkände fullmäktige ett nettotillägg på 22,2 miljoner euro för verksamhetsutgifter och en minskning på 0,4 miljoner euro för verksamhetsinkomster så att underskottet i den ändrade budgeten är 7,1 miljoner euro. Räkenskapsperioden avslutades dock med ett överskott på 32,5 miljoner euro och utföll således 39,6 miljoner bättre än den ändrade budgeten mest på grund av att inflödet av verksamhetsintäkter och samfundsskatter var större än beräknat.

Enligt den ursprungliga budgeten uppgick investeringsutgifterna till 221,2 miljoner euro. Därtill godkände fullmäktige ett tillägg på 13,2 miljoner euro för investeringsutgifterna under budgetåret. Investeringarna underskreds med 52,0 miljoner euro. Investeringsutgifternas finansieringsandelar underskred budgeten med 0,5 miljoner euro. Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva överskred budgeten 0,2 milj. euro.

Utfallet av skattefinansieringen var sammanlagt 600,0 miljoner euro (1 267,6 miljoner euro bokslutet 2022) och budgeten överskreds med ca 29 miljoner euro. Skatteinkomsterna blev 519,2 miljoner euro (948,0 miljoner euro bokslutet 2022), vilket var 29,2 miljoner euro mer än budgeterat. Kommunalskatten gav 16,5 miljoner euro, samfundsskatten 9,4 miljoner euro och fastighetsskatten 3,3 miljoner euro mer än budgeterat. Stadsmiljösektorns verksamhetsutgifter var 80,8 milj. euro (2022 bokslut 319,7 milj. euroa) och underskred budgeten med 0,4 miljoner euro.

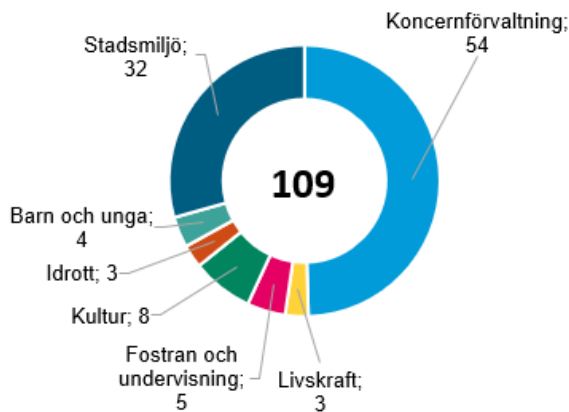
Avvikelser i verksamhetsbidragen som är bindande i stadens nämnder:

- Verksamhetsbidraget för stadsstyrelsen underskreds med 14,6 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna överskreds med 16,2 miljoner euro och
- verksamhetsutgifterna överskreds med 1,7 miljoner euro.
- Verksamhetskostnaderna och verksamhetsinträkterna för nämnden för främjande av hälsa och välfärd underskreds med 0,1 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för nämnden för fostran och undervisning överskreds med 8,7 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna överskreds med 2,4 miljoner euro och verksamhetsutgifterna överskreds med 11,1 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för kultur- och ungdomsnämnden underskreds med 0,4 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna överskreds med 0,8 miljoner euro och verksamhetsutgifterna överskreds med 0,4 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för idrottsnämnden utföll nästan enligt planen. Verksamhetsintäkterna överskreds med 0,3 miljoner euro och verksamhetsutgifterna överskreds med 0,4 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för stadsmiljönämnden underskreds med 2,7 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna överskreds med 1,6 miljoner euro och verksamhetsutgifterna underskreds med 1,1 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion underskreds med 7,0 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna överskreds med 5,8 miljoner euro och verksamhetsutgifterna underskreds med 1,3 miljoner euro.
- Verksamhetsbidraget för byggnads- och tillståndsnämnden utföll nästan enligt planen. Verksamhetskostnaderna underskreds aningen.
- Verksamhetsbidraget för avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland utföll nästan enligt planen. Verksamhetskostnaderna överskreds aningen.

Betydande avvikelser från budgeten presenteras närmare i delen för budgetens utfallsjämförelse.

År 2023 hade stadens organ sammanlagt 152 mål för verksamheten som är bindande i förhållande till

Borgmästarprogrammets mål för servicehelheterna

Spetsprojekt

Under 2023 preciserades målen för spetsprojekten inom spetsprojekthelheten samt utvecklades en verksamhetsmodell som en del av stadens organisationsförändring.

Enligt rapporten förekom vissa förseningar i alla spetsprojekt, även om projekten i huvudsak framskred enligt verksamhetsplanen. Förseningarna berodde främst på att planerna för Resecentrum försenades och att planerna och piloterna för hållbar trafik flyttades skjöts upp till 2024. Trots förseningarna uppfylldes största delen av målen enligt planen. Under 2023 lyckades vi få en stor mängd extern finansiering som stöd för staden och stadens spetsprojekt, vilket ledde till besparingar i stadens och spetsprojektens anslag.

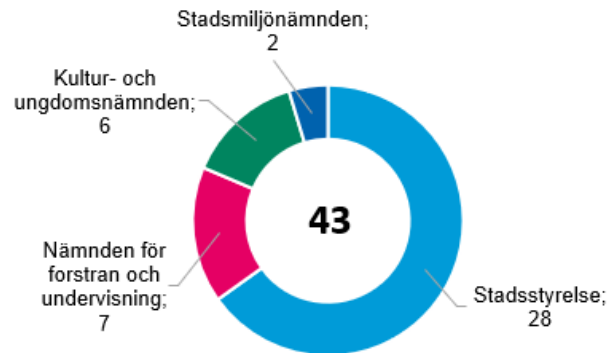
Under 2023 genomfördes flera lyckade försök. T.ex. försöket med verksamhetsmodellen Kulturens mellanrum ledde till många positiva tjänster och partnerskap. Försöket utvecklas vidare under år 2024.

Koncernförvaltningen

Koncernförvaltningen hade 82 strategiska mål varav 54 mål genomförde de insatsområden som ingår i borgmästarprogrammet och 28 mål som genomför budgetklausulerna. Genomförandet av målen framskred till största delen enligt planen under året.

stadsfullmäktige Antalet åtgärder i borgmästarprogrammet var 109 och antalet budgetklausuler var 43. Nedan servicehelhetsvisa iakttagelser om målen för verksamheten.

Budgetklausuler för nämnderna

Ett investeringsbeslut fattades om Entimmetåget. Verksamhetsmodellen för Centret för läkemedelsutveckling inleddes och av läkemedels- och diagnostikbranschen förväntar vi oss ett nytt fotfäste för Finlands ekonomi. Vad gäller skyddandet av Östersjön fick vi flera av de registreringar vi ville föra framåt in i regeringsprogrammet. De mål som ställdes upp i klimatplanen uppnåddes framgångsrikt i planer och åtgärder inom markanvändning, energi, byggande och mobilitet. Därtill genomfördes klimatbudgeten som en del av verkställandet av budgeten för 2023. Målen med kommunförsöket lyckades och vi förberedde oss tillsammans med sysselsättningsområdet kommuner på TE-tjänsternas överföring till kommunerna.

Bedömningar av verksamhetsmodellen för det Nya Åbo och borgmästarmodellen genomfördes för borgmästarna, förtroendevalda samt tjänstemän. I anknäring till detta tillsattes ändringsprojektet för barn och unga i juni och samtidigt grundades servicehelheten för tjänster för barn och unga. Den nya servicehelheten för livskraft inleddes sin verksamhet sommaren 2023.

Servicehelheten för fostran och undervisning

De sju budgetklausulerna för servicehelheten för fostran och undervisning genomfördes enligt planen och nödvändiga utredningar och åtgärder genomfördes eller håller på att genomföras. Åtgärderna för att uppnå de fem målen i borgmästarprogrammet har i regel genomförts enligt verksamhetsplanen för 2023. Arbetet för att uppnå

målen fortsätter 2024 t.ex. genom vidare utveckling av verksamhetsmodellerna för att förebygga mobbning och våld och det sektorsövergripande studerandevårdsarbetet som görs med välfärdsområdets personal. Därtill fortsätter man stöda att småbarnspedagogikens personal får delta i kompletterande utbildningar samt genom planering av Taitokampuset.

Servicehelheten för kultur

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheten för idrott och servicehelheten för kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga. Servicehelheten för kultur består av biblioteks- och museitjänster samt Åbo filharmoniska orkester.

Ett intressant utbud lockade rikligt med besökare. Besöksantalen steg tillbaka till nivån innan coronapandemin, till och med till rekordnivåer. Inom servicehelheten för kultur genomfördes åtta av strategiska mål i anknytning till borgmästarprogrammet. Kundtjänst och kundförståelse utvecklas bl.a. genom projektet med bibliotekstjänster, museitjänsternas projekt Ett museum för alla och kundenkäterna för den filharmoniska orkesterns kunder. Åbomodellen för hobbyverksamhet genomfördes genom att höra barn och unga. Genomförandeplaneringen för musikhuset Fuuga nådde ett beslut. En internationell arkitektävling utlystes i projektet Museet för historia och framtiden. Konstens och kulturens verksamhetsförutsättningar, stadsbornas välbefinnande och områdets livskraft främjades tillsammans med spetsprojektet för kultur.

Servicehelheten för barn och unga

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheten för idrott och servicehelheten för kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av ändringsprojektet för den nya servicehelheten för barn och unga. Ändringsprojektet sammanför och synliggör resurserna som riktas till barn och unga. Målet är att öka stadens förmåga att stöda barns och ungas välfärd, tillhandahålla tjänster på ett samverkande och människonära sätt och smidiga ta sig an utmaningar på ett nytt och innovativt sätt.

Efter nedstängningar under coronapandemin har de unga hittat tillbaka till hobbyer och konst- och musikverksamhet. Inom ungdomstjänsterna genomfördes fyra strategiska mål i anknytning till borgmästarprogrammet samt sex olika budgetklausuler. Åbomodellen för hobbyverksamhet genomfördes genom att höra barn och unga. Uppsökande och mobilt ungdomsarbete stärktes. Under sommaren flyttas verksamhetens tyngdpunkt från

ungdomsgårdarna till det mobila ungdomsarbetet. Verksamhetsmodellen Kesänuki 2023 genomfördes för unga under sommarlovet. Verksamheten nådde de unga och erbjöd nya anställda ett nytt sätt att göra ungdomsarbete. För att förebygga och minska störande beteende förtätades samarbetet med polisen. Inom spetsprojektet Det samhällliga Åbo inleddes en helhet med tre olika projekt Mot ett tryggare Åbo. I projekten fokuserar man på att förebygga ungas störande beteende i skolorna, läroanstalterna och i ungdomsarbetet.

Servicehelheten för idrott

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheten för idrott och servicehelheten för kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga.

Antalet besök på idrottsanläggningar och antalet användare av handledda tjänster var i regel större än rekordåret 2019 före coronapandemin. Ökningen av antalet deltagare i idrottstjänster och användningen av idrottsanläggningar i alla åldersgrupper har påskyndats av det utvidgade tjänsteutbudet, den effektivare fördelningen av turer och ökningen av antalet deltagare i idrotts- och motionsföreningar. Idrottstjänsternas servicekapacitet har förbättrats genom kontinuerlig utveckling av servicehelhetens tjänster och genom verksamheten Åbo i rörelse som ingår i spetsprojektet Det samhällliga Åbo. Inom servicehelheten för motion genomfördes tre strategiska mål i anknytning till borgmästarprogrammet. Med en förnyelse av bidragssystemet och ny prissättning för de kommunala motionslokalerna samt utveckling motionsplatsernas nätverk framskred verksamheten enligt planen. Åbomodellen för hobbyverksamhet, SkolPT och den uppsökande hobbyverksamheten samt rastmotionsverksamheten genomfördes genom att höra barn och unga. Verksamheten under skolornas semestertider ordnas av servicehelheterna för kultur, idrott samt barn och unga.

Servicehelheten för stadsmiljö

Hertigshörnet, Kirstiparken och Pukkilaområdet var stora områden som byggdes under 2023. Byggandet av bostäder började minska i Åbo våren 2023. Intäkterna från lov-tillstånd i byggnadstillsynen sjönk. Arrendeinkomsterna som är bundna till levnadskostnadsindexet ökade. Genomförandeplanen för musikhuset Fuuga färdigtälldes och byggandet kom igång enligt planen i slutet av 2023. Antalet resor inom Fölis tjänster ökade med 16 % jämfört med 2022 och kundnöjdheten var fortfarande god. Stadsfullmäktige godkände programmet för mångfald i juni 2023 och började genomföra programmet.

1.4. Stadens personal

Personalen

Användningen av arbetskraft mätt i årsverken (hela personalen) under tidsperioden 1.1.–31.12.2023 var 6 191,4 årsverken. Användningen av arbetskraft bortsett från sysselsättningsanställda, studerande och praktikanter, omplaceringsprövare och s.k. sysselsättningsanställda personer med funktionshinder var sammanlagt 5 781,0 årsverken år 2023.

Med beaktande av organisationsförändringarna ökade

användningen av hela arbetskraften med 388,3 årsverken (+6,7 procent) jämfört med föregående år. Användningen av arbetskraft bortsett från sysselsättningsanställda, studerande och praktikanter, omplaceringsprövare och s.k. sysselsättningsanställda personer med funktionshinder ökade med 270,1 årsverken (+4,9 procent). Om man beaktar kommunernas strejker våren 2022 i jämförelsetalet för 2022, blir det en ökning på 180,8 årsverken.

Användningen av arbetskraft (hela personalen)	2022	2023	Ändring
Centralvalnämnden	1,4	1,7	-0,3
Revisionsbyrån	4,6	4	0,6
Koncernförvaltningen	715,9	558,3	157,6
Servicehelheten för sysselsättning (fram till 31.8.2023)	334,2	297	37,2
Servicehelheten för livskraft (från och med 1.9.2023)	564,5	151,2	-151,2
Egentliga Finlands regionala räddningsverk	564,5	0	564,5
Servicehelheten för välfärd	4 098,8	0	4 098,8
Servicehelheten för fostran och undervisning	3 983,2	4211,3	-228,1
Servicehelheten för fritid (till 30.5.2023)	621,3	241,9	379,4
Servicehelheten för kultur (från och med 1.6.2023)		234,7	-234,7
Servicehelheten för barn och unga (från och med 1.6.2023)		61,5	-61,5
Servicehelheten för idrott (från och med 1.6.2023)		70	-70
Servicehelheten för stadsmiljö	352,0	359,7	-7,7
Användningen av arbetskraft sammanlagt	10 675,9	6 191,4	-4 484,5
Ändringen i användningen av arbetskraft jämfört med föregående år med beaktande av organisationsförändringarna			+388,3

I tabellen ovan beaktas följande organisationsändringar, sammanlagt -4872,8 årsverken:

- Överföring av hela personalen vid servicehelheten för välfärds till Egentliga Finlands välfärdsområde från 1.1.2023 (-4 098,8 årsverken)
- Överföringen av hela personalen för Egentliga Finlands räddningsverk till Egentliga Finlands välfärdsområde från 1.1.2023 (-564,5 årsverken)
- Överföring av personal från koncernförvaltningen och sysselsättningstjänsterna till Egentliga Finlands välfärdsområde från 1.1.2023 (-194 årsverken)
- Turismtjänsterna vid servicehelheten för fritid överfördes som överlåtelse av rörelse till Visit Turku Archipelagolle från 1.1.2023 (-15,5 årsverken)

Användningen av arbetskraft har ökat mest inom servicehelheten för fostran och undervisning, där användningen av arbetskraft har påverkats av den lagändring som trädde i kraft inom småbarnspedagogiken sommaren 2022, ökningen av antalet barn under 3 år och den

ökade efterfrågan på tjänster inom den grundläggande utbildningen och den förberedande utbildningen.

Ökningen i arbetskraft vid koncernförvaltningens och stadsmiljöns servicehelheter underskred personalplanen, vilket främst berodde på att planerade rekryteringar försenats och att det varit utmanande att få personal.

Åbo stad hade i slutet av året sammanlagt 6 849 anställda, av dessa var 5 682 heltidsanställda och 1 167 deltidsanställda.

Personalkostnaderna för år 2023 var sammanlagt 329,3 miljoner euro, av vilka löner och arvoden justerat med korrektivposter till sjukförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsutgifter och andra personalutgifter var 262,8 miljoner euro och lönebikostnaderna sammanlagt 66,4 miljoner euro. Med beaktande av organisationsförändringarna ökade personalkostnaderna med 29,3 miljoner euro (+9,8 procent) jämfört med föregående år. Löner och arvoden ökade med 24,3 miljoner euro (+10,2 procent).

Förutom ändringen i årsverken påverkas utvecklingen av löneutgifterna av avtalsförhöjningarna som fastställts i kommunbranschens tjänste- och arbetskollektivavtal. Kostnadseffekten av löneförhöjningarna inom

kommunbranschen under avtalsperioden 1.5.2022-30.4.2025 är +4,85 procent, 11,8 miljoner euro. Effekten med lönebikostnaderna medräknade är sammanlagt 14,3 miljoner euro.

Sjukfrånvaro och arbetsolycksfall

Antalet sjukfrånvarodagar minskade 2023 jämfört med 2022. År 2023 uppgick sjukfrånvaron i genomsnitt till 16,5 dagar per årsverke, medan motsvarande siffra för 2022 var 19,2 dagar per årsverke. Jämförelsetalet för 2022 utan Egentliga Finlands regionala räddningsverk och servicehelheten för välbefinnande var 17,6 dagar per årsverke. Antalet personer utan hälsorelaterade

frånvarodagar hade också ökat jämfört med år 2022. Andelen frånvaro på grund av olycksfall ökade aningen jämfört med det föregående året. År 2023 var sjukfrånvaroprocenten på grund av olycksfall 0,15 procent, medan motsvarande siffra för 2022 var 0,13 procent utan servicehelheten för välbefinnande och Egentliga Finlands regionala räddningsverk.

Personalstrategi

Personalstrategin är en av stadens strategiska styrdokument som stöder genomförandet av hela stadens strategi och vision. Stadsfullmäktige godkände 11.4.2022 personalstrategin för 2022–2025. Avsikten med personalstrategin är att förtydliga arbetsgivarens och hela personalens mål och ansvar för hurdan arbetsplats Åbo stad är.

Visionen för personalstrategin är: Åbo är en attraktiv arbetsgivare. Strategin genomför denna vision med hjälp av tre tyngdpunkter:

1. Arbetet ökar välbefinnandet
2. Kompetens och förnyelse
3. Bättre ledarskap

För dessa tre tyngdpunkter har fastställts delmål med mätare. Hur dessa mål uppnås och utvecklas följs upp i samband med den årliga personalrapporten och inom varje serviceområde i samarbete med den personalansvarige och servicehelheternas ledning.

Personalrapport

Åbo stad utarbetar en separat personalrapport varje år, där man granskar genomförandet av personalstrategin

samt utfallet och utvecklingen av de viktigaste nyckeltalen för personalen.

1.5. Miljöfaktorer

Åbo som en ledande klimat- och naturstad

Enligt stadsstrategin (sfm 14.2.2022 § 20) strävar Åbo efter att vara en av världens ledande klimat- och naturstäder. Till målet hör att uppnå kolneutralitet, en hållbar användning av naturresurser samt stärkandet av naturens mångfald, även Skärgårdshavets. Verksamhetens riktlinjer för att uppnå målen ingår huvudsakligen i Åbo stads klimatplan 2029 (uppdaterad, Sfm 16.5.2022 § 103), Vägkartan för resursklok cirkulär ekonomi (Ssn 22.11.2021 § 518) och Programmet för naturens mångfald (Sfm 19.6.2023 § 145) samt därtill enligt tillämpningsmöjligheter även i de andra dokument som styr den strategiska nivån, såsom Generalplanen och åtgärdsprogrammet för Östersjön. Verkställandet programmeras i servicehelheternas och koncernsamfundens planer för verksamhets och ekonomi och i arbetet deltog ett

stort antal samarbetsparter utanför stadskoncernen såsom högskolor och andra offentliga samfund samt särskilt företag i Åboregionen.

Borgmästarprogrammet (Sfm 23.8.2021 § 180) omfattar flera betydande klimat- och miljöåtgärder som genomförs under fullmäktigeperioden. Dessa följs upp i kvartalrapporteringen och i samband med bokslutet. Klimatbudgeteringen enligt borgmästarprogrammet har visat sig vara särskilt betydande vad gäller styreffekten och täckgraden. Genom klimatbudgeteringen har man inverkat på uppnåendet av genomförandet av klimatmål, naturmål och mål för cirkulär ekonomi särskilt i moderstadens egna investeringar samt för tillämpliga delar också i koncernen.

Klimatåtgärder

Verkställandet av klimatåtgärderna har framskridit väl. Det mellanliggande målet för att halvera utsläppen av växthusgaser från 1990 års nivå fram till 2021 överstreds redan år 2020. Under åren 2021 och 2022 minskade utsläppen relativt långsamt, vilket även berodde på faktorer utanför stadskoncernen såsom energikrisen som kriget medförde samt tidsplanen för de nationella åtgärderna för att minska trafikutsläpp. För 2023 ser situationen dock ljusare ut och man har lyckats minska utsläppen snabbare än väntat. Den förbättrade utvecklingen är uppenbarligen en följd av uppföljningen av energisektorn. Utsläppsberäkningen färdigställs som en del av Klimatrapporten 2023 och den rapporteras senare under våren.

De gemensamma klimatåtgärder fick särskilt fart under år 2023 tack vare vårt aktiva arbete inom missionen för Europas 100 kolneutrala städer. Ett klimatstadavtal bereddes framgångsrikt enligt missionskraven. I avtalet ingick stadens egna och våra regionala samarbetspartners (22) samt statens och EU-kommissionens förbindelser till att med gemensamma och individuella åtgärder uppnå kolneutralitet i Åbo innan 2029. För stadens del hörde till avtalshelheten även verksamhets- och investeringsplaner ända fram till 2030. Med den finansiering vi fick för detta ändamål, startades vi pilotprojektet ”1,5 Degree City” tillsammans med Turun Yliopisto. Projektet

stärker på ett betydande sätt kunskapsbasen för klimatarbetet och deltagandet i klimatarbetet genom att utnyttja t.ex. den nyaste psykologiska forskningsdatan.

Stadskoncernens klimatåtgärder stärktes vidare. T.ex. satsningarna på förnybara energier fortsatte och energi-effektivitetsåtgärderna samt stärkandet av hållbar mobilitet framskred. Även beredskap och anpassning till det ändrande klimatet och riskerna framskred i synnerhet genom koncernbolagens infrastrukturinvesteringar. Utvecklingsprojektet för att utveckla Studentbyn till ett energipositivt område fortsatte i brett samarbete som en del av projektet Horisontti 2020 Response. Klimatlaget växte och omfattar nu redan över ca 200 klimatåtgärder av företag och samfund. Öve 20 av områdets ledande samfund och företag anslöt sig till Åbos klimatstadsavtal – bland de största var Egentliga Finlands välfärdsområde och Meyer.

Åbos klimatarbete var starkt framme under året även på internationell nivå. Borgmästare Minna Arve var vicepresident för ICLEI och deltog aktivt i flera globala och europeiska klimatkonferenser och möten, inklusive FN:s klimatkonferens i Dubai. I CDP-rapporteringen klassades Åbos klimatpolitik igen som en av de bästa inom Leadership A-klassen.

Skydd av Östersjön och naturens mångfald

Åbo deltog aktivt i att skydda Östersjön och Skärgårdshavet i enlighet med sin stadsstrategi. I Åbo och Helsingfors framskred åtgärderna i åtgärdsprogrammet för Östersjön. Åbos och Helsingfors gemensamma åtgärdsprogram för Östersjön 2019–2023 innehåller sammanlagt 113 åtgärder som gäller Åbo stad. I slutet av 2023 hade 105 åtgärder inletts, pågått eller slutförts vid stadens servicehelheter och koncernbolag. Åtgärderna genomfördes ganska långt.

En uppdatering av åtgärdsprogrammet för Östersjön bereddes tillsammans med Helsingfors stad för åren 2024–2028. Det nya uppdaterade åtgärdsprogrammet godkändes av Åbo stadsstyrelse i november 2023. I det nya åtgärdsprogrammet listades 27 åtgärder som gäller skydd av vattendrag under sex olika mål. Dessa ska genomföras under de följande fem åren. Partnerskapsnätverket för Östersjöutmaningen växte under 2023 och för tillfället har nätverket redan över 330 medlemmar.

Kakolabackens regionala avloppsreningsverk fungerade bättre än tillståndsvillkoren som ställts för verksamheten.

Årsgenomsnittet för reningseffekten gällande organiska ämnen var 99 procent, totalfosfor 98 procent och för totalkväve 87 procent år 2023. Reningsverkets årliga fosforbelastning i havsområdet var 3,6 ton och kvävebelastningen 211 ton. Allt samhällsavloppsvatten från Auraåns avrinningsområde leds till Kakolabackens regionala avloppsreningsverk.

I sin stadsstrategi har Åbo ställt upp som mål att utvecklas till ett av världens ledande naturstäder. För att nå målet krävs ett naturhopp vad gäller beaktandet av naturens mångfald i staden. Som en metod för att uppnå målet godkände fullmäktige i juni 2023 programmet för naturens mångfald för 2023–2029 i enlighet med stadsstrategin. Programmets sex teman var skyddsområden, naturvård och restaurering, aktivt ökande av mångfalden, förbättrandet av livsmiljöerna för värdefulla arter i Åbo, utredningar samt verksamhetsmodeller och organisering. Under de ovannämnda temana i programmet finns sammanlagt 21 åtgärder, som ska genomföras innan 2029. Åtgärderna i programmet är konkreta och praktiska och de har tydliga mål samt tydlig uppföljning.

Under år 2023 var 13 stycken av åtgärderna i programmet inledda eller i gång. Åtgärder för att främja mångfald gjordes även i regel med stadens egen finansiering men även med projektfinansiering såsom EU:s finansiering Life samt miljöministeriets finansiering Kunta-Helmi.

Åtgärder som rör miljövård och restaurering är bl.a. röjandet av hållmarksängar, vårdåtgärder som främjar ek- och hasselbestånd i skogar med ädla lövträd, ökad av rötträd, betesdrift i fågelvikar och på strandängar,

vassröjning samt bekämpning av invasiva arter. Beträffande det aktiva ökandet av mångfalden har man bl.a. inlett grundandet av nya ängar runt t.ex. området kring Pahanimibron. Åtgärder som förbättrar arternas levnadsförhållanden gällde bl.a. läderbaggens samt smygstekellikglasvingens förekomster samt förbättrandet av det skogsekologiska nätverket. Även åtgärderna inom Lumoprogrammets utredningar framskred på hela stadens område för biotyputredningarnas del.

Hållbara investeringar och genomförandet av miljöansvar

Åbo stad och Europeiska investeringsbanken (EIB) beredde och inledde tillsammans investeringshelheten "Turku Urban Infrastructure" om 405 miljoner euro år 2022. Investeringarna som finansierades riktade sig till Åbos skolor, daghem och idrottsplatser. EIB finansierar investeringspaketet med 190 miljoner euro. Av finansieringslimiten har lyfts en finansieringspost på 70 miljoner euro år 2023. Ur bankens synvinkel låg fokus i förhandlingarna om finansieringsavtalet på objektens energieffektivitet, klimateffekter (Climate Action) och sociala dimension. Stadens olika enheter har deltagit i överlämnandet av bakgrundsuppgifter om objekten. Finansieringssamarbetet med EIB ger Åbo möjlighet till betydande klimatinvesteringar och har på ett viktigt sätt understött stadens beredskap att bedöma, planera och motivera sina investeringar ur ett klimatperspektiv.

Pormestarisopimuksen mukaisesti Åbo har som en del av klimatbudgeten tagit i bruk synlighet för genomförandet av klimatmålen och utveckling av målens uppföljning vuodesta 2023 alkaen. EU:s taxonomiklassificering för hållbar finansiering tillämpas som bedömningsram på klimatbudgeten, vilket möjliggör en dynamisk granskning av de klimatmål som inkluderats i stadsstrategin och utnyttjandet av grön finansiering. Klassificeringen av klimatinvesteringar i budgeten 2023 grundar sig på investeringarnas mål enligt den taxonomi som prioriteras. Investeringarna i klimatbudgeten 2023 har inte ännu systematiskt utvärderats med hjälp av taxonomins tekniska bedömningskriterier.

Modellen för Åbos klimatbudgetering har vidare utvecklats och år 2024 är klimatbudgeten en tydligare, noggrannare och mer realistisk beskrivning av taxonomin för stadens projekt. En noggrannare bedömning av hur budgeteringen utfaller enligt taxonomin inleddes i början av 2023 för moderstadens lokal- och infrastrukturprojekt som överskrider en 1 milj. euro. I bedömningen användes huvudkriterier för dämpning av klimatförändringen och anpassningen till klimatförändringen och DNSH-kriterier "Ingen betydande skada" som anknyter till dessa.

Åbo använder EU-taxonomin bedömningskriterier som verktyg då de bedömer hur planeringen och genomförandet av projekten sker efter behovsutredningen. Taxonomin tar inte ställning till om det skulle vara mer hållbart att med tanke på miljön låta bli att genomföra projektet. Således har man velat komplettera klimatbudgeteringens modell med de indikatorer som beskriver projektens reella miljöverknings. Hur taxonomins kriterier möts och indikatorerna beskriver huruvida projekten är i linje med Åbo stads klimatmål. I klimatbudgeten för 2024 presenteras indikatorerna med hjälp av caseprojekt. Utvecklingsarbetet med indikatorerna fortsätter.

Den specificerade bedömningen av hur projekten möter taxonomins krav som gjorts inför utarbetandet av klimatbudgeten 2024, inleddes i början av 2023 för basstadens lokal- och infrastrukturprojekt. Samtidigt lanserade Åbo stad en taxonomiutbildning i kursformat för planerare, projektchefer och byggherrar på stadsmiljön samt underhållets personal och planläggare. Arbetet för att utveckla miljömålen i investeringsprocessen gjordes utifrån observationerna som gjorts vid bedömningen av taxonomikursen och investeringarna. I och med att taxonomikursen och bedömningsarbetet framskrider utvecklas investeringsprocessen för att undanröja de flaskhalsar som observerats.

De strategiska concernsamfunden har sedan 2019 antecknat klimatmål i resultat korten. Genom att uppnå klimatmålen i sina resultat kort genomför samfunden Åbo stads klimatplan med egna åtgärder och strävar samtidigt efter att utveckla sin verksamhet så att den blir klimatneutral innan 2029. Sammanslutningen strävar efter att utveckla sina trafiklösningar och/eller sina byggplatser så att de blir klimatneutrala redan före 2025. Utöver klimatmål antecknar concernsamfunden naturmål och mål för den cirkulära ekonomin i sina resultat kort från och med 2024.

Genomförandet av miljöansvar i stadens enheter stöddes fortfarande med stöd av Ekotuki-nätverket. Under 2023 var temat hållbar mobilitet. Om ämnet ordnades en

utbildning för ekostödpersonerna. Utöver detta fick de fylla i en enkät om hållbara arbetsresor. Enkätens mål var att kartlägga cykelplatsernas läge för stadens olika verksamhetsställen. I enkäten informerades även om arbetsförmåner i anknytning till hållbar mobilitet, t.ex. Fölis resekort och tjänstecykelförmån. Kartläggningen av parkeringen av cyklar planerades i samarbete med lokalitetstjänsterna och enkätens resultat skickades till dem för bruk. Höstens tema var kommunikation av

ekoteamet. Tillsammans med Åbo stad och Valonia, som är en gemensam opartisk sakkunigorganisationer för kommunerna i Egentliga Finland, ordnades en kommunikationsutbildning för ekostödpersoner. Syftet var att erbjuda verktyg för miljökommunikation och tillsammans fundera över teman för kommunikationen om Ekostödet. Under 2023 ordnades även de traditionella grundutbildningarna med varierande tema samt morgonkaffe-stunder.

Miljöskador

Inga större miljöskador inträffade i stadens område 2023.

1.6. Andra icke-ekonomiska ärenden

Mänskliga rättigheter, korruption och mutande samt grå ekonomi

Åbo stadsstyrelse fastställde de gemensamma etiska principerna som styr hela stadens verksamhet 10.12.2018 § 483. Dessa principer utarbetades av stadens enhet för juridiska ärenden och samarbetskommittén. Uppmärksamhet fästes vid såväl kommuninvånarnas som stadens anställdas rättigheter, en rättvis verksamhet och beslutsfattarnas obundenhet. I principerna ingår invånar- och kundinriktad verksamhet, ansvarsfullhet och tolerans samt förnyelse och samarbete. I beslutsfattandet beaktas verkningarna på likvärdigheten och miljön. Kommunikationen betonar öppenhet, aktualitet och riktighet samt uppgifternas tillräcklighet och ändamålsenlighet gällande stadens beslutsfattande och tjänster. Stadens anställda får inte kräva, ta emot eller acceptera en gåva eller en annan förmån varmed man påverkar eller försöker påverka eller som är ägnad att påverka hans verksamhet i ett anställningsförhållande.

Stadsdirektören godkände 7.5.2018 § 93 anvisningen "Vieraanvaraisuuden etujen ja lahjojen vastaanottamisen hyvät käytännöt" (ung. God praxis för mottagande av gästfrihet, förmåner och gåvor) för att iakttas i Åbo stad. Utgångspunkten för anvisningen är en persons egen bedömning om huruvida verksamheten är acceptabel. Även om mottagandet av en förmån inte uppfyller rekvisitet för ett brott, kan mottagande av förmåner som lämnar rum för tolkning ge negativ publicitet. I anvisningen betonas att mottagandet av den erbjudna förmånen inte får ifrågasätta opartiskheten eller förtroendet i myndighetsverksamheten oavsett storleken på förmånen.

I samband med borgmästarprogrammet uppställdes fem spetsprojekt som fastställdes i stadsstyrelsen 17.1.2022. Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en

balanserad utveckling av bostadsområden (Det samhälleliga Åbo) satsar på en balanserad utveckling av bostadsområdena i tätt samarbete med organisationer, invånare och företag samt stöder alla Åbobors möjligheter för bättre välfärd, även deras som är mest utsatta.

Arbetet med utmanande samhälleliga helheter utgjorde spetsprojektets kärnområde. Under 2023 var de centrala helheterna för spetsprojektets verksamhet områdesarbete (lokala vardagsrum), inom förebyggandet av ungas störande beteende inleddes tre projekt för förebyggandet av gängbildning och våld med extern finansiering, arbete som stöder mental hälsa, förebyggande missbrukarvård (ett projekt inleddes med extern finansiering), kontroll av segregation på stadsnivå samt teman för idrott och hobbyverksamhet. Samarbetet med stadens permanenta funktioner är en förutsättning för att målen med spetsprojektets ska kunna uppnås. Spetsprojektet gör aktivt horisontellt arbete genom att samla ärenden för att öka samverkan samt stärka modellen för delat ledarskap. Åtgärderna för flera spetsprojekt riktar sig till åldersklasserna för barn och unga. För dessa delar stöder och stärker spetsprojektet helheten för ändringsprojektet för barn och unga. En specialsatsning i arbetet för att förebygga ungdomars störande beteende sammanlänkas med Åbo stads säkerhetsplan 2021–2024 som stadsstyrelsen godkände 6.9.2021 § 413 samt säkerhetsplanen för centrum som stadsstyrelsen godkände 20.6.2022 § 299 som består av över 70 konkreta åtgärder.

I början av 2023 överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena. Ändringen orsakade en aning utmaningar också för dataskyddets del. Efter överföringen beslutade nämnden för främjande av hälsa och

välfärd att lägga ned de personregister i anknytning till behandling av personuppgifter som överförts till Egentliga Finlands välfärdsområde. På grund av den ändrade organisationen uppdaterades Åbo stads förvaltningsstadga. För dataskyddets del var en central ändring i den förvaltningsstadgan att uppgiften som registerförare överförs från nämnderna till stadsstyrelsen. Enligt förvaltningsstadgan hör till stadsstyrelsens befogenheter från 1.6.2023 att ansvara för att staden möter förpliktelserna i dataskyddslagstiftningen samt övervakar följandet av förpliktelserna och fungerar som registerförare för personuppgifter. Uppgifter som hör till registerföraren har överförts till olika tjänsteinnehavare i både förvaltningsstadgan och koncernförvaltningens beslut om ordnandet av förvaltningen.

I riktlinjerna för stadens informationshantering bestäms hur informationsförvaltningen svarar på ändringarna i stadens verksamhetsmiljö och den nationella verksamhetsmiljön beträffande bl.a. tillgången till tjänster, kvalitet och med tanke på hur de olika tjänsterna passar ihop under 2022–2025. Användningen av Åbo stads molntjänster enligt principerna för datasäkerhet och dataskyddsprinciperna säkerställs på många olika nivåer bl.a. genom att följa anvisningar, Åbo stads strategi för informationsförvaltning, den offentliga förvaltningens riktlinjer och principer om molntjänster samt branschens standarder och ramar. Under 2023 var de främsta hotet mot stadens datasäkerhet främst olika phishingkampanjer. Den ökade användningen av molntjänster har gett cyberkriminella en allt större yta att rikta sina attacker till. Under årets gång intensifierades stadens dataskydd allt mer genom att slå på multifaktorautentisering (MFA) vilket rörde hela Åbo stads personal samt eleverna inom tjänsterna för fostran och undervisning. För personalen utarbetas nya anvisningar för bl.a. behandlingen av personuppgifter och därtill lades nya delar till i stadens intranät som gäller dataskyddsutbildning. De närmaste cheferna följer upp utbildningarnas resultat för sina anställdas del.

Färre anmälningar om dataskyddsintrång meddelades till den dataskyddsansvariga jämfört med 2022. Detta kan bero på att personalen blivit mer medveten om dataskydd och har beaktat dataskydd och datasäkerhet i praktiken i sitt arbete och inom projekt. Personalens tröskel att fråga om hjälp i ärenden som gäller dataskyddet sjönk betydligt och allt fler tog kontakt i ärenden som anknöt till dataskydd. Problemen med dataöverföring till molntjänster 2022 fick en lösning då Europeiska kommissionen 10.7.2023 godkände beslutet om USA:s tillräckliga dataskydd. Med stöd av beslutet kan personuppgifter överföras till de certifierade företag i USA som har förbundit sig till de skyddsåtgärder som fastställs

inom ramarna för dataskydd som EU och USA förbundit sig till.

Ett teknologisk fenomen som utvecklades kraftigt 2023 var artificiell intelligens (artificial intelligence, AI). I utvecklingen av tjänster för artificiell intelligens ska digital säkerhet (dataskydd, datasäkerhet, kybersäkerhet, riskhantering och kontinuitetshantering) tas lika kraftigt i beaktande som i alla andra tjänster. AI kommer att utnyttjas i Åbo stad i någon mån men användningen av artificiell intelligens förutsätter att man tillräckligt väl känner till möjligheter och hot. EU-kommissionen har publicerat en AI-akt (AIA) i vilken föreslås att systemen för artificiell intelligens bedöms och klassificeras enligt den risk de utgör för sina användare. Om lagförslaget godkänns, är det frågan om världens första lag om artificiell intelligens. EU-parlamentet och rådet kom fram till en preliminär överenskommelse om rättsakten om artificiell intelligens den 9 december 2023. Den överenskomna texten ska ännu godkännas officiellt samt i parlamentet och rådet innan den blir en EU-lag.

Utöver AIA-akten har EU-kommissionen publicerat fyra andra lagförslag som tillsammans bildar de s.k. Big Five-förslagen. Till skillnad från direktiven, kan författningarna direkt tillämpas utan att lagstiftningen behöver verkställas på nationell nivå. De övriga förslagen som kommissionen föreslår är utöver författningen med artificiell intelligens: Dataförvaltningsakten (DGA), rättsakten om digitala tjänster (DSA), rättsakten om digitala marknader (DMA) och datalagstiftningen (DA). Alla de ovannämnda förslagen är fortfarande i de olika lagstiftningsprocessernas olika skeden inom EU:s process för lagstiftning.

Gällande Åbo stads upphandlingsstrategi som trädde i kraft 20.10.2021 utarbetades en preciserad åtgärdsplan för 2023. Åtgärdsplanen fokuserar i enlighet med strategin på ansvarsfullheten vid upphandlingar när det gäller ekonomiskt, socialt och ekologiskt betydande upphandlingar. Konkreta åtgärder som vidtagits var bl.a. utarbetandet av riktlinjer för upphandlingskategorier, färdigställandet av utbildningsprogrammet för ansvarsfull upphandling, ibruktagande av ett redskap för bedömning av innovationspotentialen hos upphandlingar och utarbetande av en plan för kommunikationen om upphandlingar. Därtill färdigställdes rapporten om delaktighet i upphandlingar, förnyades vägkartan för de innovativa upphandlingarna, valdes som upphandlingsförfarande oftare upphandlingsmetoder som främjade innovationer samt främjades sysselsättning genom upphandlingar.

Åbo stads anvisning om förfaringssätt vid upphandlingar som gäller hela staden uppdaterades. Anvisningen om förfaringssätt vid upphandlingar stöder upphandlingarnas korrekta och lagenliga genomförande i alla faser av

upphandlingsprocessen. Upphandlingstjänsterna bistod i användningen av avtalshanteringsystem för de elektroniska konkurrensutsättningssystemens och upphandlingsavtalens del. Anskaffningstjänsterna stödde användarna i användningen av verksamhetsstyrningsprogrammet SAP. I genomförandet av små anskaffningar hjälpte man olika organisationsenheter. Målet med anvisningen om mindre upphandlingar är att förstärka förverkligandet av principerna i beställaransvarslagen och upphandlingslagen oberoende av upphandlingens värde och upphandlande enhet. Genomförandet av upphandlingsstrategin, förnyandet och uppdateringen av upphandlingsanvisningar och genomförandet av upphandlingsprocessen i systemen främjar uppföljningen av användningen av stadens medel i upphandlingar och effektiviserar övervakningen och styrningen av upphandlingsavtal.

I 6 § i Finlands grundlag fastställs att alla är jämlika och förbjuds alla former av diskriminering. Åbo stads särskilda skyldigheter att främja jämställdhet och likabehandling i sin verksamhet fastställs i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (1329/2014) samt i diskrimineringslagen (1325/2014). Åbo stad har dessutom förbundit sig att följa den europeiska deklarationen om jämställdhet och enligt borgmästarprogrammet vill Åbo främja likabehandling och jämställdhet för alla människor och i stadens verksamhet, inklusive fullmäktigegruppers åtagande mot rasism.

Enligt lagen om jämställdhet mellan könen ska myndigheterna i all sin verksamhet främja jämställdheten mellan kvinnor och män på ett målinriktat och planmässigt sätt samt skapa och befästa sådana förvaltnings- och tillvägagångssätt som säkrar främjandet av jämställdheten mellan kvinnor och män vid beredningen av ärenden och i beslutsfattandet.

1.7. Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen

Kommunernas ekonomi har varit i ett undantagstillstånd under de senaste åren. Verkningarna av coronapandemin har till största delen eliminerats och användningen av tjänster har normaliserats. Avspeglningar i användningen av tjänster och servicebehov kan ännu iaktas till vissa delar men i betydligt mindre omfattning. Däremot har verkningarna av vårdreformen blivit allt intensivare och de kommer att avspeglas i verksamheten kraftigt under de kommande åren.

I november 2023 meddelade finansministeriet att kommunernas statsandelar skärs ned ytterligare. Nedskärningens grund var en obalans i kostnaderna för de

Enligt diskrimineringslagen ska myndigheterna bedöma hur likabehandling uppnås i deras verksamhet och vidta åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Enligt diskrimineringslagen får ingen diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Myndigheterna ska dessutom göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra utträta ärenden hos myndigheter och få utbildning och arbete samt varor och tjänster som tillhandahålls allmänheten och att klara av sina arbetsuppgifter och avancera i arbetet.

Åbo tillhör alla - Åbo stads jämställdhets- och likabehandlingsplan 2022–2023 innehåller mål gällande personalen, tillgänglighet och åtkomlighet samt serviceproduktion och beslutsfattande. År 2023 utvecklades måtarna för att följa upp informationsbaserat ledarskap för likabehandlings- och jämställdhetsverksamhet. Betoyningsområdet var beaktande av befolkningsgrupper med en svagare ställning i såväl beslutsfattandet som planeringen av tjänster. Olika befolkningsgruppers möjligheter att delta förbättrades genom att utveckla tjänsternas tillgänglighet och kommunikation om tjänsterna. Inom servicehelheten för kultur och ungdomsväsendet grundades en grupp för likabehandling och jämställdhet som varit aktiv. Flera av de projekt inom fostran och undervisning som genomfördes främjar även likabehandling. Planen för 2022–2023 gjordes med starkt stöd av stadsstrategin och borgmästarprogrammet. Då samma dokument fortfarande styr stadens verksamhet har man inte för åren 2024–2025 valt att utarbeta en helt ny plan utan har uppdaterats utifrån utfaller för 2022–2023 som en åtgärdsplan för 2024–2025.

funktioner som överförts i anknytning till vårdreformen och en obalans i de beräknade inkomstposterna för överföringskalkylerna. Utgifterna har dock ökat kraftigare än väntat och skulle ha förutsatt en större inkomstöverföring. Enligt finansministeriets syn har extra inkomster betalats till kommunerna 2023, som enligt de senaste riktlinjerna kommer att skäras ur kommunernas statsandelar för basservice från år 2025. För Åbo stad uppskattas effekterna av en extra nedskärning bli ca 18 miljoner euro, vilket direkt påverkar den gällande ekonomiplanen som ett tryck att göra extra anpassningar.

Som en följd av de ändringar som riktar sig till skattefinansieringen efter vårdreformen är stadens inkomst interna finansiering allt mer konjunkturkänslig. Samfundsskattens relativa andel av skatteintäkterna ökade betydligt och i alla ändringar i det rådande ekonomiska läget speglas snabbt även i de ackumulerade samfundsskattorna. Intäktprognoserna i den rådande ekonomiplanen har utarbetats enligt situationen 2023. Den allmänna ekonomins lägesbild har försvagats efter detta och av den orsaken ska man förhålla sig med reservation till höstens prognos för skatteintäkter. Risken i anknytning till den interna finansieringen ska erkännas. Staden ska med egna åtgärder sträva efter att stärka områdets livskraft.

Åbo stads invånarantal överskred förra året gränsen för 200 000 invånare. Befolkningen ökade med nästan fyra tusen och nettoflyttningen mellan kommunerna fortsatte vara stark. Befolkningsprofilen ändrar kontinuerligt och stadens servicehelheter ska fästa uppmärksamhet vid de ändrande servicebehoven. Stadens växelverkan med kommunborna fördjupades och kommuninvånarpanelen som inleddes 2024 ger möjligheter till en ny form av växelverkan. I utvecklingen av serviceproduktionen är det skäl att säkerställa målen i anknytning till såväl kostnadseffektiviteten, produktiviteten som kunderfarenheterna.

Beredningen av mål i anknytning till stadens ekonomi styrs enligt de riktlinjer som fastställts i borgmästarprogrammet. I beredningen fäste man särskild uppmärksamhet vid verksamhetsbidragets och den justerade lånestockens utveckling. Den justerade lånestocken för stadens lån per invånare har utvecklats måttligt och

håller sig enligt den under det gränsvärde som uppställts i den godkända ekonomiplanen. Verksamhetsbidragets utveckling har dock överskridit de uppställda målen särskilt under de senaste två åren. Lönelösningarna och prisutvecklingen har staden inte haft möjlighet att påverka. Åtgärderna för att anpassa ekonomin har inte varit tillräckliga. Den godkända ekonomiplanen omfattar många anpassningsåtgärder som balanserar den ekonomiska situationen och genomförandet av dessa ska främjas enligt planen.

Den offentliga ekonomins obalans har allt mer tagits upp i den offentliga diskussionen. Statsrådets budgetförhandlingar hålls i april 2024 och då borde vi få mer information om de linjedragningar som eventuellt riktas till kommunalekonomin. Kommunernas önskan var att staten skulle lätta på kommunernas uppgifter eller de krav som riktas till kommunernas uppgifter och således skulle skapa möjligheter för kommunerna att balansera sin ekonomi. Sysselsättningstjänsterna dvs. TE-byråerna kommer att överföras från staten till kommunerna från början av 2025 och därtill kommer finansieringssystemet att förnyas, ingen närmare information om detaljerna finns ännu.

Lägesbilden för kommunernas ekonomi är tyvärr dyster. Under de senaste åren har målet varit att återställa stadens ekonomi till en hållbar nivå. Den viktigaste faktorn är en måttlig utveckling av nettodriftsutgifterna. Detta mål kan vi inte ge avkall på. Staden ska sörja för sin ekonomiska bärkraft så att den kan trygga högklassiga tjänster och stadens attraktionskraft även i fortsättningen.

1.8. Bedömning av stadens och stadskoncernens största risker och osäkerhetsfaktorer samt andra faktorer som påverkar verksamhetsutvecklingen

Riskbedömning för 2023

Med tanke på riskhanteringen var 2023 aningen lättare än det föregående året men ändå utmanande. Vårdförändringarna kom igång i början av 2023 och i och med detta överfördes en betydlig del av stadens personal och uppgifter till vårdförändringen. Dessutom har Rysslands anfall mot Ukraina 24.2.2022 och de därav föranledda verkningarna, såsom asylsökandekrisen vid östgränsen, ökat mängden osäkerhetsfaktorer i stadens omvärld.

År 2023 användes riskhanteringsredskapet Granite Erm för tredje gången för bedömning av riskerna. Programmet inbegriper en övergripande uppföljning av riskhantering, riskidentifiering, riskbedömning och hanteringssätt.

Utarbetandet av riskbedömningar är bundet till årsklockan så att det ska göras minst en gång om året. Riskbedömaren har dessutom fått anvisningar om att bedöma riskerna på nytt alltid då ändringar påträffas i omvärlden eller någon risk som kräver insatser realiserats. Riskbedömningar utarbetas av stadens olika servicehelheter och ansvarsområden samt av centrala strategiska sammanslutningar. Riskhanteringsprogrammet innehåller ett eget avsnitt för realiserade risker. I detta avsnitt antecknas bland annat när risken realiserades, vilka olägenheter den orsakade för verksamheten och vilka var orsakerna till att risken realiserades. Anvisningen för riskbedömningen 2023 var att de realiserade riskerna ska antecknas enligt det som anges ovan. Målet är att

förbättra riskhanteringen, hindra att realiserade risker upprepar sig och minimera verkningarna. Antalet realiserade risker som uppdaterats under 2023 var sammanlagt sju stycken. Verkningarna av och orsakerna till de realiserade riskerna var av varierande slag.

I riskbedömningen var de mest centrala riskerna förknippade med personalen (nyckelpersonrisk, tillgång, tillräcklighet, omsättning), cyberhot, fastighetsrelaterade risker och vårdrefomen. De största riskerna var samma som år 2022. Utöver servicehelheterna och ansvarsområdena bedömdes risker också på stadens nivå. Service- och ansvarsområdenas risker bildar naturligtvis merparten av också stadens risker, men utöver dessa lyftes ändringarna i lagstiftningen och statsandelarna samt den långsamma ökningen av skatteinflödet fram som risker på stadens nivå.

Det fortsatta kriget och risken för att det anfallskrig eskalerar orsakade allmän osäkerhet globalt, nationellt och lokalt. Krigets följder är bl.a. höjd inflation, allmän ökning av kostnaderna och finansieringsproblem, höjning av räntenivån, ekonomisk recession och energikris. Det allt stora antalet asylsökande 2022 samt beviljandet av bosättningsrätt till ukrainare kommer att öka bl.a. behovet av småbarnspedagogik och grundläggande utbildning. Rysslands anfallskrig återspeglades också i stadens beredskap, närmare sagt i uppdateringen av beredskapsplaner och personreserveringar och i granskningar av skyddsrummens skick.

För att förbereda sig för det allt mer ökande behovet av stadens tjänster görs samarbete med olika parter, bl.a. Migrationsverket, Finlands Röda Kors, församlingarna och andra större städer. Under 2023 blev det också aktuellt att allt noggrannare bedöma öppenheten i delningen av de uppgifter som finns i stadens öppna gränssnitt, såsom geodatamaterial, och huruvida de uppgifter som staden öppet delar kan utnyttjas för fel ändamål. Denna bedömning gjordes systematiskt.

Tillgången till personal, dess tillräcklighet och omsättning har i likhet med föregående år bedömts vara en av de centralaste riskerna. Antalet nya kompetenta anställda är inte tillräckligt och personalomsättningen är hög vilket leder till att den befintliga personalen belastas och tillgången till tjänster eventuellt försämras. På grund av detta kan det hända att bas- och stödtjänster inte kan tillhandahållas. Personalomsättningen kan medföra en nyckelpersonrisk. Olika hanteringssätt är att utveckla personalledningen, kritiskt utvärdera lönenivåerna, lyfta fram anställningsförmånerna, förbättra arbetsgivarimågen, utvärdera uppgiftsbeskrivningarna och stöda fortbildningen. Om nyckelpersonrisken realiserar kan det leda till försämrad smidighet i arbetet och förluster av tyst kunskap. Olika hanteringssätt är att vara förutseende,

sammanfläta uppgiftsbeskrivningar, par- och teamarbete, att utse vikarier och reservpersoner och att ge dessa en bra introduktion i arbetet.

Fastighetsriskerna togs åter upp bland de centrala riskerna i riskbedömningen 2023. Som fastighetsrisker uppskattades problem med inneluften, lokalernas otillräckliga mängd eller kvalitet, underlåtenhet att genomföra grundläggande renoveringar under flera års tid samt brist på skyddsrum. Hanteringssätt är bl.a. realistiska och förvaltningsövergripande tidtabeller för projektplaneringen, skötsel av fastigheternas skick, hindrande av reparationskund och uppföljning och förebyggande av problem med inneluften.

Cyberhot har identifierats som en central risk också i Åbo. Om risken förverkligas kan säkerheten i ett elektroniskt och uppkopplat samhälle drabbas av störningar eller avbrott. Tjänsternas tillgänglighet, konfidentialitet och integritet äventyras och kommunikationen som sker på webben kan avbrytas eller försvagas tydligt. Följden kan också bli datasekretessbrott. Sätt att hantera datasekretessbrott är aktivt skyddande av nättrafiken, inriktande av kritiska funktioner samt ett aktivt system för att förebygga och upptäcka skadliga program i servrar och apparater, uppdaterad datasekretess och logghanteringspolicy samt uppdaterade anvisningar, ökande av data-skydds kompetens i staden.

Operativa risker i anknytning till personalens säkerhet lyftes fram som en nya centrala risker under 2023. Särskilt i kundbetjäningssituationer fanns risker för våld och en minskad känsla av säkerhet. Hanteringsmetoder var bl.a. att öka säkerhets- och bevakningstjänsterna, utveckla säkerheten i lokalerna samt att ordna utbildning för personalen.

Bland viktiga risker **på stadsnivå** togs förutom det ovan nämnda också upp ändringar i lagstiftningen. Nya uppgifter åläggs kommunerna för vilka statlig finansiering inte beviljas och som leder till underskott i ekonomin och verksamhetsmässiga utmaningar. Detta kan bl.a. bero på dålig beredning av lagstiftningsprojekt och bristfällig konsekvensbedömning. Hanteringssätt är bl.a. samarbete och intressebevakning separat och tillsammans med Kommunförbundet och de sex största städerna samt noggrann beredning av egna utlåtanden.

Osäkerheten kring statens åtgärder gällande skattefinansieringen äventyrar nivån på våra tjänster. Under ekonomiplanepreioden uppvisas årligen ett underskott om inga åtgärder vidtas. Hanteringsmetoder är t.ex. programmet för anpassning av stadens ekonomi, som påverkar hela staden, och förbättrande av förutsägbarheten i ekonomin.

Sammanslutningarnas centrala risker kretsade i huvudsak kring de operativa och ekonomiska riskerna som förknippas med deras egen verksamhet. Andra gemensamma risker var avtalsrelaterade ekonomiska risker

såsom försäljnings- och köpeavtal, olönsamma och dyra avtal och avtalens kontinuitet.

Skaderisker

Från och med 1.1.2021 har alla skadeförsäkringar tecknats hos LokalTapiola. Inga större skador som skulle ha ersatts ur skadeförsäkringarna inträffade 2023. Genom

skadefonden ersätter staden vid behov kostnaderna för ersättning av egendomsskador och andra skador som staden ansvarar för.

Utställningssäkerheter

Säkerhetsvärdet för utställningar som stadsstyrelsen beslutat om år 2023 var 710 270 euro. Dessutom beviljades 205 500 euro av kultur- och ungdomsnämnden och 370 922 euro av kanslichefen och kulturdirektören. Stadens säkerhetsvärde för utställningar uppgick till

sammanlagt 1 256 770 euro i slutet av räkenskapsperioden. Utställningssäkerheterna medförde inte kostnader för Åbo stad år 2023.

Finansieringsrisker

Ränterisker

Staden fastställer i budgeten som fullmäktige godkänt maximimängden för koncernens långfristiga valuta- och ränteswapavtal och kortfristiga terminer för ett år. Dessa är avsedda som riskhanteringsmetoder. Derivatinstrument används i huvudsak för att hantera riskerna med koncernskuld. Stadsstyrelsen har ställt gränserna för stadens ränteskydd (den fasta räntans del) dvs. stadens skyddsnivå bör hållas vid 50–80 % inom variationsintervallen i förhållande till den långfristiga lånestocken vid årsskiftet. Staden har helt och hållet avstått från långfristiga ränteplaceringar av kassamedel så att ränterisken som är förknippad med placeringarna har försvunnit.

ska staden ha tillgång till en tillräcklig mängd inhemska kommuncertifikatsprogram och icke-bindande kreditlimiter.

Medelanskaffningsrisker

Medelanskaffningsrisken hanteras genom att diversifiera inlåningen både tidsmässigt och per motpart. Vid låneförfall strävar man efter en jämn maturitetsfördelning dvs. en förfallotidtabell. Staden diversifierar sina finansieringskällor och upprätthåller stadens goda rykte på marknaden. Medelanskaffningsrisken hanteras också genom att diversifiera inlåningen över olika perioder, dvs. kortfristig medelanskaffning (under ett år, kommuncertifikat), medellång medelanskaffning (1–10 år) och långfristig medelanskaffning (10–30 år) förutsatt att detta är motiverat med hänsyn till marknadsläget. I det nuvarande ränteläget har man som mål att genomföra stadens medelanskaffning huvudsakligen till fast ränta och med så lång maturitet som möjligt dock med beaktande av marknadsläget för att staden ska kunna trygga låga medelanskaffningskostnader och kostnadsmarginaler långt in i framtiden.

Valutarisker

I huvudsak lyfts stadens alla lån numera i eurobelopp. Högst en tredjedel av den långfristiga lånestocken får bestå av lån i annan valuta än euro och alla andra lån i annan valuta omvandlas omedelbart till euro genom ränte- och valutaswapavtal när lånet lyfts. En öppen valutarisk upprätthålls inte.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisken kontrolleras genom en tre månaders löpande kassaflödesprognos för koncernkontona, av vilken likviditetsbehovet för perioden framgår. Dessutom strävar man efter att förbättra hanteringen av likviditeten genom att effektivisera koncernkontoarrangemangen och öka samarbetet med de bolag som medverkar i kontoarrangemangen. För kortfristiga finansieringsbehov

Kreditrisker

Stadens placeringsprinciper fastställer maximiantalet risker med investeringsparter och de kreditvärdigheter som krävs. Dessa principer preciseras ännu i låneuttags- och placeringsplanen som stadsstyrelsen godkänner varje år. Staden har minskat kreditriskerna i anslutning till investeringstillgångarna avsevärt genom att helt avstå från långfristiga ränteplaceringar och därtill har stadens

fonder helt avstått från direkta placeringar i aktier. Fondernas eget kapital (aktieplaceringar) placeras i kostnadseffektiva indexfonder eller ETF-fonder.

2. Redogörelse för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen

Stadsstyrelsen svarar för stadens interna kontroll och riskhantering.

I grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som stadsfullmäktige godkände 14.2.2022 § 28 konstateras bland annat följande:

- Stadsfullmäktige fattar beslut om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen inom staden och stadskoncernen. Koncernens alla funktioner och alla organisationsnivåer ska ha en tillräcklig intern kontroll och riskhantering.
- Stadsstyrelsen svarar för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen. Alla de organ och tjänsteinnehavare, som beviljats behörighet att disponera över kommunens tillgångar och som fungerar som myndigheter ansvarar för genomförandet av den interna kontrollen.
- Ansvaret för styrningen av den interna kontrollen och riskhanteringen är koncentrerat till stadsstyrelsen, som ger närmare anvisningar om verkställandet av ordnandet av intern kontroll och riskhantering.
- Nämnderna ska övervaka genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom sina respektive ansvarsområden. Varje nämnd ska inom sina ansvarsområden ansvara för godkännandet av tillräckliga och fungerande förfaringssätt och övervakningen och säkerställandet av deras genomförande.
- De ledande tjänsteinnehavarna inom servicehelheterna ska verkställa den interna kontrollen och riskhanteringen inom sina ansvarsområden.

Enligt 84 § i förvaltningsstadgan räknas också stadens funktioner ska ordnas och ledningsuppgifterna skötas så, att den interna kontrollen, riskhanteringen och avtals- hanteringen är tillräckliga på alla nivåer och i alla funktioner inom organisationen. Den ledande tjänsteinnehavaren för varje organs uppgiftsområde svarar för den interna kontrollen och riskhanteringen inom den verksamhet som han eller hon leder.

Verkställandet av den interna kontrollen tas upp i den självvärdering som servicehelheterna, serviceområdena

och vissa verksamhetsenheter årligen utarbetar i sina redogörelser för intern kontroll. Nämnderna godkände redogörelserna för sina egna serviceområden. I huvudsak är redogörelserna utarbetade av den interna kontrollen som grund för redogörelserna i systemet Granite. I botten för självvärderingen beaktade man innehållskraven som gäller den interna kontrollens redogörelse i den allmänna anvisning som Bokföringsnämnden gett 2020 om uppgörandet av bokslut och verksamhetsberättelse för välfärdsområdes- och kommunsektionen. Därtill beaktades i botten innehållet i COSO-modellen. I de redogörelser som gjorts som självvärderingar går man igenom hur den interna revisionen genomförs på de olika delområdena. De som utarbetat värderingarna har möjlighet att i systemet registrera utöver den själva redogörelsen de utvecklingsåtgärder som den interna revisionen planerat, dessas tidsplaner och ansvarspersoner och en del av de personer som uppgjort värderingarna har gjort just detta.

Man har strävat efter att fördjupa personalens och de förtroendevaldas kompetens inom den interna kontrollen med hjälp av interna anvisningar, intern utbildning samt utbildningsmaterial som finns på stadens intranet. Miss-tänkta oegentligheter rapporteras till närmaste chef eller vid behov till dennas chef eller vidare till den högre instansen inom organisationen beroende på ärendet i enlighet med stadens interna anvisningar. Chefen ska informera chefen för serviceområdet eller enhetens direktör, som i sin tur ska informera sektordirektören. Chefen ska ta kontakt med stadens juridiska tjänster. Misstankar om missbruk kan anmälas via stadens anmälningskanal. Det gemensamma målet för ovannämnda metoder är att förebygga missbruk.

Visselblåsarlagen (1171/2022) trädde i kraft 1.1.2023. Stadsstyrelsen godkände i mars 2023 de aktörer som behandlar de anmälningar som staden mottar via den i visseblåsarlagen avsedda anmälningskanalen. Anmälningskanalen som togs i bruk år 2020 fyller kraven i visseblåsarlagen. År 2023 mottogs i anmälningskanalen olika anmälningar totalt 71 stycken.

Rapporteringen om den interna kontrollen till stadens ledning sker i regel genom att utnyttja de ovannämnda redogörelserna som gjorts som självbedömningar. Den övriga informationsförmedlingen gällande den interna kontrollen sker från fall till fall, och grundar sig på övervägande och behov. Utvecklingen av tillsynsmetoder

utgår från varje funktions kärnprocesser och deras beskrivningar. Målet med utvecklingen är att systematiskt identifiera de väsentliga tillsynsmetoderna som förutsätts av verksamheten och att säkerställa deras funktionalitet.

Utifrån de redogörelser som servicehelheterna, serviceområdena och verksamhetsenheterna gjort som självbedömning, lyftes fram som Där till identifierades som utvecklingsobjekt: uppdaterad uppföljning av användarrättigheter till informationssystem, beskrivning av de centrala processerna och centrala tillsynsmetoder samt inkludering av dessa i beskrivningarna, precisering av ansvar och uppgiftsfördelning mellan olika aktörer, lokalfrågor, hantering av lös egendom, nyckelpersonrisker samt tillgång till personal, kompetens och utbildning. Avtalshanteringen utvecklas genom att ta i bruk systemet Clou dia Sopimus i hela staden. I bruktagningen torde främja bl.a. förandet av helhetsbilder vad gäller avtalens värde och risker i anknytning till avtalen.

Bedömningen av risker och fastställandet av riskhanteringsmetoder har genomförts av den högsta ledningen inom servicehelheterna och koncernförvaltningen i enlighet med årsklockan. Riskerna som ska bedömas delas in i operativa risker, skaderisker, ekonomiska risker och strategiska risker. Bedömning av verksamhetens främsta risker och osäkerhetsfaktorer finns i punkt 1.8 i verksamhetsberättelsen. Uppgiftsfältet för direktören för säkerhet och riskhantering har skapat utmaningar på grund av de personbyten och nya rekryteringar som skett i slutet av året.

När det gäller att bedöma genomförandet av stadens interna kontroll bistås kanslichefen av byrån för interna kontrollen. Kontrollerna riktas enligt ämnesområden

antingen till enskilda funktioner eller alla servicehelheter. Antalet färdigställda utredningar varierar årligen beroende på deras omfattning.

De centrala resultaten för den interna kontrollen för 2023 var följande:

- processerna hade inte beskrivits för alla centrala funktioners del eller beskrivningarna hade inte uppdaterats. I beskrivningarna har inte alltid inkluderats centrala kontroll- och ansvarsparter för den interna kontrollen. Verksamheten motsvarar inte alltid t.ex. det som beskrivs i processbeskrivningarna för kontrollen
- kundreskontraprocesserna behöver utvecklas
- uppmärksamhet ska fästas särskilt vid tryggheten av informationsgången som gäller avvikelser
- avstämningen av kontantbetalningar behöver fortfarande utvecklas
- avtal har sparats i flera olika system, detta har delvis försvårat bedömningen av helhetsbilden för avtalens värde och kontrollen av avtalen. Avtalshandlingar effektiviserades genom ibruktagandet av systemet Clou dia Sopimus i hela staden 2024
- övervakningen av bidrag ska fortfarande utvecklas
- ansvarsfördelningen ska fortfarande förtydligas
- dataskydd och informationssäkerhet samt hantering av it-behörigheter bör utvecklas även i fortsättningen

Den interna kontrollen ska utvecklas under ekonomiplanepreperioden med beaktande av de svagheter eller brister som identifierats av servicehelheterna samt ovan nämnda observationer. Där till är ett utvecklingsobjekt fördjupandet och enhetliggörandet av redogörelser som görs som självbedömning.

3. Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

3.1. Räkenskapsperiodens resultat

Resultatkalkylen kan inte jämföras med det föregående årets kalkyl.

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	205 947	318 442
Försäljningsintäkter	63 773	98 652
Avgiftsintäkter	24 401	76 366
Understöd och bidrag	29 558	57 306
Hyresintäkter	60 835	52 066
Övriga verksamhetsintäkter	27 379	34 052
Tillverkning för eget bruk	1 771	1 337
Verksamhetskostnader	-748 141	-1 545 167
Personalkostnader	-329 295	-564 796
Löner och arvoden	-262 849	-447 948
Lönebikostnader	-66 446	-116 848
Pensionskostnader	-55 192	-97 983
Övriga lönebikostnader	-11 253	-18 865
Köp av tjänster	-269 487	-773 541
Material, förnödenheter och varor	-45 622	-72 097
Bidrag	-45 047	-61 208
Hyreskostnader	-54 539	-69 135
Övriga verksamhetskostnader	-4 150	-4 390
Verksamhetsbidrag	-540 423	-1 225 387
Skatteintäkter	519 220	947 964
Kommunal inkomstskatt	325 659	697 531
Fastighetsskatt	73 263	69 684
Andel av samfundsskatteintäkterna	120 298	180 748
Statsandelar	80 774	319 666
Finansiella intäkter och kostnader	37 030	35 303
Ränteintäkter	22 027	17 032
Övriga finansiella intäkter	27 078	29 228
Räntekostnader	-11 501	-6 518
Övriga finansiella kostnader	-574	-4 439
Årsbidrag	96 601	77 546
Avskrivningar och nedskrivningar	-66 127	-61 513
Avskrivningar enligt plan	-58 374	-60 504
Nedskrivningar	-7 753	-1 009
Räkenskapsperiodens resultat	30 474	16 033
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	2 034	2 198
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	32 508	18 231

Resultaträkningens nyckeltal	2023	2022
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	27,6	20,6
Årsbidrag/Avskrivningar, %	146,1	126,1
Årsbidrag €/invånare	478	392
Invånarantal	201 889 *	197 900

* förhandsuppgift

Överföringen av social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdet ändrade på ett betydande sätt på kommunernas intäkter och kostnader 2023. Utöver anfallskriget i Ukraina påverkades Åbos omvärld negativt att konjunkturen och den allmänna ekonomiska situationen.

Räkenskapsperiodens resultat uppvisade ett underskott på 30,5 miljoner euro. Av räkenskapsperiodens resultat på 30,5 miljoner euro bokförs 2,0 miljoner euro som minskning av avskrivningsdifferensen. Efter det uppgick resultatet till 32,5 miljoner euro. På resultatet inverkar betydligt de engångsavräkningar av omsättningsskatt som överfördes från 2022 till 2023 dvs. vårdreformens s.k. skattesvans samt den nedskrivning på 7,8 milj. euro som i huvudsak gäller skolbyggnaderna. Kommunernas skatteinkomster redovisades i januari med de ännu inte nedskärda skattesatserna och utdelningarna av samfundsskatten. Räkenskapsperiodens resultat är cirka 48 miljoner euro. Årsbidraget var 57,0 miljoner euro och räkenskapsperiodens överskott var 57,2 miljoner euro efter avskrivningen.

I analysen har bokslutet för år 2022 gjorts jämförbart.

Årsbidraget uppgick till 96,6 miljoner euro som täcker de årliga avskrivningarna på anläggningstillgångar och nedskrivningarna som uppgår till 66,1 miljoner euro. Årsbidraget minskade med 50,0 miljoner euro (34,1 procent) och årsbidraget per invånare minskade med 247,8 euro. Verksamhetsbidraget (nettodriftsutgifterna) blev -540,4 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 51,6 miljoner euro (10,6 %). Med verksamhetsintäkterna täcktes 27,5 procent av verksamhetskostnaderna (20,6 % bokslut 2022). Med skatteinkomster och statsandelar blev det således 72,5 procent kvar att finansieras (79,4 % bokslut 2018). Nyckeltalet årsbidrag som procent av avskrivningar var 146,1 % (126,1 % bokslut 2022).

Intäkter

Verksamhetsintäkterna ökade med sammanlagt 13,9 miljoner euro (7,2 procent) jämfört med året innan. Försäljningsintäkterna ökade 10,3 milj. euroa (19,3%). Den största enskilda faktorn som inverkat på detta var de

ökade intäkterna från kollektivtrafiken på 5,0 miljoner euro. Försäljningsintäkterna minskade 3,1 milj. euroa (11,1%). Den största minskningen gällde ersättningar från markanvändningsavtal på 1,8 miljoner euro. Understöd och bidrag på 29,5 miljoner euro minskade med 2,0 miljoner euro (6,4 procent), vilket i huvudsak berodde på att statens coronastöd minskade. Den största minskningen gällde coronastöden för kollektivtrafiken på 2,9 miljoner euro. Hyresintäkterna ökade 14,7 milj. euroa (31,7 %), av dessa var 11,6 miljoner euro hyror som uppbars av välfärdsområdet. De övriga verksamhetsutgifterna minskade med 6,0 miljoner euro, dvs. 18,0 %, vilket huvudsakligen berodde på en minskning i överlåtelsevinster av bestående aktiva.

Skatteinkomsterna uppgick till sammanlagt 519,2 miljoner euro. Ändringen jämfört med föregående år var 0,8 miljoner euro (0,1 procent). Den jämförbara ändringen jämfört med föregående år var -2,6 miljoner euro (-0,8 procent). Ändringen i samfundsskattesatser jämfört med föregående år var -0,2 miljoner euro (-0,2 procent). Fastighetskatteinkomster redovisades 3,6 miljoner euro (5,1 procent) mer än året innan. Inkomsterna från statsandelar uppgick till sammanlagt 80,8 miljoner euro. Ändringen jämfört med föregående år var -0,8 miljoner euro (-1,0 procent).

De finansiella intäkterna var 49,1 miljoner euro och de ökade med 2,8 miljoner euro. Ränteintäkterna från kassamedel, skadefonden och beviljade lån blev sammanlagt 22,0 miljoner euro (17,0 miljoner euro bokslut 2022). Ökningen av ränteintäkter berodde huvudsakligen på de snabbt stigande räntorna under 2023. Övriga finansiella intäkter uppgick till sammanlagt 27,1 miljoner euro av vilka den största enskilda utdelningsavkastningen kom från Åbo Energi Ab. Den resterande delen var utdelningsavkastning från dotterbolag, intressebolag och andra bolag.

Kostnader

Verksamhetsutgifter på 748,1 milj. euro redovisades 65,9 miljoner euro (9,7 procent) mer än året innan. Verksamhetsutgifterna som justerats för tillverkning för eget bruk uppgick till 746,4 miljoner euro.

Personalkostnaderna var 329,3 miljoner euro. Med beaktande av alla organisationsförändringar ökade kostnaderna med 29,3 miljoner euro (9,8 procent) jämfört med året innan. Löhner och arvoden ökade med 24,3 miljoner euro (10,2 procent). Avtalsförhöjningarnas sammanlagda inverkan uppgick till ca 11,8 miljoner euro (4,85 procent) och personalkostnaderna till 14,3 miljoner euro. Därtill inverkade ökningen i användningen av årsverken på ca 270 årsverken (+4,9 %) jämfört med det föregående året. Den största ökningen gällde servicehelheten för fostran och undervisning. Lagändringen som gällde småbarnspedagogiken, det ökade antalet barn och den ökade efterfrågan på tjänster påverkade personalantalet.

För köp av tjänster användes 269,5 miljoner euro, vilket är 6,8 % mer än året innan. Köp av kundtjänster var 46,2 milj. euro, vilket innebar en ökning på 3,9 miljoner euro jämfört med det föregående året (9,2 %). Småbarnspedagogikens servicesedelkostnader ökade med 5,3 miljoner euro och övriga köp av kundtjänster inom sysselsättningstjänsterna minskade med 1,2 miljoner euro.

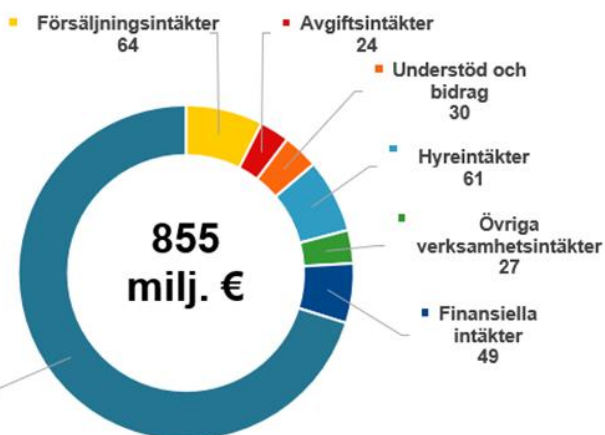
Övriga köp av tjänster uppgick till 223,3 miljoner euro. Ökningen var 13,2 miljoner euro (6,3 %). Därtill har köp av övriga tjänster aktiverats i balansräkningen för bestående aktiva. Experttjänsterna för övriga tjänster ökade med 10,5 miljoner euro. ICT-tjänsterna minskade 4,7

miljoner euro jämfört med det föregående året, hyrningen av arbetskraft till småbarnspedagogiken ökade 2,4 miljoner euro, byggnadernas bygg- och underhållstjänster ökade med 2,4 milj. euro, områdenas bygg- och underhållstjänster ökade med 6,3 milj. euro och transportkostnaderna för kollektivtrafiken ökade med 2,6 milj. euro.

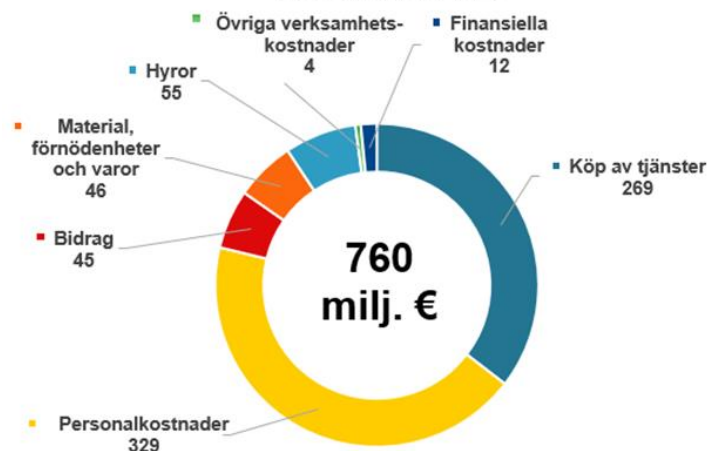
Köp av material och förnödenheter ökade med 0,9 miljoner euro (2,0 procent). Därtill aktiverades i balansräkningen i bestående aktiva material och förnödenheter för 5,6 miljoner euro. Bidrag gavs 45,0 miljoner euro. Jämfört med föregående år var det en minskning på 2,8 miljoner euro, dvs. 6,6 %.

Räntekostnaderna var totalt 11,5 miljoner euro. Av dessa var 7,6 miljoner euro räntekostnader från långfristiga skulder och kommuncertifikat inklusive kostnader för att skydda skulden (6,5 milj. euro bokslut 2022). Den resterande delen på 3,9 milj. euro av räntekostnaderna bestod av dottersammanslutningarnas depositioner till koncernkontot. De ökade räntekostnaderna berodde på de snabbt stigande räntorna. Övriga finansieringskostnader var 0,6 milj. euro. (4,4 milj. euro bokslut 2022). Minskningen berodde på nedskrivningar av kapitalvärdet för de ränteplaceringar i skadefonden som skedde förra året.

Intäkter 2023

Kostnader 2023

Genomförande och utveckling av skattefinansiering

Skatteinkomster

Grunderna för fastställande av skatteinkomsterna i Åbo

	2019	2020	2021	2022	2023
Inkomstskatt -%	19,50	19,50	19,50	19,50	6,86
Fastighetsskatt -%:					
Allmän	1,00	1,00	1,15	1,15	1,15
Permanent bostadsbyggnad	0,41	0,41	0,45	0,45	0,45
Byggnader som används för annat boende än stadigvarande boende	0,93	0,93	1,10	1,10	1,10
Skattesats för obebyggd byggsplats	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00

Skatteinkomsterna uppgick till sammanlagt 519,2 miljoner euro. Minskningen jämfört med föregående år var 0,8 miljoner euro (0,1 procent). Skatteinkomster inflöt 29,2 miljoner euro mer än budgeterat. Den influtna kommunalskatten överskreds med 16,5 miljoner euro. Samfundsskatteintäkterna överskreds med 9,4 miljoner euro och fastighetsskatteinkomsterna överskreds med 3,3 miljoner euro jämfört med det budgeterade.

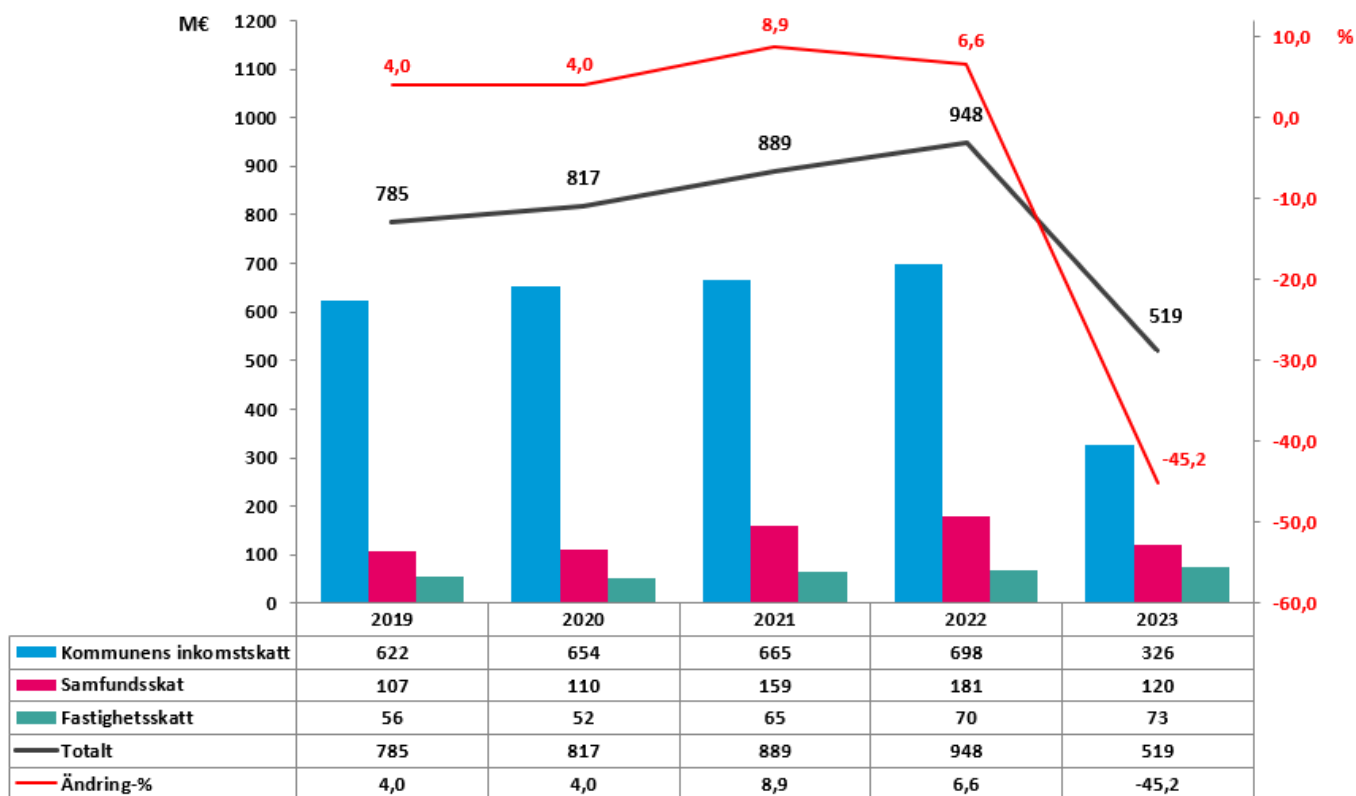
Avkastningen från kommunalskatten överfördes till välfärdsområdet en andel som motsvarade 12,64 procentandelar vilket motsvarade ca 369 milj. euro. Den jämförbara ändringen jämfört med föregående år var -2,6 miljoner euro (-0,8 procent).

Från avkastningen från samfundsskatten överfördes till välfärdsområdet en andel på ca 60 milj. euro som motsvarade 33,3 procentandelar av avkastningen. Samfundsskatternas jämförbara ändring jämfört med föregående år var -0,2 miljoner euro (-0,2 %).

Kommunerna fick behålla avkastningen från fastighetsskatten till dess fulla belopp och detta beaktades inte alls i överföringskalkylerna. Fastighetsskatteinkomster redovisades 3,6 miljoner euro (5,1 %) mer än året innan.

Kommunernas skatteinkomster redovisades i januari med de ännu inte nedskärda skattesatserna och utdelningarna av samfundsskatten och dessa skattesanser var för Åbos del ca 48 milj. euro.

Skatteredovisningar och deras utveckling enligt boksluten under 2019–2023

Inkomster från statsandelarna

Intäkterna från statsandelar uppgick till sammanlagt 80,8 miljoner euro och de var 0,4 miljoner euro mindre än budgeten. Den jämförbara ändringen jämfört med föregående år var -0,8 miljoner euro (-1,0 %).

Statsandelen för basservicen uppgick till 9,3 miljoner euro och övriga statsandelar för fostran och undervisning uppgick till 42,8 miljoner euro. Utjämnings- och kompensations- utgifter på basis av skatteinkomster -2,7 milj. euro och kompensation för förlorade skatteinkomster 31,4 milj. euro utföll nästan enligt budgeten.

Av bastjänsternas statsandelar överfördes 96,2 % till välfärdsområdet, vilket innebär att staden fick behålla 3,8 % av statsandelarna för att täcka småbarnspedagogikens och den grundläggande utbildningens utgifter. Den jämförbara ändringen jämfört med det föregående året var 2,6 miljoner euro (39,2 %).

Inga andelar av de statsandelar som beviljats undervisnings- och kulturväsendet överfördes för att täcka välfärdsområdets kostnader. Den jämförbara ändringen i

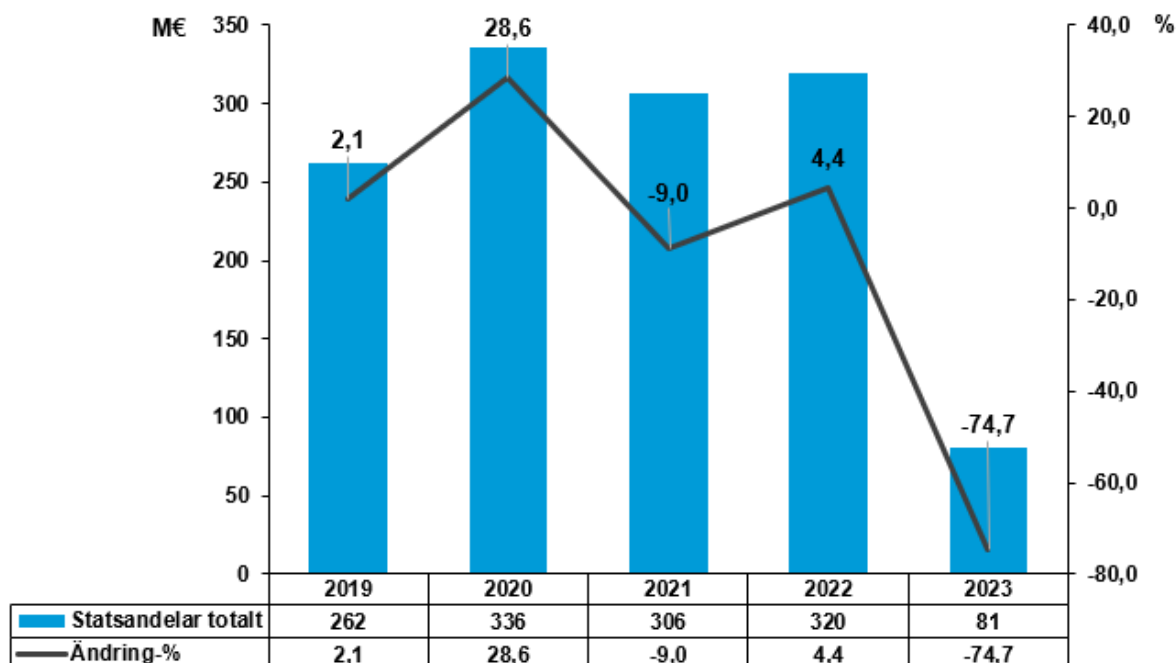
statsandelar till undervisnings- och kulturväsendet jämfört med föregående år var -3,7 miljoner euro (-7,9 %).

Den jämförbara nivån av ersättningar för skatteinkomstförluster förblev oförändrad och ingen ändring förekom jämfört med det föregående året.

Åbo betalade skatteinkomstutjämnings- utgifter till övriga kommuner 2,7 milj. euro och minskningen jämfört med det föregående året var 0,4 milj. euro.

Enligt de senaste uppgifterna av finansministeriet skulle den retroaktiva statsandelsminskningen som rör 2023 istället för att överföras till 2024 och 2025 skjutas upp till 2025 och fördelas på en treårsperiod åren 2025–2027. Mer information om stadens betalningsandel torde fås under 2024.

Inkomster från statsandelarna och deras utveckling enligt boksluten åren 2019–2023

3.2. Finansiering av verksamheten

Finansieringskalkyl 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Kassaflödet i verksamheten	78 971	48 812
Årsbidrag	96 601	77 546
Korrektivposter till internt tillförda medel	-17 630	-28 734
Kassaflödet för investeringarnas del	-150 083	-74 180
Investeringskostnader	-182 342	-120 994
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 087	3 220
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	22 172	43 594
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-71 112	-25 367
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen	10 779	6 172
Ökning av utlåningen	-18 802	-27 256
Minskning av utlåningen	29 581	33 429
Förändringar i lånebeståndet	146 805	-79 334
Ökning av långfristiga lån	130 000	130 000
Minskning av långfristiga lån	-54 240	-124 240
Förändringar av kortfristiga lån	71 045	-85 094
Övriga förändringar av likviditeten	-82 095	56 105
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-229	-65
Förändring av omsättningstillgångar	-23	61
Förändring av fordringar	-18 954	28 427
Förändring av räntefria skulder	-62 889	27 683
Finansieringens kassaflöde	75 489	-17 056
Förändring av likvida medel	4 377	-42 424
Förändring av likvida medel	4 377	-42 424
Likvida medel 31.12	85 891	81 515
Likvida medel 1.1	81 515	123 938

Nyckeltalen i finansieringskalkylen

	2023	2022
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €	-226 427	-229 979
Intern finansiering av investeringar, %	56,1	65,8
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,9	0,9
Kassans tillräcklighet, dagar	31	16
Invånarantal	201 889 *	197 900

* förhandsuppgift

Överföringen av social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdet påverkade på ett betydande sätt möjligheterna att direkt jämföra finansieringskalkylerna. Årsbidraget för verksamhetens kassaflöde samt de andra ändringarna i betalningsförmåga och ändringarna i omsättningstillgångar och förändringen av räntefria skulder är inte jämförbara.

Kassaflödet i verksamheten uppvisade ett överskott på 79,0 milj. euro (48,8 milj. euro bokslut 2022). Uppsvinget i internt tillförda medel påverkades av att årsbidraget var 96,6 milj. euro högre jämfört med det föregående året (77,5 milj. euro bokslut 2022). Det jämförbara årsbidraget för 2022 var 146,5 milj. euro och verksamhetens kassaflöde var 117,8 milj. euro. Överlåtelsevinster och -förluster av bestående aktiva som ingår i kassaflödet för

investeringarnas del i korrektivposter för internt tillförda medel har justerats sammanlagt för 21,2 miljoner euro.

Investeringsutgifterna var 182,3 milj. euroa och överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva 22,2 milj. euroa. Jämfört med året innan ökade investeringsutgifterna med 61,3 miljoner euro (50,7 procent) och överlåtelseinkomsterna ökade med 21,4 miljoner euro (49,1 procent). Staden fick finansieringsandelar för investeringsutgifter 10,1 miljoner euro varefter investeringarnas egenanskaffningsutgifter blev 172,3 miljoner euro. Procenten för den interna finansieringen av investeringarna 56,1 % försvagades jämfört med det föregående året med 9,7 procentenheter (2022 bokslut 65,8 %). Med finansiering med eget kapital skulle 43,9 % behöva täckas med egen finansiering.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

-71,1 miljoner euro utföll svagare än det föregående året (-25,4 miljoner euro bokslut 2022). Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del under 2019-2023 uppvisade ett underskott på 226,4 miljoner euro, medan

det året innan uppvisade ett underskott på 230,0 miljoner euro.

Långfristiga lån amorterades med 29,6 miljoner euro och beviljades 18,8 miljoner euro under årets lopp. Så gott som alla nya lån beviljades TVT Asunnot Oy.

Nytt långfristigt lån upptogs 130,0 miljoner euro och amorterades 54,2 milj. euro. Ändringen i kortfristiga lån var 70,1 milj. euro, av vilka 60 milj. euro var en ökning av kortfristiga kommuncertifikatlån. Stadens lånestock ökade med 146,8 miljoner euro.

Överföringen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna påverkade förändringen av omsättningstillgångar med 0,4 milj. euro och ändringen av räntefria skulder med 39,3 milj. euro.

Kassaflödet för finansieringens del utföll positivt och blev 75,5 miljoner euro. Kassan långvarighet i dagar var till 31 dagar (15 dagar bokslut 2022).

De största investeringarna och överlåtelseinkomster av egendom

Stadens investeringsutgifter var under 2022 sammanlagt 182,3 miljoner euro (121,0 miljoner euro år 2022). Finansieringsandelar för investeringsobjekt bokfördes 10,1 miljoner euro (3,2 miljoner euro år 2022). Överlåtelseinkomster från egendom bokfördes 22,2 miljoner euro (43,6 miljoner euro år 2022). Investeringsutgifterna underskred budgeten med 52,0 miljoner euro. Finansieringsandelarna överskred budgeten med 0,5 miljoner euro och överlåtelseinkomsterna med 0,2 miljoner euro.

År 2023 var de största pågående byggprojekten bangården i Åbo och Kuppis dubbelpår samt Musikhuset Fuga i Åbo. Andra stora infrastrukturprojekt var gatu- och parkområdena i planområdena för Kirstiparken, Hertigshörnet och Pukkila samt förbättringen av gång- och cykelvägarna på Östra Strandgatan. Betydande lokalinvesteringsobjekt var nybyggnadsprojektet för skolan Suikkilan koulu och daghemmet Talinkorven päiväkoti, nybyggnads- och saneringsprojektet för Sirkkala skola, utbyggnaden och delrenoveringen av skolan Pääskyvuoren koulu samt den tekniska renoveringen av skolhuset Nummen koulutalo. Priset i publikomröstningen om Gott byggande gick till projektet Sirkkala skola.

Utfallet av överlåtelseinkomster av egendom

Staden fick överlåtelseinkomster av fastighetsegendom, aktier och inventarier sammanlagt 22,2 miljoner euro. Överlåtelseinkomsterna överskred budgeten med 0,2

miljoner euro (budget 22,0 milj. euro). Vinster från försäljning av egendom bokfördes sammanlagt 21,1 miljoner euro (28,9 miljoner euro år 2022). För markförsäljningens del fick stadens vinster från försäljning på 20,9 miljoner euro och från försäljningen av aktier 1,1 milj. euro. Överlåtelseinkomsterna överskred budgeten med 3,1 miljoner euro (budget 18,0 milj. euro). Dessutom har anskaffningsutgiften för de sålda objekten varit mindre än uppskattat, vilket har ökat försäljningsvinsterna. Därtill har försäljningsvinsterna inte budgeterats i budgeten.

Bostadsbyggandets svåra konjunkturläge har dämpat även tomtförsäljningen jämfört med det föregående året. De största hindren utgörs enligt byggindustrin av höga räntor och otillräcklig efterfrågan samt finansieringsproblem i och med den åtstramade kreditpolitiken. Byggekostnaderna som stigit redan under en lång tid och den stora reserven av färdigställda bostäder som är till salu påverkar även byggföretagens förmåga att manövrera på marknaden.

Markanvändningsersättningar bokfördes sammanlagt 8,2 miljoner euro (10,0 miljoner euro år 2022). Inkomster från markanvändningsavtal överskreds med 1,2 miljoner euro jämfört med budgeten. I mars 2022 ingicks ett ekonomiskt betydande markanvändningsavtal med Senatfastigheter för området Rönnudden. Samtidigt ingicks föravtalen om markköp gällande de obrutna områdena i Färjstranden och Rönnudden. Efter att detaljplanen

vunnit laga kraft i november 2023 infördes värdeöverföringar till ett belopp av 4,3 miljoner euro i bokföringen i december 2023 gentemot markanvändningsavtalet. Den återstående avtalsersättningen på 26,5 miljoner euro betalas ut stegvis och den första raten på 10,0 miljoner euro betalas ut 2024.

Genomförande av programmet för investeringar i infrastruktur

År 2023 uppgick investeringsutgifterna för byggandet av stadsmiljön till sammanlagt 64,7 miljoner euro (62,1 miljoner euro år 2022). Av investeringsutgifterna satsades 47 procent på strategiska spetsprojekt. Andelen fastighetsutvecklingsobjekt utgör 22 procent av investeringsutgifterna. Andelen saneringsobjekt som minskar reparationsskulden utgör 20 procent av investeringsutgifterna. Av investeringsutgifterna satsades 8 procent på objekt som förbättrar boendetrivseln såsom parker, utomhusidrottsplatser och lekparkar. Till investeringar som stöder funktionerna, såsom jordtippsområden, riktade sig 2 procent av investeringskostnaderna. Av kostnaderna satsades 1 procent på smidigheten och säkerheten i trafiken. I kostnaderna ingick bl.a. investeringar i trafikljus och smidigheten i trafiknätet.

Nivån för grundläggande renoveringar och ersättningsinvesteringar i stadens allmänna områden täcker avskrivningar enligt plan för infrastrukturegendomen som uppgår till 24,2 miljoner euro. Inom underhållet av infrastrukturen vidtar man förutom investeringar även åtgärder som minskar reparationsskulden.

Utfallet av investeringsprojekt inom byggherverksamhet för lokaler på 64,7 milj. euro underskred budgeten på 53,7 milj. euro. De mest betydande avvikelserna gällde de strategiska objekten och fastighetsutvecklingsobjekten. Dröjsmålen med markanvändningsprojekten i planläggnings- och infrastrukturplaneringsfasen återspeglas i tidssättningen av investeringarna och tomtöverlåtelserna.

De mest betydande strategiska objekten för byggande, där anslagen förblev oanvända under räkenskapsperioden:

- Byggandet av planen Kuppis 3 2,8 miljoner euro, eftersom genomförandet av projektet skjöts upp till 2024,
- Strandleden vid Aura å sträckan mellan: Agricolagatan - Fabriksgatan 2,9 milj. euro, eftersom genomförandeplaneringen först nu håller på att inledas,
- Ferry Terminal Turku 2,7 milj. euro, eftersom planeringen har kommit igång 2023 och framskrider enligt tidsplanen,

- Kulturflotten 1,4 milj. euro, eftersom besvären över detaljplanen och planeringen pågår,
- Strandmuren längs Aura å, Manillabryggan 2,4 milj. euro, eftersom planeringen pågår,
- Östra Strandgatan gång- och cykelförbindelse mellan Biblioteksbron - Sotalaisgatan 2,6 milj. euro, eftersom inledningen av planeringen och byggandet dröjt,
- Partnerskapsprojektet för Kuppis spets 12,9 milj. euro, eftersom utvecklingsfasen pågick 2023 och
- Kraftgatan 1,0 milj. euro, eftersom planläggningen pågår.

De mest betydande fastighetsutvecklingsobjekten för byggande av lokaler, där anslagen förblev oanvända under räkenskapsperioden:

- Kirstiparkens planområde 1,3 milj. euro, eftersom mottagandet skjöts upp och betalningsrater dröjde till 2024,
- Östra Skansen 1,3 milj. euro, eftersom planeringen ännu delvis pågår på grund av att planändringen fördröjt (planen kungjordes 25.3.2023),
- Skansens centralpark 1,5 milj. euro, eftersom fördröjningen av Östra Skansen även påverkade projektet för centralparken,
- Karhunahde 1,65 milj. euro, eftersom planen trätt i kraft i början av 2023, vilket ledde till att planeringen och byggarbetet skjöts upp,
- Stadsträdgårdens område 1,96 miljoner. euro, eftersom planläggningen pågår,
- Planområdet för Parken för cirkulär ekonomi i Toppå 2,8 milj. euro, planen har färdigställts men en ny konkurrensutsättning av entreprenaden pågår ännu,
- Rönnudden 1,0 milj. euro, planen kungjordes i slutet av 2023, planeringen framskrider enligt tidsplanen,
- Planområdet för Kylänkulma 1,5 milj. euro, eftersom planeringen dröjt,
- Området Fabriikki (VR-maskinverkstad) 1,75 milj. euro, efter tidsplanen har ändrat,
- Kollektivtrafikgatan för detaljplanen för Raunistula bro och cykelväg 1,0 milj. euro, planerna färdiga, men konkurrensutsättningen av entreprenaden först i början av 2024, och
- Raunistula bro och cykelväg 6,7 milj. euro, eftersom upphandlingsförfarandet för projektet måste avbrytas och påbörjas på nytt. På grund av detta var det inte längre möjligt att färdigställa bron under 2023 och således skulle inte stödfinansiering för objektet ha kunnat beviljats. Fortsättningen av Traficoms tidsbestämda finansiering för 2024 säkerställdes 16.11.2023.

Genomförande av lokalinvesteringsprogrammet

Investeringsutgifterna för byggandet av stadens lokaler uppgick till sammanlagt 45,5 miljoner euro (29,2 miljoner euro år 2022). För nybyggnadsobjekten användes ungefär hälften av investeringsanslagen år 2023. Nybyggnadsobjekt har också genomförts genom att utnyttja Åbokoncernens genomförandelösningar. Staden kan för den tid som byggprojektet pågår temporärt finansiera projekten via koncernkontots limit eller gå i proprieborngen för finansieringen av projekten.

Nivån för grundläggande renoveringar och ersättande investeringar i stadens servicebyggnader täckte inte avskrivningar enligt plan som uppgick till 21,4 miljoner euro (22,6 milj. euro under 2022). Nedskrivningar bokfördes därtill sammanlagt 7,5 miljoner euro (1,0 miljoner euro år 2022), vilket främst berodde på de skolbyggnader som tagits ur bruk och väntar på rivning. Inom underhållet av lokaler vidtar man förutom investeringar även åtgärder som minskar reparationsskulden.

Investeringsutgifterna för byggandet av lokaler underskred budgeten med 24,7 miljoner euro.

De mest betydande objekten för stadens eget byggande av lokaler, där anslagen förblev oanvända under räkenskapsperioden:

- Sirkkala skolas nybyggnad och ombyggnad 2,3 milj. euro, eftersom projektet färdigställs först under 2024,
- Pääskyvuoren koulus utbyggnad och delvisa ombyggnad 1,0 milj. euro, eftersom projektet färdigställs först under 2024,
- Stadshusets gårdsområde 1,4 milj. euro, preciseringar i projektplanen och utredningar om gårdsområdet, men konkurrensutsättningen av projektets samarbetsparter börjar under våren 2024,
- Åbo musikhus, 5 milj. euro, eftersom genomförandet av projektet började i oktober 2023, ändrade tidpunkten. Penninganvändningen var mindre än förväntat,

4. Finansieringsställning med förändringar

Stadens betalningsberedskap var bra under året. Stadens kassareserv bortsett från placeringar i egna fonder uppgick i slutet av året 2023 till 44,0 miljoner euro (42,9 miljoner euro bokslut 2022). Kassareserven minskade med 1,1 miljoner euro under 2023. Kassareserven bestod endast av kontanta medel, insättningar i transaktionskonton och andra insättningar samt placeringar i en marknadsfond med kort ränta. Som lägst var

- Raunistulan koulu, teknisk ombyggnad, 3,8 milj. euro, eftersom arbetena inleddes i oktober 2023, ändrade tidpunkten.
- Wäinö Aaltosen koulu, den ersättande nybyggnaden Ylikylä, 1 milj. euro, eftersom penninganvändningen var mindre än väntat under 2023, och
- Helheten för små investeringsprojekt underskriver utfallet med totalt 6,3 miljoner euro. Den största enskilda avvikelserna var ombyggnaden av köket i Puropellon koulu som uppgick till 1,6 milj. euro. Inledningen av projektet skjöts upp till oktober 2023 och tidsplanen ändrar.

Övriga investeringar

Staden använde sammanlagt 51,4 miljoner euro för anskaffning av mark (1,2 miljoner euro för anskaffning av mark 2022). Anskaffningsutgiften för fast egendom överskred budgeten med 47,9 miljoner euro (budget 3,5 miljoner euro). Fastighet som förvärvats från VR-Group Abp 42,5 miljoner euro (Sfm 19.6.2023 § 129).

Anskaffningsutgifterna för intressesammanslutningarnas aktier och placeringarna i dotterbolagsaktier och andra aktier uppgick till sammanlagt 10,3 miljoner euro (18,9 miljoner euro år 2022). Anskaffningsutgiften för aktier underskred budgeten med 0,7 miljoner euro (budget 11,0 miljoner euro).

Satsningar i utvecklingen av datasystem och utvecklandet av verksamheten gjordes för 5,4 miljoner euro (4,6 miljoner euro år 2022). Anskaffningsutgiften underskred budgeten med 3,0 miljoner euro (budget 8,4 miljoner euro). Anskaffningsutgifter för maskiner och inventarier samt andra materiella tillgångar uppgick till sammanlagt 5,0 miljoner euro (3,1 miljoner euro år 2022). Anskaffningsutgiften underskred budgeten med 3,1 miljoner euro (budget 8,1 miljoner euro). Under räkenskapsperioden gjordes avskrivningar enligt plan för informationssystem samt maskiner och inventarier totalt 10,1 milj. euro år 2023 (11,1 milj. euro bokslut 2022).

kassareserven 7,6 miljoner euro under året och som högst 145,5 miljoner euro. Den genomsnittliga kassareserven uppgick till 51,6 miljoner euro. Koncernfinansieringen och dotterbolagens betalningsrörelse har ökat svängningarna i kassareserven utöver stadens egna finansieringshändelser.

Stadens långfristiga lån uppgick i slutet av 2023 till 691,5 miljoner euro (inkl. nästa års amorteringar) i slutet av 2022 (615,8 miljoner euro år 2022). Stadens långfristiga lån ökade med 75,7 miljoner euro under året. Långfristiga lån amorterades med 54,2 miljoner euro 2023 och nya lån lyftes sammanlagt 130,0 miljoner euro. Utöver dessa består den kortfristiga skulden av dotterbolagens depositioner på 111,7 miljoner euro. Kortfristiga kommuncertifikat har använts för att utjämna svängningarna i kassareserven i enlighet med budgeten och stadsstyrelsens låneuttagsplan. Staden hade kortfristiga limiter för kommuncertifikat eller andra icke-bindande limiter ca 500 miljoner euro i slutet av året. Kommuncertifikat hade emitterats till ett värde på sammanlagt 60,0 miljoner euro vid årsskiftet (0 euro år 2022).

Lånestocken dvs. den sammanlagda räntebelagda skulden uppgick till 863,2 miljoner euro i slutet av år 2023 (716,4 miljoner euro år 2022) och skulden ökade med 146,8 miljoner euro under året. Ökningen berodde främst på en ökning i långfristiga lån (+75,7 milj. euro) och en ökning i kommuncertifikat inom de kortfristiga skulderna (+60,0 milj. euro). Med skuldsättningen ersattes även minskningen av koncernsammanslutningarnas depositioner på koncernkontot. De prestationsbaserade räntekostnaderna för långfristiga lån (inkl. skyddskostnader) och kommuncertifikat var 7,6 miljoner euro och den effektiva genomsnittsräntan 1,22 %. Resultaträkningens räntekostnader var 11,5 miljoner euro, inklusive koncernbolagens depositioners räntekostnader. Utöver fast ränta har staden skyddat sina långfristiga lån från stigande räntor med ränteswapavtal, sådana gällande avtal vid slutet av året uppgick till 375 milj. euro. Vid årsskiftet var ränteskyddsgraden 86 procent för långfristiga lån och 77 procent för den sammanlagda räntebelagda skulden, vilket innebär att stadens räntekostnader inte stiger när räntorna stiger.

Det sammanlagda nominella värdet av alla öppna räntebytesavtal uppgick till 475 miljoner euro. Det gängse värdet för räntebytesavtalen med anknytning till ränteskyddet var 47,7 milj. euro i slutet av året. År 2023 genomfördes följande arrangemang för avtal om räntebyte: tre avtal som till kapitalet motsvarade totalt 120 milj. euro hävdades, ett avtal för 100 milj. euro ändrades och ett nytt avtal på 25 milj. euro ingicks. Därtill redigerades ett avtal på 50 milj. euro som skulle ingås 2031 att börja redan 2024 medan kapitalet förblir det samma. Alla transaktioner gjordes i skyddssyfte och för att hålla skyddsnivån på den önskade nivån.

Den långfristiga utlåningen var vid årsskiftet 552,6 miljoner euro (563,4 miljoner euro 2022). Utlåningen ökade med 18,8 miljoner euro och minskade 29,6 miljoner euro under år 2023. Så gott som alla nya lån beviljades till

TVT Asunnot Oy och största delen av amorteringarna betalades av TVT Asunnot (24,1 milj. euro). Stadens lån till dottersammanslutningar och intressebolag minskade till ett nettobelopp på 10,8 miljoner euro under 2023. Detta berodde främst på normala amorteringsprogram enligt skuldebrevens samt frivilliga, extra amorteringar som bolagen gjort på eget initiativ. Den kortfristiga till koncernkontot anknutna kreditlimitskulden från dottersammanslutningarna var 73,1 milj. euro (25,4 milj. euro bokslut 2022), vilket betyder att den kortfristiga skulden ökade 47,7 milj. euro. I fråga om utlåningen har staden fått tillräckliga och tryggande motsäkerheter enligt kommunallagen, eller i annat fall har bolagen förbundit sig till att lämna dem till staden.

Borgensansvaren var totalt 237,5 miljoner euro, dvs. minskade med cirka 13,0 miljoner euro (250,5 miljoner euro år 2022). De största borgensansvaren har beviljats till Turun Seudun Vesi Oy (87,5 miljoner euro) och Turun Seudun Puhdistamo Oy (73,2 miljoner euro). Minskningen av borgensansvar berodde på normala amorteringar av lånekapitalet, för vilka borgen ursprungligen beviljats. Leasingansvaren uppgick till totalt 63,7 miljoner euro i slutet av 2023. Det innebär en ökning på 7,7, milj. euro. (56 miljoner euro år 2022).

Avkastningen för stadens fonder var god 2023, vilket i huvudsak berodde på den ökade inflationen och på att de negativa verkningar avtog som Rysslands anfallskrig orsakat på aktie- och räntemarknaden. Det bokföringsmässiga kapitalet i stadens skadefond uppgick till 53,1 miljoner euro i slutet av året och resultatet uppvisade ett överskott på 3,4 miljoner euro. I bokföringens resultat beaktades inte eventuella orealiserade värdeökningar. Stadens lånestock var i slutet av året 56,5 miljoner euro. Skadefondens avkastning enligt gängse värde, dvs. marknadsavkastning, var 4,3 miljoner euro, vilket motsvarar en årlig avkastning på 9,5 procent. Det bokföringsmässiga kapitalet i donationsfonderna uppgick till 29,6 miljoner euro och resultatet uppvisade ett överskott på 2,0 miljoner euro. Donationsfondernas marknadsavkastning var vid slutet av året 2,7 miljoner euro och marknadsavkastningen var 2,7 miljoner euro positiv, vilket motsvarar en årlig avkastning på 10,0 procent. Donationsfondernas resultat sammanställs inte med moderstadens resultat.

Allokeringen av skadefonden var i slutet av året följande: aktiefonder och ETF-placeringar 38 procent och ränteplaceringar 62 procent av fondens marknadsvärde. Allokeringen av donationsfonderna var i sin tur följande: aktiefonder och ETF-placeringar 49 procent och ränteplaceringar 51 procent av fondens marknadsvärde. Båda fonderna har i praktiken avstått från direkta

aktieplaceringar och övergått till att placera i passiva och kostnadseffektiva börsnoterade aktieindexfonder (ETF).

I placeringsverksamheten gällande stadens egna fonder och donationsfonder iakttas de principer för placeringsverksamheten som stadsfullmäktige godkänt 18.3.2019 och särskilt punkt 4 som styr fondernas placeringsverksamhet. Principer för förvaltning av medel i fonder med särskild täckning. Därtill godkände stadsstyrelsen 28.11.2022 en låneuttags- och placeringsplan för 2023, som mer detaljerat styrde allokeringen av fondernas

tillgångar och valet av placeringsinstrument. Utgångspunkten är att den maximala tyngden av aktieinstrument i stadens fonder får vara högst 50 procent av fondens kapital. För styrning av placeringsverksamheten har man också grundat en placeringskommitté med uppgift att ge rekommendationer bl.a. om fondallokering och riskprofil. Placeringskommittén sammanträdde regelbundet under år 2023.

Balansanalys 31.12

	2023	2022		2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
BESTÅENDE AKTIVA	1 688 497	1 661 072	EGET KAPITAL	843 402	838 766
Immateriella tillgångar	19 744	21 123	Grundkapital	574 083	601 956
Immateriella rättigheter	2 517	1 572	Övriga egna fonder	23	23
Övriga utgifter med lång verkningstid	11 704	15 748	Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	236 788	218 556
Förskottsbetalningar	5 523	3 803	Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	32 508	18 231
Materiella tillgångar	851 372	766 167	AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH RESERVER	27 534	29 568
Jord- och vattenområden	151 787	140 318	AVSÄTTNINGAR		
Byggnader	207 027	200 475	Avskrivningsdifferens	26 858	28 893
Fasta konstruktioner och anläggningar	327 526	330 251	Frivilliga avsättningar	675	675
Maskiner och inventarier	11 101	22 573	OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	19 601	16 175
Övriga materiella tillgångar	3 919	3 765	Avsättningar för pensioner	1 482	1 879
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	150 012	68 784	Övriga avsättningar	18 119	14 296
Placeringar	817 382	873 782	FÖRVALTAT KAPITAL	41 591	41 323
Aktier och andelar	264 640	310 262	Statliga uppdrag	11 999	13 716
Övriga lånefordringar	552 577	563 350	Donationsfondernas kapital	29 592	27 607
Övriga fordringar	165	170	Övrigt förvaltad kapital		0
FÖRVALTADE MEDEL	40 713	40 217	FRÄMMANDE KAPITAL	1 006 369	961 739
Statliga uppdrag	11 999	13 716	Långfristigt	701 303	575 548
Donationsfondernas medel	28 715	26 501	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	687 283	561 523
RÖRLIGA AKTIVA	209 286	186 284	Erhållna förskott	815	815
Omsättningstillgångar	1 394	1 723	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 205	13 161
Material och förnödenheter	318	707	Resultatregleringar	0	49
Halvfärdiga produkter	1 059	895	Kortfristigt	305 066	386 192
Förskottsbetalningar	17	120	Masskuldebrevslån	60 000	0
Fordringar	122 001	103 047	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	4 240	54 240
Långfristiga fordringar	1 492	212	Lån från andra kreditgivare	111 707	100 662
Lånefordringar	183	195	Erhållna förskott	245	232
Övriga fordringar	1 309	17	Skulder till leverantörer	58 337	108 833
Kortfristiga fordringar	120 508	102 834	Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	10 505	13 887
Kundfordringar	12 060	18 961	Resultatregleringar	60 032	108 338
Lånefordringar	73 146	25 530			
Övriga fordringar	17 361	24 564			
Resultatregleringar	17 942	33 780			
Finansiella värdepapper	45 823	42 533			
Aktier och andelar	22 013	21 663			
Masskuldebrevslånefordringar	23 810	20 870			
Kassa och bank	40 068	38 981			
AKTIVA TOTALT	1 938 497	1 887 572	PASSIVA TOTALT	1 938 497	1 887 572

Balansräkningens nyckeltal	2023	2022
Soliditetsgrad %	45,0	46,0
Relativ skuldsättning, %	124,7	60,6
Akkumulerat överskott/underskott, 1000 €	269 296	236 788
Akkumulerat överskott/underskott, € / invånare	1 334	1 197
Lånestock 31.12, 1000 €	863 230	716 425
Lånestock 31.12 € / invånare	4 276	3 620
Lån och hyresansvar 31.12, 1000 €	1 096 880	1 132 778
Lån och hyresansvar, € /invånare	5 433	5 724
Lånefordringar 31.12, 1 000 €	552 577	563 350
Invånarantal	201 889*	197 900

* förhandsuppgift

Överföringen av social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdet påverkade på ett betydande sätt möjligheterna att direkt jämföra balansen. Överföringarna av medlemsandelar och lös egendom för de samkommuner som överfördes till välfärdsområdet samt den semesterlöneskuld som överfördes till välfärdsområdet, bokfördes i balansen mot grundkapitalet. Från balansen överfördes till välfärdsområdet andra utgifter med lång verkningssgrad 0,4 milj. euro, maskiner och materiel för materiella tillgångar inom bestående aktiva för 11,3 milj. euro, placeringars aktier och andelar 55,1 milj. euro, omsättningstillgångar 0,3 milj. euro och resultatregleringar 39,3 milj. euro. Bokföringarnas samverkan minskade balansens slutsumma med 67,2 milj. euro. Balansräkningens öppningssumma efter ändringarna med välfärdsområdet var 1 820,4 miljoner euro mot slutet av räkenskapsperioden.

Balansräkningens slutsumma är 1 938,5 miljoner euro mot slutet av räkenskapsperioden. Ökningen jämfört med föregående år var 50,9 miljoner euro (2,7 procent). Ökningen jämfört med balansens öppningssumma föregående år var 118,1 miljoner euro (6,5 procent).

Materiella tillgångar för bestående aktiva ökade med 85,2 miljoner euro. Ändringen påverkades i huvudsak av ökningarna i förskottsbetalningar och pågående anskaffningar på 81,2 milj. euro. Placeringarna bland bestående aktiva minskade 56,2 miljoner euro jämfört med året innan. Av placeringarna överfördes till välfärdsområdet aktier och andelar för 55,1 milj. euro.

Lånefordringarna för kortfristiga fordringar i rörliga aktiva var 73,1 miljoner euro. Fordringarna utgörs av den kortfristiga till koncernkontot anknutna kreditlimitskulden från dottersammanslutningarna. Jämfört med det föregående året var det en ökning på 47,6 miljoner euro dvs. 187 % (25,4 milj. euro bokslut 2022).

Grundkapitalet för eget kapital var 1.1.2023 574,1 milj. euro efter att de poster som överfördes till välfärdsområdet bokförts. Minskningen jämfört med året innan var 27,9 miljoner euro.

I över- och underskott ingår exceptionella extraordinära poster från tidigare räkenskapsperioder vars inverkan är

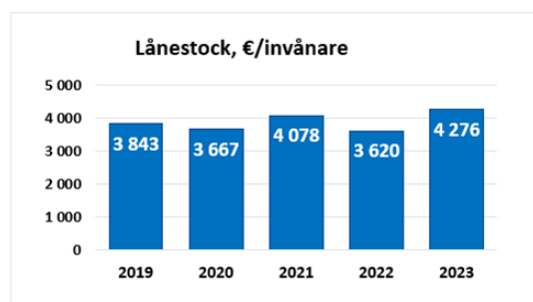
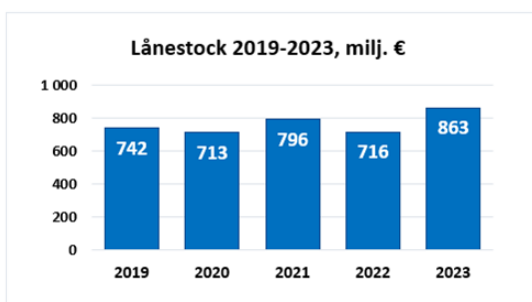
sammanlagt ca 173,8 miljoner euro. Följande poster är de viktigaste: Försäljning av Turun Puhelin Oy:s affärsverksamhet år 1997 gav en försäljningsvinst på 45,5 miljoner euro. Fonden för anslutningsavgifter lades ned år 2004 och över-/underskotten ökade 13,1 miljoner euro. På grund av krisen på värdepappersmarknaden 2008 bokfördes nedskrivningar av rörliga aktiva till ett värde av 31,9 miljoner euro. I samband med Turku Science Park Oy:s fusion år 2010 bokfördes en nedskrivning av bestående aktiva till ett värde av 14,1 miljoner euro. Bolagisering av affärsverksamheten för Åbo Hamn inbringade en försäljningsvinst på 30,9 miljoner euro år 2013. Bolagisering av fastigheterna inom social- och hälsovården inbringade en försäljningsvinst på 87,5 miljoner euro år 2015. Bolagisering av Åbo Vattenaffärsverk inbringade en försäljningsvinst på 23,7 miljoner euro år 2017.

Övriga avsättningar bokfördes 3,4 miljoner euro mer än året. Ändringen berodde på de ökade miljöansvaren.

Soliditetsgraden 45,0 % försvagades 1,0 procentenhet jämfört med föregående år (46 % bokslut 2022). Den allmänna målnivån för den kommunala ekonomin kan anses vara en nivå som överstiger 50 procent.

Stadens lånestock var 863,2 miljoner euro vid utgången av året. Minskningen jämfört med året innan var 146,8 miljoner euro. Lånestocken var 3 620 euro per invånare (3 620 euroa bokslut 2022). Ökningen berodde huvudsakligen på ökningen av långfristiga lån på 75,7 miljoner euro samt ökningen av kortfristiga skulder på 60,0 miljoner euro.

Den relativa skuldsättningen var 124,7 procent som man av driftintäkterna (verksamhetsintäkterna, skatteintäkterna och statsandelarna) skulle behöva för återbetalning av främmande kapital. Den relativa skuldsättningen försvagades med 64,1 procentenheter jämfört med föregående år (60,6 bokslut 2021). Lån och hyresansvar uppgick till sammanlagt 1 096,9 miljoner euro, vilket var en minskning på 36,9 miljoner euro från föregående år (3,2 procent). Enligt förhandsuppgiften gällande invånartalet uppgick lån och hyresansvar per invånare till 5 433 euro, vilket innebär en minskning på 291 euro/invånare från föregående år.

5. Totalinkomster och -utgifter

Kalkylen för totalinkomster och totalutgifter innehåller endast externa inkomster, utgifter och finansieringshändelser. I totalinkomsterna har som inkomstkällor inkluderats verksamhetsintäkter och investeringsinkomster samt minskning av utlåningen och uttag av nya långfristiga lån. I totalutgifterna har inkluderats verksam-

hetsutgifter och investeringsutgifter samt ökning av utlåningen, amorteringar av långfristiga lån och minskning av kortfristiga lån.

Räkenskapsperiodens totalinkomster överskred totalutgifterna med 86,5 miljoner euro.

TOTALINKOMSTER OCH -UTGIFTER 2023

INKOMSTER	€	UTGIFTER	€
Verksamhet		Verksamhet	
Verksamhetsintäkter	205 946 597	Verksamhetskostnader	748 140 542
Skatteinkomster	519 220 372	-Tillverkning för eget bruk	-1 770 966
Statsandelar	80 773 647	Räntekostnader	11 500 816
Ränteintäkter	22 026 638	Övriga finansiella kostnader	573 982
Övriga finansiella intäkter	27 078 198		
Korrektivposter till internt tillförda medel		Korrektivposter till internt tillförda medel	
- Överlåtelseinkomster av tillgångar		Förändring i avsättningar	
bland bestående aktiva		- Ökning av avsättningar +, minskning -	-3 425 798
överlåtelsevinster	-21 111 941	- Tillgångar bland bestående aktiva	
		överlåtelseförluster	-55 691
Investeringar			
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 086 645	Investeringar	
Tillgångar bland bestående aktiva		Investeringskostnader	182 341 681
överlåtelseinkomster	22 172 312		
		Finansieringsverksamhet	
Finansieringsverksamhet		Ökning av utlåningen	18 802 250
Minskning av utlåningen	29 580 946	Minskning av långfristiga lån	54 240 216
Ökning av långfristiga lån	130 000 000	Minskning av kortfristiga lån	
Ökning av kortfristiga lån	71 045 023	Minskning av eget kapital	
Ökning av eget kapital			
Totalinkomsterna sammanlagt	1 096 818 436	Totalutgifterna sammanlagt	1 010 347 034

6. Stadskoncernens verksamhet och ekonomi

6.1. Sammanställning av sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet

Åbo stad har bestämmanderätt i 67 dottersammanslutningar varav 58 har sammanställts i koncernbokslutet. Av de sammanställda dottersammanslutningarna är 3 stiftelser och 27 bostads- och fastighetsbolag. Det har sammanställts 28 intressesammanslutningar och 1 samkommuner. Av delägarsamfunden har 2 förblivit icke sammanslutna och av sakommunerna 1.

Den mera detaljerade förteckningen över de sammanställda och icke-sammanställda sammanslutningarna återfinns i noterna till stadens bokslut under punkt 20 – 22 ägande i andra sammanslutningar.

6.2. Förändringar i koncernen

Som en del av välfärdsområdesreformen överfördes aktieinnehaven i Vasso Oy (14,63 % av aktierna), Myllykoti Oy (100 %), 2M-IT Oy (4,47 %), Kaiku24 Oy (1,00 %) från Åbo stadskoncern till Egentliga Finlands välfärdsområde. Utöver aktieinnehaven slogs verksamheterna i Egentliga Finlands specialomsorgsdistrikt, Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt och Kårkulla Samkommun samman till Egentliga Finlands välfärdsområde.

Stadsstyrelsen beslutade (5.12.2022 § 516) som en del av Turku Science Park Oy:s arrangemang för anknutna enheter köpa Green Park Industry Oy (27 % av aktierna) och aktier i Turun Teknologia- ja Tiedepuisto Oy (100 %) av Turku Science Park Oy. Aktierna överfördes till staden 1.1.2023. Patent- och registerstyrelsen registrerade som nytt namn för Turku Science Park Oy Business Turku Oy Ab 16.2.2024.

YH-kodit Oy:s aktier (1,19 % av bolagets aktier) såldes med kanslichefens beslut 20.1.2023 till Länsi-Suomen Yleishyödyllinen Asuntosäätiö.

Aktier i Logomo Oy (39,00%) såldes till stadsstyrelsens beslut (26.9.2022 § 400) till Sunborn Events Oy. Köpebrevet undertecknades 28.2.2023.

Aktier i kongress- och evenemangsföretaget Aboa (25 %) såldes med beslut av kanslichefen till Certia Oy 2.3.2023. Även Turun Ammattikorkeakoulu Oy sålde sina aktier (5 %) till Certia Oy.

Namnet på Turun kaupungin Työterveyshuolto Oy ändrades med kanslichefens beslut till Turun Taito-kampus Oy 27.4.2023.

I Turun seudun puhdistamo Oy genomfördes en riktad avgiftsfri aktieemission i vilken genomförs en granskning av ägarnas aktieinnehav enligt bolagsavtalet

23.12.2022. Åbo stads ägoandel ökade från 59,31 procent till 62,09 procent.

Turku Energia Oy ägarandel sjönk från 1,27 procent till 0,82 procent.

Fastighetsaktiebolag Turun Syvälahden skolans namn ändrades till Kiinteistösaakeyhtiö Turun monitoimitila. Samtidigt gjordes en aktieemission där antalet aktier ökades från 2 500 till 5 000. Fastighetsaktiebolag Turun Yli-Maarian koulu köptes upp av fastighetsaktiebolaget Turun monitoimitila.

Stadens aktier i fastighetsaktiebolaget Turun Autopiha (40,24 av bolagets aktier) såldes till Skanska Oy. De aktier som ägdes av staden gav rätt till besittning av 33 parkeringsplatser. Staden kommer att behöva den nuvarande parkeringsplatskapaciteten för att kunna använda den även inom den närmaste framtiden, och därför har man i köpebrevet förhandlat fram en överlåtelse av nyttjanderätten till de parkeringsplatser som ska säljas tillbaka till staden.

Aktier för Visit Turku Archipelago Oy såldes till Pargas stad (62 st.) och Nådendals stad (83 st.) enligt städernas ägaravtal (Ssn 12.6.2023 § 255). Åbo stads ägarandel var 94,20 % efter aktieaffären.

Aktieinnehaven i Åbonejdens Vatten Ab justerades så att de motsvarar det nuvarande förhållandet enligt kostnadsfördelningen. Åbo stad sålde aktier i K-serien till S:t Karins stad 23 st. (Ssn 27.2.2023 § 72). Samtidigt såldes aktier i A-, B-, C- och D-serierna i samma förhållande som i K-serien. Efter aktieaffären är stadens ägarandel 64,38 % av alla aktier. Bolaget ordnade också en riktad vederlagsfri emission av F-aktier som skapats för reservkraftverksinvesteringen i Hallis (Ssnks 11.12.2023, &

74). Staden tecknade aktier till ett antal som motsvarade förbrukningen av vatten (64,81 %).

Turku Touring Oy sattes med en extra bolagsstämmas beslut i likvidation 27.9.2023. Enligt kapitel 20 7 § i aktiebolagslagen är syftet med likvidationsförfarandet att

utreda bolagets ekonomiska ställning, realisera en behövlig mängd egendom och betala bolagets skulder samt att betala ut överskottet till aktieägarna eller andra, enligt vad som föreskrivs i bolagsordningen. Åbo stad äger 72,55 % av bolagets aktier.

6.3. Koncernens verksamhetsstyrning

Staden har följt koncerndirektivet som fullmäktige godkände 13.12.2021 § 286 och dokumentet om Åbo stads ägarpolitik 2022–2025 (uppdaterad 123.2.2023 § 30) under år 2023.

Stadskoncernen leds och styrs av stadsstyrelsen. Stadsstyrelsens koncernsektion sköter verkställandet av koncernstyrningen och koncernövervakningen och deras funktion. Koncernsektionen framställer förslag till riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen, mål för verksamheten och ekonomin i dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt andra ärenden i

anslutning till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Dessutom styr, följer och övervakar koncernsektionen verksamheten hos stadens dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt hur väl de mål som uppställts för dessa uppnås. Ägarstyrningsdirektören stöder kanslichefen genom att för sin del särskilt ansvara för ägarstyrningen och övervakningen av koncernsammanslutningarna.

Koncernens dottersammanslutningar har delats upp i strategiska och operativa dottersammanslutningar.

De strategiska sammanslutningarna år 2023:

Dottersammanslutningar

Arkea Ab
Blue Industry Park Oy
Stiftelsen Forum Marinum
Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab
Åbo City Data Ab
Turku Science Park Oy Ab
Turun Aikuiskoulutussäätiö
Åbo Stadsteater Ab
Turun Ammattikorkeakoulu Oy
Åbo Stadstrafik Ab
Åbo Hamn Ab

Kuntec Oy
Åbo musikundervisning Ab
Turun Seudun Puhdistamo Oy
Åbonejdens Vatten Ab
Åbo Vattenförsörjning Ab
TVT Asunnot Oy
Studentbystiftelsen i Åbo
Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab
Stiftelsen Åbo 2029 sr.
Konstens hus i Åbo Ab
Visit Turku Archipelago Oy

Intressesammanslutningar

Åbo Teknologifastigheter Ab
Kaarea Oy
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab

Koncernsektionen utser styrelseledamöterna i de strategiska sammanslutningarna, dvs. är ett utnämningsskommitté för styrelserna i de strategiska bolagen. Koncernsektionen ger sin förhandsuppfattning när det gäller val av verkställande direktörer för de strategiska bolagen samt avtal för verkställande direktörer. Koncernsektionen styr och övervakar strategiska dotter- och intressebolag. I strategiska sammanslutningar har samhällspolitiska perspektiv en betydande roll i styrning av sammanslutningen och beslutsfattandet. Andra dotterbolag, dvs. operativa sammanslutningar, genomför sin i huvudsak givna operativa uppgift och deras mål är att sköta sin uppgift effektivt och ekonomiskt.

Hur de mål för verksamheten och ekonomin som stadsfullmäktige ställt upp för bolagen har uppnåtts rapporteras till stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och revisionsnämnden en gång under budgetåret dvs. gällande läget 30.6.2023. Utfallet av målen 1.1.–31.12.2023 presenteras i de resultatkort som ingår i stadens bokslut dvs. i utfallsjämförelsen av målen för verksamheten och ekonomin.

Enligt 48 § i kommunallagen (410/2015) hör kommunstyrelsen, kommundirektören eller borgmästaren och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter till

kommunens koncernledning. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i förvaltningsstadgan. Koncernledningen svarar för genomförandet av

ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Ordnandet av koncernstyrningen

Stadens ägarpolitik för 2022–2025 godkändes i fullmäktige 14.2.2022 § 24 (uppdatering 13.2.2023 § 30) och iaktogs år 2023. De ägarpolitiska riktlinjerna som stadsfullmäktige godkänt ingår i Åbos stadsstrategi. Enligt ägarpolitiken bygger stadskoncernens centraliserade stödtjänster på funktioner som ger synergier genom den gemensamma användningen. Stödtjänsterna och deras användning fastställs i koncerndirektivet 13.12.2021 § 286 såsom också koncernsektionens kontrollansvar gällande stadskoncernen och andra sammanslutningar och stiftelser.

I fråga om strategiska sammanslutningar har koncernsektionen till uppgift att övervaka och se till att sammanslutningarna följer de mål för verksamheten och ekonomin som ställts upp av stadsfullmäktige, stadsstrategin och riktlinjerna för ägarpolitiken. I koncerndirektivet fastställs vidare att för de centraliserade koncernfunktionernas del följs koncernledningens anvisning. Till stadskoncernens centraliserade gemensamma stödfunktioner hör finansiering och placeringsverksamhet, skötsel av likviditeten, anställningsrådgivning, anskaffningar, försäkring, servicehelheter som produceras av koncernbolagen och IT-funktioner. Koncernbolagen är inte skyldiga att använda de centraliserade IT-tjänsterna men kan om de vill utnyttja IT-tjänsternas tjänster om de lämpar sig för bolagens behov och det inte finns några juridiska hinder för användningen av dem.

Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen följer grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som fastställts av fullmäktige samt i tillämpliga delar anvisningarna för avtalshantering. Styrelsen styr, stöder och övervakar den interna kontrollen, riskhanteringen och avtalshantering i en sammanslutning. I riskhanteringen ingår att identifiera, analysera och prioritera risker, fastställa och övervaka riskhanteringsåtgärderna samt bedöma resultatet. De strategiska sammanslutningarna ska ha anvisningarna för den interna

kontrollen och riskhanteringen som godkänts av styrelsen.

De strategiska sammanslutningarna rapporterar om utvecklingen av sin verksamhet och ekonomi till stadsstyrelsens koncernsektion och vidare till stadsfullmäktige i samband med rapporteringen av stadens verksamhet och ekonomi. Om dessa sammanslutningars verksamhet och ekonomi rapporteras minst en gång om året utöver bokslutet samt alltid när det i fråga om verksamheten och ekonomin förekommer väsentliga avvikelser från de mål som fastställts av sektionen. Om de operativa sammanslutningarnas verksamhet och ekonomi rapporteras till den person som har tillsynsansvar för sammanslutningen.

Uppföljning av verksamheten och ekonomin rapporteras till stadsfullmäktige två gånger om året, under tiden 1.1–30.6.2023 gjordes den för de strategiska sammanslutningarnas del i samband med den andra delårsöversikten 11.9.2023.

År 2023 påverkades verksamheten fortfarande av Rysslands anfallskrig. Den galopperande inflationen påverkade kostnaderna framför allt på grund av att energipri- serna steg avsevärt.

Uppgifter för uppföljning av målen som uppställts för de strategiska sammanslutningarna presenteras i punkten Uppfyllelse av målen för verksamheten och ekonomi/Strategiska sammanslutningar.

Under räkenskapsperioden gavs dottersammanslutningarna koncerndirektiv bl.a. för bolagsstämmor samt för ärenden som man fattar beslut om i sammanslutningarnas styrelser i form av en förhandsuppfattning. Enligt tillgängliga uppgifter har man följt koncerndirektiv och förhandsuppfattningar.

6.4. Ordnandet av koncernövervakningen och riskhanteringen

Redogörelse för ordnandet av koncernövervakningen

Till stadens koncernledning hör stadsstyrelsen, borgmästaren och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter. Koncernledningen svarar för ordnandet av

koncernövervakningen inom stadskoncernen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

I förvaltningsstadgan (sfm 17.4.2023 § 73) konstateras följande om koncernövervakningen:

- Stadsstyrelsens koncernsektion sköter verkställandet av koncernstyrningen och koncernövervakningen och deras funktion.
- Stadens funktioner ska ordnas och ledningsuppgifterna skötas så, att den interna kontrollen, riskhanteringen och avtalshanteringen är tillräckliga på alla nivåer och i alla funktioner inom organisationen.

I stadens koncerndirektiv (sfm 13.12.2021 § 286) föreskrivs följande:

- Stadsfullmäktige beslutar om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen.
- Stadsstyrelsen ansvarar för kommunens interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen. Stadsstyrelsens koncernsektion svarar för tillsynen av de sammanslutningar och stiftelser som ingår i stadskoncernen och övriga sammanslutningar och stiftelser. Koncernsektionen styr och övervakar stadens strategiska sammanslutningar samt bolag som är stadens anknutna enheter på samma sätt som den övervakar egna verksamhetsställen.
- Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen följer grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen som fastställts av stadsfullmäktige. De strategiska sammanslutningarna ska ha anvisningarna för den interna kontrollen och riskhanteringen som godkänts av styrelsen.
- I samband med godkännandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen behandlar och godkänner bolagets styrelse redogörelserna över ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen, de uppdagade bristerna, de viktigaste riskerna och utvecklingsbehoven. Styrelsen ska årligen rapportera till koncernledningen och den interna kontrollen om huruvida den interna revisionen och riskhanteringen har skötts på ett effektivt och fungerande sätt.

Koncernstyrningen har i praktiken genomförts på följande sätt:

- de som ansvarar för övervakningen ser till att det råder en samtalskontakt och att verksamheten uppföljs i dottersammanslutningarna.
- ägarstyrningsenheten ansvarar för sin del för samordning och beredning av den ekonomiska planeringen och uppföljningen samt beredningen av ärenden som behandlas av koncernsektionen.

Uppnåendet av de mål som uppställts för de strategiska dottersammanslutningarna uppföljs och bedöms vid delårsöversikten och bokslutet.

- uppföljningen av hur de strategiska dottersammanslutningarnas mål uppnåtts och huruvida verksamheten gett resultat behandlas i delårsöversikterna som föreläggs stadsstyrelsens koncernsektion för behandling med jämna mellanrum.
- strategiska dottersammanslutningarnas gemensamma ägarpolitiska riktlinjer har fastställts i stadens ägarpolitik
- ägarens förhandsuppfattning förutsätts i fråga om projekt och ändringar som är betydande med tanke på bl.a. branschen och omsättningen

Målet med koncerndirektivet är att formellt enhetliggöra styrningen av stadskoncernen så att koncernen styrs med enhetliga verksamhetsprinciper med beaktande av stadskoncernens helhetsfördel.

Utgångspunkten är att de strategiska dottersammanslutningarna och deras dottersammanslutningar i första hand utnyttjar koncernens egna stödtjänster och först i andra hand koncernens externa serviceproducenter för att utnyttja synergier. Om en strategisk dottersammanslutning konkurransutsätter en centraliserad stödtjänst ska dotterbolaget först begära en offert av koncernens interna serviceproducent innan de köper en tjänst av en serviceproducent utanför koncernen. Dottersammanslutningarna har ingen egentlig intern kontroll, men sammanslutningarna ska själva ordna en sådan intern revision och kontroll som verksamhetens omfattning förutsätter enligt koncerndirektivet. Vid den interna kontrollen kan dottersammanslutningarna också utnyttja stadens enhet för intern kontroll. Centraliserade gemensamma tjänster där man har strävat efter enhetliga riktlinjer är bland annat finansiering och placeringsverksamhet, skötsel av likviditeten, anskaffningar, försäkring och it-funktioner.

Under 2023 har utvecklingsprojekt gällande upphandlingar och IT-tjänster inletts. I fråga om upphandlingar granskar man tillsammans med koncernsammanslutningar och upphandlingstjänster bland annat samarbetet, processbeskrivningarna för separata och gemensamma upphandlingar inom konkurransutsättningstjänsterna, planeringen av upphandlingarna och deltagandet i konkurransutsättningar. IT-tjänsterna utreder servicebehovet i varje strategisk sammanslutning, möjligheterna att producera tjänster internt samt bistår vid konkurransutsättning av upphandlingar av IT-tjänster och -system som inte är funktionellt ändamålsenliga eller

ekonomiskt förnuftiga att ordna internt. Det finns inte längre någon kategorisk skyldighet att upphandla IT-tjänster eller producera IT-tjänster till sammanslutningar, utan besluten fattas för varje sammanslutnings del enligt ändamålsenlighetsprincipen i samarbete mellan stadens IT-tjänster och varje sammanslutning.

Behörighets- och ansvarsfördelningen inom koncernstyrningen har fungerat på ett vederbörligt sätt och den anvisning som getts under räkenskapsperioden har varit tillräcklig. Vid sammansättningen och utnämningen av styrelserna för stadens dottersammanslutningar har man följt koncerndirektivet och de krav som ställs enligt 47 § 2 mom. i kommunallagen. I sammansättningen ska beaktas en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomi och affärsverksamhet såsom också verksamhetens natur, omfattning och utvecklingsfas.

Rapportering gällande ordnandet och genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen grundar sig på samma principer, schemaläggning och självvärdering som inom moderstaden. Dottersammanslutningar utarbetade i regel självvärderingarna med hjälp av riskhanterings- och redogörelsemodulerna i programmet Granite.

Verkställande direktörer, ekonomidirektörer och förvaltningsdirektörer för sammanslutningarna har i regel ansvarat för självvärderingarna i fråga om den interna kontrollen och därefter har rapporterna förelagts sammanslutningarnas styrelser för godkännande. En redogörelse som gjorts som självvärdering har efter behandling av styrelsen lämnats till den interna kontrollen. Den interna kontrollen tog emot redogörelser av alla dottersammanslutningar som bads lämna in en redogörelse, förutom en. Enligt rapporter från vissa dottersammanslutningar har revisionssammanslutningen också bedömt hur den interna revisionen fungerar också med hjälp av en revisionssammanslutning eller en aktör som auditerar kvalitetssystem.

På basis av självvärderingarna har man inte kunnat konstatera betydande brister i funktionerna för samfundens interna tillsyn. De aspekter som togs upp i sammanslutningarnas självvärderingar var bl.a. utbildningar och utvecklingsprojekt i anknytning till dataskydd och datasekretess. Därtill steg i några av värderingarna fram att farliga arbetskombinationer inte har kartlagts. Andra rapporter om ordnandet och genomförandet av den interna

kontrollen och riskhanteringen har inte lämnats under räkenskapsperioden. Under räkenskapsperioden för 2024 kommer man att fästa uppmärksamhet vid att de strategiska samfunden har uppdaterade, i koncernanvisningen krävda anvisningar för intern kontroll och riskhantering. Ägarstyrningen har i slutet av 2023 skickat en exempelboten för intern tillsyn till de strategiska samfunden, som de kan använda. Det är meningen att då de utarbetar sina egna anvisningar ska de ta i beaktande särdragen i den egna sektorn, lagens krav samt de anvisningar som koncernen gett om bl.a. koncernen och annat.

Det gavs anvisningar om att vid behov uppdatera dottersammanslutningarnas riskbedömningar enligt årsklockan separat under räkenskapsperioden. Om de viktigaste riskerna rapporterades vid behov i realtid. I dottersammanslutningarna realiserades inga oförutsägbara risker om vilka man enligt anvisningen utan dröjsmål borde rapportera till ägarstyrningen. Ansvar för riskhanteringen och uppföljningen inom koncernen har beskrivits tydligt i stadens interna anvisning. Staden har strävat efter att trygga sakkunskapen och tillräckligheten i fråga om riskhanteringen bland annat genom anvisningar och regelverk, ett separat riskkartlägningsprogram samt genom regelbundna beredskapsövningar. Istället för den riskhanteringschef som sagt upp sig i oktober rekryterades i slutet av året en ny säkerhets- och riskhanteringschef som började sitt arbete i januari 2024. Rekryteringen av datasäkerhetschefen pågick ännu vid räkenskapsperioden slut.

För koncernövervakningens del har det inte skett några betydande ändringar under 2023 utöver ibruktagandet av anmälningsskanalerna och ledningens digitala rapporteringssystem som stadgas i visselblåsarlagen. En enhetlig anvisning eller instruktion om förfaringsätt för att rapportera till de tillsynsskyldiga via de i visselblåsarlagen bestämda anmälningsskanalerna finns inte ännu i dottersammanslutningarna. Den formella behandlingsprocessen vad gäller anmälningar som rör dottersammanslutningarna och rapporteringen kring dessa till koncernövervakningens ansvarspersoner har inte ännu definierats. Preciseringar i behandlingsprocessen och anvisningarna ges under ekonomiplanepreioden 2024. Av dottersammanslutningarna utnyttjar några stadens anmälningsskanal som en köptjänst. De övriga dottersammanslutningarna, som enligt visselblåsarlagen ska ha en anmälningsskanal, har anskaffat och har sådana i bruk.

6.5. Koncernbokslutet och nyckeltal

KONCERNENS RESULTATRÄKNING	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Verksamhetsintäkter	856 125	1 190 227
Försäljningsintäkter (+)	726 001	961 235
Avgiftsintäkter (+)	24 059	83 040
Understöd och bidrag (+)	33 330	64 882
Hysesintäkter (+)	46 392	38 201
Övriga verksamhetsintäkter (+)	26 343	42 868
Tillverkning för eget bruk (+)	3 849	2 777
Verksamhetskostnader	-1 310 724	-2 320 723
Personalkostnader		
Löner och arvoden (-)	-386 205	-704 971
Lönebikostnader		
Pensionskostnader (-)	-76 496	-124 533
Övriga lönebikostnader (-)	-16 428	-51 405
Köp av tjänster (-)	-256 881	-700 467
Material, förnödenheter och varor	-366 386	-492 258
Bidrag (-)	-41 243	-60 557
Hyeskostnader (-)	-63 046	-79 273
Övriga verksamhetskostnader (-)	-104 039	-107 260
Andel av intressebolagets vinst/förlust	5 090	8 929
VERKSAMHETS BIDRAG	-445 661	-1 118 791
Skatteinkomster	513 469	942 646
Statsandelar (+)	147 463	382 796
Finansiella intäkter och kostnader	-10 501	-16 089
Ränteintäkter (+)	7 181	3 245
Övriga finansiella intäkter (+)	8 071	4 478
Räntekostnader (-)	-24 486	-17 933
Övriga finansiella kostnader (-)	-1 268	-5 878
ÅRS BIDRAG	204 769	190 562
Avskrivningar och nedskrivningar	-155 042	-184 735
Avskrivningar enligt plan (-)	-143 360	-163 865
Elimineringsdifferenser för ägande	509	171
Nedskrivningar	-12 191	-21 041
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	49 727	5 828
Räkenskapsperiodens skatter	-4 405	-3 985
Uppskjutna skatter	-2 421	-2 976
Minoritetsandelar	-1 034	-1 912
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDER-SKOTT	41 867	-3 045
Koncernresultaträkningens nyckeltal	2023	2022
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	65,5	51,3
Årsbidrag/Avskrivningar, %	131,6	103,1
Årsbidrag, € / invånare	1 014	963
Invånarantal	201 889 *	197 900

* förhandsuppgift

Koncernbokslutet för 2023 påverkas av att tjänsterna för social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till Egentliga Finlands välfärdsområde den 1 januari 2023. Följande sammanförda sammanslutningar överfördes till välfärdsområdet: samkommunen för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt-koncernen, samkommunen Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin kuntayhtymä, Kärkulla Samkommun och Myllykoti Oy. Ändringen påverkade slutsumman i koncernens ingående balans med -227,6 milj. euro, bestående aktiva med -193,8 milj. euro, eget kapital med -26,8 milj. euro och likvida medel i finansieringskalkylen med -14,4 milj. euro.

Ändringen i tjänsternas organiseringsansvar i början av året påverkar inte bara egendomsarrangemangen för de sammanslutningar som överförts till välfärdsområdet från koncernförvaltningen utan även koncernbokslutets resultatberäkning och finansieringsanalys samt korrigeringar och elimineringar i koncernbokslutet. Koncernbokslutet 2023 är inte jämförbart med det föregående årets räkenskapsperiod.

Koncernens resultat under räkenskapsperioden

Koncernens överskott under räkenskapsperioden blev 41,9 miljoner euro (2022 bokslut -3,0 miljoner euro). De största orsakerna till det goda resultatet var årsbidraget på 32,5 miljoner euro och Turku Energia Oys resultat 24,6 miljoner euro.

Koncernens årsbidrag uppgick till 204,8 miljoner euro (190,6 miljoner euro bokslut 2022) som efter löpande utgifter kan användas för koncernens investeringar, placeringar och amorteringar av lån. Koncernens årsbidrag per invånare var 1 014 euro vilket innebär en förbättring med ca 51 euro jämfört med året innan (963 euro bokslut

2022). Eurobeloppet per invånare för 2023 har räknats ut utifrån Statistikcentralens förhandsuppgift på 201 889 invånare.

Årsbidraget täckte 131,6 procent av avskrivningar och nedskrivningar (103,1 procent bokslut 2022). Den interna finansieringen visade överskott då årsbidraget överskrider avskrivningarna och visar underskott då årsbidraget underskrider dem. Verksamhetsbidraget för koncernen var -445,7 miljoner euro (-1118,8 miljoner euro bokslut 2022).

Finansiering av koncernens verksamhet och investeringar

Koncernens investeringsutgifter var sammanlagt 350,1 miljoner euro (365,8 miljoner euro bokslut 2022). Av koncernens investeringsutgifter har koncernens interna poster eliminerats till ett belopp av 10,3 miljoner euro. Koncernens viktigaste investeringar som ingår i sammanslutningarnas separata bokslut var

- Åbo stad 182,3 miljoner euro
- TVT Asunnot Oy-koncernen 92,1 miljoner euro
- Åbo Energi Ab-koncernen 29,9 miljoner euro
- Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy 11,8 miljoner euro
- Åbo Vattenförsörjning Ab 10,7 miljoner euro
- KKOY Runosmäen monitoimitalo 9,9 milj. euro

TVT Asunnot Oy-koncernens mest betydande investeringsobjekt var bostadsbyggnadsprojekt som färdigställdes i Svalberga, Tallbacka, Reso och S:t Karins samt bostadsbyggnadsprojekt under uppförande i Kärämäki, Hirvensalo, Kråkkärret, Hamnen, Tallbacka och Storheikkilä samt ombyggnadsprojekt i Svalas och centrum.

Åbo Energia Oy:s egentliga investeringar var 24,9 milj. euro (23,5 milj. euro bokslut 2022). Åbo Energis investeringar riktades till att förbättra och upprätthålla den normala överföringskapaciteten och funktionssäkerheten för nätverken. Inom värmeverksamheten investerades i utvidgning av värmenäten och anskaffning av utrustning. Koncernens investeringsutgifter var sammanlagt 9,0 miljoner euro (12,5 miljoner euro bokslut 2022). Elnätsbolagets investeringar riktades till att förbättra och upprätthålla överföringskapaciteten och funktionssäkerheten för elnätverken. Koncernens investeringar var sammanlagt 14,4 miljoner euro (10,3 miljoner euro bokslut 2022). Som en långsiktig investering placerades 4,7 miljoner euro i Suomen Hyötytuuli Oy.

Efterfrågan på bostadsrättsbostäder för Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy har ökat sedan pandemins början och efterfrågeläget ser ut att vara fortsatt gott. Under räkenskapsperioden färdigställdes 124 bostäder, av vilka 48 byggdes i Kerttula i Reso och 76 byggdes i Åbo på Svalbergabrinken. I slutet av 2023 pågick byggandet av sammanlagt 77 bostäder i Åbo. Vaso investerar i det

befintliga fastighetsbeståndet bl.a. genom saneringar. År 2023 sanerades fastigheten Tavastinmäen Mamselli i Åbo.

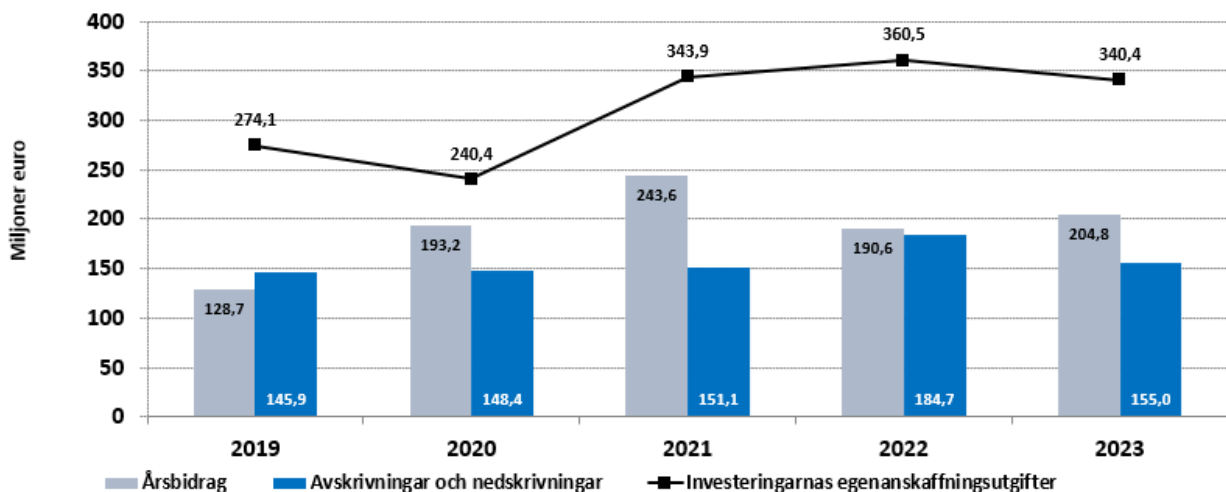
Åbo Vattenförsörjning Ab:s viktigaste investeringar riktades till att upprätta driftsäkerheten hos vatten- och avloppsledningsnäten och att utvidga näten.

Investeringarna i KKOY Runosmäen monitoimitalo riktade sig till byggandet av ett allaktivitetshus på stället där den tidigare skolan stått som nu rivits. Lokalerna kommer att användas av staden och församlingens serviceverksamhet.

Åbo stads investeringar har i verksamhetsberättelsen presenterats under punkt 3.2. Finansiering av verksamheten

Investeringarnas egenanskaffningsutgifter var 340,4 milj. euro och verksamhetens kassaflöde 184,2 milj. euro (151,2 miljoner euro bokslut 2022). Verksamhetens kassaflöde räckte inte till för att täcka egenanskaffningsutgifterna för investeringarna. Procenten för den interna finansieringen av investeringar var 60,2 (52,9 % bokslut 2022), vilket innebär att av investeringarna finansieras 39,8 % med eget kapital.

Åbokoncernens egenanskaffningsutgifter för investeringar och årsbidrag 2019-2023

Överlåtelseinkomster av egendom bokfördes 42,1 miljoner euro (52,1 miljoner euro bokslut 2022). Kassaflödet i koncernens verksamhet och investeringar uppvisade ett underskott på 114,1 miljoner euro (-157,2 miljoner euro bokslut 2022). Räkenskapsårets och de fyra föregående årens sammanräknade kassaflöde i verksamheten och för investeringarnas del uppvisade ett underskott på -507,6 miljoner euro (-483,2 miljoner euro bokslut 2022). Kassaflödet försvagades med 24,5 miljoner euro jämfört med året innan och man har blivit tvungen att täcka investeringsutgifter genom att minska kassareserverna eller ta upp mera lån eller sälja egendom.

Koncernens långfristiga lån lyftes 185,4 miljoner euro. Lyften bestod i regel av moderstadens och TVT Asunots lån. Långfristiga lån amorterades med 73,1 miljoner euro. De kortfristiga lånen ökade med 60,1 milj. euro, vilket berodde på lyft i av moderstadens kommunintygslån.

Kalkylmässigt låneskötselbidrag var 1,0 (1,0 bokslut 2022). Kalkylmässigt låneskötselbidrag används som ett nyckeltal vad gäller bedömningen av en kommun som är i en särskilt svår ekonomisk situation enligt kommunallagen. Gränsvärdet var då 0,8. Kassan räckte till 34 dagar (33 dagar bokslut 2022).

KONCERNENS FINANSIERINGSKALKYL	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	204 769	190 562
Räkenskapsperiodens skatter	-4 405	-3 985
Korrektivposter till internt tillförda medel	-16 124	-35 339
	184 240	151 239
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringskostnader	-350 508	-365 782
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 087	5 271
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	42 057	52 067
	-298 364	-308 444
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-114 124	-157 205
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	0	-1 112
Minskning av utlåningen	1 025	1 416
	1 025	304
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	185 405	282 123
Minskning av långfristiga lån	-73 087	-221 446
Förändringar av kortfristiga lån	60 130	-53 855
	172 448	6 822
Förändringar av eget kapital		
Förändringar av eget kapital	54	1 784
Förändringar i minoritetsandelen	38	1 312
	92	3 096
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-901	132
Förändring av omsättningstillgångar	72	-1 706
Förändring av fordringar	48 645	1 771
Förändring av räntefria skulder	-189 729	145 544
	-141 912	145 740
Kassaflödet för finansieringens del	31 653	155 962
Förändring av likvida medel	-82 470	-1 243
Förändring av likvida medel	-82 470	-1 243
Likvida medel 31.12	166 412	263 249
Likvida medel 1.1	248 883	264 492
Nyckeltalen i koncernfinansieringskalkylen	2023	2022
Intern finansiering av investeringar, %	60,2	52,9
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,0	1,0
Låneskötselbidrag	2,3	0,9
Kassans tillräcklighet, dagar	34	33
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €	-507 630	-483 153

Koncernens finansieringsställning med förändringar

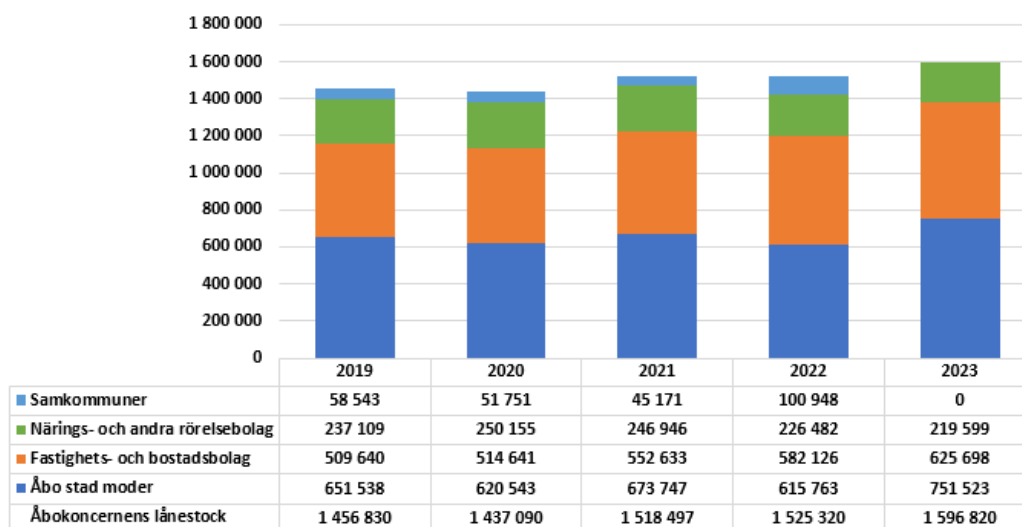
De tillgångar och kapitalposter i balansräkningen som överförts från staden till välfärdsområdet har bokförts som förändringar i ingående balanser på öppningsdagen 1.1.2023. I den ingående koncernbalansräkningen har man utarbetat en utredning av överföringsposter och förändringar i koncernstrukturen till följd av social- och hälsovårdsreformens egendomsarrangemang. Koncernens ingående balans 1.1.2023 med förändringsjämförelser presenteras i punkt 10.6. Bokslutskalkyler.

Koncernbalansens slutsumma var 31.12.2023 oli 3 323,0 miljoner euro, av vilka bestående aktiva var sammanlagt 2 956,8 miljoner euro (2 989,3 (miljoner euro bokslut 2022)). Stadens eget kapital uppgick till 1 202,2 miljoner euro (1 187,1 milj. euro bokslut 2022). Minskningen jämfört med året innan var 15,1 miljoner euro. Grundkapitalet som ingår i det egna kapitalet minskade med 27,9 miljoner euro i social- och hälsovårdsreformen

på grund av egendomsöverföringar som bokförts från moderstaden till välfärdsområdena. Koncernens ackumulerade överskott var 519,6 miljoner euro (476,7 miljoner euro bokslut 2022) och 2 574 euro per invånare (2 409 euro bokslut 2022). Ökning från den föregående räkenskapsperioden var 165 euro.

Åbokoncernens lånestock mot räkenskapsperiodens slut var 1 596,8 miljoner euro (1 525,3 miljoner euro bokslut 2022). Koncernens lånestock ökade med 71,5 miljoner euro (ökade med 6,8 miljoner euro bokslut 2022). Ökningen berodde främst på moderstadens, TVT Asumnot Oy:s och Varsinais-Suomen asumisoikeus Oy ökade lån. Koncernskulderna per invånare var 7 909 euro (7 708 euro bokslut 2022) enligt den preliminära uppgiften om folkmängden för 2023. Jämfört med året innan ökade de invånarvisa lånen med 201 euro per invånare.

Åbo koncernens lånestock 1 000 €

Av koncernens räntebelagda lånestock riktas 39 procent mot fastighets- och bostadsverksamheten (38 procent bokslut 2022) och 14 procent mot annan närings- och affärsverksamhet (15 procent bokslut 2022). Samkommunernas andel av lånestocken var 0 procent (7 procent bokslut 2022) och Åbo stads andel var 47 procent (40 procent bokslut 2022). I Åbo stads skuldandel ingår en utlåning på 540,7 miljoner euro som staden beviljat för sina dottersammanslutningar. Koncernens lånefordringar var 28,6 miljoner euro (29,6 miljoner euro bokslut 2022).

När det belopp som motsvarar utlåningsfordringarna korrigeras från Åbo stads andel av koncernskulden till dottersammanslutningar och samkommuner blir Åbo stads andel av koncernskulden 200,5 miljoner euro (54,4 miljoner euro bokslut 2022) och dottersammanslutningarnas och samkommunernas andel blir 1 396,3 miljoner euro (1 470,9 miljoner euro bokslut 2022). Dottersammanslutningarnas och samkommunernas andel har minskat 74,6 miljoner euro och stadens andel har ökat 146,1 miljoner euro jämfört med året innan.

KONCERNBALANSRÄKNING

AKTIVA	2023	2022	PASSIVA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
BESTÅENDE AKTIVA	2 956 805	2 989 322	EGET KAPITAL	1 202 196	1 187 103
Immateriella tillgångar	28 958	31 581	Grundkapital	574 083	601 956
Immateriella rättigheter	3 787	2 907	Stiftelsernas grundkapital	29 003	29 016
Övriga utgifter med lång verkningstid	19 611	24 855	Övriga egna fonder	79 519	79 457
Förskottsbetalningar	5 560	3 818	Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	477 724	479 719
Materiella tillgångar	2 683 415	2 705 173	Räkenskapsperiodens överskott/underskott	41 867	-3 045
Jord- och vattenområden	258 106	251 187			
Byggnader	1 311 734	1 405 151	MINORITETSANDELAR	79 311	78 917
Fasta konstruktioner och anläggningar	630 854	619 166			
Maskiner och inventarier	71 246	93 989	OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	20 058	27 687
Övriga materiella tillgångar	112 924	116 315	Avsättningar för pensioner	1 482	1 915
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	298 552	219 365	Övriga avsättningar	18 577	25 772
Placeringar	244 431	252 569			
Andelar i intressesammanslutningar	137 738	151 517	FÖRVALTAT KAPITAL	40 056	37 639
Aktier och andelar	77 722	71 060	Statliga uppdrag	4 813	4 516
Masskuldebrevslånefordringar	3 258	3 724	Donationsfondernas kapital	29 662	28 091
Övriga lånefordringar	25 392	25 835	Övrigt förvaltad kapital	5 581	5 033
Övriga fordringar	322	433			
FÖRVALTADE MEDEL	40 187	36 869	FRÄMMANDE KAPITAL	1 981 346	2 185 841
Statliga uppdrag	4 813	4 516	Långfristigt	1 582 652	1 496 245
Donationsfondernas specialtäckningar	28 715	26 915	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 472 960	1 383 837
Övriga förvaltade medel	6 659	5 439	Lån från offentliga sammanslutningar	26 541	30 820
			Lån från andra kreditgivare	0	25
RÖRLIGA AKTIVA	325 976	490 996	Erhållna förskott	3	42
Omsättningstillgångar	7 334	11 558	Anslutningsavgifter och övriga skulder	54 595	54 381
Material och förnödenheter	6 172	9 437	Resultatregleringar	0	49
Halvfärdiga produkter	1 137	1 981	Uppskjutna skatteskulder	28 553	27 091
Färdiga produkter	8	20			
Förskottsbetalningar på omsättningstillgångar	17	120	Kortfristigt	398 694	689 596
Fordringar	152 230	216 188	Masskuldebrevslån	60 000	0
Långfristiga fordringar	4 024	3 325	Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	31 373	103 762
Lånefordringar	1 383	1 404	Lån från offentliga sammanslutningar	5 805	6 876
Uppskjutna skattefordringar	691	1 159	Lån från andra kreditgivare	141	0
Övriga fordringar	1 944	761	Erhållna förskott	13 463	11 342
Resultatregleringar	7	0	Skulder till leverantörer	94 568	173 689
Kortfristiga fordringar	148 205	212 863	Anslutningsavgifter och övriga skulder	74 987	197 553
Kundfordringar	99 708	122 492	Resultatregleringar	97 344	175 771
Lånefordringar	225	185	Uppskjutna skatteskulder	21 014	20 603
Övriga fordringar	21 570	35 821			
Resultatregleringar	26 703	54 365			
Finansiella värdepapper	78 589	68 201			
Aktier och andelar	27 987	27 127			
Placeringar i penningmarknadsinstrument	392	392			
Masskuldebrevslånefordringar	25 233	22 706			
Övriga värdepapper	24 977	17 976			
Kassa och bank	87 823	195 048			
AKTIVA TOTALT	3 322 967	3 517 187	PASSIVA TOTALT	3 322 967	3 517 187

Koncernbalansräkningens nyckeltal	2023	2022
Soliditetsgrad %	38,7	36,1
Relativ skuldsättning, %	129,7	86,4
Akkumulerat överskott/underskott, 1000 €	519 591	476 674
Akkumulerat överskott/underskott, €/invånare	2 574	2 409
Länestock 31.12, 1000 €	1 596 820	1 525 320
Länestock 31.12., €/invånare	7 909	7 708
Lån och hyresansvar 31.12, 1000 €	2 125 014	2 191 930
Lån och hyresansvar, euro/invånare	10 526	11 076
Lånefordringar 31.12, 1 000 €	28 649	29 559
Invånarantal	201 889*	197 900

* förhandsuppgift

Koncernens sammanlagda främmande kapital mot räkningsperiodens slut var 1 981,3 miljoner euro (2 185,8 miljoner euro bokslut 2022). Minskningen jämfört med året innan var 204,5 miljoner euro. Koncernskulderna och hyresansvaren uppgick till 2 125,0 miljoner euro (2 191,9 miljoner euro bokslut 2022) och 10 526 euro per invånare (11 076 euro bokslut 2022).

Koncernens soliditetsgrad, som beskriver koncernens soliditet, förmåga att hantera underskott och förmåga att klara av förbindelser på lång sikt, var 38,7 procent.

Nyckeltalet förbättrades aningen från det föregående året (36,1% bokslut 2022).

Den relativa skuldsättningen var 129,7 % och ökade betydligt från föregående år (86,4 % i bokslutet 2022). Av koncernens driftsinkomster skulle man behöva 129,7 procent för återbetalning av koncernens främmande kapital. Ju lägre värdet på skuldsättningsgraden är, desto bättre är koncernens möjligheter att betala tillbaka skulden med inkomstfinansiering.

6.6. Väsentliga händelser gällande koncernen efter att bokslutet har färdigställts och utvärdering av den sannolikt förestående utvecklingen

Väsentliga händelser gällande koncernen efter att bokslutet har färdigställts

Turku Science Park Oy:s namn ändrades 16.2.24 till Business Turku Oy, vilket inte har någon inverkan på bolagets verksamhet.

Inga andra väsentliga ändringar känns till.

Bedömning av den sannolikt förestående utvecklingen

Inga kända väsentliga förändringar.

7. Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder som gäller balansering av ekonomin

Stadsstyrelsen föreslår följande om behandlingen av resultatet för räkenskapsåret 30 473 663,24 euro:

- den ackumulerade avskrivningsdifferensen minskas med de planmässiga avskrivningarna på anskaffningsutgiften för de investeringar som genomförts med investeringsreserveringar, sammanlagt 2 034 425,27 euro och
- stadens överskott för 2023, sammanlagt 32 508 088,51 euro, överförs till stadens balans, eget kapital, till raden Räkenskapsperiodens över-/underskott.

Balansering av ekonomin under ekonomiplanepreioden 2023–2026 har behandlats i punkt 1.7.

8. Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin

8. Uppnåendet av målen för verksamheten och ekonomin

I rapporten Uppföljning av verksamheten och ekonomin 1.1–31.12.2022 lämnas en redogörelse enligt kommunallagen över hur de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av stadsfullmäktige har uppnåtts.

Budgetens bindande verkan

Enligt 110 § i kommunallagen ska budgeten innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Budgeten ska iaktas i kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt 77 § i förvaltningsstadgan utfärdar stadsfullmäktige bestämmelser om hur budgeten ska iaktas och på vilket sätt budgeten och dess motiveringar är bindande för stadens myndigheter. Stadsstyrelsen utfärdar bestämmelser om hur de mål och åtgärder som skrivits in i de strategiska avtalen är bindande för stadens myndigheter.

Målen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Alla borgmästarens mål och klausuler och verksamhetsmål för organen samt anslag och inkomstberäkningar är bindande i förhållande till stadsfullmäktige om inte något annat bestämts nedan.

De mål för organen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige ingår i verksamhetsplanerna mellan stadsstyrelsen och organen. De mål och punkter i verksamhetsplanerna som inte är bindande i förhållande till stadsfullmäktige är bindande mål i förhållande till stadsstyrelsen eller uppgifter som ska tillkännages.

De allmänna motiveringarna i budgeten som fastställts av stadsfullmäktige och organets helhetsbild av utvecklingsriktningen inom sektorn och nyckeltalen som beskriver servicebehovet och verksamheten är inte bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige.

De verksamhetsmässiga och ekonomiska målen för stadsfullmäktige, centralvalnämnden och revisionsnämnden presenteras i en form som är snävare än den servicehelhetsspecifika verksamhetsplanen som en del av stadens verksamhetsplan. Dessa organs beskrivning

av verksamheten och dess utvecklande samt förändringar i omvärlden är inte bindande mål.

Nämnden för främjande av hälsa och välfärd grundades 1.6 och för den har fastställts mål för verksamheten och ekonomin från 2024 framåt. För 2023 års del har nämndens verksamhetsbidrag rapporterats under utfallsjämförelsen för de ekonomiska målen i punkt 9.1.

Stadsfullmäktige har beslutat att fastställa anslagen i organens driftsekonomidel och de beräknade inkomsterna som nettobindande (verksamhetsbidrag) för de ändamål som överenskommit i budgeten. En positiv avvikelse i verksamhetsbidraget ger inte organet rätt att besluta om nya funktioner/användningsändamål som man inte har fattat beslut om i budgeten.

Till investeringar som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige hör de i budgeten införda investeringsutgifterna, finansieringsandelarna och överlåtelseinkosterna av bestående aktiva samt de projektspecifika kostnadsberäkningar som stadsfullmäktige separat fattat beslut om.

Anslagen i organets driftsekonomidel och anslagen i investeringsdelen är båda separat bindande. Med anslagsbesparing i driftsekonomidelen kan inte täckas överskridning av anslaget i investeringsdelen och vice versa.

I behovsutredningar och projektplaner gällande stadens lokalprojekt iaktas bestämmelserna i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan har också bestämts om beslutanderätt i investeringar och övriga utgifter med lång verkkningsgrad.

De bindande posterna i stadens resultaträkningsdel är finansieringsinkomster och -utgifter. Förändringen i lånebeståndet är en bindande post i finansieringskalkylen.

Dottersammanslutningarnas bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige är klausuler samt mål som antecknats under "Koncernbolagets bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige.

Uppnåendet av stadens mål för verksamheten i verksamhetsplanen

Stadsstyrelsen och koncernförvaltningen

Åtgärderna som ingår i borgmästarprogrammets mål har i huvudsak genomförts enligt planerna. Spetsprojekt: verkställandet av kultur, kompetens, gemenskap, utveckling av centrumområdet och Åbo vetenskapspark har utfallit positivt.

Genomförandet av klimatplanen framskred väl i hela koncernen samt i växelverkan med det omgivande samhället. Arbetet påskyndades av att Åbo år 2022 valdes till Europeiska kommissionens mission "100 klimatneutrala och smarta städer 2030" där Åbo har medverkat aktivt. I våras inleddes pilotprojektet 1,5 graders stad.

Avtal om genomförande har uppgjorts mellan staten och städerna för byggandet av stadsbanan i Esbo och dubbelspåret Åbo-Kuppis som en del av projektet Entimmeståget. Turun Tunnin Juna Oy grundades i december 2020. Dess uppgift är att uppgöra banplanerna för sträckan Esbo-Salo och dubbelspåret Salo-Åbo fram till att den nya banan kan börja byggas. I regeringsprogrammet ingår ett investeringsbeslut om Entimmeståget till Åbo.

Ledningsgrupperna i enlighet med stadens nya lednings- och verksamhetsmodell har inlett sitt arbete. De nya servicehelheterna samt ändringsprojektet för servicehelheten för barn och unga grundades. Inom projektet som bereder överföringen av TE-byråerna till kommuner har en serviceplan börjat utarbetas.

Från koncernförvaltningen övergick 194 personer till välfärdsområdet som inledde sin verksamhet vid ingången av året.

Spetsprojekt

Spetsprojekthelheten har framskridit enligt verksamhetsplanen. Det har förekommit vissa förseningar, men de flesta av dem har korrigerats under resten av året.

Om framskridandet av spetsprojekten rapporterades till borgmästarskapet 21.3 och 29.8 samt 20.12.2022 och 19.06.2023. Borgmästarskapet styr spetsprojekten inom de gränser som stadsstyrelsen satt. Till stadsstyrelsen

har rapporterats 6.3.2023 i morgonskolan och på ledningsgruppens möte 13.6.2023.

Servicehelheten för fostran och undervisning

Åtgärderna inom fostran och undervisning har genomförts i enlighet med målen och den planerade tidtabellen. Inom servicehelheten för fostran och undervisning genomförs borgmästarprogrammet såsom planerat.

Servicehelheten för stadsmiljö

Utifrån kundenkäter till byggnadstillsynens och planläggningens kunder har man vidatgit utvecklingsåtgärder. Det mål på en behandlingstid på 60 dygn som ställts upp för behandlingen av lovansökningar vid byggnadstillsynen underskred och var 56 dygn.

Programmet för naturens mångfald godkändes av stadsfullmäktige 19.6.2023 och programmets åtgärder inleddes som bäst. Beredningen av den nya programperioden för Östersjötmaningen är också igång.

År 2023 kommer elbusstrafiken att stå för cirka en tredjedel av Fölis fordonspark och cirka hälften av trafik kilometerna. Under sommarsäsongen 2023 har Fölläri-stadscyklar använts cirka 2,5 gånger per dag per cykel (1,0 ggr/dag/cykel föregående år). Banprojektet Kuppis-Åbo (KUTU) samt Kuppis spets och Musikhuset som båda genomförs i alliansform framskrider enligt planerna.

Servicehelheten för fritid

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheten för idrott och servicehelheten för kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga. Bokslutet rapporteras i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända verksamhetsplanen för fritidsservicehelheten 2023 (Sfm 14.11.2022, § 232).

De strategiska målen för servicehelheten för fritid grundar sig på stadsstrategin och anknyter till de 16 riktlinjerna i borgmästarprogrammet, som alla har genomförts under början av året och inga avvikelser har rapporterats. Antalet besök och besökare håller också på att återhämta sig eller återgå till nivån innan coronapandemin.

STADSFULLMÄKTIGE

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbi- drag	Budget 2023	Budget förändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-1 050	0	-1 050	-835	215
VERKSAMHETSBIDRAG	-1 050	0	-1 050	-835	215

CENTRALVALNÄMNDEN

Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare: Centralvalnämndens sekreterare, stadsjurist Noora Syysvirta och jurist Katariina Jokinen

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Centralvalnämnden är ett lagstadgat organ som grundar sig på vallagen. Dess omvärld påverkas av ändringarna i vallagen (714/1998) och kommunallagen (410/2015). Centralvalnämndens viktigaste uppgift är att förrätta valen i Åbo stad. Centralvalnämnden ska i sin verksamhet beakta den gällande lagstiftningen och justitieministeriets anvisningar i anknytning till ordnandet av val.

I april 2023 ordnades riksdagsval och på hösten 2023 inleddes centralvalnämnden förberedelserna inför presidentvalet 2024 och valarrangemangen för en eventuell andra omgång. Enligt 188 § i vallagen svarar varje kommun för kostnaderna för den kommunala centralvalnämnden, valnämnderna, valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena och vid hemmaröstning samt för andra än i 1 mom. avsedda kostnader som föranleds av att val förrättas. Den allmänna prisökningen påverkar också kostnaderna för valarrangemangen.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Justitieministeriet betalade 17.10.2023 som engångsersättning enligt 188 § i vallagen till kommunen ett belopp som ministeriet fastställt för varje kommuninvånare som har rösträtt i riksdagsvalet 2023. Engångsersättningarna har varit mindre än man från början uppskattade i budgeten och i den har också utlandsfinländare som har rätt att rösta i valet beaktats. Enligt en utredning från justitieministeriet beaktas inte utlandsfinländare med rösträtt i den ersättning som betalas till kommunerna.

Förberedelserna inför presidentvalet 2024 inleddes under hösten 2023 och dessa har orsakat personalanställningskostnader som inte till sitt fulla belopp kunnat uppskattas på förhand. Under 2023 gjorde centralvalnämnden också nödvändiga service- och sakanskaffningar i anknytning till valarrangemangen för presidentvalet.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	358	0	358	400	41
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-550	0	-550	-549	1
VERKSAMHETS BIDRAG	-191	0	-191	-149	42

Tilläggsinformation:

2023 Riksdagsval

2024 Presidentval (& ett eventuellt annat val) och Europaparlamentsval

2025 Valfärdsområdes- och kommunalval

2026 Inga ordinarie val

REVISIONSNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsrevisor Kari Koivuluhta

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Revisionsnämndens uppgiftsfält påverkas av kraven att balansera ekonomin samt behovet av att bedöma innehållet i planerna för balanseringen och genomförandet av och tillräckligheten hos åtgärderna.

Verksamheten påverkas också av organiseringen, anordningssättet och ledningen av kommunkoncernens verksamhet och serviceproduktion samt ändringar i dessa.

Dessutom ska nämndens verksamhet beakta strukturen och innehållet i gällande styrdokument samt de ändringsfaktorer som påverkar stadskoncernens och dess olika delars verksamhet och resultat.

Omvärlden ändras konstant bland annat på grund av lagstiftningen och det allt mer ökande samarbetet över kommungränserna.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Inga väsentliga avvikelser.

Revisionsnämnden fortsatte utvärderingen och granskningen utifrån utvärderingsplanen.

Enligt 121 § i kommunallagen ”gör revisionsnämnden upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.”

Revisionsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 26.1.2023 att godkänna rapporten om utvärdering av stadens välfärdstjänster. I rapporten behandlades tillgången till vård på Åbo stads hälsostationer år 2022, äldreomsorgen och barnskyddet. Stadsfullmäktige behandlade rapporten 13.3.2023.

Våren 2023 ordnade revisionsnämnden höranden och diskussionsmöten för ledningen gällande utvärderingen av år 2022. På tillställningarna hördes representanter för stadens ledning gällande bokslutet för 2022 och utfallet av budgetmålen samt utfallet och rapportering av personalmålen. Revisionsnämnden godkände 2022 års utvärderingsberättelse 23.5.2023. I utvärderingsberättelsen 2022 behandlades särskilt ledningen av stadskoncernen, dess bokslut, ekonomiska läge och investeringar samt tillståndsprocessen vid byggnadstillsynen. Stadsfullmäktige behandlade utvärderingsberättelsen 19.6.2023. Stadsfullmäktige beslutar att anteckna rapporten för kännedom och sänder den till stadsstyrelsen för vidtagande av de åtgärder som behövs och stadsstyrelsen ska ge stadsfullmäktige ett utlåtande före 31.10.2023 om de åtgärder som utvärderingsberättelsen 2022 ger anledning till. Stadsfullmäktige beslutade 23.10.2023 att anteckna stadsstyrelsens utlåtande om utvärderingsberättelsen 2022 för kännedom. Under år 2023 hörde revisionsnämndens representanter sammanlagt 37 personer inför utvärderingen.

Stadens revisor KPMG Oy Ab har under våren 2023 genomfört en lagstadgad revision för 2022. Revisorn har rapporterat om hur granskningen har framskridit. Revisorn lämnade 27.4.2023 en revisionsberättelse för 2022. I beredningen av revisionsnämndens revisionsberättelsen för fullmäktige behandlades budgetavvikelser som revisionsberättelsen lyfte fram. Revisionsberättelsen behandlades i stadsfullmäktige 19.6.2023.

Revisorn lämnade 27.4.2023 en rapport om revisionen av stadens bokslut 31.12.2022. Revisionsnämnden beslutade 23.5.2023 skicka revisorns rapport om revisionen av Åbo stads bokslut för 2022 till stadsstyrelsen för kännedom och åtgärder. Stadsstyrelsen gav 22.6.2023 en redogörelse för de åtgärder som revisorns rapport föranleder till revisionsnämnden.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbi- drag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetskostnader	563	0	563	459	-104
VERKSAMHETSBIDRAG	-563	0	-563	-459	104

KONCERNFÖRVALTNINGEN

STADSSTYRELSEN

SERVICEHELHETEN FÖR LIVSKRAFT

SYSSELSÄTTNINGSTJÄNSTER

STADSSTYRELSENS SJÄLVFINANSIERINGSANDELAR

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: kanslichef Tuomas Heikkinen

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Bokslutsrapporten 2023 för Åbo stads koncernförvaltning omfattar uppgifterna för koncernförvaltningens gemensamma tjänster, integrationsfunktioner, invandrantjänster, servicehelheten för livskraft, spetsprojekten, beredningen av reformen av sysselsättnings- och företagstjänsterna (TE24), servicehelheten för barn och unga samt stadens gemensamma funktioner.

I dokumentet beskrivs utfallet för stadens verksamhet och ekonomi samt de centrala ändringsfaktorerna i verksamhetsmiljön, av vilka de mest centrala anknyter till befolkningsökningen, invandring, vårdreformen och ändringar i organisationsstrukturen. Stadens befolkningsökning fortsatte i rask takt, särskilt på grund av invandring och stadens invånare överskred 200 000 personer. I och med vårdreformen ändrade stadens organisationsstruktur och servicehelheterna förnyades så att de bättre motsvarar invånarnas behov. Därtill är stärkandet av stadens livskraft och förnyandet av sysselsättningstjänsterna centrala i verksamheten för 2023.

Centrala förändringar i omvärlden

Åbos invånarantal överskred 200 000 invånare under 2023 och i staden bodde enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter 201 889 invånare vid slutet av året. Den kraftiga befolkningsökningen som började under 2022 fortsatte också under 2023 och stadens befolkningsökning gjorde ett nytt rekord med 3 989 personer från 2022 till 2023. Invandringen är lokomotivet bakom befolkningsökningen. Invandringen ökade Åbos invånarantal med 3 166 personer medan nettoinvandringen från andra kommuner var över hälften mindre (1 430 personer). Vid slutet av 2023 talade 15,3 procent av åboborna ett annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål och andelen invånare som talar ett främmande språk har ökat med 1,5 procentenheter under året.

År 2023 var nativiteten historiskt låg. Under året föddes 1 505 barn, vilket är mindre än under ett enda år under de senaste drygt 80 åren. Antalet personer som dog under 2023 var 588 fler än antalet födda. År 2022 är en person som flyttat till Åbo från en annan ort i Finland oftast en ung vuxen, medan de som flyttat bort från Åbo oftast är personer i arbetsför ålder. Inga förhandsuppgifter finns om bakgrunden för de personer som flyttat 2023.

Vårdreformen som genomfördes i början av 2023 ändrade betydligt stadens organisation då över 4 800 personer övergick i välfärdsområdets anställning. På grund av bildandet av välfärdsområdet var koncernförvaltningens

personalkostnader 2023 ca 8 milj. euro mindre än 2022. Från koncernförvaltningen övergick sammanlagt 182 personer till välfärdsområdet och 12 personer från servicehelheten för sysselsättning. Efter att välfärdsområdet bildades utgör fostran och undervisning över 70 % av stadens personal. I samband med ändringen steg medelåldern hos stadens personal aningen och männens andel av personalen steg till nästan 25 %. Användningen av inhyrd arbetskraft minskade, trots att den fortfarande används för att fylla kortvariga vikariat inom fostran och undervisning.

Social- och hälsovårdsnämnden lades ned 2023 och nämnden för främjande av hälsa och välfärd inledde sin verksamhet som ett nytt organ. Nämndens uppgifter och befogenheter bestämdes i förvaltningsstadgan. Social- och hälsonämndens sammansättning förblev oförändrad. På grund av övergångsperioden hade nämnden inte under sitt första verksamhetsår en separat utarbetad verksamhetsplan.

Åbo stads organisationsstruktur uppdaterades i juni 2023 så att Åbo stads administrativa organisation bildas av koncernförvaltningen, servicehelheterna, serviceområdena, ansvarsområdena och enheterna. Servicehelheterna är servicehelheten för fostran och undervisning, servicehelheten för stadsmiljö, servicehelheten för kultur, servicehelheten för idrott, servicehelheten för samverkande helhetssyn inom tjänsterna för barn och unga och servicehelheten för livskraft. Av de ovannämnda verkar servicehelheten för livskraft helt under stadsstyrelsens organ medan servicehelheten för samverkande helhetssyn inom tjänsterna för barn och unga verkar under stadsstyrelsens organ för ändringsprojektets del.

Koncernförvaltningens nya lokaler i kontorsbyggnaden på Universitetsgatan 27 togs i bruk under våren 2023 och efter det har arbetet fortsatt i hybridmodell dvs. som en kombination av arbete på kontoret och på distans. Verksamheten håller på att normaliseras till basårens nivå efter coronapandemin.

Ur synvinkeln för Åbo stads lokalitetstjänster gällde den mest centrala ändringsfaktorn i omvärlden framtiden för de lokaler som hyrts ut till Egentliga Finlands välfärdsområde (totalt 58 596 m²). Staden hyrde lokalerna för välfärdsområdets bruk enligt statsrådets förordning så att hyrestiden upphör 31.12.2025. Lagen bestämmer att efter övergångsperioden ska städerna bolagisera de byggnader, som också i fortsättningen hyrs ut till

välårsområdet. Under 2024 kommer välårsområdet att fatta beslut om servicenätverket, utifrån vilka staden får information om i vilka objekt välårsområdet vill fortsätta sin verksamhet och vilka objekt man kommer att lägga ned efter övergångsperioden. För de objekt där välårsområdet upphör med sin verksamhet, ska staden genomföra åtgärder för att anpassa lokalerna från en hyresgästs bruk till en annan hyresgästs bruk, sälja objekten eller riva objekten.

Efter bildandet av välårsområdet fortsatte Åbo stads IT-tjänster att anpassa sina tjänster under året. En del av välårstjänsterna överfördes på välårsområdets ansvar och de som blev kvar på Åbo stads ansvar, eller på annat sätt blev överflödiga, lades ned under årets lopp. I början av året ingick man ett bruksavtal med välårsområdet för 2023. Med detta tryggade välårsområdet sin serviceproduktion.

Under år 2023 fortsatte man öka dataskyddets nivå så att det motsvarar de rådande förhållandena. I och med att datasäkerhetskraven ökade, steg också licenskostnaderna för andra applikationer. Då antalet användare av stadens centraliserade ICT-tjänster minskar, har enhetskostnaderna för de andra som använder tjänsten ökat. De servicemodeller och applikationer som kommer via utvecklingsåtgärderna höjer för sin del också ICT-kostnaderna på stadsnivå.

Integrationsfunktionen vid koncernförvaltningen

I den nya samverkande verksamhets- och ledningsmodellen för det Nya Åbo togs i bruk under våren genom att grunda fyra olika tvärsektorier ledningsforum för livskraft, välbefinnande, integration och stadsmiljö. Integrationsfunktionen stödde utvecklingsarbetet med Nya Åbo och verksamhetsmodellen bedömdes för första gången vid slutet av våren.

Till koncernförvaltningens integrationsfunktioner hör som enheter också kärnprocesserna på stadsnivå: kundstyrning, hantering av tjänster och servicenätverk samt funktionsstyrning. Enheter är även invandrantjänster och främjande av välbefinnande och hälsa. Integrationsdirektören är även föredragare i nämnden för främjande av hälsa och välfärd.

Verksamhetsmodellen för servicehantering, servicebeskrivningar och serviceerbjudanden för servicenätverket har bestämts utgående från kundens behov och jämförbarhet, med beaktande av både informationstjänster och hantering av tjänsternas livscykel. Lokalstrategin är en del av hanteringen av servicenätverket. I kundstyrningen på stadsnivå inleddes projekt i anknytning till handledning för unga, bl.a. unga med störande beteende och allmän rådgivning, till vilken också hör utvecklingen av ett ärendekonto. Därtill inleddes projektet för utveckling av en modell för hantering av företagstjänster och företagskunduppgifter. Till utvecklandet av kundstyrningen hörde också bl.a. lösandet av datainformationsfrågor och utveckling av digitala tjänster. I verksamhetsstyrningen främjades bl.a. en modell för resursstyrning på stadsnivå. Integrationsfunktionen stödde för sin del sysselsättningsreformen (TE2024), ändringsprojektet för barn och unga samt segregationen på stadsnivå samt skapandet av en modell för minskande av dess verkningar.

Enheten för främjande av hälsa och välbefinnande koordinerade helheten för hälsa och välbefinnande och till enheten hör bl.a. främjande av delaktighet, förebyggande missbrukar- och mentalvårdsarbete, koordinering av områdesarbetet och boenderådgivningen, främjande av regional tillgänglighet samt arbete för jämställdhet och likvärdighet. I Åbo främjas välfärden i stor utsträckning av och i samarbete mellan hyte-team och serviceområden samt i samarbete med olika aktörer, såsom organisationer, forskningsinstitut, läroanstalter osv. Välfärdsberättelsen blev färdig i början av hösten. I den beskrivs utvecklingen av åbobornas välbefinnande: utmaningar och positiva saker samt åtgärder med vilka man främjar välbefinnande och hälsa i staden. Enheten samarbetade tätt med välårsområdets aktörer för hälsa och välbefinnande. Därtill fick enheten flera betydande externa finansieringar för att främja barns och ungas välbefinnande samt för mat-hjälpsverksamheten.

Invandrantjänster

Under 2023 skedde en betydande förändring för invandrararnas del i Åbo. Till Åbo flyttade under 2000-talet 500–1000 invandrare under de två första årtiondena, men år 2021 cirka 1500 invandrare, år 2022 cirka 2200 invandrare och 2023 över 3000 invandrare. Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter ökade andelen främmandespråkig befolkning med 1,5 % från 13,8 % (31.12.2022) till 15,3 % (förhandsuppgifter 31.12.2023). Av åboborna under skolålder hade redan nästan var fjärde barn (24,2 %) ett annat modersmål än finska eller svenska. Den största enskilda faktorn som förklarar ökningen är antalet ukrainare som flytt kriget och ansökt om hemkommun i Åbo. Detta stödde Åbo med projektet Ryhdy turkulaiseksi. Enbart de ukrainare som beviljats hemkommun i Åbo hämtade ca 700 000 euro tilläggsinkomster till Åbo under 2023. Om de stannar kvar i Åbo kommer de att hämta 1,5 miljoner euro extra inkomster till Åbo under åren 2024 och 2025. Till Åbo flyttade därtill ett betydande antal nya invånare från Södra Asien (Indien, Sri Lanka, Bangladesh, Filippinerna och Pakistan).

Tack vare tillväxten deltar ett rekordstort antal barn i förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen (VALMO). På den ökade arbetskraftsinvandringen och det ökade antalet internationella studerande svarade Åbo genom att inleda programmet Welcome to Turku, som på ett övregripande sätt stöder integrationen av de som omfattas av programmet.

Efter reformen med välårsområdena ansvarar Åbo fortfarande för integreringen och integrationsplanerna för invandrare utanför arbetskraften och mottagandet av flyktingar. I och med kommunförsöket med sysselsättning görs under Åbos arbetsledning integrationsplaner för de som meddelat sig vara arbetssökande. Under sommaren 2023 godkände Åbo stadsfullmäktige Åbos uppdaterade plan för främjande av integrering. Dess utgångspunkt var främjandet av invandrararnas övergripande välbefinnande.

Servicehelheten för livskraft

Servicehelheten för livskraft ska underställas stadsstyrelsen svara för de funktioner som siktar på stadens tillväxt

och utveckling. Serviceområden inom servicehelheten för livskraft är företagstjänster, spetsprojekt, evenemangstjänster, grön övergång, strategisk markanvändning, mobilitet och bostadspolitik samt sysselsättningstjänster.

Främjandet av evenemangs- och attraktionsverksamheten överfördes till servicehelheten för sysselsättning. Verksamhetens tyngdpunkt ligger på främjandet av evenemangs- och serviceverksamheten året runt samt ökandet av turismens och de regionekonomiska effekter. I december 2023 inleddes arbetet med att sammanställa evenemangsstrategin. Evenemangsstadens totala utbud ökade och nya evenemang säkrades för höstperioden. Sommarperiodens spets var att göra matstaden ännu mer käng och ordna evenemangshelheten Michelin. Matstadens sektorsövergripande utvecklingsprogram bildades tillsammans med ett brett aktörnätverk under sommaren 2023.

Då omvärlden förändras, nu särskilt konjunkturen för byggnad, kräver en bedömning av stadens möjligheter att stöda branschens livskraft. Med tanke på förvaltningen är det nödvändigt att göra en ny bedömning av rollen för uppgiftshelheten för Serviceområdet för strategisk markanvändning, mobilitet och bostadspolitik och vid behov allokera resurser enligt behov.

För företagstjänsternas del är det nödvändigt att under 2024 uppdatera behörigheterna så att de motsvarar de nuvarande serviceområdena.

Serviceområdet för den gröna övergången svarar för styrningen av klimat- och miljöpolitiken och främjar hållbarhetsförändringen i brett samarbete. Minskandet av utsläppen av växthusgaser framskrider enligt målen och detta lyckades man snabba upp från det föregående året (beräkningen preciseras och klimatrapporten publiceras i maj). Övergången till ett kolsnålt, hållbart samhälle har tagit fart och den gemensamma verksamheten för företagen i området samt gemenskaperna har förstärkts. En av faktorerna i förändringen var det aktiva deltagandet i EU:s mission för kolneutrala städer.

Spetsprojekt

Inom spetsprojektet för centrum förstärker vi dess livskraft och utvecklar det kommersiella centrumet, kulturstranden längs Aura å och Gamla staden. Spetsprojektets insatsområde är bl.a. utvecklingen av Åbo bangård. På Aura ås östra strand byggs det moderna Musikhuset som ingår i det mer omfattande Kulturstrandkonceptet. Under 2025 genomförs en internationell arkitekttävling gällande Museet för historia och framtid som byggs i Slottsuddens område.

Syftet med spetsprojektet Åbo Vetenskapspark är att skapa ett internationellt attraktivt och djärvt innovativt kompetenskluster. Insatsområdena för utvecklingen skapar en grund för förstärkande av områdets konkurrens- och dragningskraft som ett internationellt viktigt centrum för kompetensintensiv företagsverksamhet och en attraktiv boendemiljö.

Målet med spetsprojektet är att lyfta åbobornas utbildningsnivå samt stärka kompetens och innovationsförmåga i Åboregionen. I projektet svarar man på arbetslivets behov av proffs genom att möjliggöra kontinuerligt lärande. Inom spetsprojektet satsar man på att locka

kompetenta proffs till området samt stöda International House Turku verksamhet.

Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområdena förebygger utslagning, vänder på segregationsutvecklingen mellan områden och satsar på delaktighet och ungas välbefinnande i Åbo. Illamående och störande beteende bland unga förebyggs med brett, mångprofessionellt samarbete. Målet är att locka Åbobor i alla åldrar att röra på sig genom att förbättra möjligheterna till näridrott.

Spetsprojektet för kultur utvecklar och främjar konst- och kulturverksamhetens förutsättningar i Åbo i samarbete med branschaktörer, intressentgrupper och partners. Med spetsprojektets verksamhet stöder man stadsbornas välbefinnande och områdets livskraft. De nya verksamhetsmodeller som spetsprojektet, t.ex. Kulturens mellanrum, Pop up Turku och Inbjudna kulturgäster har nått stor publicitet och de kommer att fortsätta 2024. Konst och kultur introduceras till stadsrummet i ett brett förvaltningsövergripande samarbete.

Beredningen av reformen av arbets- och närings-tjänsterna (TE24)

Åbo stad inledde Egentliga Finlands kommuners gemensamma beredning i januari 2023. I den första fasen var beredningens uppgift att reda ut kommunernas alternativ i organiseringen av uppgiften att ordna sysselsättningstjänsterna från början av 2025. Åbo stads mål var en lösning som beaktar behoven för arbetsmarknadens verksamhet, arbete och områdets arbetsgivare. Beredningsarbetet resulterade i att man inledde beredningen av två sysselsättningsområden: Åbo och Salo. Åbo stad godkände föravtalet gällande beredningen av Åbo sysselsättningsområde i juni 2023. I beredningen enligt föravtalet deltog utöver Åbo 22 andra kommuner från Egentliga Finland.

De som deltog i beredningen beslutade i oktober 2023 att grunda Åbos sysselsättningsområde. Det är frågan om lagstiftad gemensam verksamhet enligt kommunallagen. Enligt avtalet om gemensam verksamhet fungerar Åbo stad som ansvarskommun för sysselsättningsområdet. En del av de i lagen bestämda uppgifterna centreras till ansvarskommunen och en del av uppgifterna (närings-tjänsterna) delegeras enligt avtal.

Efter avtalet om gemensam verksamhet inleddes beredningen av verkställandet av Åbo sysselsättningsområde. Om verkställandet uppgörs ett separat avtal för 2024.

Beredningen av reformen av arbets- och närings-tjänsterna uppnådde de mål som ställts upp för verksamheten. Beredningen genomfördes inom ramen för de anslag som reserverats för den.

Genomsnittet för Åbos arbetslöshetsgrad för 2023 var 12,0 %. Arbetslöshetsgraden sjönk 0,4 % och antalet arbetslösa sjönk med 200 personer jämfört med medeltalet för 2022. I en jämförelse av det årliga medeltalet mellan de sex största städerna sjönk talet enbart i Åbo och i Vanda, där medeltalet minskade mindre jämfört med Åbo. Genomsnittet för arbetslösheten i Egentliga Finland var samma under 2022 och 2023 och hela landets situation försämrades med 0,3 % under 2023 jämfört med 2022.

Genomsnittet för antalet långtidsarbetslösa i Åbo sjönk med 9,3 % jämfört med 2022, betydligt mer än genomsnittet för hela landet och de sex största städerna. Genomsnittet för antalet arbetslösa under 25 år minskade med 1,5 % jämfört med det föregående året. Antalet utländska arbetslösa ökade med 3,1 % men samtidigt minskade de utländska arbetslösas andel av den utländska arbetskraften. Antalet lediga arbetsplatser minskade kraftigt jämfört med 2022, i slutet av året var antalet 52 % av talen för december 2022.

Accumulationen av arbetsmarknadsstödet kommunandelsavgifter var 22,1 M€. Budgeten överskreds för kommunandelsavgifterna med ca 2,1 M€. Kommunandelsavgiften ökades både av höjandet av den dagsvisa betalningssumman från 2022 och den tidsbestämda barnförhöjningen på 20 %.

Servicehelheten för barn och unga

Servicehelheten för samverkande helhetssyn inom tjänsterna för barn och unga har till uppgift att leda ett ändringsprojekt där man skapar en ledningsmodell som på ett övergripande sätt beaktar de tjänster som riktar sig till barn och unga. Servicehelheten svarar för att resurserna allokeras så att de grundar sig på kunskap och behov och skapar välfärd för barn och unga och livskraft för staden.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Stadsstyrelsens organ (stadens gemensamma funktioner, koncernförvaltningen och servicehelheten för livskraft) underskred med 14,6 milj. euro (budget -68,8 milj. euro) det verksamhetsbidrag som beskriver nettoavgifter som fastställts som bindande i budgeten för 2023. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 16,2 miljoner euro (budget 180,9 milj. euro) och verksamhetskostnaderna överskred budgeten med 1,7 miljoner euro (budget 249,7 milj. euro). Stadens gemensamma funktioner underskred budgeten med 18,6 miljoner euro (budget -24,4 milj. euro), och servicehelheten för sysselsättning med 3 miljoner euro (budget -33,0 milj. euro). Koncernförvaltningen som helhet överskred verksamhetsbidraget med 7 milj. euro (budget -11,4 milj. euro).

I fråga om stadens gemensamma funktioner utgörs de viktigaste avvikelserna från verksamhetsbidraget av poster på stadsnivå (+8,8 miljoner euro), självfinansieringsandelar (+5,1 miljoner euro) samt egendomsförvaltning (+4,7 miljoner eur). Den mest betydande avvikelserna i poster på stadsnivå utgjordes av den orealiserade konjunkturreserveringen (+6,2 miljoner euro) och av ICT-reserveringen i anknäytning till ändringen med välfärdsområdet (+1,7 miljoner euro), utfallet av arbetshälsovårdens uppgifter som utföll bättre än förväntat (+1,4 miljoner euro) samt utfallet av kommunersättningar enligt lagen om främjande av integration som överskred budgeten (+0,6 miljoner euro). Kommunandelsavgifterna för arbetsmarknadsstödet överskred budgeten med 2,1 miljoner euro (budget 20 milj. euro).

Reserveringen på 5 miljoner euro på stadsnivå som ingick i självfinansieringsandelarna och som gällde pensionsutgiftsbaserade avgifter realiserades inte, eftersom pensionsbaserade avgifter ersattes med

utjämningsbetalningar som behandlades som en del av servicehelheternas kostnader.

Verksamhetsbidraget för hantering av egendom underskred budgeten med 4,7 milj. euro (budget 19,6 milj. euro), tack vare att vinsterna från försäljning av fast egendom och ersättningarna från markanvändningsavtalen överskred budgeten och avgifter för mottagning av mudermassor, och de kostnader som riktades till dessa, blev lägre än väntat.

Inom servicehelheten för livskraft var de mest betydande underskrifningarna av budgeten spetsprojekten (+1,2 milj. euro) och inom sysselsättningstjänsterna (+1,4 milj. euro). På grund av resursbristen genomfördes inte alla kostnader under 2023 för helheten Aningais inom spetsprojekten. Inom helheten för trafik och mobilitet blev utredningsarbetet beträffande hållbar mobilitet och två försök samt några andra åtgärder ogjorda. Under 2023 fick staden mer extern finansiering än väntat och för dessa projekt allokerades kostnader maximalt, vilket innebar att stadens anslag förblev oanvända. Alla planerade rekrytering kunde inte genomföras under 2023. I sysselsättningstjänsterna blev kostnaderna för sysselsättningsanslagens köptjänster 0,7 miljoner euro mindre än väntat och ersättningarna av staten för sysselsättning med lönesubvention uppskattades i överkant. Lönesubventionsreformen ökade statens ersättning men lagändringen träder i kraft först under våren 2023. Kostnaderna för sysselsättningens kommunförsök blev lägre än väntat. Sysselsättningstjänsternas användning av årsverken underskreds med 2,4 årsverken efter kommunförsöket och på grund av personalutbyten och rekryteringar i och med att en del av personalen överfördes till välfärdsområdet.

För koncernförvaltningens del var de viktigaste avvikelserna från verksamhetsbidraget de gemensamma tjänsterna, som överskred budgeten med 9 miljoner euro (budget 2023 8,5 milj. euro). Av överskrifningen inom de gemensamma tjänsterna bildas 8,6 milj. euro av Lokaltjänsterna och 1,0 milj. euro av IT-tjänsterna. Budgeten underskreds på ansvarsområdena för personaltjänster (+0,4 milj. euro) och informationstjänster (+0,25 milj. euro). Anslagsbesparingarna bestod därtill av anslagets anslagsreserveringar som skulle riktas vidare och som ingick i koncernförvaltningens helhet, av vilka 0,5 milj. euro förblev oriktade.

Verksamhetsbidraget för lokalitetstjänsternas lokalförvaltning överskred budgeten med 2,6 miljoner euro (budget 83,3 milj. euro). Hyresinkomsterna blev ca 8,7 miljoner euro högre än budgeten och hyres- och vederlagsutgifterna blev ca 12 miljoner större än budgeten. De ovanligt stora indexhöjningarna ökade hyresinkomster och hyreskostnader under 2023. De externa inkomsterna var 4,9 miljoner euro större än budgeten, vilket förklaras av bl.a. inkomsterna från välfärdsområdet som var högre än väntat. De interna inkomsterna var 3,7 miljoner euro större än budgeten. Hyres- och vederlagskostnaderna var högre än budgeten för bl.a. Koy Yli-Maaria, Koy Syvälahti och Koy Kaupunginteatteri på grund av de ökade vederlagskostnaderna. Utöver dessa ökade hyreskostnaderna också för flera andra objekts del.

Nettokostnaderna för lokalitetstjänsternas objektledning överskred budgeten med 6,1 miljoner euro (budget -41,8 milj. euro). Den mest betydande faktor som ökat

kostnaderna är de ökade energipriserna samt betalningen av el- och vattenkostnader för objekt som överförts till välfärdsområdet som nu Lokaltjänsterna står för. Dessa överskred budgeten med ca 2,8 milj. euro. Därtill steg kostnaderna av bl.a. de ökade priserna för fastighetsskötsel, detta hade inte beaktats i budgeten för 2023. Kostnaderna ökade också på grund av vissa åtgärder i anknytning till underhåll och fastighetsskötsel av vilka de mest centrala var: Köp av passerkontroll för staden 0,5 milj. euro, fastighetsskötsel och underhåll på Nunnegatan 0,5 milj. euro, fastighetsskötsel och underhåll av lokalelement 0,5 milj. euro.

IT-tjänsternas driftskostnader minskades i samband med beredningen av budgeten för 2023, men serviceproduktionen/verksamheten minskade dock inte i budgeten till den uppskattade motsvarande summan. Serviceproduktionens totala kostnader överskred budgeten med 1,1 miljoner euro men överskridningen kompenseras för sin del av besparingar inom IT-tjänster samt anskaffningar av IT-apparater.

Personalkostnaderna vid koncernförvaltningens helhet underskred budgetanslaget med totalt 0,67 milj. euro. Användningen av arbetskraft var 2023 totalt 43 årsverken under det som planerats på grund av personalombyten och försenade rekryteringar både för den tidsbestämda projektpersonalens som den fast anställda personalens del. Det genomförda antalet årsverken inom koncernförvaltningen enligt den nya organisationsstrukturen (med beaktande av personalöverföringar 1.9.2023) var 545,8 årsverken 2023.

Sysselsättningstjänster och reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024

Centrala förändringar i omvärlden

Sysselsättningssituationen förbättrades under 2023 med undantag av det fjärde kvartalet. Antalet nya lediga arbetsplatser efter januari var dock betydligt lägre än vid samma tidpunkt under det föregående året. På grund av de höga energipriserna, de höjda räntorna och den höga inflationen minskade antalet nya lediga arbetsplatser i hela landet i och med företagets allt svagare ekonomiska utsikter.

Både kommunförsöket med sysselsättning och beredningen av reformen TE24 tillsammans med kommunerna i Egentliga Finland fortsatte under 2023. Åbo beslutade tillsammans med 22 andra kommuner om bildandet av Åbos sysselsättningsområde i slutet av året. Åbo kommer i fortsättningen att agera som områdets ansvarskommun, då sysselsättningsområdets gemensamma tjänster och uppgifter centreras till Åbo. Det nya välfärdsområdet inverkade i början av året på sysselsättningstjänsternas struktur, särskilt på servicen för långtidsarbetslösa och partiellt arbetsföra, eftersom ordnandet av t.ex. den rehabiliterande arbetsverksamheten överfördes på välfärdsområdets ansvar. Samarbetet mellan sysselsättningstjänsterna och välfärdsområdet håller ännu på att ta form.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Sysselsättningstjänsterna har lyckats nå sina mål för verksamheten och ekonomin enligt planen utan betydande avvikelser.

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Stadsstyrelsen	Vi håller fast vid borgmästarprogrammets riktlinjer och utredningarna och programmen som överenskommit i programmet föreläggs för beslut.	Hur riktlinjerna i borgmästarprogrammet genomförs följs upp och detta rapporteras i samband med varje delårsöversikt.
Stadsstyrelsen	År 2023 ska satsningar göras på servicehelhetsvis riktade arbetshälsotåtgärder för att främja personalens arbetshälsa.	Behandlingen av resultaten från Kommun10 gjordes i varje ledningsgrupp och enhetsspecifik behandling. HR har vid behov stött behandlingen och bestämmandet av fortsatta åtgärder. Man har erbjudit centrerat stöd för situationer med risk om våld, mental hälsa, återhämtning, hantering av arbete och stress och arbetshälsa. Därtill har man ordnat riktade gemensamma stödåtgärder samt använt be om hjälpknappen.
Stadsstyrelsen	För uppställandet av mål för fördelningen av färdsätt och minskning av utsläpp föreläggs programmen för hållbar stadsmobilitet (SUMP, SULP) i enlighet med klimatplanen och gällande person- och godstrafiken för beslut under det första kvartalet.	Beredningen av programmet för hållbar stadsmobilitet (SUMP) pågår. De preliminära målen och den preliminära verksamhetsmodellen för SUMP godkändes av stadsstyrelsen 20.3.2023.
Stadsstyrelsen	Fastighetsunderhållet kopplas starkare till den som använder lokalerna. Modellen för underhåll och förvaltning av lokalerna förnyas under 2023 genom att förnya modellen för intern hyrning.	Modellen för intern uthyrning förnyas som en del av lokalstrategiarbetet. Kanslichefen godkände lokalstrategiprojektet genom ett beslutsprotokoll 17.4.2023.
Stadsstyrelsen	En resurseffektiv verksamhet som en del av den cirkulära ekonomin sparar naturresurser och kostnader. Mål för hållbart och resurseffektivt byggande läggs till anvisningarna för projektplanering i byggprojekt.	Infrastruktur: Anvisningarna för behovsutredningar och projektplanering godkändes av stadsfullmäktige 13.2.2023 och de omfattar en anvisning om resurseffektivt byggande.

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
		Plats: Anvisningarna för lokalprojektens projektplanering godkändes av stadsfullmäktige 13.2.2023 och de omfattar en anvisning om resurseffektivt byggande.
Stadsstyrelsen	Sysselsättningstjänsternas verksamhet förnyas så att den motsvarar målen med TE25 och bättre stöder sysselsättningen av specialgrupper, såsom unga, långtidsarbetslösa och invånare med invandrabakgrund. Säkerställs att verksamheten med unga utslagna fortsätter som en del av sysselsättningstjänsterna.	Interna och externa processer har förnyats med tanke TE25-ändringen. Kundstyrningen i ett tidigt skede av arbetslösheten har förbättrats och serviceutbudet anpassats med beaktande av specialgrupper. De lagändringar som regeringen planerar som gäller sysselsättning kan påverka verkställandet av tjänster redan under 2024. Arbetet med att bygga samarbetsmodellen fortsätts med välfärdsområdet.
Stadsstyrelsen	Utreds möjligheterna att förstärka kunskaperna i finska hos Åbobor med invandrabakgrund som en del av integrationsprogrammet.	Man har ökat möjligheterna att lära sig finska bl.a. via Turun suomenkielinen työväenopistos projekt Opsa (stärkande av kunskaper i finska språket för de som överskridit integrationsperioden). På webbplatsen Finnish Courses har man samlat material som erbjuder möjligheter att lära sig finska. I programmet Welcome to Turku erbjuds därtill samtalsgrupperna Puhutaan suomea och Puhutaan ruotsia.
Stadsstyrelsen	Åtgärderna i säkerhetsplanen för centrum fortsätter.	Genomförandet av de åtgärder som nämns i säkerhetsplanen för centrum fortsätter. Utöver de åtgärder som nämns i planen genomförs också andra åtgärder tillsammans med myndigheterna och aktörer inom den tredje sektorn, för att förbättra säkerheten och känslan av säkerhet i centrum. De parter som deltagit i uppgörandet av säkerhetsplanen för centrum samlas regelbundet.
Stadsstyrelsen	Inom personalpolitiken fästs uppmärksamhet vid förstärkande av personalens diversitet och i utbildningen om att identifiera rasism, ojämlikhet och diskriminering i arbetsgemenskapen.	Ett tillfälle för att stöda diversitet ordnades och därtill effektiviserades kommunikationen för bemötandeguidens del. Jämlikhet och jämställdhet har gjorts till en del av främjandet av välbefinnande för att öka effektiviteten.
Stadsstyrelsen	Skolgårdar tas i aktivare och mer omfattande allmänt bruk under kvällar, veckoslut och semesterperioder. Barn och unga engageras i planeringen av deras istandsättande.	I projektplanerna för nya skolor, gällande bland annat Slottsstadens allaktivitetshus, enhetskolan vid Björnplan och skolan Pääskyvuoren koulu, har man föreslagit att gårdsområdena som en del av utvecklingen av närmotionsplatsnätet utvecklas till helheter som utvecklar motoriska färdigheter och får alla kommuninvånare att röra på sig.
Stadsstyrelsen	En egen modell för matdistribution utarbetas för Åbo, som delvis går ut på att minska mängden matsvinn i anstalter.	Genomförandet av modellen för mathjälp framskrider i Åbo tillsammans med välfärdsområdet och organisationerna, företagen samt olika intressentgrupper med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets finansiering för mathjälpsverksamheten. Den externa finansieringen ansöks också för att fördjupa gemensam utveckling.
Stadsstyrelsen	Tillhandahålls utrymmen för ett s.k. Seniorvardagsrum i antingen stadens eller någon annan organisations befintliga lokaler.	Konceptet med lokala vardagsrum byggs i samarbete med organisationsaktörer och i vardagsrummen ordnas olika typer av verksamhet både av Åbo stad och andra samarbetsparter. Seniorvardagsrummet fungerar som en del av vardagsrumsverksamheten.
Stadsstyrelsen	Man ökar stadsstyrelsens bidragsbudget med en oriktad summa på 50 000 € med syftet att förbereda sig på kostnadsökningarna.	Genomförts.
Stadsstyrelsen	Som en del av beredningen av Nya Åbo beaktas behoven av tvåspråkig kommunikation.	Genom intern överföring flyttades från en svenskspråkig resurs från KOPA till kommunikationen. Artificiell intelligens används enligt möjlighet. På webbplatsen som förnyas i början av 2025 ser man efter att informationen finns tillgänglig på både svenska och engelska.
Stadsstyrelsen	Kostnader och tidtabell för inledandet av närtågstrafiken reds ut tillsammans med kommunerna i Egentliga Finland. Som en del av projektet med Entimmes-tåget inleds genom samarbete en mer omfattande utredning av närtågstrafikens möjligheter att förtäta regionens struktur längs banorna och bygga nya stationsplatser för att stöda tillväxten.	För att främja ärendet kommer man att inleda rekryteringen av en utredningsansvarig för närtågen inom styrningen för städerna vid spåret. Personen placeras i enheten Stadsmobilitetslösningar på Åbo stad.

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Stadsstyrelsen	Som en del av Spetsprojektet för gemenskap inleddes ett pilotförsök med gemenskapsarbete med hjälp av vilket man strävar efter att stöda familjer utanför skolorna.	Verksamheten pågår. Undervisnings- och kulturministeriet finansierade helheten med totalt 800 000 euro för åren 2023–2025.
Stadsstyrelsen	Som en del av helheten av rörlighet som ingår i spetsprojekten utreds internationella modeller för att öka och aktivera cykling samt genomförs utvecklingsförsök.	Kartläggningen av ärendet inleddes i internationella samarbetsnätverk.
Stadsstyrelsen	Arbetet med anpassningsprogrammet följs upp av ordförandekommittén.	Ordförandekommittén fungerar som styrgrupp för arbetet med anpassningsprogrammen. Regelbunden uppföljning genomfördes enligt den överenskomna tidsplanen.
Stadsstyrelsen	Utreds orsakerna till skillnaderna i serviceproduktionskostnader särskilt jämfört med Tammerfors och vidtas åtgärder på basis av resultaten.	Utredningsarbetet inleddes i mars. I den första fasen fördjupade man sig i småbarnspedagogiken, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. Jämförelsekalkylerna utarbetades av FCG Oy. Slutsatserna av bedömningen ingår i anpassningsprogrammets åtgärder.
Stadsstyrelsen	Påskyndandet av digitalisering upptas i anpassningsmålen. I digitaliseringen fokuseras särskilt på åtgärder som ökar produktiviteten. Åtgärderna förstärks som en del av digistrategin.	I den förnyade strategin för informationsförvaltningen ingår ett mål om ökad automatisering och flera mål gällande möjliggörande av digitalisering. Genomförandet av åtgärderna inleddes. Under 2023 gjordes försök med AI i t.ex. automatiseringen av informationssökning och översättning. För automatiseringen av de olika funktionerna ser man stort potential i artificiell intelligens.
Stadsstyrelsen	Genomgången av upphandlingsprocesserna upptas i anpassningsprogrammet. Stadens upphandlingssystem ska utnyttjas allt effektivare i upphandlingarna. Produktivetsmätare uppställs för detta.	I anskaffningsprocessen gick man igenom och genomförde anskaffningsstrategin. Som produktivetsmätare användes de mätare som bestämts för anskaffningsstrategin. Målet med utbildningsprogrammet Vastuullinen hankkija som inleddes hösten 2023, är att organisationen ska fungera som en del av anskaffningsstrategin och enligt anskaffningsprocessen och använda upphandlingssystemet samt SAP S4 Hana för beställningar och köp.
Stadsstyrelsen	Ett av målen för Nya Åbo är att göra ledarskapsmodellen tydligare och servicehelheterna mer balanserade samt att sänka förvaltningsnivåerna.	Verksamhets- och ledningsmodellen för Nya Åbo är i bruk och de ledningsgrupper som grundades i början av året verkade under hela året. Verksamhetsmodellen utvärderades och dess uppdatering pågår.
Stadsstyrelsen	Utreds införandet av ett incitamentssystem som en del av anpassningsprogrammet.	De stora städernas verksamhetsmodeller producerade inte fungerande och innovativa modeller men användningen av ett engångsarvode som stöd för anpassningsprogrammet har börjat beredas i och med att anpassningsprogrammet framskrider.
Stadsstyrelsen	Användningen av experttjänster granskas kritiskt.	Sakkunigtjänster används enbart då de egna resurserna inte räcker till eller staden inte har den kompetens som krävs för den ifrågavarande uppgiften eller tjänsterna allmänt bestämts köpas av en utomstående serviceproducent.
Stadsstyrelsen	Programmet för naturens mångfald och målnätverket för cykeltrafiken i centrum föreläggs enligt planen för beslut ännu i år. Som en del av lumo-programmet fattas beslut om inrättande av ett naturskyddsområde i Mälikkälä-Kungsbäcken.	Stadsfullmäktige godkände programmet för naturens mångfald 19.6.2023 och genomförandet av programmets åtgärder har inletts. NTM-centralen för Egentliga Finland grundade Mälikkäläskogens naturskyddsområde 19.5.2023. Stadsstyrelsen godkände målnätverket för centrums cykeltrafik 2035 20.3.2023.
Stadsstyrelsen	Vi håller fast vid projektplanen för musikhuset.	Genomförandeplanen gjordes utifrån den godkända projektplanen.
Stadsstyrelsen	Beslut om välfärdsnämndens budget fattas som en del av godkännandet av dess uppgifter.	Nämnden för främjande av hälsa och välfärd har inletts sin verksamhet i februari 2023 och dess uppgifter uppdaterades i förvaltningsstadgan.

Åtgärder i borgmästarprogrammet

Tema: Intressebevakning

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
1	Att få Centret för läkemedelsutveckling till Åbo för att därigenom kunna	Målet har uppnåtts.	Verksamhetsmodellen är i praktiken att organisationssamarbetet och

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
	förstärka utvecklingen av läkemedels- och diagnostikbranscherna till en hörnsten för Finlands ekonomi		samarbetet med välfärdsområdet fortsätter som en normal del av främjandet av välbefinnande och hälsa.
2	Att genomföra skyddet av Skärgårdshavet och få tillräcklig finansiering för detta så att vi kan förbättra tillståndet för världens känsligaste, vackraste och mest förorenade skärgård, bevara området så att även kommande generationer har glädje av det samt stärka den biologiska mångfalden i vår region.	Tillsammans med Egentliga Finlands förbund och NTM-centralen påverkar man på den framtida styrelsens program så att den skulle ställa upp riktlinjer om fortsättningen för Östersjöprogrammet samt en tillräcklig finansiering för programmet.	Regeringsförhandlingarna avslutades i juni. För Östersjöns del ingår flera registreringar i programmet, bl.a. gällande fortsättningen av Östersjöprogrammet. I budgetförslaget för 2024 föreslog styrelsen att programmet finansieras med 2 miljoner euro, vilket kan ses vara ett steg i rätt riktning men ändå inte en tillräcklig summa.
3	Genomförandet av entimmeståget och investeringsbeslutet för den nya banförbindelsen så att tågförbindelsen kan tas i bruk 2030.	I regeringsprogrammet dras upp riktlinjer för investeringsbeslutet. Genomförandet av förbindelsesträckorna Åbo-Kuppis och Esbo stadsbana är igång, banplaneringen för Esbo-Salo och Salo-Åbo är klar.	Vid regeringsförhandlingarna fattades ett investeringsbeslut för Entimmeståget. Projektet inleds med byggandet av förbindelserna Esbo-Lojo och Salo-Åbo. Styrelsen beslutade tillsammans med ägarkommunerna att ansöka om stöd för trafikprojekt av EU och genomförde andra ändringar, bolagets namn ändrades t.ex. till Länsirata Oy.

Tema: Ett klimatneutralt och resurssmart Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	Klimatgrunderna införs effektiviserat i markanvändnings-, energi-, bygg- och rörlighetsplanerna som bereds, investeringarna och förslagen/besluten, genom att också utnyttja klimatbudgeteringen. Fritid: Utveckling av bibliotekets cirkulära ekonomi, projektet Klimatlöftet och införande av ekokompassen inom museitjänsterna.	De mål som ställdes upp i klimatplanen (uppdaterad sfm 16.5.2022 § 103) uppnåddes framgångsrikt i planer och åtgärder inom markanvändning, energi, byggverksamhet och trafik. I beredningen av stadens investeringar tillämpades taxonomin för EU:s gröna finansiering på alla projekt på över 1 miljon euro. Verksamhetsmodellen för planen för hållbar stadsmobilitet framskred (se även ssn 20.3.2023 § 102), målnätet för cykeltrafiken i centrum 2035 (ssn 20.3.2023 § 100) och utvecklingsprogrammet för gång och vistelse 2029 (ssn 20.3.2023 § 101) godkändes. Mer än 90 procent av nybyggandet skedde inom zonen för hållbar stadsstruktur.
5	Vi främjar övergången till cirkulär ekonomi och utarbetar ett åtgärdsprogram för att stöda övergången.	Principerna för resurskloket och praxis för cirkulär ekonomi genomförs och uppföljs i hela koncernen. Dessutom utvecklas och främjas dessa i brett samarbete på lokal, nationell och internationell nivå. Med lösningarna för den cirkulära ekonomin eftersträvas genomslagskraft i stävandet av klimatförändringen, naturens mångfald och områdets dragnings- och konkurrenskraft.	Verkställandet av vägkartan för resursklok cirkulär ekonomi (ssn 22.11.2021 § 518) fortsatte i koncernen och i starkt samarbete med intressentgrupper och samarbetsparter. Resursbristen i anknytning till koordineringen av arbetet korrigerades under en viss tid efter att Wisefood-projektet inleddes och rekryteringen av en projektchef för cirkulär ekonomi blev möjlig (började 1.11). Vi deltog också aktivt i beredningen av den nationella cirkulära ekonomins Green deal samt i ICLEI:s arbete för cirkulär ekonomi och därtill genomförde vi projekt för cirkulär ekonomi (t.ex. inom ICLEI-nätverket med finansiering av stiftelsen Sasakawa).
6	Vi utreder budgeteringen av utsläpp med målet att inkludera detta i budgetprocessen.	Klimat/utsläppsbudgeten används och sammanslår klimat- och ekonomiledarskapet och styr särskilt koncernens klimatinvesteringar.	Klimatbudgeten genomfördes som en del av verkställandet av budgeten för 2023 och den utvecklades i betydande grad både för innehållets och kvalitetsdel som en del av beredningen av budgeten för 2024. Som ram för utvärderingen tillämpades EU:s taxonomi för grön finansiering och projektet VÄKI som miljöministeriet delvis finansierat fungerade som ett betydande stöd. Genom taxonomiutbildningen

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			stärktes kompetensen hos de personer som ansvarar för helheten för investeringar och koncernsammanslutningar.
7	Vi verkställer beslut som fattats om Åbo stads program om klimatneutralitet 2029. Vi uppdaterar åtgärdsprogrammet med beaktande av att det förhållandevis största målet för att minska utsläppen riktar sig till trafiken under den kommande perioden.	Klimatplanen genomförs av hela koncernen med förstärkta åtgärder för stävande och anpassning, stadsstyrelsen och fullmäktige följer upp detta. Medborgarnas, företagens, sammanslutningarnas och utvecklingspartners deltagande och gemensamma utveckling förstärks. Klimat/utsläppsbudgeten används och sammanslår klimat- och ekonomiledarskapet och styr särskilt koncernens klimatinvesteringar.	Genomförandet av klimatplanen (uppdaterad sfm 16.5.2022 § 103) fortsatte starkt i hela koncernen och i växelverkan med det omgivande samhället. Vårt klimatarbete satte även fart på missionen för Europas 100 kolneutrala städer, inom ramen för vilken vi beredde helheten avtal för Åbo klimatstad för godkännande av EU-kommissionen. Till helheten hör också åtgärder och en investeringsplan. Till avtalet hörde våra 22 kompanjoner (bl.a. välfärdsområdet, Meyer, högskolorna, församlingarna och flera koncernbolag) samt staten med egen förbindelse. Vi genomförde aktivt vårt pilotprojekt 1,5 Asteen Kaupunki i samarbete med Åbo universitet och därtill genomförde vi även andra betydande klimatprojekt. Klimatbudgeten genomfördes och den utvecklades vidare.
8	Vi genomför beslut som fattats för att förstärka naturens mångfald (LUMO-programmet). Vi uppställer ett naturmål på basis av beredningen.	Ett beslut om LUMO fattas. Åtgärder inleds i enlighet med planen som fastställts i LUMO.	Företag, samfund och medborgare gjordes delaktiga i det gemensamma naturmålet och i de gemensamma naturåtgärderna. Åtgärderna samlades i Åbo klimatlags databas/plattform. De flesta centrala aktörer i Åboregionen, såsom Meyer, Bayer och Åbo Energi samt församlingarna, inledde sina egna effektiva naturåtgärder. Genomförandet av naturmål stöder också högskolornas utvecklings- och forskningsprojekt samt omfattande samarbete mellan områdets aktörer. Ett av temana på Åbos klimatforum (8/23) var klimat och diversitet och Åbo naturstadsseminarium hölls 12.12.

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 30.12.2023
10	Skol- och daghemsfastigheterna måste vara sunda och trygga. Skol- och daghemsnätverket uppdateras så att det motsvarar bostadsområdenas behov och saneringsplaner och nybyggnadsplaner med sina behov av ersättande lokaler. Vi förstärker användningen av lokaler utanför skolan.	Att sörja för sunda och trygga lokaler är basverksamhet som utförs av Lokaltjänsterna och Stadsmiljön. Läget och behoven hos skol- och daghemsnätet undersöks dynamiskt genom brett samarbete och ändringsbehov föreläggs för beslut. Inom organisationen vidareutvecklas processen med taktisk nätverksplanering. Lokaltjänststrategin föreläggs för beslut.	Processen för servicenätverksplaneringen utvecklas i integrationsfunktionen. Skol- och daghemsnätverket utvärderas aktivt och konkreta ändrings- och uppdateringsbehov bereds för beslut enligt behov. Arbetet med lokalstrategin pågår.
11	Vi ökar stadsinvånarnas valfrihet.	Servicestrategin färdigställs inför beslut.	Förhandsutredningen som gjordes för att bestämma servicestrategins innehåll och roll har färdigställts.
12	Vi utarbetar en servicestrategi där vi fastställer kvalitetsnivån för tjänsterna och vilka produktionsätt som är möjliga.	Servicestrategin färdigställs inför beslut.	Bakgrundsutredningen som gjordes för att bestämma servicestrategins innehåll och roll har färdigställts.
13	Vi utreder möjligheterna att sammanställa svenskspråkiga tjänster till en helhet.	Inga åtgärder.	
14	I samarbete med den tredje sektorn utarbetar vi en övergripande välfärdsfrämjande verksamhetsmodell före början av 2023.	Verksamhetsmodellen tas i bruk. Arbetet med kontaktytor till välfärdsområdet som inleder sin verksamhet fortsätter.	Verksamhetsmodellen är i praktiken ett organisationssamarbete och samarbete med välfärdsområdet fortsätter som en normal del av främjandet av välbefinnande och hälsa.

Tema: Åbo – en stad i ständig förbättring

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
38	Vi främjar en god informationsledningskultur. I samarbete med områdets universitet tillsätter vi en utvärderingspanel vars uppgift är att utvärdera spetsprogrammets åtgärdsprogram, genomförande och effektivitet.	Bedömningspanelens verksamhet har etablerats och medvetenheten om åtgärdsprogrammet samt stöd kan fås i stor omfattning.	Bedömningspanelen har diskuterats men har inte ännu nått operativ användning. Man gick igenom mätaren tillsammans.
39	Vi inför ett ärendehanteringskonto via vilket Åboborna lätt och smidigt kan sköta sina egna ärenden oberoende av tid och plats. Vi utnyttjar de digitala möjligheterna och data även i samband med planläggning, tillståndsprocesser, gatu- och gatunätsunderhåll och skyltningar.	<p>Hanteringen av kundrelationer på stadsnivå, ärendehanteringskontots täckning och den digitala kundtjänsten utvidgas så att de även täcker allmän rådgivning och handledning samt kundhandledningen inom de ungas segment. För företagsärendenas del inleddes ett projekt på stadsnivå för hantering av företagskundrelationer och ärendehantering. En gemensam verksamhetsmodell byggs på stadsnivå, teknologier för hanteringen av kundrelationer och ärenden stöder modellen. Den första fasen är klar. Alla tjänster som ingår i stödtjänsterna och servicehelheterna har produktifierats och verksamhetsmodellen har tagits i bruk. Gällande försystem som innehåller service- och produktinformation har den fortsatta utvecklingen och prioriterade förändringar fastställts. Huvudområden består av fastställande av hanteringen av serviceuppgifter tillsammans med HVA, vidareutveckling av SAP för att stöda försäljnings- och upphandlingsprocesser, stöd för hanteringen av kundrelationer i fråga om de ungas serviceuppgifter inom alla servicehelheter. I samband med detta uppbyggs integreringar med kommande nya lösningar, t.ex. nya system som stöder fostran och utbildning, system för hanteringen av kundrelationer, ärendehanteringskonto och kopplingar till det nationella servicedatalagret.</p> <p>Byggnadstillsynens elektroniska system (ePermit) utvecklas vidare tillsammans med andra Trimble-kommuner. Därtill utreds möjligheten att ta i bruk en chat/chatbot i byggnadstillsynens kundrådgivning. Beredningen av införandet av informationsmodeller vid byggnadstillsynen fortsätter. Underhållet deltar i projektet Infraomaisuuden tietovirrat (ung. Informationsflöden inom infrastrukturendomen) som får understöd av finansministeriet. Vi följer aktivt upp utvecklingsprojekt gällande digitaliseringen av gatunätverk och skyltning i samband med KEHTO-forumet. Fölis CRM är i bruk och utvecklas.</p>	Förhandsutredning av ärendekontot och konkurrensutsättning av kravspecifikationen inleddes. Arkitekturen beskrevs och beskrivningen av kundprocessernas målsituation inleddes i stadens kundservicefunktioner. Projektchefen rekryterades och en roadmap planerades för MVP 2. Publikation i faser under H2 / 2025. Projektorganisationen beskrevs och de bakgrundssystem som behövs för ärendekontot har utformats.
40	Inom byggherreverksamheten övergår vi till en modell där byggherreverksamheten och ägandet av stadens nya lokaler överförs till ett bolag som antingen ska grundas eller som redan existerar. Bolaget kommer även ta över ansvaret för fastighetsunderhållet.	Granskningen fördjupas.	Koy Turun Monitoimitilat grundades och genomförandet av de nya investeringsobjekten för fastighetsbolagets ägo kan inledas. Beredningen av ett aktiebolag av anknutna enheter som grundas för byggande och underhåll genomförs för beslut senast i samband med budgeten. Lokaltjänsterna och stadsbyggandet ansvarar för beredningen.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
41	Vi allokerar resurser till verksamhetsmodeller med anknytning till invånarnas delaktighet, såsom medborgarpaneler, och etablerar dem. Invånarbudgeteringens andel ökas. Vi tar särskilt hand om de ungas delaktighet.	En verksamhetsmodell för medborgarpaneler inleddes. Genomförandet av invånarbudgeteringen utvidgas. Utredds möjligheten att öka resurserna för ungdomsfullmäktige och de ungas deltagande budgetering.	Den första medborgarpanelen genomförs under våren 2024. Den andra omgången av invånarbudgeteringen med en ökad budget fortsätter med röstningsfasen i april 2024.
42	Säkerställs att ett servicetänkande som följer livscykelmodellen blir en del av verksamheten.	Den första versionen av verksamhetsmodellen är i bruk. Utvärderingen och vidareutvecklingen och preciseringen av verksamhetsmodellen preciseras.	Ändringsprojektet för barn och unga tillställdes i juni och samtidigt grundades servicehelheten för tjänster för barn och unga. En kärngrupp av serviceområdesdirektörer på taktisk nivå arbetade under hösten. Kärngruppen bestämde verksamhetsmodellen för samverkande ledning som i piloteras i ändringsprojektet men kommer att tillämpas också på de andra perioderna och fenomenen.
43	Vi följer regelbundet upp verkningarna av och framgången hos reformen av ledningssystemet under fullmäktigeperioden och ställer upp noggrannare delmål för ändringen.	Införandet av verksamhetsmodellen för Nya Åbo uppföljs och utvärderas och dess funktion förbättras med hjälp av pilotförsök med en samverkande ledarskapsmodell. Utvärdering under tredje kvartalet och förbättringsåtgärder på basis av utvärderingen för 2024. Samtidigt uppbyggs visionen för Nya Åbo 2025.	Bedömningar av verksamhetsmodellen för det Nya Åbo och borgmästarmodellen genomfördes för borgmästarna, förtroendevalda samt tjänstemän. De ledningsgrupper som grundats i början av året fortsätter hela året. Ledningsgruppen för integration slås samman med kanslichefens ledningsgrupp som grundas i början av 2024. Beredningen av Vision 2025 fortsatte.
44	Målet är att Åbo är en attraktiv arbetsgivare. Vi uppskattar personalens kompetens och sporrar och stöder personalen när det gäller utveckla den egna kompetensen. Satsningar riktas till personalens arbetshälsa.	Utifrån resultaten från Kommun 10-undersökningen och egna enkäter stöds arbetshälsaåtgärder på stadsnivå och inom serviceområden så att målet "arbete ökar välbefinnandet" är en levande anteckning. Gällande kompetensutvecklingen utgörs de primära redskapen av den uppdaterade utbildningsplanen och mål- och utvecklingsamtalen där målen för arbetet och kompetensutvecklingen binds till stadens strategiska mål.	Kompetensplanen gjordes tydligare och långsiktigare inför 2023, beredningen stöddes centrerat. I behandlingen av Kommun10 har centrerat stöd varit tillgängligt, därtill har aktivt stöd erbjudits med stöd av resultaten. Mål- och utvecklingsamtalen uppdaterades så att de stöder stadens strategi och värderingar.
45	Den bärande principen för verksamheten är inriktning på kunden och kommuninvånaren, och till följd av det ska invånarna och verksamhetsutövarna i Åbo få allt bättre service allt snabbare.	Etablering av organiseringsledningen i ledningen av staden med beaktande av vårdreformens verkningar. Den första versionen av ekosystemet för kundhandledningen är klar och i bruk och behoven av fortsatt utveckling har identifierats. Tjänsterna inom servicehelheten har jämkats över servicehelheternas gränser och serviceutbudet har säkerställts och kopplats till kundhandledningens ekosystem.	Kärnprocesserna för integrationsfunktionen (tidigare ordnande) på stadsnivå är igång: servicebeskrivningar, servicenätverksarbete, hantering av kundrelationer bl.a. i servicestyrningen för unga och i verksamhetsstyrningen och därtill för företagens del.
46	Vi genomför ägarpolitikens riktlinjer på ett målmedvetet och logiskt sätt så att bolagen effektivt kan handla på det sätt som de valt med beaktande av utmaningarna i omvärlden.	Riktlinjerna för ägarpolitiken är i första hand politiska principklausuler som bildar ägarnas strategiska ramvillkor för totalt 26 strategiska bolags verksamhet. Dessa genomförs målmedvetet och logiskt, men innehåller inte ett sådant åtgärdsprogram som kunde implementeras i årsplanen som en konkret koncentrerad åtgärdsplan i en kolumn. Denna klausul implementeras operativt i samband med årsplaneringen i koncernbolagens budgeter.	Bolagen följer fortfarande i sin verksamhet den uppdaterade ägarpolitiken riktlinjer, om vilka regelbundet rapporteras i samband med delårsöversikterna. Stadsmoderns beslutsfattande förutsätter att ägarpolitikens riktlinjer bereds separat från den övriga beredningen för beslut på den nivå som är behövt att ta beslut.

Tema: Internationell verksamhet och nätverk – Åbo, en liten stad med stort avtryck i världen

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
48	Vi ser till att den internationella skolan fortsätter sin verksamhet och flyttas	Projektplanen för internationella skolan är klar och hyresavtalet föreläggs ssn/sfm för godkännande.	Projektplanen för den internationella skolan och hyresavtalet godkändes i fullmäktige 18.9.2023.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
	närmare centrum (till exempel Österås).		
49	Vi medverkar aktivt i sådana internationella nätverk som stöder uppnåendet av Åbos egna mål.	Fastställandet är klart och borgmästaren har godkänt den våren 2023.	Aktiv medverkan i internationella nätverk såsom ICLEI, Eurocities, UBC, Scandria alliance, IASP. År 2023 ansökte vi om medlemskap i Unicef Creative cities of Gastronomy. Under år 2023 anslöt vi oss till nätverket Cities changing diabetes. Under 2024 evalueras målen för det internationella nätverket och rollerna i nätverket med tanke på hur staden uppnår sina strategiska mål.
50	Åbo är en internationell stad och vi önskar alla nya invånare välkomna. Vi ser till att nya Åbobor med invandrabakgrund integreras enligt integrationsprogrammet.	Då vårdtjänsterna överförs till välfärdsområdet genomförs alla integreringsfrämjande tjänster i en enhet där kunderna inte längre separeras på basis av invandringsorsak, utan man försöker få hela befolkningen med främmande modersmål att stöda Åbos tillväxt.	Invandrartjänsterna inom Åbo koncernförvaltnings integration ansvarar för genomförandet av stadens integrationsprogram för hela stadens del. International House Turku betjänar alla invandrare oberoende av invandringens orsak. I Åbo inleddes programmet Welcome to Turku som betjänar arbetskraftsinvandrare och på ett mångsidigt sätt stöder invandranas integration.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planläggningsinitiativ som tillstånd. Vid relativt små, privata initiativ ska partnerskapsplanläggning vara det primära alternativet. Vi ser till att resurserna för planläggning och tillståndsprocessen är tillräckliga.	Planläggningsinitiativ behandlas inom 3 månader från det att initiativet tagits emot. Åtgärderna i åtgärdsplanen för att förkorta planläggningslängden implementeras, med hjälp av vilka genomloppstidens medianvärde för detaljplaner som har betydande verkningar är högst 24 mån från inledning till godkännande. Genom att minska överbelastningen vid planläggningen strävar man också efter att förkorta väntetiden för detaljplanearbetets inledning till 2 år. Av planläggningsprojekten bereds minst 40 procent genom partnerskap/konsultarbete. Målet är att byggnadstillsynen behandlar alla tillståndsansökningar inom 60 dygn år 2023.	Åtgärderna för att göra planläggningen smidigare och servicelöftena godkändes av stadsstyrelsen 6.2.2023. Som ett resultat av verkställandet har ruschen med förhansutredningar effektivt avhjälpts, mindre planer har kunnat bearbetas snabbt, klassificeringssystemet för planer enligt storlek S–XL är i bruk, de kortare behandlingstiderna för detaljplaner kommer att bli synliga med tiden, etappdetaljplaner har inlett, ruschen med ansökningar om beslut om undantag har också avhjälpts, nya personer rekryterades och fler kommer att rekryteras och slutligen har introduktionen för ny personal systematiserats. Handläggningstiden för alla tillståndsansökningar är 58 dygn (31.12.2023).
55	Vi utarbetar en vision för utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt områdenas havsnära karaktär.	Nytt uppdaterat avtal och ny vd för Forum Marinum: följande fas inleds där Forum Marinum koordinerar det operativa samarbetet och riktlinjerna för utveckling: popularisering av vetenskapen, skydd av den maritima naturen och miljön, främjande av skärgårdsturism och utveckling av inlärningsmiljön.	Visionsarbetet framskred enligt planen, tidsplanen och genom att kraftigt delaktiggöra de olika parterna.
55	Vi utarbetar en vision för utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt områdenas havsnära karaktär.	Nytt uppdaterat avtal och ny vd för Forum Marinum: följande fas inleds där Forum Marinum koordinerar det operativa samarbetet och riktlinjerna för utveckling: polarisering av vetenskapen, skydd av den maritima naturen och miljön, främjande av skärgårdsturismen och utveckling av inlärningsmiljön.	Havscentrumets partnerskapschef inledde sitt arbete i juni 2023. Havscentrumets område användes mångsidigt i evenemang och olika evenemangsmodeller piloterades, t.ex. under Michelinveckan genomfördes en fest med namnet Chef's Lunch för inbjudna gäster. Under festen användes områdets olika lokaler på ett mångsidigt och upplevelserikt sätt. Havscentrets säsong förlängdes med den händelserika evenemangsproduktionens metoder.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
56	Vi säkerställer att mångsidigt boende genomförs i alla områden. Vi avvecklar aktivt segregation genom bostads- och markpolitiken.	Enligt de bostads- och markpolitiska principerna ses till att antalet bostäder med minst två sovrum genomförs i bostäderna som tas upp i de nya detaljplanerna. Dessutom strävar man efter att minska andelen hyresboende som understöds genom stadens åtgärder.	På grund av bostadsbyggandets konjunktur flyttades ibruktagandet av ökningsplikten gällande den relativa andelen familjebostäder framåt med ett år.

Tema: Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
58	I samband med uppdateringen av upphandlingsprinciperna säkerställer vi att små och medelstora företag har möjlighet att delta i anbudsförfaranden.	I staden genomförs utbildning för ansvarsfull upphandling för alla som deltar i upphandlingsprocessen.	Utbildningshelheten Vastuullinen hankkija inleddes under hösten 2023. I utbildningen gick man också igenom anskaffningsstrategin i vilken man tagit i beaktande att olika stora företag deltar i upphandlingen.
59	Vi allokerar resurser till sysselsättningsförsök och ställer upp tydliga sysselsättningsmål för dem som har svårt att sysselsätta sig.	Kommunförsöket med sysselsättning genomför den lagstadgade servicemodellen som trädde i kraft 2022. Fortsättning av försöket planeras. Socialtjänsterna har överförts till välfärdsområdet.	Gällande svårssysselsätta har staden tagit i bruk köpta tjänster vid sidan av den egna verksamheten och inlett samarbete med privata aktörer. Samarbetsmodellen har inte till alla delar börjat fungera effektivt. Också serviceproducenterna har haft svårigheter med att sysselsätta de arbetslösa som haft de mest utmanande situationerna. Långtidsarbetslösheten har dock börjat sjunka, med en statistik som är 9 % lägre än för ett år sedan.
60	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningsarna då ärendet gäller näringslivet. Kundorienteringen beaktas i all beredning och allt beslutsfattande. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	Arbetet framskrider enligt tidtabellen bortsett från ibruktagandet av CRM-redskapet. Problem har uppstått både i interna processer och med serviceleverantören. Den första piloteringsfasen genomförs fortfarande mellan Turku Science Park Oy och sysselsättningstjänsterna.	Serviceområdet för livskraft startade sin verksamhet sommaren 2023. Genomförd som bl.a. företagstjänsternas utvecklingsmodell som en del av utvecklingsprogrammet Bloomberg/Harvard. Bedömningen av företagsverkningsarna genomfördes särskilt som en del av besluten gällande de största projekten (bl.a. Bangårdsprojektet). Byggandet av serviceområdet för livskraft pågår fortfarande och kommer att fortsätta under 2024.
61	Samarbetet är viktigt för Åbo och vi ställer upp regionens stora mål för näringspolitiken tillsammans med olika aktörer.	Ekosystemavtalet genomförs genom att stöda spetsbranscherna och spetsprojekten. De nuvarande spetsbranscherna stärker sin nationella och internationella roll. I samarbetet gällande Studiestaden Åbo fokuserar man på att locka studerande och på de studerandenas sysselsättning/företagsamhet. Turku Science Park är plattform för företags- och innovations-tjänsternas verksamhet.	Genomförandet av ekosystemavtalen framskrider, koordinationsprojektet inleddes 1.1.2023.
62	Vi påverkar aktivt främjandet av kompetent arbets- och utbildningsrelaterad invandring.	Tyngdpunkterna väljs tillsammans med företag och högskolor med beaktande av riksomfattande prioriteringar. Servicemodellen International House Turku etableras.	Vi verkställer tjänster inom kompetens i internationell verksamhet tillsammans med aktörer i Åboområdets Talent Hub inklusive högskolorna.
63	Vi bereder ett nytt sysselsättningsprojekt för att säkerställa att Åbo utnyttjar sysselsättningsförsöket framgångsrikt och förbereder sig för att ta över ansvaret för att ordna sysselsättningstjänsterna år 2024.	Utvärdering av kommunförsöket med sysselsättning och vidtagande av nödvändiga ändringar under 2023.	Vi genomförde målen med kommunförsöket och förberedde oss tillsammans med sysselsättningsområdet kommuner på TE-tjänsternas överföring till kommunerna. Beredningen av serviceplanen inleddes och förädlades och bildandet av sysselsättningsområdet ska godkännas av kommunerna under 2024. Beredningen av företagets CRM fördes till produktionsfasen.
64	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningsarna då ärendet gäller näringslivet.	Vi fortsätter Talent boost-verksamheten tillsammans med näringsbolaget och områdets högskolor för att locka	Verksamheten Talent Boost fortsätter enligt planen.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
	Kundorienteringen beaktas i all beredning och allt beslutsfattande. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	utländska experter. Målmarknaden koncentreras till Asien. Tjänsten är en del av servicehelheten International house Turku.	

Tema: Spetsprojekt

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
65	Spetsprojektet Vetenskapsparken, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, åtgärdsplanen uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Vetenskapsparken genomförs enligt en separat åtgärdsplan. Under 2023 inleds planläggningen av spetsprojektet Kuppis och dess partnerskapsprojekt förs vidare. Dessutom främjas resten av Vetenskapsparkens planlägningsprojekt.	Uppdateringen av Vetenskapsparkens vision färdigställdes och behandlas av stadsstyrelsen Q1/2024. Genomförandet av samarbetsprojektet Kuppis spets som en allians främjades med ett serviceavtal (Turun kaupunki - Turun Teknologia ja Tiedepuisto oy). Vägkartan för Vetenskapsparkens cirkulära ekonomi skapades och resurserna fördelades.
66	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, åtgärdsplanen uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Spetsprojektet för att utveckla centrum genomfördes enligt åtgärdsplanen i fem olika delhelheter (Kommersiella centrum, Gamla staden, Aningais, Maritima centrum, Mobilitet i centrum). Kulturstranden ser ut att bli en stark del av helheten också.
67	Spetsprojektet för kompetens, Vi bereder det nya spetsprojektet för kompetens, vars syfte är att långsiktigt förstärka Åboregionens regionala konkurrenskraft med fokus på kompetens och forskning samt att svara på megatrender såsom digitaliseringen, urbaniseringen och klimatförändringen.	Spetsprojektet för kompetens genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Åtgärderna för spetsprojektet för kompetens har projekterats och konkretiserats, och framskrider enligt planen.
68	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Under det nya spetsprojektet genomför vi åtgärdsprogram för att minska ensamhet och stödja den mentala hälsan under fullmäktigeperioden. Vi säkerställer att program för integration och förebyggande av utslagning har rätt mätare för att resultatniriktat genomföra programmet.	Spetsprojektet framskrider enligt åtgärdsplanen.	Uppgörandet av åtgärdsprogrammet för att minska utslagning och ensamhet pågår i en projektdel av spetsprojektet Hyvän mielen Turku.
69	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, vi fastställer principen för att minska segregation till vårt primära mål när det gäller utvecklingen av förorterna. Vi förstärker invånarnas gemenskap och deltagande i stadsutvecklingen.	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Spetsprojektet stödjer integrationsfunktionerna i segregationsarbetet. Verksamhetsmodellen för förebyggande av segregation behandlas av de beslutsfattande organen i början av 2024. Spetsprojektens egna åtgärder i projektdelarna av Åbo med förorter som förnyas bygger åtgärder tillsammans med stadens andra aktörer (bl.a. områdesarbetet).
70	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Målen i åtgärdsprogrammet för motion uppställs tillsammans med föreningar och organisationer. Vi kompletterar programmet med målet gällande hobbymöjligheten för alla barn och reformen av föreningsbidrag för att trygga jämställdheten mellan grenar, könen och områden.	Spetsprojektet framskrider enligt åtgärdsplanen och stödjer motionstjänsternas motionsprogram samt reformen av bidragssystemet.	För åldersgrupperna specifika mål ställdes upp och reformen av bidragssystemet och anskaffningarna/ibruktagandet av system i anknötning till systemet framskrider. För åldersgrupperna specifika åtgärder i anknötning till målen inleddes. Reformen av bidragssystemet framskrider enligt planen som en del av borgmästarprogrammet och dess mål.
71	Spetsprojektet för kultur; Vi bereder ett nytt spetsprojekt i anslutning till kulturen och mer omfattande till främjandet av välfärden, och utarbetar ett	Spetsprojektet för kultur genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Strukturen för kulturvälfärdsarbetet och nätverksarbetet med intressentgrupperna samt välfärdsområdet stärktes. Servicebehovet för kulturvälfärdsprodukter och en analys av nuläget är

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
	åtgärdsprogram till stöd för dess genomförande under fullmäktigeperioden.		färdigställd och utvecklingsåtgärderna kom igång på bred front såväl för helhetens som målguppernas del. Genom utredningsarbetet kunde man reagera på bristerna i servicebehovet t.ex. genom pilotprojektet Kulttuurua 2. asteella. Pilotförsöket Inbjudna kulturgäster pågår och planen för bedömningen av verkningar som genomförs under våren utarbetades. Nåbarhet, tillgänglighet och invånarnas delaktighet i tjänsterna och utvecklingsarbetet främjades ofta med projekt och utbildningar. Kultur och konst infördes i stadsrummet och på bostadsområden genom sökfunktionen för att söka efter verk och program samt genom de nya verksamhetsmodellerna, t.ex. bokbussturnén. Kulturen tas kraftigt med i områdesarbetet och förebyggandet av segregation som ett tväradministrativt samarbete. Rivningskonstprojektet i Runosbacken framskrider och åtgärderna för delaktiggörande i projektet inleddes.

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
72	Inom turismen eftersträvar vi ett mer omfattande regionalt samarbete och kopplar våra mål och vår struktur allt bättre till den riksomfattande helheten Visit Finland.	Funktionerna i strategin för Visit Turku Archipelago Oy inleddes. Vi tar i bruk en årsklocka för främjandet av året-runt-evenemang och teman kring attraktionskraften. Evenemangsverksamheten året runt förstärks särskilt på hösten och vintern. Dessutom ska vi se till att flera årligen återkommande evenemang ordnas. Målet är att utnyttja staden som evenemangsrum i stor utsträckning. Vi stöder genomförandet av upplevelsecentret. En ny evenemangs- och hobbykalender tas i bruk. Vi främjar storevenemang enligt strategiska attraktionsteman som har betydande effekter på turismen, image och den regionala ekonomin.	Det nya turismbolaget har inlett sin verksamhet under 2023 tillsammans med Pargas stad och Nådendal stad. Nya satsningar på marknadsföring har bildats. Strategin godkändes av bolagets styrelse. Utifrån strategin omformades organisationen. Flygtrafikens strategi förnyades och åtgärder inleddes.
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	Åtgärderna som tas upp i årsklockan genomförs. Åtgärderna i strategin för Visit Turku Archipelago Oy inleddes. Samarbetsmodellen genomförs regionalt vad gäller marknadsföring, digitala plattformar, incoming-verksamheten och företagsutvecklingen. Turismintäkterna fördubblas enligt målet.	Man har satsat på att ordna evenemang året runt. Antalet evenemang har ökat. Situationen med konkurrens bland stora evenemang är utmanande. Tillsammans med evenemangshuset och aktörerna inleddes arbetet för att utveckla evenemangsverksamheten på lång sikt.
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	Orkestern: hyresverksamheten utvecklas vidare så att den blir mer kundcentrerad. Attraktionskraft och evenemang: Bedömning av evenemangens verkningar 2022–2023. Förnyande av Elämyskalenteri (Upplevelsekalender) 2022–2023. Utvecklandet av årsklockan för attraktionskraft 2022–2023.	Orkestern: uthyrningsverksamheten utvecklas vidare så att den blir mer kundcentrerad. Konserthusets priser justeras och garderobsavgifterna inkluderas i biljettens pris stegvis: vid filharmoniska orkesterns konserter under hösten 2023 och för uthyrningarnas del innan vårsäsongen 2024. Marknadsföringsmöjligheterna för uthyrare utvidgades. Modeller för utforskning av evenemangens regionalekonomiska modeller piloterades vid olika evenemang, ramen för informationslednings bildades i och med processen för evenemangsstrategin som inleddes i

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			december 2023. Ibruktagningen av evenemangskalendern fortsätter.
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och lockar aktörerna i branschen till samarbete för att lyckas med detta. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska främjas. Ett av de centrala målen för näringslivspolitikerna är att öka den internationella turismen.	Åtgärderna i strategin för flygtrafiken genomförs för flygförbindelsernas del och resurserna för åtgärder för att förbättra den logistiska ställningen fördelas. Vi genomför helheten Ferry Terminal Turku varvid vi tar fram en modell för att locka kryssningspassagerare till Åbo.	Man har satsat på marknadsföringen till de internationella målgrupperna tillsammans med Visit Finland och därtill satsat på arrangemang kring reporterbersök till Åbo. Bland annat på mässan i Berlin. Därtill har man förhandlat om nya flygförbindelser och kraftigt marknadsfört de nuvarande förbindelserna. Antalet resor via Åbo flygfält är större än i Tammerfors. Strategin för flygtrafiken och målen på lång sikt har färdigställts.
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och lockar aktörerna i branschen till samarbete för att lyckas med detta. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska främjas. Ett av de centrala målen för näringslivspolitikerna är att öka den internationella turismen.	Utvecklingen av museitjänsterna som en del av turismverksamheten: utvecklingsobjektet görs till ett projekt utifrån analysen för 2022. Evenemangsproduktionens samarbete med kyrkan och spetsprojektet för utvecklandet av centrumområdet.	Museitjänster: Utvecklingen av verksamheten har fortsatt som en del av turisttjänsterna.

Tema: Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Stark mot 2030-talet

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
77	Anpassningsprogrammet, som det redan har beslutats om, kommer att genomföras.	Parkeringsboten i centrum höjs till 80 euro (för tillfället 60 euro).	Parkeringsboten i centrum höjdes till 80 euro.
79	En effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering av investeringarna och kuning och omsorgsfull byggherreverksamhet är centrala för att kunna genomföra investeringar på ett hållbart sätt.	Vi utarbetar lönsamhetskalkyler av investeringshelheten enligt principerna i borgmästarprogrammet och fattar behövliga beslut om investeringarnas tidtabeller.	Inom processen bereddes infrainvesteringsprogrammet i budgeten för 2024 så att det innehåller inkomststoppkalkyler som grundar sig på de planvisa beräkningarna av inkomsterna och tidsplanerna. Vid prioriteringen av infrainvesteringsprogrammet utnyttjas beräkningen av inkomsterna.
83	Stadens ekonomi och förvaltning anpassas enligt hur uppgifter och ansvar omfördelas (social- och hälsovårdsreformen).	Anpassning pågår.	På grund av reformen med välfärdsområdena genomfördes anpassningsarrangemang i anknötning till personalen och uppgifterna i anknötning till detta. Förbättrandet av verksamhetens lönsamhet har dock fortsatt som en del av planeringen av förnyandet av verksamheten och via minskandet av årsverken.
84	Ett hållbart basscenario för ekonomin.	De ekonomiska målen uppställs så att verksamhetsbidraget ökar långsammare än skatteinkomsterna på medellång sikt.	Stadens ekonomi påverkas för tillfället av verkningar som kommer från flera externa aktörer, och dessa verkningar gör det svårare att uppnå målet. Registreringen beaktades i beredningen av budgeten och i den godkända ekonomiplanen ingår flera anpassningsåtgärder.
85	Förberedelser inom stadens ekonomi inför vårdreformens verkningar.	De ekonomiska effekterna specificeras.	År 2022 specificerades de omedelbara verkningarna. För 2023 års del har man observerat behov ännu för vissa itjänsters del. Man har kommit överens om verksamhetsmodellen för dessa i samarbete med välfärdsområdet. För vissa funktioners del har man varit tvungen att konstatera att flyttandet eller nedskalandet av utgifterna inte lyckas till sitt fulla belopp på det sätt man planerat. I november meddelade finansministeriet om en betydlig extra nedskärning vars inverkan på Åbo stad enligt de existerande uppgifterna är ca 18 miljoner euro. På grund av nedskärningen

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			kommer staden att få mindre statsandelar från och med 2025. Den gällande ekonomiplanen godkändes innan informationen om nedskärningen kom så den har inte beaktats och den ska beaktas i beredningen av budgeten för 2025.
86	Åbo strävar efter att sänka arbetslöshetsgraden till 11,2 procent.	Uppföljning med mätare.	Det årliga genomsnittet för arbetslöshetsgraden var 0,4 procentenheter närmare 11,2 % än målet 2022. Under år 2023 var arbetslöshetsgraden ofta nära målet, t.ex. i mars (11,3 %) och maj (11,4 %). Arbetsgivargemenskapens resurser har ökat och utbildningarna för arbetssökande och coaching förnyades. För de som varit svårast att sysselsätta har man byggt upp säkerställandet av tjänsternas tillgänglighet i samarbete med välfärdsområdet.
87	Förfaringssätt vid ett oväntat och negativt undantagstillstånd.	Aktiv uppföljning i uppföljningsprocessen för ekonomin samt beaktande i planeringen av verksamheten och ekonomin.	Den ekonomiska prognosen utarbetades i samband med delårsöversiktterna, och därtill utarbetades en prognos för bokslutet i december. Ekonomirelaterade risker bedöms som en del av den kontinuerliga verksamheten. Man strävar fortsättningsvis efter att förbättra precisionen för prognoserna. År 2023 slutade inte med en överraskande negativ avvikelse.
88	Skuldtak.	Aktiv uppföljning i uppföljningsprocessen för ekonomin samt beaktande i planeringen av verksamheten och ekonomin.	Den ekonomiska prognosen utarbetades i samband med delårsöversiktterna, och därtill utarbetades en prognos för bokslutet i december. Ekonomirelaterade risker bedöms som en del av den kontinuerliga verksamheten. Man strävar fortsättningsvis efter att förbättra precisionen för prognoserna. År 2023 höll vi oss inom ramen för det bestämda skuldtaket.
89	Riktlinjer för beskattning.	Beaktas vid planeringen av verksamheten och ekonomin.	Riktlinjerna för beskattningen beaktades i planeringen av ekonomin.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Stadsstyrelsen

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	180 891	0	180 891	197 082	16 191
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	105	105
Verksamhetskostnader	-257 591	7 935	-249 656	-251 381	-1 725
VERKSAMHETS BIDRAG	-76 700	7 935	-68 765	-54 194	14 571

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-213 942	-13 213	-227 154	-178 253	48 901
Finansieringsandelar	10 448	0	10 448	10 087	-361
Överlåtelseinkomster	22 000	0	22 000	22 171	171
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-181 494	-13 213	-194 706	-145 995	48 711

Koncernförvaltningen

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	143 314	-121	143 193	153 394	10 201
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	90	90
Verksamhetskostnader	-167 082	12 522	-154 560	-171 908	-17 348
VERKSAMHETS BIDRAG	-23 768	12 401	-11 367	-18 424	-7 058

Investeringsdelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-8 150	0	-8 150	-5 388	2 762
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-8 150	0	-8 150	-5 388	2 762

Stadens gemensamma funktioner

(inbegriper stadens gemensamma utgifter samt utgifter och inkomster i anslutning till mark-, lokal- och infrastrukturegen-
dom)

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	31 802	0	31 802	38 394	6 592
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	15	15
Verksamhetskostnader	-62 956	6 735	-56 222	-44 206	12 015
VERKSAMHETS BIDRAG	-31 154	6 735	-24 420	-5 798	18 622

Investeringsdelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-205 792	-13 213	-219 004	-172 866	46 139
Finansieringsandelar	10 448	0	10 448	10 087	-361
Överlåtelseinkomster	22 000	0	22 000	22 171	171
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-173 344	-13 213	-186 556	-140 608	45 949

Servicehelheten för livskraft

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	5 775	121	5 896	5 295	-601
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-27 553	-11 321	-38 875	-35 266	3 608
VERKSAMHETS BIDRAG	-21 778	-11 200	-32 979	-29 972	3 007

Sysselsättningstjänster

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	5 775	0	5 775	4 134	-1 641
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-20 895	0	-20 895	-17 873	3 022
VERKSAMHETS BIDRAG	-15 120	0	-15 120	-13 740	1 380

Stadsstyrelsens självfinansieringsandelar

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-5 824	0	-5 824	-677	5 147
VERKSAMHETS BIDRAG	-5 824	0	-5 824	-677	5 147

SYSSELSÄTTNINGSTJÄNSTER

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: Riitta Uitto

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Sysselsättningsläget har förbättrats under det senaste året. Sysselsättningsgraden var 74,7 procent, vilket är över en procentenhet högre än under motsvarande period året innan. Antalet lediga arbetsplatser började dock minska, vilket innebär att anhopningen efter coronatiden kommer att avvecklas. En vändning håller på att ske och arbetslösheten hotar att stiga. Detta beror på det försämrade ekonomiska läget där höga energipriser, högre räntor och hög inflation tillsammans har försvagat företagens tillväxtutsikter. Antalet lediga arbetsplatser har minskat med cirka en tredjedel i Åboregionen. Samma situation råder också i landskapet och hela landet. Enligt finansministeriets senaste prognos väntas ekonomin återhämta sig något mot slutet av året, och sysselsättningen börjar också öka från och med nästa år. Bildandet av välfärdsområdet vid årsskiftet har påverkat

sysselsättningstjänsternas struktur. Att göra tillsammans och samarbeta med Varha håller på att utformas. Detta har inverkan särskilt på de tjänster som erbjuds långtidsarbetslösa och partiellt arbetsföra. Kommunförsöket med sysselsättning fortsätter och i samarbete med AN-byrån arbetar vi så att både statens och stadens mål beaktas.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Budgetunderskridningen beror på att kostnaderna för köpta tjänster var lägre än reserven och att de utgifter som reserverats för kommunförsöket med sysselsättning och personalutbildning var lägre än beräknat på grund av den introduktion och personalutbildning som staten tillhandahöll.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Sysselsättningstjänster

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	5 775	0	5 775	4 134	-1 641
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-20 895	0	-20 895	-17 873	3 022
VERKSAMHETS BIDRAG	-15 120	0	-15 120	-13 740	1 380

NÄMNDEN FÖR FOSTRAN OCH UNDERVISNING

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: direktör för fostran och undervisning Timo Jalonen

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Invånarantalet i Åbo stad ökade kraftigt under 2023. Endast antalet barn i småbarnspedagogikåldern minskade något, men deltagandet i småbarnspedagogik var fortfarande högt. Behovet av tjänster ökade i synnerhet på grund av den fortsatt kraftiga invandringen. Antalet elever som talar andra språk än finska eller svenska ökade med över 20 procent i grundskolorna. Inom småbarnspedagogiken och yrkesutbildningen hade motsvarande antal redan tidigare överskridit denna gräns. Efterfrågan ökade inom alla utbildningsformer, från förskoleundervisning till arbetarinstitutens verksamhet.

En betydande del av den grundläggande utbildningen bedrevs i ersättande lokaler under 2023. Byggnadsbeståndet för skolor och daghem förnyas avsevärt under 2020-talet.

Under 2023 genomfördes inga väsentliga lagändringar med betydande ekonomiska eller operativa konsekvenser.

Beslutsfattarna ville säkerställa en god kvalitet på fostran och undervisningen.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

De ursprungliga ekonomiska målen för fostran och undervisning uppnåddes inte och kostnaderna ökade med över 10 procent. Personalkostnader och andra kostnader ökade också avsevärt under 2022 och 2023. Den ökade efterfrågan och kostnaderna för ersättande lokaler samt problem med tillgången till personal särskilt inom småbarnspedagogiken medförde också ytterligare utmaningar.

Målen för verksamheten uppnåddes väl och de kunde i stort sett uppnås inom den givna tidtabellen. Till vissa delar sköts beslutsfattandet upp till början av 2024.

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Nämnden för fostran och undervisning	Produktivitet målet som riktats till servicehelheten ska riktas så att det inte påverkar gruppstorlekarna. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid fastighetskötsel, anskaffningarnas nödvändighet och smidiga serviceprocesser.	Gruppstorlekarna har genomförts under läsåret 23-24 på tidigare grunder. Vid upphandlingar har man använt behovsprövning.
Nämnden för fostran och undervisning	Aktivt arbete för examensinriktad fortbildning av personalen inom småbarnspedagogiken inleds och utbildningens dragningskraft och mängd främjas. Möjliggörs inkludering av utbildningen till en del av arbetstiden.	Utbildningar har inletts och förhandlingar har förts med högskolorna om att ordna examensinriktad fortbildning.
Nämnden för fostran och undervisning	Särskild uppmärksamhet fästs vid tillgången till personal inom småbarnspedagogiken samt förbättrad arbetshälsa och dragningskraft. Ledningssystemet för småbarnspedagogiken görs tydligare.	Tillgången till personal inom småbarnspedagogiken har förbättrats något, men andelen icke-behörig personal har ökat. För att förnya ledningssystemet har man inkluderat inrättandet av tjänster som biträdande direktör i personalplanen för 2024.
Nämnden för fostran och undervisning	De välfärds- och inlärningsunderskott som uppstått under coronapandemin åtgärdas planerligt även i fortsättningen.	Genomförts inom ramen för anslaget inom småbarnspedagogiken och på alla utbildningsstadier.
Nämnden för fostran och undervisning	För att svara mot barnens och de ungas mentala problem förstärks stödet till daghem, skolor och läroanstalter samt det mångprofessionella samarbetet tillsammans med välfärdsområdet. Satsningar görs för att utveckla elevvården då välfärdsområdenas verksamhet inleds.	Nya samarbetsstrukturer på gång, elev- och studerandevården har förstärkts.
Nämnden för fostran och undervisning	Kostnaderna för gratis mellanmål utreds i det fall att skoldagen fortsätter över 3 timmar efter lunch.	Ärendet har utretts och behandlats i nämnden.

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Nämnden för fostran och undervisning	Servicenivån inom fostran och undervisning följs upp i delårsöversikterna och tillräckliga resurser tryggas.	Servicenivån följs upp månatligen i delårsöversikterna och av nämnden.

Åtgärder i borgmästarprogrammet

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
23	Specialklassverksamheten inom den grundläggande utbildningen utvidgas. Utbudet av språkinriktad småbarnspedagogik utökas.	Åtgärder som stöder förstärkandet av förortsskolornas dragningskraft. Uppföljning av genomförandets effekter.	Utredning om specialklasser gjorts, beslutsfattande 11/2023, språkkartläggning inom småbarnspedagogiken gjorts.
24	Möjligheterna till kompletterande utbildning hos personalen inom småbarnspedagogiken utreds.	Personalen inom småbarnspedagogiken uppmuntras att delta i fortbildning.	Beslut om de utbildningar som leder till examen inom småbarnspedagogiken och lön under närundervisningsdagarna fattats ssn 19.12.2022 § 521. Genomförs enligt beslutet. I utbildningarna deltog 20 representanter för personalen inom småbarnspedagogiken. Påbörjad läroavtalsutbildning för barnskötarutbildning (närvårdarexamen).
25	Åbo är Finlands bästa utbildare på andra stadiet. Varje ung person avlägger examen åtminstone på andra stadiet. Det utreds möjligheten att utvidga gymnasieutbildningen för att så många Åboungdömar som möjligt ska ha möjlighet till gymnasiestudier.	Godkännande av projektplanen för Taito-campusen. Verksamhetsmodellen för att följa upp och övervaka förverkligandet av läroplikten är på gång. Regelbunden standardenkät två gånger om året till skolor angående elever som orsakar oro. Utökande av antalet nybörjarplatser i gymnasieutbildningen med 100 platser, gränsen för eftersträvat medeltal 7,6. Uppföljning av genomströmningen på andra stadiet.	Planeringen av Taito-campusen pågår. Uppföljningen av läroplikten, frånvaron och genomströmningen har slutförts. Antalet nybörjarplatser i gymnasieutbildningen har utökats med +50, resten av ökningen sker 2024.
26	Vi arbetar utan kompromisser för en trygg skolgång genom att bland annat förebygga mobbning och våld i skolan.	Uppföljning av skolvisa planer. Vi planerar och inleder nya och nödvändiga verksamhetsmodeller. Uppföljning av resultaten från skolhälsoenkäten och åtgärder som vidtas på basis av dem.	Planerna för att öka den skolvisa säkerheten har gjorts upp och två säkerhetsansvariga har anställts.
27	Vi förstärker stödet för elevernas inläring och elevvården. Vi sköter finansieringen av s.k. positiv diskriminering i syfte att eftersträva språkfärdigheter som ger alla elever möjlighet till fortsatta studier. Vi förstärker också föräldrarnas och elevernas delaktighet i utbildningsstegen.	Planerna för kontaktytor är klara och i bruk. Stödet för inläring och studerandevården förstärks genom mångprofessionellt samarbete och utbildning. Effekten av den nuvarande finansieringen för positiv specialbehandling utvärderas och genomförandet av åtgärder som finansieras fortsätter vid behov på nya grunder.	Samarbetet i en sektorsövergripande elev- och studerandevårdsgrupp fungerar, planeringen av samarbetet mellan rådgivningsbyråerna och förskoleundervisningen (serviceområdet för småbarnspedagogik) pågår och utbildningen av invandrardömar har utökats vid det finskspråkiga arbetarinstitutet. Resultaten av skolhälsoenkäten har granskats grundligt och olika aktörer har vidtagit åtgärder utifrån dem. Utredningen om användningen av medel för positiv särbehandling har slutförts och verkställigheten inleds 8/2024.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Nämnden för fostran och undervisning

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbi- drag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	23 290	0	23 290	25 670	2 380
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	24	24
Verksamhetskostnader	-365 884	-26 333	-392 217	-403 301	-11 084
VERKSAMHETSBIDRAG	-342 594	-26 333	-368 927	-377 608	-8 680

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-5 080	0	-5 080	-2 778	2 302
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-5 080	0	-5 080	-2 778	2 302

KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMNDEN

IDROTTSNÄMNDEN

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: Anu Laitila

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheten för idrott och servicehelheten för kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga. Servicehelheten för kultur består av biblioteks- och museitjänster samt Åbo filharmoniska orkester. Ansvarsområdet för attraktionskraft och evenemang, nuvarande evenemangstjänster, blev en del av servicehelheten för livskraft i reformen.

En av de viktigaste omvärldsförändringarna för servicehelheten för kultur var inledandet av Egentliga Finlands välfärdsområde 1.1.2023. Kulturtjänsterna är föremål för förväntningar om effekter på välbefinnandet. Serviceområdena ska fästa uppmärksamhet vid polariseringen i samhället, invandringen och ökningen av den kulturella mångfalden. De utmaningar som den ökade psykiska ohälsan bland unga medför kräver också nya samarbetsformer.

Kulturen spelar en viktig roll för stadens livskraft och attraktionskraft. I och med att coronarestriktionerna har avvecklats har antalet besökare på museer och konserter återgått till det normala. Antalet kundbesök i museitjänsterna var nästan 404 000, vilket är något fler än år 2022. Liksom tidigare år var Åbo slott det populäraste museiojektet, som lockade över 140 000 besökare. Antalet besökare som betalade med Museikortet fortsatte att öka.

Den största förändringen i omvärlden för bibliotekstjänsterna var att biblioteksanvändningen återgick till samma nivå som före pandemin. Antalet material som lånades ut var över 3,2 miljoner. Antalet var något lägre än föregående års rekord, men är högre än 2019. I början av året var Kråkkärrets bibliotek stängt i 3,5 månader på grund av renovering, vilket påverkade bibliotekets lånevolym. Utan stängningen skulle utlåningssiffrorna sannolikt ha legat på 2022 års nivåer. Biblioteken hade över 1,7 miljoner besök, vilket är 13,3 procent fler än året innan.

Åbo filharmoniska orkester hade ett framgångsrikt år. Orkestern hade rekordmånga 233 evenemang, det högsta antalet på tjugo år. Antalet besökare på orkesterns evenemang översteg 70 000, vilket är fler än publiksiffrorna för det tidigare toppåret 2019 och bara ett par tusen färre

än rekordsiffrorna från 2000-talet. I den senaste icke-besökarenkäten som Finlands Symfoniorkestrar rf genomförde 2023 var de främsta orsakerna till att man inte gick på konserter ekonomiska utmaningar, biljettpriserna och/eller uppfattningen av dem, ensamhet och andra sociala orsaker.

Digitaliseringen har gjort orkesterns verksamhet mer tillgänglig, särskilt på serviceboenden och äldreboenden. I orkesterns dagliga verksamhet strävar man efter allt mer miljömässigt hållbara lösningar som har utvecklats bland annat i samarbete med lokaltrafiken.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

I fråga om kulturtjänsterna underskreds nettodriftsutgifterna med 0,3 miljoner euro och ökningen var 0,15 miljoner euro jämfört med året innan. Utfallet för 2023 är inte helt jämförbart med bokslutet för 2022, eftersom evenemangsenheten övergick till servicehelheten för livskraft från och med 1.9.2023. Inverkan på utfallet för 2023 var -0,2 miljoner euro. Jämfört med bokslutet för 2022 var ökningen av verksamhetsbidraget 0,8 procent.

Antalet årsverken inom kulturtjänsterna ökade med 2,8 jämfört med året innan. När arbetskraft som anställts med projektfinsiering dras av från personalkostnaderna för kulturtjänsterna ökade personalkostnaderna med 0,6 miljoner euro (3,3 %) jämfört med 2022.

Antalet serviceprestationer inom kulturtjänsterna ökade jämfört med 2022 års nivå. Ökningen i serviceproduktionen avspeglades i de ökade intäkterna. Intäkterna ökade med 0,5 miljoner euro.

De statsbidrag och övriga stöd som servicehelheten fick var ca 0,7 miljoner euro år 2023. Självfinansieringsandelarna i förhållande till erhållna bidrag utgjorde 9 procent av de totala kostnaderna för projekten.

Trots att kostnadsnivån för personalutgifterna ökade efter serviceområde var ökningen av nettoutgifterna för kulturtjänsterna som helhet fortfarande mycket måttlig. I övriga kontogrupper var utfallet av externa utgifter år 2023 0,2 miljoner euro mindre än år 2022.

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: Annina Lehtiö-Vainio

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheter för idrott och kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga. Servicehelheten för kultur består av biblioteks- och museitjänster samt Åbo filharmoniska orkester. Ansvarsområdet för attraktionskraft och evenemang, nuvarande evenemangstjänster, blev en del av servicehelheten för livskraft i reformen.

Också år 2023 uppstod utmaningar för barns och ungas välbefinnande bland annat på grund av den långa undantagsperioden till följd av coronapandemin, krisen i Ukraina och den allmänna kostnadsökning som den medförde. De symtom som undantagsförhållandena orsakat kräver att de unga stöds under en lång tid framöver. Dessutom utmanar de krav som ett konkurrenssamhälle ställer och en osäker framtid de ungas välbefinnande på många olika sätt. Egentliga Finlands välfärdsområde som inledde sin verksamhet i början av 2023 har haft en inverkan på ungdomstjänsterna med fokus på bland annat sektorsövergripande samarbete, verksamhetsätt och tryggnad av smidiga servicestigar för barn, unga och familjer.

Ungdomsarbetets karaktär av mångkunnigt arbete håller delvis på att förändras, och det finns ett växande behov av olika typer av specialkompetens inom ungdomsarbetet. Digitaliseringens mångfald ökar förväntningarna på införandet av digitala tjänster. Å andra sidan finns det ett klart behov av möten ansikte mot ansikte, riktad smågrupps-/hobbyverksamhet och särskilt ungdomsarbete. Nya arbetsformer kräver omorganisering av arbete och resurser. Att stärka partnerskapen spelar också en viktig roll, särskilt i det uppsökande ungdomsarbetet. Effekterna

av den förlängda läroplikten syns också i ungdomsarbetet, särskilt i ungdomsverkstäderna.

Efter nedstängningar under coronapandemin har de unga hittat tillbaka till hobbyer och konst- och musikverksamhet. Även nya besökare och hobbyutövare i olika åldrar har kommit med i verksamheten, föreställningarna och evenemangen.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

I fråga om kulturtjänsterna underskreds nettodriftsutgifterna med 0,1 miljoner euro och ökningen var 0,4 miljoner euro (4,9 %) jämfört med året innan. Jämförbarheten försvagas av organisationsändringen 1.6, som ledde till att en del av kostnaderna överfördes direkt från de gemensamma utgifterna för servicehelheten för fritid till ungdomstjänsterna. Genomförandet av objekten för invånarbudgetering försvagar också jämförbarheten. Ökningen jämfört med bokslutet för 2022 var cirka 2,5 procent.

Antalet årsverken inom ungdomstjänsterna minskade med 2,8 jämfört med året innan. När arbetskraft som anställts med projektfinansiering dras av från personalkostnaderna för ungdomstjänsterna ökade personalkostnaderna med 0,2 miljoner euro (5,5 %) jämfört med 2022.

De statsbidrag och övriga stöd som ungdomstjänsterna fick var cirka 0,4 miljoner euro år 2023. Självfinansieringsandelarna i förhållande till erhållna bidrag utgjorde 67 procent av de totala kostnaderna för projekten. I självfinansieringsandelen ingår verkstadsverksamhet och uppsökande ungdomsarbete. Dessa tjänster finansieras av staten i form av bidrag. Om dessa projekt inte ingår i självfinansieringsandelen var andelen 14 procent.

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: Markus Kalmari

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten

Centrala förändringar i omvärlden

Servicehelheten för fritid omorganiserades till servicehelheter för idrott och kultur 1.6.2023. Samtidigt blev ungdomstjänsterna en del av den nya servicehelheten för barn och unga. Servicehelheten för kultur består av biblioteks- och museitjänster samt Åbo filharmoniska orkester. Ansvarsområdet för attraktionskraft och evenemang, nuvarande evenemangstjänster, blev en del av servicehelheten för livskraft i reformen.

Även år 2023 var de viktigaste förändringarna i omvärlden för servicehelheten för idrott orörlighet i alla

åldersgrupper, minskningen av nätverket av idrottsanläggningar, de demografiska förändringarnas inverkan på ordnandet av idrottstjänster, den ökande ekonomiska ojämlikheten, polariseringen av idrottsbeteendet och den höga drop out-procenten bland unga inom föreningsverksamheten. De ekonomiska och sociala effekterna av krisen i Ukraina utmanar idrottstjänsternas omvärld bland annat till följd av ökade underhållskostnader och ett ökat antal invandrare.

Antalet besök på idrottsanläggningar och antalet användare av handledda tjänster var i regel större än rekordåret 2019 före coronapandemin. Detta återspeglades också i

att inkomstprognosen överskreds avsevärt. År 2023 besöktes de idrottsanläggningar som var under uppföljning av 1 536 409 personer, vilket är cirka 18 procent fler än 2022. Framför allt på badanläggningar registrerades rekordartat 847 670 besök.

Ökningen av antalet deltagare i idrottstjänster och användningen av idrottsanläggningar i alla åldersgrupper har påskyndats av det utvidgade tjänsteutbudet, den effektivare fördelningen av turer och ökningen av antalet deltagare i idrotts- och motionsföreningar. Idrottstjänsternas servicekapacitet har förbättrats genom kontinuerlig utveckling av servicehelhetens tjänster och genom verksamheten Åbo i rörelse som ingår i spetsprojektet Det samhälleliga Åbo.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Nettodriftsutgifterna inom idrottstjänsterna överskreds med 76 786 euro. Ökningen av nettodriftsutgifterna jämfört med föregående år var 2,3 miljoner euro (10,6 procent). Utfallet för 2023 är inte helt jämförbart med bokslutet för 2022, eftersom Runsala campingplats övergick till idrottstjänsterna från och med 1.1.2023. Inverkan på utfallet för 2023 var 0,3 miljoner euro. Jämfört med bokslutet för 2022 var ökningen av verksamhetsbidraget 9,3 procent.

I föl var antalet årsverken för idrottstjänsterna i sin helhet 111,6. Ökningen av antalet årsverken var 3,7 jämfört med året innan. Runsala campingplats tjänster stod för 1,8 årsverken av ökningen. När en personaltjänst som beror på organisationsförändringen och arbetskraft som anställts med projektfinansiering dras av från personalkostnaderna för idrottstjänsterna ökade personalkostnaderna med 0,15 miljoner euro (2,9 %) jämfört med 2022.

År 2023 statistikfördes nästan 18 procent fler besök på idrottsanläggningar än året innan. Ökningen i serviceproduktionen avspeglades i de ökade intäkterna. Försäljnings- och avgiftsintäkter och övriga intäkter ökade med 0,9 miljoner euro. De statsbidrag och övriga stöd som servicehelheten fick var cirka 0,5 miljoner euro år 2023. Självfinansieringsandelarna i förhållande till erhållna bidrag utgjorde 22 procent av de totala kostnaderna för projektet.

De interna posterna och koncernens interna inköp ökade med 1,7 miljoner euro (10,9 procent). Konsekvenserna av krisen i Ukraina i form av högre energipriser ökade underhållskostnaderna för idrottsanläggningar på samma sätt som 2022. Energipriserna och den allmänna inflationen syntes som ökade utgifter. På grund av de höjda energipriserna har elkostnaderna ökat med cirka 400 000 euro från 2021 års nivå och IT-utgifterna har ökat med över 100 000 euro trots att servicenivån var oförändrad.

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Kultur- och ungdomsnämnden	Produktivitetmålet som riktats till servicehelheten ska riktas så att det inte påverkar arbetet tillsammans med ungdomarna.	Jämfört med bokslutet har inget produktivitetsmål riktats till serviceområdet för ungdomstjänster. Ökning av budgeten för 2023 med 3,3 procent jämfört med bokslutet 2022 utan löneökningar och ökning av kostnadsnivån. Verksamheten för unga har genomförts som planerat.
Kultur- och ungdomsnämnden	Man stärker uppsökande och mobilt ungdomsarbete.	<ul style="list-style-type: none"> • Valo Valmennus ry har fått tilläggsresurser för uppsökande ungdomsarbete. • Koncernförvaltningen har ingått ett avtal med aktörer inom tredje sektorn om genomförande av nattcaféverksamheten under 2024. Ungdomstjänsterna ansvarar för den operativa styrningen av verksamheten. För ekonomin svarar koncernförvaltningen. • Implementeringen av ungdomshögtider har genomförts framgångsrikt tillsammans med anställda, partner och samarbetsaktörer när det gäller valborg, skolavslutning och skolstavslutning. • En WhatsApp-ring för operativa anställda som deltar i uppsökande arbete har inrättats för att observera aktuella fenomen bland unga. • Införandet av den nya verksamhetsmodellen för uppsökande ungdomsarbete inleddes under hösten.
Kultur- och ungdomsnämnden	Samarbetet med polisen stärks för att minska ungas störande beteende.	Ledningen av lägesbilden har genomförts regelbundet. Ankkuri har fått en ny ungdomsarbetare. Rekryteringen genomfördes vid utgången av året.

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
		På stadsnivå har man hos undervisnings- och kulturministeriet ansökt om finansiering för tre projekt som gäller störande beteende bland unga, varav ett är inriktat på den regionala Ankarverksamheten.
Kultur- och ungdomsnämnden	Man beslutar om en plats för skateboardparken, som ska ligga i närheten av kollektivtrafikförbindelser.	<ul style="list-style-type: none"> Ungdomstjänsterna har deltagit i beredningen som sammankallats av direktören för servicenätverket. Beredningen fortsätter. Idrottstjänster: Direktören för idrottstjänsterna har sammankallat ett möte för ungdomstjänster och skateboardentusiaster för förberedelser. Idrottstjänsterna utarbetade ett projektkort för skateboardparken som stadsmiljödirektören fattade beslut om 7.9.2023. Det föreslås att skateboardparken byggs i Kuppisparken antingen genom att utvidga den gamla skateboardplatsen eller genom att placera den på ett annat område i parken som anvisats i detaljplanen. Enligt projektkortsbeslutet föreslås projektet genomföras enligt modellen planera och genomför under 2026–2028. Anslag ska reserveras för projektet.
Kultur- och ungdomsnämnden	Under sommaren flyttas verksamhetens tyngdpunkt från ungdomsgårdarna till det mobila ungdomsarbetet.	<ul style="list-style-type: none"> Under sommaren har man genomfört mobil ungdomsverksamhet som huvudsakligen sker utomhus, bland annat i Kuppis, i bostadsområden, på badstränder och i parker. Man har koceptualiserat Kesänuki-verksamhetsmodellen som utvärderats i augusti. Erfarenheterna har i huvudsak varit goda. Kuppis fungerade inte som område, men konceptet kommer att fortsätta sommaren 2024 i andra områden. Ungdomstjänsterna ordnade en två dagar lång musikfestival utan åldersgräns för nya band på innergården till Konstens Hus. Under Logomos sommar kunde vi också ordna en kväll med TRA-band i samarbete. Vimmas konstverkstadsverksamhet ägde rum i Kuppisparken och på huvudbibliotekets innergård där man också samarbetade med Varha. Barnkulturcentret Äventyrsparken har samarbetat med köpcentret Hansakvarteret. I Lilla Hansa har man ordnat musiklektioner för familjer.
Kultur- och ungdomsnämnden	Man beslutar om ett tillägg på 20 000 € till ungdomstjänsterna till projekt som motverkar ohälsa hos ungdomar. Tillägget görs som egen verksamhet och bidrag.	Bidragsbeloppet har höjts för 2023. I musikverksamheten har inkluderats skraddarsydda tjänster för specialbehov.

Åtgärder i borgmästarprogrammet

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
16	Vi främjar samarbetet och dialogen mellan ungdomsarbetet och den tredje sektorn så att den tredje sektorn aktivt deltar i främjandet av de ungas välfärd vid återhämtningen från coronapandemin.	Stärkande av partnerskapet inom uppsökande ungdomsarbete, bland annat genom att stödja de ungas välbefinnande genom sektorsövergripande samarbete.	En ny verksamhetsledare har anställts för det riktade ungdomsarbetet som bland annat ansvarar för det patrullerande ungdomsarbetet. Samarbete med läroanstalter som genomförs av Vamos genom invånarnas budget pågår, verkstadssamarbete med Sosped är på väg att inledas, inkl. t.ex. svenskspråkig service. Implementeringen av ungdomshögtider har genomförts framgångsrikt tillsammans med anställda, partner och aktörer för myndighetssamarbete när det gäller valborg, skolavslutning och skolstavslutning. En WhatsApp-ring för operativa anställda som deltar i patrullerande arbete har inrättats för att observera aktuella fenomen bland unga.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			<p>Vimmas verksamhetskoncept har vidareutvecklats och kommer att vidareutvecklas, och införandet följs upp för att möjliggöra en mångsidigare verksamhetsplattform för partnererna.</p> <p>Konceptualiseringen av nattcaféverksamheten för unga har inletts tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Caféet öppnar i februari 2024.</p> <p>I slutet av året ansökte fler ungdomsorganisationer än tidigare om bidrag för ungdomsorganisationer för 2024. Ungdomstjänsterna deltar för sin del i ordnandet av organisationsforum.</p>
17	I skolorna genomförs försök som uppmantrar till naturlig motion i vars planering vi lyssnar på barnen och ungdomarna.	Idrottstjänster: Utvecklingen av idrottstjänster för barn och unga och Åbomodellen för hobbyverksamheten (Koppling till spetsprojektet Det Samhälleliga Åbo (TP) fortsätter enligt verksamhetsplanerna och projektplanerna.	Motionsklubbarna enligt Finlandsmodellen för hobbyverksamheten, skolPT, uppsökande hobbyverksamhet och rastmotion har genomförts genom att höra barn och unga. I utvecklingsprojektet för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet har man identifierat utmaningar på barns och ungas hobbystigar mellan stadens idrottstjänster med låg tröskel och föreningsverksamheten. Samutveckling mellan de stora städerna och lokalt har inletts för lösa utmaningar.
18	Målet är att varje Åbobo har möjlighet att delta samt utöva och uppleva kultur oberoende av ålder eller livssituation.	<p>Projektet för utveckling av bibliotekets kundservice inom vilket man satsar på en interaktiv servicekultur, fortsätter 2023. Upplevelsestigen utvidgas i bibliotekstjänsterna (andra stadiet, småbarnspedagogik).</p> <p>Museitjänster: Stärkande av delaktighet och växelverkan i museitjänsterna. Främjandet av projektet för samlingscentralen. Museets verksamhet är lättillgänglig, betjänar omfattande och som en attraktiv kulturtjänst. Kontakt till personer som inte ännu är kunder, projektet för samlingscentralen, arbetet som ansvarsmuseum och klimatlöftet. Åbo museicentral framskrider i ibruktagandet av systemet Ekokompassi.</p> <p>Ungdomstjänster: Främjande av hobbyverksamhet, utredning av lokaler för unga och servicenätverket för ungdomar, delaktiggörande av unga.</p> <p>Orkester: Man strävar efter att förstå och förutse kundbeteende allt mer effektivt så att man genom innehållet och kommunikationen kan stöda att olika publikgrupper återgår till kretsen för orkestertjänster samt locka ny publik. Kommunikation riktas till kunder med säsongskort och för dem ordnas egna evenemang. 60 publikevenemang och 30 evenemang för barn och unga.</p>	<p>Bibliotek: utveckling av kundservicen har framskridit enligt planen och verksamhetsmodellen har färdigställts. Genomförandet inleddes 2024. Planeringen av Upplevelsestigen på andra stadiet sker som en del av projektet Från Fax till Jodel och fortsätter under 2024, bibliotekets helhet för förskoleundervisningen är i bruk.</p> <p>Museitjänster: Projektet Ett museum för alla som syftar till att nå icke-kunder har framskridit enligt planerna. Inom projektet Samlingscentralen fortsatte förpackningen av samlingarna och flytten av dem till ersättande lokaler. Egentliga Finlands museers projekt Klimatlöftet har fortsatt genom de regionala museernas partiella genomföranden. Miljöprogrammet som färdigställts inom miljöhanteringssystemet Ekokompassen har implementerats i museiverksamheten.</p> <p>Orkester: Orkestern har genomfört flera kundundersökningar som har bidragit till att bättre förstå kundernas beteende. Konsertspecifik respons har samlats in om konserterna under höstsäsongen. Orkesterns programinnehåll och kommunikation stöder olika publikgruppers möjligheter att delta i orkesterns evenemang och locka ny publik. Riktad kommunikation har riktats till periodkortskunder och grupp-försäljare och egna evenemang har ordnats. Det mångsidiga publikarbetet har utökats under innevarande år. Åbo Filharmoniska Orkester ordnade sammanlagt 233 evenemang under år 2023, vilket var ett rekordantal på 20 år. Av dessa var 80 publikarbetevenemang och 50 evenemang var särskilt riktade till barn och unga.</p>

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
18	Målet är att varje Åbobo har möjlighet att delta samt utöva och uppleva kultur oberoende av ålder eller livssituation.	Ungdomstjänster: Främjande av hobbyverksamhet, utredning av lokaler för unga och servicenätverket för ungdomar, delaktiggörande av unga.	Ungdomstjänsterna har genomfört Semesterskolverksamheten under skolloven som planerat. Ungdomstjänsterna har ansvarat för genomförandet av verksamheten på Kråkkärrets ungdomsgård. Verksamhetsmodellen för 2024 har beretts i samarbete. Koncernförvaltningen har gett ungdomstjänsterna i uppdrag att göra en utredning av servicenätet. Ett förslag om servicenätet bereds för nämnden 2024.
19	Konceptet Konstens hus genomförs i Åbo.	Konstens Hus i Åbo Ab grundades och styrelsen inledde sitt arbete. Rekrytering av personal har kommit igång och utvecklingen av konceptet samt ansökan om finansiering fortsätter.	Understödsavtalen för åren 2024–2026 har ingåtts med Åbo stad och Stiftelsen Åbo 2029. Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat understöd till projektet Det digitala Konstens hus. Stadsstyrelsen godkände för sin del finansieringen av renovering av kulturlokaler, och dessutom har man hos undervisnings- och kulturministeriet ansökt om investeringsstöd för 2024.
20	Utredningen av idrottsplatsnätverket föreläggs fullmäktige för godkännande.	Utredningen av nätverket för idrottsplatser "Åbo lockar alla att röra på sig" har godkänts med kompletteringar i stadsfullmäktige och verkställandet fortsätter.	Principerna och detaljerna i den nya stödmodellen har främjats, och prissättningen och principerna för reservationsanvändningen av kommunala idrottsanläggningar har beslutats från och med 2025. Utvecklingen av nätverket av idrottsanläggningar fortsätter enligt planerna och genomförandebeslutet. Beslut om hobbyaktörernas principer i hobbykortet och innehållet på miniminivå i kompetensmodellen har fattats i slutet av 2023. Dessutom inleddes en marknadsdialog för att utveckla och anskaffa ett elektroniskt system för hobbykortet.
21	Kulturen är en del av en god livskvalitet och kontinuerligt lärande och den har en speciell betydelse i främjandet av välfärden och arbetet mot ensamhet	Bibliotek: Tjänster för specialgrupper i biblioteket. Till bibliotekets grunduppgifter hör att främja läsandet samt erbjuda stöd och handledning för att utveckla mångsidig läskunnighet. God läskunnighet motverkar utslagning. Den nationella lässtrategin genomförs med projekten Faksista Jodeliin (ung. Från fax till Jodel) och Lukutuki kirjastossa (Lässtöd i biblioteket). Ungdomstjänster: Kulturellt ungdomsarbete som främjande av ungas välbefinnande, skraddarsydda ungdomstjänster för specialgrupper genom brett samarbete, uppsökande hobbyverksamhet. Orkestern fortsätter sitt arbete med publik och målgrupper och utvecklar verksamhet med låg tröskel och samarbetsformer. 9 konserter i anstalter och äldreboende Museitjänster: Projektet för att förnya Biologiska museet: Verksamhetsstälena för Åbo museicentralens museer förnyas systematiskt som objekt för familjer och kulturturism. Projektet för att förnya Biologiska museet genomförs 2022–2024.	Bibliotek: Flerspråkiga tjänster har varit ett särskilt utvecklingsobjekt: Vaskinätbiblioteket har öppnat helheten Material på olika språk, producerat material för gruppbesök och ökat antalet användarutbildningar. Projektet Lässtöd i biblioteket avslutades och genomfördes enligt planen. Projektet Från fax till Jodel fortsätter nästa år. Museitjänster: Inom projektet för förnyandet av Biologiska museet har museets nya utseende och grafiska anvisningar färdigställts. Planerna för gårdsområdet, inomhuslokalerna och innehållsproduktionen är färdiga. En del av ändringarna i gårdsområdet har genomförts. Orkester: Publik- och målgruppsarbetet har utvecklat ny verksamhet med låg tröskel och nya samarbetsformer. På våren reserverades en hel arbetsvecka för små bands publikarbetskonserter, och i och med uppdateringen av kollektivavtalet kan olika uppträdanden av små band ordnas smidigare än tidigare. Dessutom har orkestern utvecklat sina kunskaper i lättläst finska. I december ordnades en konsertturné i anstalter och äldreboenden med en större orkester. För den kommande perioden planeras ett nytt gemensamt projekt mellan flera kulturinstitutioner

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			för nyfikna kulturhungeriga. TFO har också egna projekt för kulturell välfärd och samarbete med spetsprojektet för kultur.
21	Kulturen är en del av en god livskvalitet och kontinuerligt lärande och den har en speciell betydelse i främjandet av välfärden och arbetet mot ensamhet	Ungdomstjänster: Kulturellt ungdomsarbete som främjande av ungas välbefinnande, skräddarsydda ungdomstjänster för specialgrupper genom brett samarbete, uppsökande hobbyverksamhet.	Vimma vol 2, ett nytt funktionellt sätt att producera tjänster mer tillsammans, har lanserats. Vimmans öppningsceremoni på Åbodagen marknadsfördes till ungdomar under temat Vimma som är gemensamt för alla. Antalet unga som besöker Vimmans öppna verksamhet och café har ökat markant och det är ständig kö till många av Konstverkstadsens aktiviteter. HTM-verksamheten, den uppsökande hobbyverksamheten och verksamheten för specialgrupper har utökats särskilt inom musikverksamheten och barnkulturtjänsterna. Den avgiftsfria verksamheten som är öppen för alla har utökats.
22	Åbobaserade konstnärer är kulturstadens styrka och de kreativa branscherna får ständigt allt större betydelse, även ekonomiskt.	Genomförs som en del av spetsprojektet för kultur.	Pilotomgången för verksamhetsmodellen Kulturens mellanrum slutförd och effekterna av verksamhetsmodellen bedömda. Den utvidgade 2:a utvecklingsomgången för mellanrum med dess mål har inletts och lokalsökningen för aktörer har öppnat. Genom åtgärderna Konst i stadsrummet och verksamhetsmodellen Pop up Turku har man fört konst och kultur in i stadsrummet och aktörernas arbete har synliggjorts. Arbetet fortsätter och framskrider i brett samarbete. Experiment med ryggsäckskonstnärer och regionala konstnärer samt experiment med TAldelta amiksessa (ung. Konst på yrkis) är avslutade. Nätverkande och utbildningshelheter inom aktörsfältet har fått ett gott mottagande, och arbetet fortsätter med aktuella teman. Aktörsfältet har engagerats i Slottsuddens konstprogram och i samutvecklingen av Kulturstranden i fortsättningen. Samhällskonstprojektet i Runosbacken framskrider enligt planen.
36	Konst, kultur och de kreativa branscherna förstärker välfärden och områdets livskraft.	Byggande av Museet för historia och framtid och konceptet för Konstens Hus. Vi deltar i planeringen och utvecklingen av Musikhuset och dess verksamhetskoncept. Bidrag och samarbete med tredje sektorn. Serviceområdena deltar i spetsprojektet för kultur.	I projektet Museet för historia och framtiden har effekterna på regionens ekonomi bedömts, den internationella arkitekttävlingen har inletts och den omfattande verkstadshelheten gällande samutveckling av huvudutställningarna har ordnats med intressentgrupper. Genomförandeplaneringsfasen för musikhuset Fuga har slutförts i gott samarbete med användaren och byggandet har inletts. Stadsstyrelsen har fattat ett principbeslut om verksamhetsmodellen för huset.
37	Motion ska vara en del av barnens dag också i skolorna. Skolornas undervisningslokaler och gårdar samt skolremsorna ska sporra till naturlig motion	Alla serviceområden genomför för sin del: Skolan i rörelse och Åbomodellen för hobbyverksamheten utvecklas vidare så att kompetensen vid användningen av lokaler utvecklas och intresset för naturlig motion ökar.	Enligt modellen för Skolan i rörelse gjordes en analys av nuläget med stöd av idrottstjänsterna och servicehelheten för fostran och undervisning samt utarbetades skolspecifika verksamhetsplaner i vars genomförande barn och unga deltog. I projektplanerna för nya skolor, gällande bland annat Slottsstadens allaktivitetshus, enhetsskolan vid Björnplan och skolan

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			Pääskyyvuoren koulu, har man föreslagit att gårdsområdena som en del av utvecklingen av närmotionsplatsnätet utvecklas till helheter som utvecklar motoriska färdigheter och får alla kommuninvånare att röra på sig.

Tema: Åbo – en stad i ständig förbättring

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
47	Under coronapandemin har vi visat att vi vid behov är en snabb och smidig aktör.	Bibliotek: Resultaten från projektet Kirjastot ja tietojohdaminen (ung. Bibliotek och informationsledning) verkställs i praktiken. Deltagande i kommunernas gemensamma e-bibliotek. Ungdomstjänster: utvecklingen av digitala arbetsformer, elektroniskt ungdomskort och servicenätverket. Utredning av ibruktagande av ungdomspasset. Orkester: med de digitala tjänsterna tryggar man kulturtjänsterna i regionen samt invånarnas delaktighet och deltagande. 10 konserter på nätet. Museitjänster: Utveckling av nätbutiken och den digitala kundtjänsten: definiering av de önskade egenskaperna och samarbetet med IT-tjänsterna. Idrottstjänster: Digitala motionstjänster	Bibliotek: Projektet Bibliotek och informationsledning avslutades och genomfördes enligt planen. Ibruktagandet av det gemensamma kommunala e-biblioteket skjuts upp till april 2024. Museitjänster: Anskaffningen av e-handelssystemet har beretts tillsammans med IT-tjänsterna. Konkurrensutsättningen är färdig och väntar på starttillstånd. Ett system för bokning av guider har anskaffats. Orkester: med de digitala tjänsterna tryggar man kulturtjänsterna i regionen samt invånarnas delaktighet och deltagande. 10 webbkonserter, dessutom har nya virtuella konsertbesök med låg tröskel lagts till i TFO:s webbkonsertarkiv. Digitala turnékonserter har blivit en etablerad del av orkesterns publikarbete.
47	Under coronapandemin har vi visat att vi vid behov är en snabb och smidig aktör.	Ungdomstjänster: utvecklingen av digitala arbetsformer, elektroniskt ungdomskort och servicenätverket. Utredning av ibruktagande av ungdomspasset.	Det regionala ungdomskortsarbetet upphörde 2023. Ungdomstjänsterna har berett en mellanfas för övergången till ett eget ungdomskort i pappersform i slutet av 2023, och kortet tas i bruk 2024. Behovet av ett elektroniskt ungdomskort har definierats tillsammans med hobbykortet för motion (införs 2025) och koncernförvaltningen som en del av utvecklingen av e-tjänster för unga. Målet är en stadsövergripande lösning för unga i stället för många separata applikationer.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
55	Vi utarbetar en vision för utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt områdenas havsnära karaktär.	Nytt uppdaterat avtal och ny vd för Forum Marinum: följande fas inleds där Forum Marinum koordinerar det operativa samarbetet och riktlinjerna för utveckling: polarisering av vetenskapen, skydd av den maritima naturen och miljön, främjande av skärgårdsturismen och utveckling av inlärningsmiljön.	Överförs till Servicehelheten för livskraft.

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	Orkester: Uthyrningsverksamheten utvecklas vidare så att den blir mer kundcentrerad. Attraktionskraft och evenemang: Bedömning av evenemangens effektivitet 2022–2023. Förnyande av Elämyskalenteri (Upplevelsekalender) 2022–2023. Utveckling av årsklockan för attraktionskraft 2022–2023.	Överförs till Servicehelheten för livskraft.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och lockar aktörerna i branschen till samarbete för att lyckas med detta. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska främjas. Ett av de centrala målen för näringslivspolitikerna är att öka den internationella turismen.	Utvecklingen av museitjänsterna som en del av turismverksamheten: utvecklingsobjektet görs till ett projekt utifrån analysen för 2022. Evenemangsproduktionens samarbete med kyrkan och spetsprojektet för utvecklandet av centrumområdet.	Överförs till Servicehelheten för livskraft.
75	Stadens 800-års jubileumsår 2029 utgör grunden för ett evenemang som pågår året runt för vilket vi ställer upp tydliga mål.	Görs till en del av planerna för stadens egna serviceområden och tredje sektorn. Projektet för Museet för historia och framtiden: man utvecklar tillsammans innehållen till museets huvudutställning. Arkitekttävlingen som skjutits upp från 2022 ordnas. Under årets lopp genomförs projektet Kohtaa kaupunki, kohtaa turkulainen (ung. Möt staden, möt en Åbobo) som sprider ut sig i stadsmiljön.	Museitjänster: En arkitekttävling utlyses i projektet Museet för historia och framtiden, och samutvecklingen av huvudutställningen fortsatte. Under årets lopp genomfördes projektet Kohtaa kaupunki, kohtaa turkulainen (ung. Möt staden, möt en Åbobo) av fotografen J.J.Reinberg.
76	Kultur är en betydande del av en intressant och attraktiv stad.	Museitjänster: Överenskomna åtgärder för att främja utvecklingsprojektet för Biologiska museet vidtas enligt planen. Orkester: producerar och upprätthåller konsertverksamhet på internationell nivå som riktar sig till ett brett spektrum av målgrupper. En högklassig image byggs upp för Musikhuset. 20 symfonikonsertproduktioner och 10 repriser, 8 kammarmusikkonsert och 6 temakonsert/underhållningskonserter. Attraktionskraft och evenemang: Utvecklingen av verktyget för att bedöma och förutse effekten av attraktionskraften och turismen och dess pilotering i det maritima Åbo och Slottsudden. Fördjupande av utvecklingens riktlinjer för Matstaden Åbo. Stimulering av Gamla staden: Pilgrimscentrum fortsätter sin verksamhet. Koordineringen av guidningen i staden fortsätter och nya verksamhetsmodeller för serviceguidning utvecklas.	Museitjänster: Inom projektet för förnyandet av Biologiska museet har museets nya utseende och grafiska anvisningar färdigställts. Planerna för gårdsområdet, inomhuslokalerna och innehållsproduktionen är färdiga. En del av ändringarna i gårdsområdet har genomförts. Orkestern producerar och upprätthåller konsertverksamhet på internationell nivå som riktar sig till ett brett spektrum av målgrupper. En högklassig image byggs upp för Musikhuset Fuga. 21 symfonikonsertproduktioner och 11 repriser, 12 kammarmusikkonsert och 8 temakonsert/underhållningskonserter. 10 operaföreställningar i samarbete med Skårgårdssoperan och Åbo stadsteater. Verktyget för effekten av attraktionskraft pilottestades 2022 och dess vidareutveckling som en del av stadens system har inletts tillsammans med spetsprojekten. I utvecklingsarbetet för Matstaden Åbo har man utarbetat ett sektorsövergripande utvecklingsprogram som håller på att slutföras. Kring prisutdelningen av Michelinstjärnor i början av juni har man samlat en mångsidig evenemangshelhet, Åbo Matveckor, och Michelin galans stora uppmärksamhet utnyttjas med olika sidoevenemang som riktar sig till medier och köksmästare.

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Kultur- och ungdomsnämnden

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	5 529	0	5 529	6 338	808
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-51 416	-434	-51 849	-52 289	-439
VERKSAMHETS BIDRAG	-45 886	-434	-46 320	-45 951	369

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-705	0	-705	-602	103
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-705	0	-705	-602	103

Kulturtjänster

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	4 802	0	4 802	5 699	897
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-42 307	-197	-42 504	-43 131	-627
VERKSAMHETS BIDRAG	-37 505	-197	-37 702	-37 432	270

Investeringsdelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-705	0	-705	-565	140
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-705	0	-705	-565	140

Ungdomstjänster

Driftsekonomidelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	727	0	727	639	-88
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-9 109	-236	-9 345	-9 157	188
VERKSAMHETS BIDRAG	-8 381	-236	-8 618	-8 519	99

Investeringsdelen	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	0	0	0	-38	-38
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	0	0	0	-38	-38

Idrottsnämnden

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbi- drag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	4 463	385	4 848	5 157	309
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-27 351	-1 243	-28 594	-28 980	-385
VERKSAMHETS BIDRAG	-22 888	-858	-23 746	-23 823	-77

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-550	0	-550	-297	253
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	1	1
INVESTERINGARNAS KASSA- FLÖDE	-550	0	-550	-296	254

STADSMILJÖNÄMNDEN

BYGGNADS- OCH TILLSTÅNDSNÄMNDEN

AVFALLSHANTERINGSNÄMNDEN I SYDVÄSTRA FINLAND

KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN FÖR ÅBO STADSREGION

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsmiljödirektör Christina Hovi

Den redovisningsskyldiga tjänsteinnehavarens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin

Centrala förändringar i omvärlden

Rysslands fortsatta anfallskrig mot Ukraina, den snabba kostnads- och räntestegringen kastar en skugga över de ekonomiska utsikterna. Det försvagade sysselsättningsläget återspeglades också med en fördröjning i utvecklingen av skatteinkomsterna. Den höga inflationen minskade hushållens köpkraft och ökade företagets kostnader. De stigande räntorna ökade lånebetalningskostnaderna och fick företagen att skjuta upp sina investeringar. Antalet konkurser i november var på den högsta nivån på 25 år.

Åbo fortsätter att växa kraftigt. Liksom 2022 fortsatte befolkningen att öka kraftigt även år 2023, då folkmängden enligt preliminära uppgifter ökade med 3 989 invånare (2,02 %). Enligt preliminära uppgifter hade Åbo 201 889 invånare i slutet av 2023.

Väsentliga avvikelser från målen för verksamheten och ekonomin

Mål för verksamheten

Generalplanen för 2029 godkändes i februari och delgeneralplanen för Satava-Kakskerta trädde i kraft i december. De uppdaterade bostads- och markpolitiska principerna godkändes i början av året. Stadens första trafiksäkerhetsprogram godkändes och genomförandeplaneringsfasen för spårvägen inleddes på hösten. Programmet för biologisk mångfald godkändes i juni och det nya åtgärdsprogrammet för Östersjötmaningen i slutet av året. I Mälkkälä inrättades ett naturskyddsområde.

Stadsmiljöns åtgärder för utvecklandet av centrum och Vetenskapsparkens spetsprojekt har i huvudsak framskridit enligt planen. Byggandet av musikhuset Fuga inleddes i höstas. Åtgärderna i projektet Kuppis-Åbo (KUTU) på Åbo bangård pågår. Planen som möjliggör genomförandet av ett arena- och upplevelsecentrum vann laga kraft. Detaljplanen för Ferry Terminal Turku trädde i kraft 16.12.2023. Alliansavtalet med gruppen Terävin kärki (ung. Den vassaste spetsen) undertecknades 27.3.2023 och målen för detaljplaneändringen för Kuppis spets godkändes av stadsstyrelsen 2.10.2023. Spetsprojektet för

gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden har framskridit enligt planerna.

Planreserven för flervåningshusomter har utökats ytterligare. Våningsytan för flervåningshus i detaljplanerna ökade med 232.596 v-m², vilket är cirka 72 procent mer än målet. Å andra sidan är tomtreserven för småhus och radhus knapp, och det var inte möjligt att öka planreserven för dessa tomter år 2023. Våningsytan som planlagts för småhusboende var 34.952 v-m², vilket är 13 procent mindre än målet. Detaljplanerna för småhus har inte blivit klara inom önskad tidtabell bl.a. på grund av besvär över planerna och fördröjda förhandlingar om markanvändningsavtal. Åbo stads utredning om kompletteringsbyggnad som syftar till att öka utbudet av småhusomter godkändes i september.

De mål som ställts upp för koncernbolagen i fråga om planläggning av bostadsyta och överlåtelse av byggrätter uppnåddes inte. Den byggrätt som överlätts till koncernbolagen bereds i stadens stora planlägningsprojekt, särskilt i Vetenskapsparken och Slottsstaden. I de områden som ägs av koncernbolagen pågick planprojekt i Moriakullen, i Pryssgränden, vid Kuralagatan, Markulavägen och Linhagsgatan, men projekten har inte framskridit till godkännande under året.

Våningsytan som planlagts för näringslivet ökade med 151.490 v-m², vilket är cirka 137 procent mer än målet. Under tidigare år har våningsytan varit betydligt större än målen, och för närvarande finns det ett rimligt antal tomter tillgängliga för näringslivets olika behov.

Åtgärderna för att göra planläggningen smidigare och servicelöftena godkändes i februari 6.2.2023. Verkställandet av dem har framskridit väl.

År 2023 var de största pågående byggprojekten bangården i Åbo och Kuppis dubbelspår samt Musikhuset Fuga i Åbo. Andra stora infrastrukturprojekt var gatu- och parkområdena i planområdena för Kirstiparken, Hertigshörnet och Pukkila samt förbättringen av gång- och cykelvägarna på Östra Strandgatan, bland annat mellan Rettigsbrinken och Sotalaisgatan.

Betydande lokalinvesteringsobjekt var nybyggnadsprojektet för skolan Suikkilan koulu och daghemmet Talinkorven päiväkoti, nybyggnads- och saneringsprojektet för Sirkkala skola, utbyggnaden och delrenoveringen av skolan Pääskyvuoren koulu samt den tekniska renoveringen av skolhuset Nummen koulutalo. Priset i publikomröstningen om Gott byggande gick till projektet Sirkkala skola.

År 2023 fattades 1243 tillståndsbeslut vid byggnadstillsynen, vilket var 465 beslut mindre än år 2022. I föl var antalet anhängiga ansökningar 1329, vilket var 10 procent färre än 2022. För nya flervåningshus beviljades 21 tillstånd (inklusive 34 flervåningshus). I nya flervåningshus beviljades tillstånd för 1 794 bostäder. För nya egna-hems- och parhus beviljades 64 tillstånd, vilket är 40 st. mindre än år 2022. Sammanlagt beviljades bygglov för 173 nya byggnader i Åbo år 2023. Handläggningstiden för alla bygglov var 58 dygn (median), vilket underskred målet för 2023. Kundnöjdheten förbättrades.

Stadsmiljön har satsat mycket på att främja hållbar mobilitet. Planen för hållbar stadsmobilitet (SUMP) är under beredning. Utvecklingsprogrammet för gång och vistelse samt målnätet för cykeltrafiken i centrum godkändes i våras. Projektplanerna för Östra Långgatan och Lemminkäinengatan godkändes i höstas. Det första avsnittet av saneringen av Östra Strandgatan slutfördes och de enkeltäckta cykelvägarna togs i bruk i december. I Åbo centrum har 281 nya cykelställ med totalt 562 nya parkeringsplatser installerats. I Kuppis öppnades också ett mobilt cykelgarage där cyklar också kan servas och laddas.

Säsongen 2023 för stadsbussar, eller Föllärit, var framgångsrik och användningen har ökat mycket sedan 2022. Under säsongen kördes totalt cirka 544 000 kilometer med bussarna och mer än 364 000 resor gjordes med dem. Med en buss kördes i genomsnitt 2,3 turer per dag under säsongen. Användarnöjdheten var hög (4,5/5,0).

Antalet resor i kollektivtrafiken ökade med 16 procent jämfört med 2022 (25,4 miljoner resor), men var fortfarande cirka 3 procent färre än under ett normalår (år 2019). Resandet har ökat varje månad. Gångtrafikens andel har minskat och cykeltrafikens andel har ökat jämfört med trafikmängderna 2022. Biltrafiken har minskat från 2022. Andelen koldioxidsnål trafik inom Åbo kollektivtrafik har ökat till 49 procent (28 procent av körda kilometer år 2022).

Driftsekonomi

Utfallet för servicehelheten för stadsmiljö var 9,8 miljoner bättre än budgeten. Verksamhetsintäkterna överskreds med 7,4 miljoner euro och verksamhetskostnaderna underskreds med 2,3 miljoner euro jämfört med budgeten.

Stadsplanering och markegendom

Hyresintäkterna från mark- och vattenområden överskred budgeten med 2,1 miljoner euro. euro (BU: 26,1 miljoner euro) på grund av en ökning av levnadskostnadsindexet med 6 procent (tidigare i genomsnitt 3,5 procent).

Att budgeten i fråga om köp av tjänster underskreds med 0,9 miljoner euro (Januari 3,9 miljoner euro) berodde mest på att rivningskostnaderna för Åbo Energis del sköts upp till 2024 (Högsta förvaltningsdomstolens beslut 23.11.2023, planen kungjorts träda i kraft 25.11.2023).

Underskridning av personalkostnaderna med 0,5 miljoner euro beror på förseningar i rekryteringar på grund av problem med tillgången på kompetent personal

Stadsbyggande

Utgifterna för underhåll av infrastrukturen överskreds med 2,3 miljoner euro. De största posterna var indexhöjningar i enlighet med driftsavtal m.m. (ca 1,3 miljoner euro), uppvärmningskostnader för områden (ca 0,7 miljoner euro),

Inkomsterna från underhållet av infrastrukturen överskreds med 1 miljoner euro varav de största posterna var inkomster från gatutillstånd (0,6 miljoner euro), inkomster från virkesförsäljning (0,1 miljoner euro) och inkomster från gatuuppvärmning (0,15 miljoner euro).

När det gäller övrigt stadsbyggande underskreds utgifterna med 0,4 miljoner euro och inkomsterna överskreds med 0,1 miljoner euro.

Tillstånd och tillsyn

Inkomsterna från byggnadstillsynen inflöt 0,8 miljoner euro mindre än budgeterat. Orsaken till detta var främst den kraftiga avmattningen i nybyggandet.

Parkeringsavgifterna underskred budgeten med 0,2 miljoner euro. Detta berodde delvis på att utbyggnaden av avgiftsbelagd parkering gick långsammare än beräknat. Delvis har människors mobilitetsbeteende också förändrats mer permanent än väntat på grund av distansarbete. Felparkeringsavgifterna underskred budgeten med 0,5 miljoner euro.

Priset på köpta tjänster för smådjursjouren steg med 0,2 miljoner euro till följd av konkurrensutsättningen. Det finns knappast någon konkurrens inom veterinärjouren i Åboregionen.

Mobilitetstjänster/ Regional kollektivtrafik

Antalet kollektivtrafikresor var 3 procent färre än under ett normalt år 2019. Inkomstökningen beror på att antalet resor har ökat och att momsens på kollektivtrafiken har sänkts till 0 procent under januari–april. Dessutom ökar den kontantlösa betalningen det genomsnittliga resultatet av kollektivtrafiken per resa.

Verksamhetsintäkterna för trafikeringens del (Åbo) ökade med 5,8 miljoner euro varav kollektivtrafikstödet till stora städer överskreds med 0,1 miljoner euro och det klimatbaserade stödet överskreds med 0,9 miljoner euro. Biljettkomsterna överskreds med 4,9 miljoner euro och FPA:s skolresestöd med 0,1 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna för trafikeringens del (Åbo) minskade med -1,1 miljoner euro och kostnaderna för ordnandet av kollektivtrafiken (Åbo) ökade med 0,3 miljoner euro.

Vinster från försäljning av egendom och erhållna ersättningar samt investeringsdelens utfall (Ssn/Gemensamma, Egendomshantering och investeringsprojekt för stadsmiljön)

För stadsstyrelsens resultatenheter för egendomshanteringen har reserverats budgetanslag (1602 SSN/markegendom, 1603 SSN/lokalegendom, 1604 SSN/infrastrukturegendom) för investeringar och driftsekonomi för genomförandet av investeringsprogrammen och målen för försäljning av fast egendom. Servicehelheten för stadsmiljö ansvarar för genomförande och rapportering gällande ovan nämnda helheter.

Nettomålet i euro för stadsmiljön överskreds med 3,6 miljoner euro. euro (Ssn Januari 26,2 miljoner euro). Verksamhetsintäkterna överskreds med 2,7 miljoner euro och verksamhetskostnaderna underskreds med 0,9 miljoner euro jämfört med budgeten. Försäljningsvinster från försäljning av markegendom uppgick till 20,0 miljoner euro och överskred målet med 2,0 miljoner euro. Dessutom har anskaffningsutgiften för de sålda objekten varit mindre än uppskattat, vilket har ökat försäljningsvinster. Inkomsterna från markanvändningsavtalen uppgick till 8,2 miljoner euro och överskred målet med 1,2 miljoner euro. I mars 2022 ingicks ett ekonomiskt betydande markanvändningsavtal med Senatfastigheter för området Rönnudden. Samtidigt ingicks föravtalen om markköp gällande de obrutna områdena i Färjstranden och Rönnudden. Efter att detaljplanen vunnit laga kraft i november 2023 infördes värdeöverföringar till ett belopp av 4,3 miljoner euro i bokföringen i december 2023 gentemot markanvändningsavtalet. Den återstående avtalsersättningen på 26,5 miljoner euro betalas ut stegvis och den första raten på 10,0 miljoner euro betalas ut 2024. Motagningsavgifterna för muddringsmassor underskred målet med 0,5 miljoner euro och motsvarande driftskostnader underskred målet med 0,5 miljoner euro.

Saneringskostnaderna för förorenade markområden underskred målet med 0,3 miljoner euro.

Investeringsinkomsterna från försäljning av egendomen var sammanlagt 20,4 miljoner euro. Överlåtelseinkomsterna underskred målet med 1,6 miljoner euro (ssn BU 22,0 miljoner euro). Utfallet för investeringsprojektets finansieringsandelar var 10,1 miljoner euro, vilket underskred målet med 0,4 miljoner euro (Ssn BU 10,5 miljoner euro), men de ökade med 6,9 miljoner euro jämfört med bokslutet året innan. År 2023 bokfördes sammanlagt 6,2 miljoner euro i CEF-finansieringsstöd från Europeiska unionen för projektet Åbo bangårdar och Kuppis dubbelspår. Traficoms investeringsstöd för gång och cykling bokfördes sammanlagt 2,7 miljoner euro varav de viktigaste stödobjekten var förnyelsen av Salutorget i Åbo och de ändringar som gjordes i anslutning till den på Universitetsgatan och Köpmansgatan samt förbättringen av kvaliteten på den nuvarande gång- och cykelvägen på Östra Strandgatan. Aras infrastrukturstöd för byggande av kommunalteknik på planområden bokfördes sammanlagt 0,8 miljoner euro och regionförvaltningsverkets stöd för utomhusidrottsanläggningar uppgick till sammanlagt 0,3 miljoner euro.

Utfallet för investeringskostnaderna gällande byggherreverksamheten för stadsmiljö och byggherreverksamheten för lokaler var sammanlagt 110,3 milj. euro (Ssn JAN 188,8 milj. euro), dvs. avvikelser från målet var 78,5 miljoner euro. I fråga om byggherreverksamheten för infrastruktur blev utfallet sammanlagt 64,7 miljoner euro, vilket underskred budgeten med 53,7 miljoner euro. I fråga om byggherreverksamheten för lokaler blev utfallet sammanlagt 45,5 miljoner euro, vilket underskred budgeten med sammanlagt cirka 24,7 miljoner euro. Anskaffningsutgiften för markegendom överskred målet med 47,9 miljoner euro (Ssn BU 3,5 miljoner euro). Till de viktigaste fastighetsförvärven hörde köpet från VR-Group Ab till ett värde av sammanlagt 42,5 miljoner euro och från Senatfastigheter till ett värde av sammanlagt 6,0 miljoner euro.

Av anslaget som reserverats för stadsmiljöns utvecklingsprojekt användes sammanlagt 0,1 miljoner euro för utveckling av informationssystemen och verksamheten (BU 0,4 miljoner euro). Utfallet för kollektivtrafikens investeringar var 0,3 miljoner euro (BU 0,5 miljoner euro). Bokföringen av finansieringsandelen i betalnings- och informationssystemet för kollektivtrafiken sköts upp till 2024 (BU 0,2 miljoner euro).

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnd	Budgetklausul	Utfall 31.12.2023
Stadsmiljönämnden	Verksamhetssätt utarbetas på basis av kundnöjdhetenkät för bygglovs-, gransknings- och planlägningsprocessen med hjälp av vilka kunder kan betjänas enligt uppsatta mål på ett sakkunnigt, snabbt och vänligt sätt.	I åtgärderna för att göra planläggningen smidigare har man också beaktat de utvecklingsmål som lyfts fram i kundnöjdhetenkäten, SSN 6.2.2023. Förutredningsmodellen för planläggningen har utvecklats så att den skulle ge mer information till den som ansöker om planändring. Planerna klassificeras i S-XL-processer enligt deras komplexitet, och i varje fall är målet att hitta den planprocess som är snabbast med tanke på projektet. Inom byggnadstillsynen har införandet av den elektroniska signaturen fördröjts av tekniska orsaker, men införs under första kvartalet 2024. Byggnadstillsynen deltar i miljöministeriets samarbetsprojekt RYHTI som utvecklar statens och kommunernas gemensamma datasystem för den byggda miljön.

Åtgärder i borgmästarprogrammet

Tema: Interessebevakning

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
2	Att genomföra skyddet av Skärgårdshavet och få tillräcklig finansiering för detta så att vi kan förbättra tillståndet för världens känsligaste, vackraste och mest förorenade skärgård, bevara områden så att även kommande generationer har glädje av det samt stärka den biologiska mångfalden i vår region.	Vi fortsätter den internationella Östersjöutmaningen som tillsattes med Helsingfors stad. Målet med utmaningen är att engagera städer, kommuner, företag, föreningar och andra organisationer att förbinda sig till frivilliga åtgärder för att skydda Östersjön. Vi bereder och godkänner det fjärde åtgärdsprogrammet för 2024–2028 i nära samarbete med Helsingfors stad.	Det nya åtgärdsprogrammet för Östersjöutmaningen har godkänts av stadsstyrelserna i Åbo och Helsingfors. Den nya programperioden gäller åren 2024–2028. Publiceringen av den nya programperioden ordnades i Helsingfors 25.1.2024. För beredningen av åtgärder som gäller Åbo i enlighet med åtgärdsprogrammet tillsätts både en styrgrupp som ansvarar för beslut och en arbetsgrupp som ansvarar för beredningen av åtgärder. Arbetsgruppen bildas under februari 2024.
3	Genomförande av Entimmeståget och ett investeringsbeslut om en ny banförbindelse så att järnvägsförbindelsen kan tas i bruk 2030.	KUTU-projektet är i genomförandefasen och i samband med det byggs banbroar över Auraån. Gång- och cykelbron i Raunistula färdigställs år 2023. Bangårdsprojektet framskrider med byggandet av nya plattformar och ordnandet av VAK-spår. Tågen som avgår mot Helsingforshället stannar i Kuppis.	KUTU-projektet genomförs till andra delar, men gång- och cykelbron i Raunistula färdigställs före sommaren 2025 i enlighet med Traficom's stödbeslut.

Tema: Klimatneutralt Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	I markanvändningen satsar vi på att uppnå ett klimatneutralt stadsområde före 2029, vilket förutsätter utveckling av en energieffektiv samhällsstruktur som uppmuntrar till utvecklingen av hållbara trafikformer. Byggandet styrs till en zon för hållbar stadsstruktur. Målet är att minst 85 % av den planlagda bostadsbyggrätten placeras inom zonen för hållbart växande. För väg- och gatutrafikens del är målet att halvera utsläppen av växthusgaser från år 2015 års nivå före 2029 och öka andelen hållbara färdstätt till 66 % före 2030. Planering och genomförande av infraåtgärder som förbättrar förutsättningarna för gång, cykling och	Stadsstyrelsen har godkänt de preliminära målen och verksamhetsmodellen för planen för hållbar stadsmobilitet (ssn 20.3.2023 § 102), målnätet för cykeltrafiken i centrum 2035 (ssn 20.3.2023 § 100 och utvecklingsprogrammet för gång och vistelse 2029 (ssn 20.3.2023 § 101). Mer än 90 procent av nybyggandet sker inom zonen för hållbar stadsstruktur.

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
		kollektivtrafik framskrider enligt tillgängliga resurser och anslag.	
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	Andelen trafik som sker med elbussar ökas hela tiden genom betoningar i upphandlingen. Ungefär hälften av kilometrarna körs med el. Målet är att antalet resor inom kollektivtrafiken under 2023 återställs till en nivå som ligger nära nivån år 2019 och fortsätter att öka efter det. Det höga priset på diesel kommer att orsaka ett behov av att höja biljettpriserna och/eller minska på trafiken, vilket förstås inte stödjer målet att öka antalet resor. Stadscykelssystemet fortsätter och användningen av stadscyklar ökar.	Andelen elbusstrafik har höjts enligt planen. Antalet resor återgick till 2019 års nivå och underskred det med 3 procent. Priserna höjdes måttligt redan i december 2022. Användningen av stadscykelssystemet ökade avsevärt under perioden 2023. Med en cykel kördes i genomsnitt 2,3 turer per dag (år 2022, en tur/dag).
8	Vi verkställer beslut som fattats för att förstärka den biologiska mångfalden (LUMO-programmet). Vi uppställer ett naturmål på basis av beredningen.	Ett beslut om LUMO fattas. Åtgärder inleds i enlighet med planen som fastställts i LUMO.	LUMO-programmet godkändes i fullmäktige 19.6.2023. Ansvaret för att vidta olika åtgärder ligger hos dem som ansvarar för de enskilda åtgärderna.
9	Vi inrättar ett nytt naturskyddsområde i Mälikkälä-Kungsbäckens område.	Om inrättandet av ett naturskyddsområde i Mälikkälä-Kungsbäcken fattas ett beslut i början av 2023 och saken föredras vidare för NTM-centralen i Egentliga Finland innan ett beslut om inrättande fattas.	Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland har fattat beslut om inrättandet av ett naturskyddsområde i Mälikkälä-Kungsbäcken 19.5.2023.

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
10	Skol- och daghemsfastigheterna måste vara sunda och trygga. Vi uppdaterar skol- och daghemsnätverket så att det motsvarar bostadsområdenas behov och utarbetar en tydlig reparations- och nybyggnadsplan inklusive behov av ersättande lokaler. Vi förstärker användningen av lokaler utanför skolan.	Vi deltar i behovsutredningen och projektplaneringen av lokalprojekt. Vi sköter om planläggningen och tillståndsärenden samt genomför saneringar och låter bygga nybyggnadsobjekten enligt lokalinvesteringsprogrammet. Vi utvecklar vidare stadens interna processer så att de är smidigare och går att förutse bättre.	Överlappningen av planläggnings- och projektplaneringsprocesser pågår, t.ex. allaktivitetshuset i Slottsstaden, allaktivitetshuset i Pansio-Perno, enhetsskolan vid Björnplan, Taito-campusen, S:t Olofsskolan. Vid planläggningen prioriteras stadens lokalprojekt. Anvisningen för planering av lokalprojekt har godkänts av fullmäktige 13.2.2023.
15	I anslutning till lekplatser planeras funktioner som stöder de vuxnas närmotion. De äldres behov av motion beaktas i byggandet av motionsställen.	Till lekplatsplanerna anpassas tanken om närmotionsplatser för vuxna inom ramen för anslagen. I planeringen av motionsplatser, deras byggande och fördelningen av turer beaktas de äldre.	I planeringen och genomförandet beaktas de äldres behov av fysisk aktivitet. I samarbete med idrottstjänsterna utvecklas lekplatserna så att de blir mötesplatser för människor i alla åldrar.

Tema: Åbo – en stad i ständig förbättring

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
39	Vi inför ett ärendehanteringskonto via vilket Åboborna lätt och smidigt kan sköta sina egna ärenden oberoende av tid och plats. Vi utnyttjar de digitala möjligheterna och data även i samband med planläggning, tillståndsprocesser, gatu- och gatunätsunderhåll och skyltningar.	Byggnadstillsynens elektroniska system (ePermit) utvecklas vidare tillsammans med andra Trimble-kommuner. Dessutom utreds möjligheten att ta i bruk en chatt/bot i byggnadstillsynens kundrådgivning. Beredningen av införandet av informationsmodeller vid byggnadstillsynen fortsätter. Underhållet deltar i projektet Infraomaisuuden tietovirrat (ung. Informationsflöden inom infrastrukturegendomen) som får understöd av finansministeriet. Vi följer aktivt upp utvecklingsprojekt gällande digitaliseringen av gatunätverk och skyltning i samband med KEHTO-forumet. Fölis CRM är i bruk och utvecklas.	En elektronisk plattform för gemensamma tolkningar av byggnadstillsynen har publicerats. Åbo stads byggnadstillsyn deltar i RYHTI-projektet. Utvecklingen av elektroniska system kommer att fortsätta intensivt under 2024.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
51	Vi gör staden tätare genom kompletteringsbyggande längs goda kollektivtrafikförbindelser, beaktar betydelsen av naturen i närmiljön och grönområden och granskar servicenätet med beaktande av nya bostadsområden. Vi ökar utbudet av småhus- och flervåningshustomter särskilt i attraktiva områden och utarbetar en utredning av kompletteringsbyggande för hela staden.	Vi kopplar spårvägsprojektet till utvecklingen av markanvändningen och servicenätet. Vid kompletteringsbyggande använder vi oss av partnerskap. På motsvarande sätt ökar man plan- och tomtreserven. Planläggningens mål för ökningen av våningsytan 2023 är 40 000 v-m ² för småhus, 135 000 v-m ² för flervåningshus och 64 000 v-m ² för arbetsplatstomter. Genom att öka planläggningen av småhustomter eftersträvas enligt bostads- och markpolitiska programmet en tre års reserv under de kommande åren. Utbudet av småhustomter förbättras aktivt genom planlägningsprojekt i Hirvensalo, Skansen, Övre S:t Marie och Jäkälä. Dessutom främjas möjligheterna till kompletteringsbyggande i lättillgängliga småhusområden med hjälp av planläggning och eventuellt regionala undantagsprocesser. Inom programmet för kompletterande byggande godkänns och främjas åtgärder som beslutats inom programmet för såväl planläggningens som de övriga målens del.	Målen för att öka våningsytan framskrider klart bättre än målet. De planer som godkändes från början av året ökar våningsytan med 232 596 v-m ² för flervåningshus, 34 952 v-m ² för småhus och 151 490 v-m ² för övriga byggnader. Man har kommit överens om principerna för partnerskapsplanläggning. Planer som möjliggör småhustomter har prioriterats i planlägningsprogrammet. Utredningen av kompletteringsbyggande godkändes i stadsstyrelsen 11.9.2023 § 334. Samtidigt godkändes de fortsatta åtgärderna i anknytning till det.
52	Vi ser till att det är smidigt att röra sig i staden och att centrum lätt kan nås med alla trafikformer även i fortsättningen.	Trafikplanen i centrum bereds för beslutsfattande efter att generalplanen 2029 godkänts. Den allmänna planen för spårvägen inklusive utredningar blir klar.	Beredningen av trafikplanen för centrum inleddes hösten 2023. Arbetet ska vara färdigt före utgången av 2024. Stadsstyrelsen beslutade 2.10.2023 att godkänna den allmänna planen för spårvägen och inleda genomförandepaneringen.
52	Vi ser till att det är smidigt att röra sig i staden och att centrum lätt kan nås med alla trafikformer även i fortsättningen.	Optionerna enligt stombusslinjenätet har inkluderats i de senaste trafikeringsavtalen så att stombusslinjen kan tas i bruk 2025. Fölis CRM används sedan april 2022. Mobilitetsvyn i servicekartan utvecklas vidare. Som en del av projektet Scale up kommer man att göra en del försök med företag för resekedjornas del. Man strävar också efter att genomföra ett försök med infartsparkering. Skyltningen på t.ex. parkeringsplatser utvecklas. Fler parkeringsplatser för elskotrar byggs och samtidigt ser man till att utbudet av stadscyklar är tillräckligt på centrumområdet.	Optionerna enligt stombusslinjenätet godkändes 22.8.2023 (TKSJLK § 99-103). Fölis CRM används kontinuerligt och utvecklas vidare. Projektet Scale up framskrider enligt planen. Parkeringsplatser för elskotrar utökades sommaren 2023. Efterfrågan på stadscyklar ökar ständigt och säsongen förlängdes till julen 2023 (SMN 26.9.2023 § 307). Under säsongen 2023 gjordes 365 000 stadscykelresor.
53	Vid byggandet av staden beaktar vi säkerheten som en viktig del av såväl den mänskliga hållbarheten som trivseln.	Åbo stads trafiksäkerhetsprogram (LITU) föreläggs för beslut.	Trafiksäkerhetsprogrammet godkändes i stadsstyrelsen 22.6.2023.
53	Vid byggandet av staden beaktar vi säkerheten som en viktig del av såväl den mänskliga hållbarheten som trivseln.	Vi genomför åtgärderna i Åbo stads nya trafiksäkerhetsprogram och den säkerhetsplan för centrum som godkändes 2022. Målet är att antalet skadade i trafikolyckor minskar med i genomsnitt 5 procent per år. Åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten genomförs enligt investeringsprogrammet för infrastrukturen.	I enlighet med investeringsplanen genomförde vi åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten, belysningen och beläggningsobjekten. Dessutom utvidgade vi kvalitetskorridoren för cykling och förbättrade trafiksäkerheten även genom underhåll.
53	Vid byggandet av staden beaktar vi säkerheten som en viktig del av såväl den mänskliga hållbarheten som trivseln.	Elsparkcyklarnas säkerhet förbättras genom att öka antalet parkeringsplatser för dem och samarbeta med staten och andra städer för att öka städernas befohåheter i ärendet.	Det har utarbetats strängare regler för elsparkcyklar och nio platser med fasta ställ har anvisats för elsparkcyklar i stadsrummet. Parkeringspatrullen var verksam under sommaren.
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av	Planlägningsinitiativ behandlas inom 3 månader från det att initiativet tagits	I åtgärderna för att göra planläggningen smidigare har man också

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
	såväl planläggningsinitiativ som tillstånd. Vid relativt små, privata initiativ ska partnerskapsplanläggning vara det primära alternativet. Vi ser till att resurserna för planläggning och tillståndsprocessen är tillräckliga.	emot. Åtgärderna i åtgärdsplanen för att förkorta planläggningslängden implementeras, med hjälp av vilka genomloppstidens medianvärde för detaljplaner som har betydande verkningar är högst 24 mån från inledning till godkännande. Genom att minska överbelastningen vid planläggningen strävar man också efter att förkorta väntetiden för detaljplanearbetets inledning till 2 år. Av planläggningsprojekten bereds minst 40 procent genom partnerskap/konsultarbete. Ett separat avtal för partnerskapsplanläggning som beretts tillsammans med TVT tas upp till beslutsfattande. Stadsstyrelsen beslutar om åtgärder och servicelöften för att göra planläggningen smidigare samt om en processmodell och anvisningar för genomförandet av markägarnas planberedning och förfaringssätt i anslutning till den. Eventuella ytterligare resursbehov bedöms för att avveckla köerna.	beaktat de utvecklingsmål som lyfts fram i kundnöjdhetssenkäten, SSN 6.2.2023. De effektiviseringsåtgärder som man kommit överens om i beslutet har inletts. Förutredningsmodellen för planläggningen har utvecklats så att den skulle ge mer information till den som ansöker om planändring. Inom planläggningen har man inrättat nya vakanser som har tillsatts. Ett program har utarbetats tillsammans med TVT för att säkerställa tillräckliga byggvolymerna under de kommande åren och som grund för partnerskapsavtalet.
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planläggningsinitiativ som tillstånd. Vid relativt små, privata initiativ ska partnerskapsplanläggning vara det primära alternativet. Vi ser till att resurserna för planläggning och tillståndsprocessen är tillräckliga.	Målet är att byggnadstillsynen behandlar alla tillståndsansökningar inom 60 dygn år 2023.	Handläggningstiden för alla tillståndsansökningar är 58 dygn (31.12.2023).
55	Vi utarbetar en vision för utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivselsen och öka boendet i de västra områdena samt områdenas havsnära karaktär.	Uppdatering av generalplanen för västra Åbo inleds utifrån visionsarbetet.	Utgångsdata har samlats in som grund för visionen för Västra Åbo, och idéer för området har genererats vid UBC-seminariet hösten 2023.
56	Vi säkerställer att mångsidigt boende genomförs i alla områden. Vi avvecklar aktivt segregation genom bostads- och markpolitiken.	Enligt de bostads- och markpolitiska principerna ses till att antalet bostäder med minst två sovrum genomförs i bostäderna som tas upp i de nya detaljplanerna. Dessutom strävar man efter att genom stadens åtgärder minska andelen hyresboende som understöds på områden där antalet överskrider 15 % av hela storområdets bostadsbestånd. För koncernbolagen (TVT, TYS, Vaso) anvisas årligen bygggrätt ca 30 000 v-m ² . På betongområdet för förnyandet av förorterna inom spetsprojektet för gemenskap, väljs åtgärder som strävar efter att utveckla områdena och minska segregationen. Som stöd för planeringen av åtgärderna används en utredning av områdesvis segregation som blir färdig i början av 2023, resultat för förortsvisionen och de styrkor och behov som identifierats i det egna området.	Stadsfullmäktige godkände stadens nya bostads- och markpolitiska principer 13.2.2023 § 29 och deras krav på familjebostäder har införts i de nya detaljplanerna. Kravet på familjebostäder har också införts i byggnadsordningen (uppdateringen godkändes i stadsfullmäktige 22.1.2024). Mängden stött hyresboende granskas per planprojekt. Koncernbolagen har anvisats en bygggrätt på sammanlagt 15 850 v-m ² .
57	Vi genomför en förändring i färdmedelsfördelningen genom att bygga cykelvägar, öka attraktiviteten för gångtrafik och inleda genomförandet av stombussnätet.	Ändringen i fördelningen av färdstätt genomförs med bl.a. investeringar i cykelvägar och gångbanor. Investeringarna samlas till en helhet och deras effekt i ändringen av färdstätt bedöms. Färjstrandens gångbro som är på investeringslistan främjas.	Investeringar i enlighet med investeringsplanen genomfördes enligt planen. Bland annat har fas 1 av Östra Strandgatan, planeringen av genomförandet av Färjstrandens bro och byggandet av gång- och cykelbron i Raunistula inletts. Rektorsäkersgatan har genomförts och det omfattande

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			cykelställsprojektet i centrum har genomförts.

Tema: Spetsprojekt

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 30.12.2023
65	Spetsprojektet Vetenskapsparken, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, åtgärdsplanen uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Vetenskapsparken genomförs enligt en separat åtgärdsplan. Under 2023 inleds planläggningen av Kuppis spets och dess partnerskapsprojekt förs vidare. Dessutom främjas resten av Vetenskapsparkens planlägningsprojekt.	Alliansavtalet för samarbetsprojektet Kuppis spets undertecknades i slutet av mars. Samarbetsavtalet om planläggning godkändes i stadsstyrelsen 22.6.2023. Målen för detaljplanen för Kuppis spets godkändes (Ssn 2.10.2024, 359 §) och behandlingen av utkastet till detaljplan sköts upp till 2024. (Ssn godkände utkastet till detaljplan för Kuppis spets 5.2.2024 § 45). Detaljplanen för Kraftgatan lades fram och skickades för utlåtanden 18.12.2023.
66	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, åtgärdsplanen uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Byggandet av musikhuset Fuga inleddes i oktober 2023. Arbetet med Salutorgsprojektet håller på att slutföras. Samarbetsavtalet för Saluhallskvartret som baserar sig på innovationspartnerskapet har godkänts och beredningen av planutkastet pågår. Det första avsnittet av de enkelriktade cykelvägarna på Östra Strandgatan har tagits i bruk i december 2023. Projektplanen för förstärkning av strandmuren på Östra Strandgatan mellan Kvarnbron och Teaterbron godkändes i fullmäktige 17.4.2023. Detaljplanen som möjliggör upplevelsecentrum- och arenaprojektet godkändes i fullmäktige 17.4.2023 och den har vunnit laga kraft. Åbo stad har köpt Åbo bangårdsområde av VR-Group Abp och en avsiktsförklaring om fastighetsköp gällande vidareöverlåtelse av bangårdsområdet till Turun Ratapihan Kehitys Oy godkändes i fullmäktige 19.6.2023. Detaljplanen för Ferry Terminal Turku som möjliggör byggandet av en ny samterminal har kungjorts att tråda i kraft och planeringen av områdets infrastruktur pågår.
67	Spetsprojektet för kompetens, Vi bereder det nya spetsprojektet för kompetens, vars syfte är att långsiktigt förstärka Åboregionens regionala konkurrenskraft med fokus på kompetens och forskning samt att svara på megatrender såsom digitaliseringen, urbaniseringen och klimatförändringen.	Spetsprojektet för kompetens genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	I åtgärdsprogrammet för 2023 ingår inga åtgärder som stadsmiljön ansvarar för.
69	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, vi fastställer principen för att minska segregation till vårt primära mål när det gäller utvecklingen av förorterna. Vi förstärker invånarnas gemenskap och deltagande i stadsutvecklingen.	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Segregationsutredning som gjorts som konsultarbete har slutförts. Vi genomför planlägnings- och fastighetsutvecklingsprogram där flera projekt syftar till utveckling av bostadsområden.
71	Spetsprojektet för kultur. Vi bereder ett nytt spetsprojekt i anslutning till kulturen och mer omfattande till främjandet av välfärden, och utarbetar ett åtgärdsprogram till stöd för dess genomförande under fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet för kultur genomförs enligt en separat åtgärdsplan.	Slottsuddens konstprogram godkändes av stadsstyrelsen 5.6.2023. Anbudskastet till konceptarbetet för Kulturenstranden har utarbetats. Skisserna och kostnadskalkylen för konstverken på Östra Strandgatan är färdiga.

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och lockar aktörerna i branschen till samarbete för att lyckas med detta. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska främjas. Ett av de centrala målen för näringslivspolitikerna är att öka den internationella turismen.	Godkännande av detaljplanen som möjliggör den gemensamma terminalen. Genomförandet av hamnspåret främjas i samarbete med Trafikledsverket. Planeringen av genomförandet av infrastrukturen i anknäring till projektet med den gemensamma terminalen inledd.	Detaljplanen för färjeterminalen som möjliggör samterminalen har godkänts av stadsfullmäktige 19.6.2023 och planen har kungjorts träda i kraft 16.12.2023. Planeringen av infrastrukturen har inletts som konsultarbete. En projektutredning om hamnspåret har färdigställts tillsammans med Trafikledsverket, och finansieringen av projektet behandlas som en del av MBT-avtalet för stadsregionen.

Tema: Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Stark mot 2030-talet

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
77	Anpassningsprogrammet, som det redan har beslutats om, kommer att genomföras.	Genomförandet av de beslutade åtgärderna har inletts. År 2023 betonades utvecklingen av parkeringsverksamheten, bl.a. utvidgningen av avgiftsbelagda parkeringsområden samt höjandet av parkeringsavgifterna och höjandet av felparkeringsavgifterna i centrum till 80 euro (nu 60 euro).	Utbyggnaden av avgiftsbelagda parkeringsplatser inleddes 2023 och fortsätter under 2024.
78	På basis av kostnads- och lönsamhetsberäkningen för spårvägen fattar vi beslut om en kollektivtrafiklösning som är viktig för stadsutvecklingen.	En allmän plan för spårvägen färdigställs. Detaljplaneändringar som krävs för spårvägen främjas. Projektbolaget främjar utifrån de godkända generalplanerna planer för genomförande för separat beslutsfattande på basis av anskaffningsmodellen.	Stadsstyrelsen beslutade 2.10.2023 att godkänna den allmänna planen för spårvägen och inleda genomförandepaneringen.
79	En effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering av investeringarna och kun- nign och omsorgsfull byggherreverksamhet är centrala för att kunna genomföra investeringar på ett hållbart sätt.	Stadsbyggandet deltar i utvecklingsprojekt vars mål är en effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering av investeringar och en kompetent och noggrann byggherreverksamhet. T.ex. forskningsprojekten IPT4 och Prodigial. Målet med IPT4-forskningsprojektet är en ändring av verksamhetskulturen inom byggbranschen samt utveckling av integrerade verksamhetsmodeller och kompetens. Målet med Prodigial-forskningsprojektet är att utveckla verksamheten och ekonomin i infrastrukturprojekt med digitala metoder.	Som ett pilotförsök i Prodigial-projektet genomförs områdesbyggnadsprojektet för infrastrukturen i Kirstiparken och Hertigshörnet. Resultaten av dessa utnyttjas bl.a. i anbudshandlingarna och byggherreprocessen för Rönnudden. Utvecklingsprojektet IPT4 fokuserar på lokalbyggandet. Projekten framskred enligt planerna.
80	Vi bygger det nya konserthuset enligt tidtabellen vilket möjliggör för orkestern att snabbt flytta in i de nya lokalerna. Målet för flytten är år 2025.	Projektplanen för Musikhuset färdigställs i slutet av 2022 utifrån den detaljplan som stadsfullmäktige godkänt. Efter det inleddes utvecklingsfasens genomförandepanering och samtidigt beslutas om inledandet av genomförandefasen under sommaren 2023.	Projektet är inne i genomförandefasen och färdigställs sommaren 2026.
81	Vi genomför däckprojektet i Kuppis för att möjliggöra spetsprojektet för vetenskapsparken och för att skapa en ny sammanslagen stadsdel Kuppis-Österås intill en stark knutpunkt för kollektivtrafiken och arbetsplatser. Vi bygger Taitocampus.	I slutet av 2022 valdes allianspartnern för Kuppis spets och efter det inleddes detaljplaneringen på området i början av 2023. Godkännande av planen infaller 2024. Tillsammans med den valda gruppen planerar alliansen projektet i utvecklingsfasen så att man beslutar om projektplanen och övergången till genomförandefasen i början av 2024.	Alliansavtalet för samarbetsprojektet Kuppis spets undertecknades i slutet av mars. Samarbetsavtalet om planläggning godkändes i stadsstyrelsen 22.6.2023. Målen för delgeneralplanen godkändes i stadsstyrelsen 2.10.2023. Godkännande av planen sker vid utgången av 2024.
82	Åbo strävar efter en betydlig mängd ny bebyggelse för att förstärka inkomstbasen.	Med hjälp av fastighetsutvecklingsprojekt utvecklas olika byggnader och markområden som staden kommer att avstå ifrån i enlighet med ett separat fastighetsutvecklingsprogram. År 2023	Programmet om fastighetsutveckling har godkänts. När det gäller inkomsterna från markförsäljningen har målet för försäljningsvinst överskridits med ca 2 miljoner euro och är sammanlagt

Nr	Mål	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
		eftersträvas inkomster från markförsäljning sammanlagt 22,0 milj. euro och försäljningsvinster 18,0 milj. euro. Privatägda marker utvecklas genom planläggning. Målet för intäkter av markanvändningsavtal är 7,0 miljoner euro år 2023.	20,0 miljoner euro. Inkomsterna från markanvändningsavtalen har överskridit målet med ca 1,1 miljoner euro (7 miljoner euro).

Mål för ekonomin

Anslag och intäktsposter för driftsekonomin och investeringar, 1 000 €

Stadsmiljönämnden

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	43 592	0	43 592	45 212	1 620
Tillverkning för eget bruk	1 610	0	1 610	1 642	32
Verksamhetskostnader	-64 119	-796	-64 915	-63 822	1 093
VERKSAMHETS BIDRAG	-18 917	-796	-19 712	-16 967	2 745

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-400	0	-400	-68	332
Finansieringsandelar	0	0	0	0	0
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-400	0	-400	-68	332

Byggnads- och tillståndsnämnden

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	0	0	0	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-114	0	-114	-96	17
VERKSAMHETS BIDRAG	-114	0	-114	-96	17

Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	384	0	384	422	38
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-384	0	-384	-418	-34
VERKSAMHETS BIDRAG	0	0	0	4	4

Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion

Driftsekonomidelen bindande nivå verksamhetsbidrag	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	36 581	0	36 581	42 355	5 774
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-62 665	-45	-62 710	-61 442	1 268
VERKSAMHETS BIDRAG	-26 084	-45	-26 130	-19 087	7 042

Investeringsdelen bindande nivå brutto	Budget 2023	Budget ändringar 2023	Budget med ändringar 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Investeringskostnader	-500	0	-500	-344	156
Finansieringsandelar	177	0	177	0	-177
Överlåtelseinkomster	0	0	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSA-FLÖDE	-323	0	-323	-344	-21

Servicebeställning Ssn/Markegendom 1602, 16020 och Ssn/Infrastrukturegendom 16040, 16041, 1 000 €

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Realisationsvinster för överlåtelseintäkter från bestående aktiva (Ssn/markegendom)	32 026	28 707	18 000	19 990	11,1
Markanvändningsersättningar (Ssn/markegendom)	26 639	9 989	7 000	8 183	16,9
Kostnader för istandsättning av förorenad mark (Ssn/markegendom)	3 380	2 278	3 000	2 698	-10,1
Kostnader för istandsättning av förorenad mark (Ssn/Infrastrukturegendom) *inkl. Stålgatan-Sampogatan-Kraftgatan (2,7 M€ obligatorisk reservering)	4 046	186	3 000	2 735	-8,9
Avgifter för mottagning av muddermassor (Ssn/infrastrukturegendom)	-	-	1 200	704	-41,3
Kostnader som motsvarar avgifter för mottagning av muddermassor (Ssn/infrastrukturegendom)	-	-	600	75	-87,5

Infrastrukturinvesteringar (Servicebeställning Ssn/Infrastrukturegendom 1604), 1 000 €

Nyckeltal	Kostnadsberäkning med ändringar	Avvikelse, %	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Strategiska spetsprojekt, ssn	259 529	3,6	18 982	31 509	53 987	30 503	-43,5
Fastighetsutveckling, ssn	145 465	2,0	9 205	8 829	40 997	14 146	-65,5
Stöder funktionerna, ssn	15 177	0,0	485	2 481	2 252	1 367	-39,3
Sänker reparationsskulden, ssn	28 528	8,9	11 277	14 421	13 520	12 613	-6,7
Förbättrar trafikens funktion och säkerhet, ssn	4 556	-2,7	1 123	2 374	1 530	798	-47,8

Nyckeltal	Kostnadsberäkning med ändringar	Avvikelse, %	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Förbättrar invånartrivseln, ssn	8 288	169,3	1 382	2 390	5 915	5 031	-14,9
Tidigarelagd genomförandeplanering, ssn	22 449	-9,6	445	48	250	249	-0,5
Sammanlagt	483 991	5,7	42 899	62 081	118 451	64 745	-45,3

Avvikelse från budgetanslaget:

Strategiska spetsprojekt, ssn: På grund av ändrade projektider, planeringsförseningar och ofullständiga planer har projekten skjutits upp. Det största enskilda objektet är partnerskapsprojektet för Kuppis spets.

Fastighetsutveckling, ssn: Projektstarter har i huvudsak skjutits upp på grund av förseningar i detaljplaneprocesser. Dessutom finns det andra ändringar i tidtabellen, varav det största enskilda objektet är Gång- och cykelbron i Raunistula som berodde på att Traficom's stödbeslut fördröjdes.

Stöder funktionerna, ssn: Ändring av schemalaggnings, Färjstrandens jordtippsområde och Karhula avstjäpningsplats, tyngdpunkten i entreprenaderna flyttas till nästa år.

Förbättrar trafikens funktion och säkerhet, ssn De oanvända pengarna från 2022 har skjutits upp till 2023, men behovet har inte uppstått och pengarna har förblivit oanvända. Inom trafikens funktion och säkerhet har det också funnits ospecificerade anslag för projekt som inte har använts.

Förbättrar invånartrivseln, ssn: Ändringar i schemalaggnings, objekt för deltagande budgetering och idrottsnämnden, användningen av anslag skjuts upp till nästa år.

Avvikelse från kostnadsberäkningen:

Åtgärder som förbättrar invånartrivseln, ssn kostnadsberäkning överskrider: avvikelsen är teknisk (SAP) som korrigeras i framtiden.

Lokalinvesteringar (Servicebeställning Ssn/Lokalegendom 1603), 1 000 €

Nyckeltal	Kostnadsberäkning med ändringar	Avvikelse, %	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Namngivna investeringsprojekt > 3 M€, ssn	217 485	-0,2	58 471	40 998	-29,9
Investeringar i energieffektivitet, ssn	465	-100,0	1 000	0	-100
Små projekt <3 M€, ssn	18 334	-4,0	10 838	4 538	-58,1
Sammanlagt	236 284	-0,7	70 308	45 536	-35,2

Avvikelse från budgetanslaget:

Namngivna investeringsprojekt > 3 M€, ssn: Underskridningen av budgetanslagen beror i huvudsak på att tidtabellerna för projekten har skjutits upp, eftersom projekten skjuts upp kommer penninganvändningen att vara mindre än beräknat under innevarande år. För en del av projekten har budgeterats mer anslag än vad som behövs. I budgeten ingår också ett ospecificerat anslag på 1,1M € som det inte fanns något behov av att använda.

Investeringar i energieffektivitet, ssn: Den nya energichefen inom lokaltjänsterna inledde sitt arbete våren 2023. Energichefen har till uppgift att fastställa objekten för finansieringen av investeringar i energieffektivitet i investeringsprogrammet för att lokalbyggande ska kunna genomföras. Energieffektivitetsobjekten har ännu inte främjats.

Små investeringsprojekt <3 M€, ssn: I en del av projekten har genomförandet skjutits upp till 2024. Det största enskilda objektet var köksprojektet för skolan Puropellon koulu som inleddes först i slutet av 2023. Dessutom innehåller listan över små investeringsprojekt ett ospecificerat anslag på 2 M €.

Anskaffningar av fast egendom (Servicebeställning Ssn/Markegendom 1602), 1 000 €

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Markegendom, ssn	32 172	1 242	3 500	51 391	1 368,3

Ssn/markegendom de viktigaste avvikelserna jämfört med budgetanslaget:

- Fastighet som förvärvats från VR-Group Abp 42,5 miljoner euro (Sfm 19.6.2023 § 139)
- Fastighet som förvärvats från Senatfastigheter 1,6 miljoner euro (Sfm 27.11.2023 § 433)
- Avtal som ingåtts med Senatfastigheter i mars 2022 om de obrutna områdena i Färjstranden och Rönnudden, ca 4,3 miljoner bokfördes i december 2023 efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Överlåtelseinkomster av bestående aktiva (Servicebeställning Ssn/Markegendom 1604), 1 000 €

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023 med ändringar	Utfall 31.12.2023	Avvikelse, %
Inkomster av markförsäljningen, ssn	32 775	41 399	22 000	20 379	-7,4

Koncernbolagen

Arkea Oy-koncernen

Verkställande direktör: Pirjo Kankaanranta

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Den gångna räkenskapsperioden var utmanande för bolaget. Överlåtelsen av Åbo stads måltidstjänster för skolor och daghem till Kaarea Oy 1.1.2023 hade en betydande inverkan särskilt på måltidstjänsterna. Dessutom förlorades viktiga produktionsanläggningar och flera stora kundrelationer under början av året, särskilt inom måltidstjänsterna. Till följd av förlusten av produktionsanläggningar var man tvungen att säga upp kundavtal för måltidstjänster på grund av brist på produktionskapacitet. Förlusterna har haft en betydande inverkan på både bolagets

omsättning och lönsamhet, och bolagets omsättning minskade jämfört med föregående räkenskapsperiod. De ekonomiska balanseringsåtgärder som inleddes året innan fortsatte under den gångna räkenskapsperioden. De faktorer som inverkar på bolagets lönsamhet, såsom dålig tillgång på personal, sjukfrånvaro och löneuppgörelser i kollektivavtalet, samt den betydande ökningen av material- och servicekostnader, särskilt inom måltidstjänsterna, har inte förändrats under det gångna året, och de ovan nämnda faktorerna försvagade bolagets resultat.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Nya kunder skapar ny omsättning, 1 000 euro	47 391	48 037	33 776	31 280
Rörelsevinsten är med hänsyn till verksamhetsområdets genomsnittliga nivå en verkning av dyrare priser i kollektivavtalet. Rörelsevinst, 1 000 euro	83	-568	-719	-1 319

Förklaring till avvikelserna: Bortfall av omsättningen, snabbare ökning av material- och personalkostnader i förhållande till kundpriser.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet kilometer som körts med bilar med förbränningsmotor minskar				Uppnåddes enligt planen
Mängden matsvinn minskar				Låg på samma nivå som året innan

Förklaring till avvikelserna: När det gäller minskningen av mängden matsvinn har mängden matsvinn redan minskat mycket under tidigare år.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet kilometer som körts med bilar med förbränningsmotor minskar				Uppnåddes enligt planen
Minskning av koldioxidavtrycket. Man genomför planen för minskning av utsläpp som stöder koncernens mål. Mängden matsvinn minskar.			Användning av beräkningsmodellerna och uppsättning av mätare	Uppnåddes enligt planen

Blue Industry Park Oy

Verkställande direktör: Tero Lahti

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Under 2023 stod vår organisation inte bara inför många utmaningar, utan uppnådde också betydande vinster.

Vi undertecknade framgångsrikt en tomtaffär med TT-estate Oy och tre villkorliga köpebrev med en annan projektutvecklare. Denna affär stärkte inte bara vår markanvändningsportfölj, utan förde också med sig en positiv ekonomisk inverkan som konkretiserades under första kvartalet 2024.

I vår verksamhet fokuserade vi starkt på att utveckla den digitala marknadsföringen, vilket ledde till att vårt företags synlighet ökade avsevärt. Vi nådde en bredare publik på sociala medier och på vår företagswebbplats, vilket tydligt

återspeglades i en 1 500-procentig ökning av antalet besökare på webbplatsen. Detta visade att vår marknadsföringsstrategi var framgångsrik och att intresset för vår sammanslutning ökade.

Under hösten lanserade vi framgångsrikt bolagets egenutvecklade projekt för att svara på förändrade marknadsförhållanden. Detta visar vårt engagemang för innovation och vår förmåga att anpassa oss till en snabbt föränderlig affärsmiljö.

Sammanfattningsvis var 2023 ett exceptionellt år fullt av utmaningar och möjligheter.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Genomförandet av bolagets grundläggningsskede

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Färdiga tomter Havslinjen (max. 11)			8	8
Färdiga tomter Yard Park (max. 6)			6	6

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utsläppsfri byggplats			2	1

Förklaring till avvikelserna: -

Business Turku Oy

Verkställande direktör: Tom Palenius

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Koncernen Business Turku's uppgift är att producera och ordna Åboregionens företagstjänster i anknytning till företagens livscykel, tjänster som stöder utvecklingen av företagsverksamheten inom valda spetsbranscher samt stöda kommersialiseringen av innovationer som skapats i högskolor och agera som en motor för utvecklingen av innovationsklustret. Vår verksamhet styrs av visionen att Åbo och Åbo ekonomiska region ska vara den bästa platsen i Finland för företag att grundas, växa och utvecklas. Spetsbranscherna som identifierats och fastställts som utvecklingsmål i innovationsklustret Turku Business Region är CleanTurku (bioekonomi och cirkulär ekonomi samt Cleantech), HealthTurku (hälsa och välbefinnande), ExperienceTurku (AV-industri och filmer, upplevelseindustri och spelindustri), MaritimeTurku (marinindustri) och TechTurku (tillverkande industri och teknologiindustri).

Vi inledde 2023 med konservativa förväntningar på tillväxt eftersom Rysslands krig i Ukraina, och den energikris som kriget ledde till samt de ökade kostnaderna, skapade osäkerhet på företagsfältet vad gäller ökning i omsättningen och investeringar. Globala aktörer skapade tryck på att förnya verksamheten och se efter konkurrenskraft på lång sikt genom att satsa på forsknings- och utvecklingsverksamhet. Detta skapade ett positivt lyft för bolagets omvärld. Digitaliseringen och den gröna omställningen har en central ställning i detta, likaså tjänster och teknologier i anknytning till välbefinnande, hälsa och livsmedel. Förändringen i den geopolitiska balansen framhäver vikten av kontakterna till västvärlden och västvärldens marknader och skapar Åboregionen fantastiska möjligheter att fungera som en port till väst och särskilt Skandinavien. Finlands medlemskap i NATO ökar intresset för oss i USA och skapar utöver nya affärsmöjligheter i dubbla användningsområden även finansierings- och utvecklingsmöjligheter för såväl den privata som den akademiska sektorn.

Campusstrukturen för Åbo, Terveyskampus Turku, Teknologikampus Turku och Kulttuurikampus Turku, utgör den konkreta kontaktytan för både samarbetet högskolorna sinsemellan och samarbetet mellan högskolorna och företagen. Dragningskraften för den tekniska högskoleutbildningen i Åbo utvecklas ännu kraftigt, vilket ökar områdets dragningskraft och konkurrenskraft i tillgången till både studerande och kompetent arbetskraft. Kommunerna i Åboregionen har en stark vilja att tillsammans

främja investeringar i den gröna omställningen, vilket har realiserats som konkret verksamhet.

Turku Science Park Oys verksamhet har genomförts och utvecklats utifrån förändringarna i omvärlden och den inlämnade responsen. Den mest betydande ändringen som syns utåt genomfördes under hösten då namnet Business Turku lanserades 1.11.2023. Business Turku ersätter både marknadsföringsnamnet Turku Business Region och bolagets namn Turku Science Park Oy. Bolagets nya namn registrerades 16.2.2024. Den visuella identiteten förnyades och tonen utvecklades så att den blev mer vänlig och förståelig.

Av förändringarna i spetsbranscherna var den mest betydande nedkörningen av Green Industry Park Oy som siktar på att ta i bruk Nestes förädlingsanläggning i Näden-dal. Samtidigt kom kommunerna i regionen överens om en expansion av verksamhetsområdet och mångdubblandet av ett koncept som gneom utvecklingen blivit fungerande. Konceptet skulle dubblas med samma namn och bli ett flaggskepp för den gröna omställningens invest-in i hela Åboregionen. En annan betydande milstolpe uppnåddes på spetsområdet för hälsa, då Kansallinen Lääkekehityskeskus Oy tog ett stort steg framåt under slutet av året. Centrets finansiering säkrades, lokalerna hyrdes på området för Åbo vetenskapspark och till ordförande för det nya bolagets styrelse valdes Jukka Westermarck, professor i medicin på Åbo universitet. Verkställande direktör blev Maarit Merla, verkställande direktör för bolaget Forendo Pharma som utvecklar läkemedel. Den tredje beaktansvärda faktorn är spetsbranschen Tech och den till Åbos teknologicampus stark anknytna, under sommaren inledda AI-central Centre for Intelligent Computing (CIC), som förenar mångsidig forskningskompetens och snabbar upp samarbetet med företagsvärlden.

Målen i anknytning till verksamheten uppnåddes till största delen och till och med överskreds till en viss del. Särskilt positivt är att bolaget nu andra året i rad med hjälp av bolagets tjänster lyckats i mängden extern finansiering som företagen i området fått. För 2024 har målet ställts så att det motsvarar de uppnådda nivåerna multiplicerat med 2,5. Antalet företag i bolagets tillväxttjänster överskreds med ca 15 %, vilket är ett tecken på att kommunikationen lyckats och kundarbetet varit aktivt. Antalet grundade företag, särskilt tillväxtföretag, förblev låg, vilket å andra sidan är ett fenomen som förekommer i hela landet. Bolaget lyckades väldigt fint också i anskaffningen av extern finansiering, vilket delvis syns som en ökning i

personaltalet. Trots att den externa finansieringens roll för företaget är betydande, kräver den nyaste utvecklingen i praxisen och modellerna för projektfinansiering en ny bedömning av särskilt projektverksamhetens omfattning

särskilt med tanke på smidighet och lönsamhet. Mål och avvikelser i anknytning till verksamheten åskådliggörs närmare i samband med tabellerna.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Utvecklingen i omvärlden

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Nya internationella företag som etablerats i regionen, st.	1	4	10	1
Belopp av extern finansiering i regionens företag, miljoner euro	46	47	16	35

Förklaring till avvikelserna:

- Antalet etablerade företag släpar efter målet. Processen Invest-in har definierats och ansvaret har omfördelats och verkningarna av detta förväntas bli synliga under 2024
- Den externa finansieringen mängd överskrider målet, bakom detta ligger några exceptionellt stora enstaka finansieringar, av vilka de största är Comptek Solutions Oy 8 milj. euro, Montinutra Oy 7 milj. euro, Fortum Battery Recycling Oy 4,5 milj. euro, SEUS-Smart European Shipbuilding 2,3 milj. euro och Uniogen Oy 2,2 milj. euro.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Definieras under år 2023 som en del av företagets ansvarsprogram	-	-	-	-

Förklaring till avvikelserna: Det sätt för beräkning av koldioxidavtryck som fastställts under 2023 kommer att genomföras och slutföras under början av 2024. CO²-ekvivalent för 2023 fungerar som referenstal (100), från vilket koldioxidavtrycket årligen minskas enligt målen.

Eftersom vår inverkan på våra kundföretag är en betydande faktor i kompensationen för vårt koldioxidavtryck, utvärderar vi också vårt kolhandavtryck dvs. den positiva inverkan vår verksamhet har på andra företag. Under 2023 utarbetades en modell för detta, som vi strävar efter att specificera under 2024 i samarbete med andra städers utvecklingsorganisationer. Målet är en gemensam modell.

Det slutliga åtgärdsprogrammet för det årliga minskandet av koldioxidavtrycket görs då beräkningen för 2023 är färdig.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna omställningen i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bolaget planerar inte några betydande investeringar	-	-	-	-

Förklaring till avvikelserna: -

Stiftelsen Forum Marinum

Verkställande direktör: Ulla Teräs

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Forum Marinum uppnådde och i vissa fall överskred målen för verksamheten och ekonomin för 2023. Det andra rekordåret i rad vad gäller både det totala antalet besökare i området och antalet betalda museibesök berättar om ett lyckat program kring utställningen Titanics finländare, livliga maritima evenemang i synnerhet på sommaren och en allmänt ökad efterfrågan på musei- och kulturtjänster.

Det mest centrala utvecklingsmålet för den nya strategin som trädde i kraft i början av 2023 är konceptualiseringen av det maritima centret som framskred enligt planen bl.a. med hjälp av systematiska försök som ordnades på gårdsområdet på sommaren. Samarbetet med utvecklingen av Slottsudden och stadens utvecklingsprojekt

intensifierades under verksamhetsåret och stiftelsen anlitade en partnerskapschef som inledde sitt arbete. Investeringar i energieffektivitet var en viktig del av genomförandet av stiftelsens klimatmål. En femårsplan för renoveringen av Suomen Joutsen uppgjordes.

Efter flera års underskott fördes stiftelsens ekonomi närmare balans med hjälp av goda egna intäkter, besparingsåtgärder och extern finansiering. Projekt- och bidragsfinansieringen lyckades bra och engångsstöd tog emot t.ex. för ökade energikostnader för museilokalerna (UKM). En utmaning för stiftelsens kostnadsstruktur är att det offentliga stödet för allmännyttig verksamhet är statisk i förhållande till ökande fastighets- och personalkostnader.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Stiftelsens popularitet och attraktionskraft som ett lokalt och riksomfattande resmål

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet besökare i området/år, personer	148 000	212 000	200 000	239 000
Antalet utställningar, st.	10	6	8	3
Antalet evenemang med havstema, st.	6	12	9	17
Den egna produktionens andel av hela avkastningen, %	32	39	36	39
Inkomster från försäljning av inträdesbiljetter, 1 000 euro	296	365	350	409
Samarbetsavtal med Åbo stad, 1 000 euro (Ssn 22.11.2021 § 524)	574	589	589	589

Förklaring till avvikelserna: I och med den nya strategin har stiftelsen övergått till ett tänkesätt där den ordnar ett mindre antal utställningar mer sällan, men där ett mångsidigt program och evenemangsutbud byggs upp kring utställningarna. (De kvantitativa mätarna för utställningar och evenemang slopades 2024 i samband med uppdateringen av resultatkortet).

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Verksamheten utvecklas systematiskt mot klimatneutralitet tillsammans med de andra museerna och turistbranschen.			Projektet Klimatlöftet: nya verksamhetssätt för att minska klimat- och miljöverkningsarna	Genomfördes enligt planen

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bättre energieffektivitet i fastigheterna och inbesparingar i driftsekonomin.			Förnyande av Kronomagasinet nedkylningssystem	Genomfördes delvis

Förklaring till avvikelserna: De största energieffektivitetsinvesteringarna utgjordes av byggandet av ett solkraftverk på Slottsbyggens tak samt förnyandet av värmeväxlarna i Kronomagasinet och Suomen Joutsen. Dessutom övergår stiftelsen till fjärrkyla våren 2024.

Kaarea Oy

Verkställande direktör: Miika Markkanen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Bolagets mål för verksamheten och ekonomin har i huvudsak uppfyllts enligt planen. Bolagets verksamhetsområde har utvidgats så att det omfattar hela Egentliga Finland.

Under räkenskapsperioden genomförde bolaget två affärsverksamhetsförsäljningar 1.1.2023:

- Affärsverksamheten inom matserviceproduktionen som överfördes från kommunerna och samkommunerna i Egentliga Finland till Egentliga Finlands välfärdsområde överläts vidare till bolaget varvid 162 personer överfördes till bolaget; samt

- Överlåtelsen av affärsverksamheten med anknytning till matjänsterna vid Åbo stads skolor, daghem och yrkesinstitut från Arkea Oy till bolaget varvid 252 personer övergick till bolaget.

Under räkenskapsperioden har man fokuserat på och framgångsrikt genomfört förvärv av ovan nämnda verksamheter, implementering av verksamhetssätten och konsolidering av verksamheten.

Vid utarbetandet av budgeten för 2023 i augusti 2022 beaktades inte ovan nämnda affärsverksamhetsförsäljningar och deras inverkan på bolagets budget, eftersom

berednings- och beslutsprocessen i anslutning till genomförandet av dem pågick vid den tidpunkten. Av ovan nämnda orsak har bolagets omsättning och resultat för räkenskapsperioden överskridits jämfört med budgeten.

Svårigheterna med tillgången på kompetent arbetskraft samt den allmänna ökningen av kostnadsnivån till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina skapar osäkerhet och kostnadstryck på affärsverksamheten. Stabiliseringen och harmoniseringen av verksamheten i Egentliga Finlands välfärdsområde kan påverka bolagets affärsomvärld. Även de lagändringar som statsrådet planerar att göra i upphandlingslagen och i en anknuten enhets verksamhet skapar osäkerhet i bolagets affärsomvärld.

Bolaget är medlem i arbetsgivarföreningen Avainta rf. Avainta rf:s styrelse har föreslagit att föreningen ger den fullmakt att inleda en noggrannare utredning i anslutning till nedläggningen av Avainta. Enligt förslaget ska Avaintas operativa verksamhet upphöra från och med 1.1.2025. Beslut om nedläggning av föreningen skulle fattas på föreningens ordinarie möte 2024. Enligt bolagsledningens bedömning kommer denna förändring inte att orsaka omedelbara förändringar i bolagets affärsomvärld.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	34 884	37 014	32 798	69 288
Rörelsevinst, 1 000 euro	1 435	948	507	3 868

Förklaring till avvikelserna: Från och med början av 2023 har bolaget genom överlåtelse av rörelse fått ansvaret för att sköta måltidstjänsterna inom Åbo stads servicehelhet för fostran och undervisning samt inom Egentliga Finlands välfärdsområde. Som ett resultat av detta har bolagets verksamhet utvidgats betydligt och omfattar hela Egentliga Finland.

Eventuella framtida affärsverksamhetsförsäljningar och deras inverkan på bolagets budget för 2023 har inte beaktats, eftersom berednings- och beslutsprocessen i anslutning till genomförandet av dem pågick när budgeten utarbetades i augusti 2022.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bolagets trafiklösningar görs klimatneutrala.			För trafiklösningarna utarbetas en bedömnings- och åtgärdsplan för att uppnå klimatneutralitet	För trafiklösningarna har en bedömnings- och åtgärdsplan utarbetats för att uppnå klimatneutralitet
Bolaget använder sig av förnybart, koldioxidsnålt och biobaserat bränsle			Användningen fortsätter	Användningen har fortsatt
Elfordonens andel av alla fordon, %				13 %

Förklaring till avvikelserna: Inga avvikelser. Bolaget har tagit i bruk elbilar i början av 2023 och förnyar sina bilar under de kommande åren med koldioxidneutrala alternativ, om sådana finns tillgängliga. Bolaget använder sig av förnybart, koldioxidsnålt och biobaserat bränsle i sina bilar med bränslemotor. Personalen handleds i att köra ekologiskt med fokus bl.a. på körsätt och undvikande av tomgång.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Minskad vattenförbrukning			Genom ersättningsinvesteringar kommer vi fram till lösningar som förbrukar mindre vatten	Genom ersättningsinvesteringar har vi kommit fram till lösningar som förbrukar mindre vatten
Dämpning av klimatförändringen			Genom ersättningsinvesteringar kommer vi fram till lösningar som förbrukar mindre energi	Genom ersättningsinvesteringar har vi kommit fram till lösningar som förbrukar mindre energi
Minskning av koldioxidavtrycket. Genomförande av planen för utsläppsminskning som stöder koncernens mål.	De sektorvisa mätarna har uppsatts och piloterats.	Mätarna för sektorvisa koldioxidavtryck är i bruk och deras effekt utvärderas.	Verksamheten utvecklas utifrån mätarna för sektorvisa koldioxidavtryck.	Verksamheten har utvecklats utifrån mätarna för sektorvisa koldioxidavtryck.

Förklaring till avvikelserna: Inga avvikelser. I kriterierna för konkurrensutsättningen av ersättningsinvesteringar beaktas miljöaspekter.

Kuntec Oy

Verkställande direktör: Harri Kaunisto

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Under räkenskapsperioden var bolaget ett inhouse-bolag till Åbo stad och Åbo Vattenförsörjning Ab och utförde underhåll av gator och grönområden samt småskaligt gatu- och grönbyggnad. Affärsverksamheten gick med

vinst under perioden och bolaget redovisade en vinst på 1 366 047,37 euro för räkenskapsperioden. Omsättningen uppgick till 9 711 694,78 euro.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Den externa omsättningen för stadens ramavtal understiger 5 % och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	9 642	8 201	9 000	9 712
Omsättningen ökar jämfört med föregående bokslut, %	-41,3	-14,9	18,4	18,4
Rörelsevinst, 1 000 euro	151	463	0	1 400

Förklaring till avvikelserna: Räkenskapsperiodens resultat blev högre än budgeterat på grund av följande poster av engångskaraktär:

- Kostnaderna med anknytning till affärsverksamhetsförsäljningen av dotterbolaget Flör har under perioden varit lägre än utgiftsreserveringen, vilket ökade rörelseresultatet i detta avseende.
- Den planerade anskaffningen av personalresurser gick långsammare än planerat, vilket gjorde det möjligt för oss att uppnå tillfälliga besparingar i personalkostnaderna. Detta berodde också delvis på att arbetet med de planerade avtalen försenades.
- De planerade investeringarna kunde inte genomföras på grund av långsam offentlig upphandling och långa leveranstider för utrustningen. Av den anledningen fick vi tillfälliga besparingar i avskrivnings- och finansieringskostnader för verksamheten.
- Konkurrensutsättningen av förnybara bränslen kommer att ske först våren 2024, så vi fick tillfälliga besparingar i fråga om materialanskaffningar.
- Vintern 2022–2023 var lättare än normalt med tanke på underhållskostnaderna. Av den anledningen fick vi tillfälliga besparingar i fråga om personal-, utrustnings- och materialkostnader.
- Vi lyckades mycket bra i konkurrensutsättningen av underleverantörer för säsongen 2023. Av den anledningen fick vi tillfälliga besparingar i fråga om externa tjänster.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
De bränslen som används byts ut mot förnybara bränslen, %			50	0
Ökning av andelen eldrivna fordon och klimatvänliga material, %			2	0,5

Förklaring till avvikelserna: Den centraliserade konkurrensutsättningen av förnybara bränslen kommer att ske så att de nya bränslena kommer att finnas tillgängliga först våren 2024. Testkörningen av små elmaskiner pågår delvis fortfarande. Först därefter kommer vi att kunna göra de slutliga upphandlingarna. Båda ändringarna är på gång, men är något försenade från den ursprungliga idén.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Anskaffningar av fordon med låga utsläpp (utsläppsklass), 1 000 euro			800	0

Förklaring till avvikelserna: Upphandlingar har gjorts i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession under 2023. På grund av förseningar i konkurrensutsättningen och leveranstiderna för utrustning kommer ny utrustning inte till oss förrän våren 2024.

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (koncernen) – stadens ägarandel 22,46%

Verkställande direktör: Jukka Heikkilä

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

År 2023 genomfördes målen i bolagets strategi och iakt-togs verksamhetsplanen som bolagets styrelse godkänt. De uppställda målen uppnåddes i huvudsak väl när det gäller såväl verksamheten som ekonomin.

Viktiga verksamhetsmässiga händelser under den avslutade räkenskapsperioden:

Mottagning av fast avfall

Verkställigheten av den nya avfallslagen (714/2021) hade en betydande inverkan på bolagets verksamhet under hela året. Lagändringarna gällde insamling av förpackningsavfall och bioavfall. Antalet kundkontakter ökade med 107 % jämfört med 2022.

Bolaget fortsatte att ta i bruk digital teknik och förbättra befintliga processer. Det ökade kundservicebehovet åtgärdades genom att utveckla den elektroniska självbetjäningsskanalen OmaLSJH. LSJH deltog dessutom i en upphandlingsring med fyra andra avfallsverk som konkurrensutsätter och anskaffar ett nytt verksamhetsstyrningssystem (ERP). Avsikten är att det nya systemet tas i bruk 2026.

Totalt 16 kommunala anbudsbegäran gällande transport av fast avfall publicerades under året. Två marknadsdiologer ordnades i anslutning till kommande anbudsförfaranden. Antalet nya transportentreprenader som inleddes uppgick till 20. Sammantaget deltog 14 olika transportbolag i konkurrensutställningarna.

Entreprenaderna gällande tömning av förpackningsavfallskärl som övergått till LSJH inleddes i juli och oktober. Tömningarna av förpackningsavfall delades in i nio entreprenadområden så att de omfattade alla fastigheter med fem eller flera lägenheter i tätorterna. I slutet av året tömde LSJH cirka 18 000 förpackningsavfallskärl.

Därtill ordnades flera konkurrensutställningar av bioavfallstransport på grund av ändringarna i avfallslagen som träder i kraft i början av 2024. Då tar LSJH över tömningen av bioavfallskärlen i alla fastigheter med minst fem lägenheter i tätorterna och i alla fastigheter i tätorter med fler än tiotusen invånare. År 2023 planerades tömningsruterna för bioavfallsentreprenaderna och informerades fastigheter om skyldigheten att separat samla in bioavfall. Under 2024 inleder LSJH sammanlagt 14 entreprenader för tömning av bioavfall.

Kvartersinsamlingen utvidgades till två nya områden i Nådendal.

Totalreformen av ekopunktsnätverket planerades och bolaget hann slutföra ändringarna i Nystad och påbörja dem i Salo. För de övriga kommunernas del genomförs ändringarna under 2024. Textilinsamlingsplatser lades till så att varje kommun för tillfället har minst en insamlingsplats.

Vid sorteringsstationerna var året mycket livligt. I juli slogs alla tiders besöksrekord vid avfallsmottagningarna. Sammanlagt 38 175 besök registrerades vid mottagningarna. Av LSJH:s 13 sorteringsstationer öppnades den nyaste i Nystad i januari.

Vid sorteringsstationen i Korpo förnyades omlastningen av fast avfall i samband med att en mottagningsstation för slam från slamavskiljare och slutna avloppstankar byggdes.

Transport och mottagning av slam från slamavskiljare och slutna avloppstankar

Hanteringen av slam från slamavskiljare och slutna avloppstankar utgjorde ett av de viktigaste utvecklingsmålen för verksamheten då verkställandet av avfallshanteringsmyndighetens beslut fortsattes. Slammet från slamavskiljare och slutna avloppstankar i LSJH:s 17 delägarkommuner (bortsett från Nystad) ska tömmas till följd av ett kommunalt anbudsförfarande före slutet av 2026.

Bolaget inledde tre konkurrensutställningar av slamtömning i början av året. Konkurrensutställningarna gällde Nådendals, S:t Mårtens, Pöytis och Kimitoöns områden. Slamtömningarna i Kimitoön har redan under en längre tid ordnats av bolaget och konkurrensutställdes redan för tredje gången. Entreprenaderna inleddes i början av 2024. Ett krav för alla dessa entreprenader är att slamavskiljarna töms med hjälp av ekologisk tömning senast från och med 1.1.2025. Ekologisk tömning går ut på att endast sådant slam som behandlas vid reningsverket avlägsnas från slamavskiljaren. Vattnet i brunnen hålls tillbaka i slamavskiljaren. Med hjälp av denna tömningsteknik undviks onödiga vattentransporter till reningsverken och säkerställs slamavskiljarens bättre funktion.

Helheten av taxor planerades och förnyades i samarbete med avfallshanteringsmyndigheten så att tömningsavgiften för fastigheter som omfattas av LSJH:s slamtransporter fastställs enligt slambehållarens kapacitet. Avgiften täcker både transport och behandling.

Mottagningsstationen för slam från slamavskiljare och slutna avloppstankar i anslutning till Korpo

sorteringsstation och stadens reningsverk har nästan byggts färdigt. De nya funktionerna tas i bruk i början av 2024.

Avfallsbehandling

I Åbo framskred utvecklingen av området för cirkulär ekonomi i Toppåparken med byggandet av trafikarrangemang. Dessutom fortsatte man att planera byggandet av en ny sorteringsstation.

Utvecklingen av området för cirkulär ekonomi i Korvenmäki i Salo fortsatte. I december 2023 beviljade arbets- och näringsministeriet ett investeringsstöd på totalt 889 677 euro för en eventuell anläggning för metanisering av deponigaser i området Korvenmäki. Ett investeringsbeslut har inte fattats.

Möjligheterna att bygga en förädlingsstation för avlagda textilier i Toppåparken i Åbo visade sig vara osäkra på grund av EU:s direktivändringar som för tillfället behandlas. Ett slutligt beslut om byggandet av anläggningen fattas under våren 2024. Bolaget beslutade att sälja pilotanläggningen för behandling av avlagda textilier i Pemar till Rester Oy. Försäljningsbeslutet fattades eftersom anläggningen från första början var avsedd för pilotförsöket och hyresavtalet för den upphörde i början av 2024.

Miljörådgivning

För rådgivningens del präglades året starkt av reformen av avfallslagen. Informationstillfällen ordnades kring ändringarna i avfallslagen och i slutet av året ordnades rådgivningstillfällen endast kring lagreformen. I och med den nya avfallslagen ökade antalet insamlingsplatser för avlagda textilier i verksamhetsområdet och i anslutning till detta var temat för mässan avlagda textilier. I rådgivningsinnehållen beaktades den nya avfallslagens betoningar på minskande av livsmedelsavfallsmängderna och skräpning.

Bolaget förutsåg utvidgningen av bioavfallsinsamlingen genom att ordna en komposteringsdag vid Toppå avfallscentral i april. Målet med familjeevenemanget var att uppmuntra invånarna till kompostering och ge dem möjlighet att bekanta sig med kompostering.

Vid rådgivningen fästes också uppmärksamhet till olika språkgrupper. Sorteringsanvisningen översattes till förutom svenska och engelska också till arabiska, ukrainska och ryska. För att underlätta sorteringen tog man dessutom i bruk nya ikoner för avfallstyper, dvs. piktogram, inom LSJH:s verksamhetsområde på sommaren. De nya ikonerna blev bekanta bland invånarna i synnerhet på husbolagens förpackningsavfallskärl.

Rådgivningen planerade också annat föreläsninginnehåll. Dessa utvecklades tillsammans med invånarpanelister. I mars testade man hur väl komposteringsutbildningen fungerade och under den Europeiska veckan för

avfallsminskning i november ordnades en föreläsning om minskning av avfall i besökscentret Kahmari.

Rundturerna med avfallshanteringen som ordnades för elever i årskurs 8 och födelsedagskalasen som handleder i förebyggande av avfall som ordnades för elever i årskurs 3–4 fortsatte efter ett par coronaår. Eleverna som deltog i rundturen hade i år för första gången möjlighet att bekanta sig med besökscentret Hehku och ekokraftverket i Korvenmäki i Salo.

LSJH:s webbplats förnyades på sommaren. Målet är att invånarna allt lättare ska hitta den information de letar efter på webbplatsen. Inom LSJH:s område infördes också webbtjänsten korjaa.se som sammanför reparationsföretagen i området.

Miljöansvar

Under 2023 trädde flera miljötillståndsbeslut i kraft gällande LSJH:s verksamhet:

- Nytt miljötillstånd för Korvenmäki avfallscentral
- Tillståndsbeslut gällande stängningsstrukturerna för slutförvaringsområdena vid Rauhala avfallscentral
- Miljötillstånd för sorteringsstationen i Toppå
- Ändring av miljötillståndet för Lounavoima ekokraftverk

LSJH:s verksamhet vid avfallscentralerna och sorteringsstationerna genomförs enligt miljötillstånden och verksamhetens miljöverkningar följs ständigt upp enligt granskningsplanerna. År 2023 genomfördes utvecklingsåtgärder som krävdes för de nya tillstånden. Vatten-granskningsuppgifterna vid Korvenmäki avfallscentral, Toppå sorteringsstation och Korpo slamstation uppdaterades. I Korvenmäki genomfördes en luktkontroll. I Toppå genomfördes en luktkontroll tillsammans med de övriga aktörerna i området.

Bedömning av hur de ekonomiska målen uppnåtts:

Det ekonomiska resultatet för fjolåret är preliminärt och har ännu inte behandlats av bolagets styrelse.

Ekonomiskt sett utföll år 2023 bättre än väntat. LSJH:s omsättning ökade något jämfört med året innan men underskred budgetförväntningarna med cirka 6 procent. Omsättningen för 2023 blev 31 932 701 euro. De totala intäkterna uppgick till 34 843 166 euro. Rörelsekostnaderna inklusive finansieringsposter uppgick till 34 272 654 euro. Räkenskapsperiodens resultat för 2023 före bokslutsdepositioner och skatter var 570 512 euro. Räkenskapsperiodens resultat var 355 690 euro.

Insamlingen och transporten av förpackningsavfall som LSJH konkurrensutsatt och som påbörjades i fjol genomfördes inte till alla delar såsom förväntat. Å andra sidan minskade de totala intäkterna jämfört med fjolåret på grund av de sänkta elpriserna vid Lounavoima. De motsvarande kostnader för transport och elanskaffning var

också lägre än väntat. Besparingar åstadkoms dessutom i flera andra kostnadsposter vilket ledde till ett resultat som var bättre än förväntat.

Räkenskapsperiodens nettoinvesteringar för anläggningstillgångarnas del var sammanlagt 4 112 621 euro. De ofullbordade anskaffningarna av anläggningstillgångar uppgick vid tiden för bokslutet till 1 992 659 euro. Alla investeringar genomfördes för att ta hand om de

lagstadgade bastjänsterna. Till de ekonomiskt sett viktigaste investeringarna under den gångna räkenskapsperioden hörde vägarrangemangen vid den nya sorteringsstationen i Toppå.

Nyckeltalen i nedanstående tabell är preliminära och kan ännu ändras efter att de slutliga kalkylerna slutförts. LSJH:s styrelse har för sin del ännu inte behandlat bokslutet för 2023.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i utvecklingen av stadens klimatbudgetering genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Koldioxidavtrycket från avfallstjänsterna som LSJH anordnar, tCO ₂ ekv/a	Har inte mätts.	92 357 tCO ₂ ekv/a	92 357 tCO ₂ ekv/a	92 357 tCO ₂ ekv/a
- Koldioxidhandavtryck, tCO ₂ ekv/a		utfall 7 836 t tCO ₂ ekv/a		
- Nettokoldioxidavtryck tCO ₂ ekv/a		utfall 13 999 tCO ₂ ekv/a		
Återvinningsgrad för samhällsavfallet som uppstår i LSJH:s verksamhetsområde, %	45	47	50	45*

Förklaring till avvikelserna: -

*Preliminärt nyckeltal, kalkylen preciseras under våren

Stiftelsen Åbo 2029 sr.

Stiftelsens ombud: Tuomas Heikkinen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Stiftelsens mål för verksamheten och ekonomin utföll i huvudsak enligt planen. Den ekonomiska situationen för stiftelsen var god och balansräkningen var mycket solid under hela räkenskapsperioden. Stiftelsens största risk är förknippad med utvecklingen av aktie- och kapitalmarknaden, eftersom en del av stiftelsens tillgångar har placerats på aktiemarknaden samt i ränteplaceringar med företagsrisk.

Stiftelsens grundkapital hade nästan helt placerats i ränte- och aktiemarknaden samt i alternativa placeringar.

Marknadsvärdet på stiftelsens placeringstillgångar uppgick till 35,3 miljoner euro i slutet av 2023. Ränteplaceringar och alternativa placeringar utgjorde 89 %, aktieplaceringar 8 % och kontanter 3 % av portföljens marknadsvärde i slutet av året. Marknadsavkastningen på placeringstillgångarna var 1,7 milj. euro år 2023 och den tidsvägda marknadsavkastningen (TWR) 5,32 %. Slutsumman i stiftelsens balansräkning dvs. det bokföringsmässiga värdet på placeringar uppgick till 32,7 miljoner euro i slutet av året.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Att främja verksamheten enligt Åbostrategin samt evenemang och projekt som ökar invånarnas välbefinnande och stöder utbildningen, högskolesamarbetet och näringslivet i Egentliga Finland.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utdelade bidrag och kostnader för projekt, 1 000 euro	440	500	450	400
Marknadsvärde på stiftelsens placeringstillgångar per 31.12, 1 000 euro	33 000	33 645	35 000	35 272

Förklaring till avvikelserna: Antalet bidrag som beviljades var något mindre än planerat, i övrigt uppstod inga väsentliga avvikelser.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Stiftelsens fondförvaltare iakttar de strikta ESG-kriterierna (environment, social, governance) i valet av placeringsobjekt	genomförts	genomförts	uppnås	genomförts

Förklaring till avvikelserna: -

Åbo City Data Ab

Verkställande direktör: Tero Mikola

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Bolaget eftersträvade en betydlig omsättningsökning för 2023 med hjälp av den planerade försäljningen och vidareutvecklingen av tjänsten Digiajan väestöennuste samt produktifieringen av en lösning som levererats till räddningsverket.

På grund av ändringarna som ägde rum på Tiera i slutet av 2022 drog sig Tiera ur den gemensamma utvecklingen av befolkningsprognostjänsten. Bolaget identifierade ett behov av befolkningsprognostjänster på marknaden och att detta lämpar sig med bolagets uppdaterade strategi. Därför beslutade bolaget att ta ansvar för utvecklingen och produktifieringen av lösningen och att allokera personresurser till produktutvecklingen. Lösningen som fick namnet Popula.ai Väestöennustepalvelu utvecklades i samarbete med stadens experter och lösningen presenterades också till andra potentiella kunder i slutet av 2023. Utöver Åbo beslutade sig en av de större städerna att skaffa lösningen, men avtalet trädde i kraft först 2024.

Räddningsverket godkände lösningen som levererats till dem i början av 2023 för produktionsbruk och planerade att överföra lösningen till Säkerhetsnätet, vilket möjliggör

utökande av lösningens datainnehåll med säkerhetsklassificerad data. Räddningsverkets övergång till välfärdsområdet bromsade kundens möjligheter att föra ärendet vidare, vilket bidrog till att beställningen av Skyddspolisens säkerhetsutredning fördröjdes. Trepartsmötet som planerats med Valtori som svarar för säkerhetsnätet skjöts upp på grund av dröjsmålet med säkerhetsutredningen och de andra parternas tidtabeller, och kunde därför inte hållas 2023.

Lösningen för optimering och allokering av förskoleplatser som redan tidigare levererats till Åbo småbarnspedagogik ändrades så att den är kompatibel med systemet eVaka. Samtidigt överfördes förvaltningen av lösningen i sin helhet till bolaget.

År 2023 allokterades över 7,5 månadsverken av bolagets resurser till projektet RESPONSE och bolagets resultat överensstämde med planen. Projektresultaten ökade dessutom bolagets AI-kunskaper. Projektet Care about IT inleddes på sommaren men bolagets resurser behövdes inte under slutet av året.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Teknologi

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Teknologi	Offentliga gränssnitt har publicerats för både Åbo stad och Egentliga Finlands räddningsverk	Antalet applikationer som produktifieras har utökats	Utbudet av tillgängliga applikationer och gränssnitt ökar	Utbudet av tillgängliga produktifierbara applikationer och gränssnitt har ökat

Utredning av avvikelserna: -

Mål: Kundrelationer

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Kundrelationer	Samarbetet har fördjupats med staden, bl.a. genom den digitala strategin. För räddningsverket har flera produktutvecklingsprojekt genomförts	Lösningar har tagits fram för nuvarande kunder samt för nya kunder i Nyland. Samarbetet har fördjupats i försäljningen som sker via Kommunernas Tiera	Antal slutkunder 20	Antal slutkunder 4

Utredning av avvikelserna: Ändringarna i partnerorganisationen och allokeringen av resurser till produktutveckling påverkade bolagets möjligheter att öka sitt kundantal. Bedömningen av huruvida lösningen som levererats till räddningsväsendet är tekniskt lämplig

för att överföras till Säkerhetsnätet fördröjdes på grund av externa faktorer och bolaget kunde inte gå vidare med fortsatt utveckling och produktifiering av lösningen.

Mål: Lösningar

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Lösningar	För plattformen har genomförts flera AI-tjänster som produceras med hjälp av SaaS-modellen, bl.a. modell för bedömning av brandrisk	Två nya lösningar som produktifieras har genomförts samt en konsumentapplikation för RESPONSE-projektet	Ökning av antalet lösningar som utnyttjar AI-tjänster	Proof-of-concept-lösningar genomfördes utifrån nya AI-tjänster

Utredning av avvikelserna: -

Mål: Verksamhetsmodeller och processer

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Verksamhetsmodeller och processer	De första SaaS-tjänsterna har genomförts, verksamhetsmodellerna har förenhetligats med Tiera som fungerar som försäljningskanal.	Det har tagits fram en plattform för två SaaS-tjänster som produktifieras samt ett stöd- och uppföljningsverktyg för försäljningen har tagits i bruk	Produktifiering och utvidgande av SaaS-tjänsterna	En plattformslösning som möjliggjordes av SaaS-tjänsten har skapats för Popula Väestöennuste

Utredning av avvikelserna: Produktifieringen av räddningsväsendets lösning försenades på grund av externa faktorer.

Mål: Partnerskap

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Partnerskap	Tieras kanalpartnerskap har utvecklats och utvidgats för att sälja programvaruprodukter som bland annat erbjuds till räddningsverk	Två nya lösningar har levererats via Tiera. Diskussioner har förts med Microsofts representanter i Finland och Europa	Ökning av försäljningen som sker via partner	Försäljningen som sker via partner minskade

Utredning av avvikelserna: Ändringarna i partnerorganisationen och allokeringen av resurser till produktutveckling hade en minskande inverkan på försäljningen som sker via partner. Produktifieringen av räddningsväsendets lösning försenades på grund av externa faktorer.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bolaget producerar sina tjänster och använder i sin verksamhet molntjänsten Microsoft Azure som är 100 % klimatneutral, %			100	100

Utredning av avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Inga investeringar			0	0

Utredning av avvikelserna: -

Koncernen Åbo Energi

Verkställande direktör: Timo Honkanen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Koncernen Åbo Energis resultat förbättrades betydligt jämfört med fjolåret och landade på 24,4 miljoner euro. Till koncernens positiva resultat bidrog att resultatet för fjärrvärme var bättre än i fjol och att Turku Energia Sähköverkot Oy gjorde ett bra resultat. Resultatet för elförsäljningen var kraftigt negativt år 2023. Också gällande elproduktionen var rörelseresultatet negativt. Åbo Energis utsläppsutveckling fortsatte att minska, andelen förnybara energikällor fortsätta att öka när det gäller fjärrvärme, leveranssäkerheten för el och värme höll fortsättningsvis en utmärkt nivå och kundnöjdheten förbättrades från ifjol. Energiförbrukningen minskade inom Turku Energia Sähköverkots område jämfört med ifjol. Minskningen var dock måttlig, endast 0,4 procent.

År 2023 återvände vi efter energikrisen till en normalare situation. Elpriserna blev måttligare under året, men osäkerheten på elmarknaden har kommit för att stanna. Detta återspeglades bland annat i en markant ökning av antalet kunder som valt timprissatta produkter. Nöjdheten bland våra kunder förbättrades jämfört med ifjol och vår leveranssäkerhet hölls på en utmärkt nivå både när det gäller el och värme. Vår kärnverksamhet har alltså hållits på en stark nivå också efter energikrisen. Under 2023 uppdaterade vi vår koncernstrategi och följer den på vägen mot vår vision. Vi lyckades igen med vårt mål att minska våra produktionsutsläpp och öka antalet förnybara energikällor. Andelen förnybara energikällor i fjärrvärmeproduktionen ökade redan till 87 procent. Vi fattade dessutom ett beslut om att investera i en elpanna, vilket för oss närmare vårt kolneutralitetsmål.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Ökad inkomstföring till staden

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utdelning, miljoner euro	20	20	20	20
Ränta på utlåningar, miljoner euro	4,1	4,2	4,7	5,0

Förklaring till avvikelsen: Ökningen av räntenivån och kortfristiga lån återspeglas i ökade räntekostnader.

Mål: Serviceförmåga och funktionssäkerhet

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Leveranssäkerhet vid elöverföringen, genomsnittlig avbrottstid/kund, h:min:s (genomsnittet i branschen 2:05:00)	0:09:59	0:07:26	< 0:10:00	0:10:14
Leveranssäkerhet för värme, genomsnittlig avbrottstid/kund, h:min:s (genomsnittet i branschen 2:01:12)	0:30:00	0:36:00	<2:00:00	1:05:00

Förklaring till avvikelsen: Leveranssäkerheten håller en utmärkt nivå.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Vi ökar andelen elbilar och laddbara hybridbilar till 20 % av bolagets person- och paketbilar, %			22	24

Förklaring till avvikelsen: Målet har till och med överskridits.

Mål: Andelen kolneutrala energikällor i produktionen

Värme, kyla, ånga och el som används i Åbo produceras koldioxidneutralt senast 2029 (med beaktande av kompensationer).

- Energiutvinningen ur kol avskaffas redan 2025 om staten deltar i de investeringskostnader som detta förorsakar.
- Den förnybara energins andel av el och värme som Åbo Energi säljer uppgår till minst 90 procent år 2023.

(Åbo stads klimatplan 2029, sfm 11.6.2018 § 142).

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Andelen kolneutrala energikällor i fjärrvärmeproduktionen, %	75,2	78,2	90	87,0
Andelen kolneutrala energikällor i el-anskaffningen, %	80	89,6	90	90 (uppskattning)
Kolneutrala energikällor: värme + el + mekanismer, %	80	83,5	100	88,2

Förklaring till avvikelsen: Företagens grossistförsäljning (i s.k. grossistavtal levereras el inte till driftsställena) har inte bekräftats. Mekanismerna har tills vidare inte använts på basis av den totala nyttoanalysen.

Den slutliga bedömningen av andelen kolneutrala energikällor vid elanskaffningen säkerställs alltid först i juli följande år.

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Verkställande direktör: Tommi Forss

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

År 2023 underskred volymen av utbildningsverksamheten målet en aning i fråga om antalet studerande. I fråga om studerandearbetsdagar överskreds målet. Målen för ekonomin uppnåddes när det gäller omsättning och lönsamhet. Den allmänna osäkerheten har dock fortsatt särskilt när det gäller ansökningarna till sommaruniversitetet. Stiftelsekoncernens personaluthyrningsbolag upplöstes under 2023.

Fastigheten i Kärsämäki har i sin helhet renoverats och hyrts ut som ersättande lokal för Åbo stads bruk. Byggnads- och ombyggnadsarbetena på campuset i Artukais har framskridit snabbare än väntat och de projekt som har de högsta kostnaderna har redan genomförts.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Antal vuxenutbildningsplatser och effekt

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antal studerande, person	9 850	11 525	12 600	12 010
Studerandenöjdhet, skala 0–5	4,3	4,3	4,2	4,3

Förklaring till avvikelserna: Utmaningarna med studentrekrytering inom vissa områden fortsätter. Antalet studerande ökade dock jämfört med 2022.

Mål: Effektivitet, lönsamhet och soliditet gällande stiftelsens verksamhet

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Annan än statsandelnsfinansiering / Omsättning, 1 000 euro	3 261	3 589	3 800	3 178
Överskott av egen verksamhet (post motsvarande rörelsevinst), 1 000 euro	-2 773	2 717	100	1 364

Förklaring till avvikelserna: Omsättningen för utbildning som inte finansieras med statsandelar underskred målet, eftersom särskilt gemensam anskaffning av utbildning knappt ordnades under verksamhetsåret. I allmänhet har anskaffningen av personalutbildning varit på låg nivå på grund av det allmänna ekonomiska läget.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Förbättring av energieffektiviteten			Justering av luftmängden enligt behov Automatisk avstängning av maskinerna i datorklassrummen	Justering av luftmängden enligt behov har genomförts. Automatisk avstängning av maskinerna i datorklassrummen har genomförts.
Utnyttjande av solenergi			Solpaneler installeras 100 kW, efter det i bruk sammanlagt 120 kW	Sammanlagt 120 kW solpaneler i bruk

Förklaring till avvikelserna: -

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Verkställande direktör: Vesa Taatila

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

År 2023 var ett bra år för Åbo yrkeshögskola med praktiskt taget alla mätare. Föregående års ekonomiska svacka slätades ut och samtidigt uppvisade de operativa siffrorna en tydlig tillväxt.

Åbo yrkeshögskola slog verksamhetsmässigt rekord i antalet utexaminerade från både grundexamen och högre yrkeshögskoleexamen. Rekord nåddes också i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och publikationer. Poängen i kontinuerligt lärande närmade sig rekordet under coronaåret. Studerandenöjdheten gällande grundexamina steg till en rekordnivå, men resultaten av högre yrkeshögskoleexamina försvagades något.

Personalens nöjdhet ökade till en rekordnivå och sjukfrånvaron minskade jämfört med året innan. Antalet anställda ökade mer än planerat på grund av en ökning av

storleken på projektportföljen och antalet betalande studerande.

I fråga om klimatmålen uppnådde yrkeshögskolan inte målen. Detta beror på ökat resande på grund av utökningen av projektverksamheten. Dessutom hade upphandlingar ännu inte börjat optimeras i förhållande till klimatmålen 2023. Yrkeshögskolan strävar efter att minska sina klimatutsläpp 2024 och samtidigt hitta ett sätt att lokalt kompensera för de utsläpp som den inte kan minska.

Ekonomiskt uppnådde Åbo yrkeshögskola ett positivt resultat. Detta berodde delvis på att finansieringen av nya nybörjarplatser som avsetts för flera år allokerades till 2023 och att placeringsavkastningen ökade mer än väntat. Yrkeshögskolan skulle dock ha uppnått ett positivt resultat även utan dessa händelser.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Bolagets framgång i utdelningen av medel som grundar sig på finansieringsmodellen för yrkeshögskolor.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Statlig finansiering (1000 €) *inkl. Nya nybörjarplatser som finansierats av UKM och strategifinansiering av UKM 1 000 euro	60 070	60 227	61 500	63 656
Yrkeshögskoleexamina som avlagts vid Åbo yrkeshögskola, st.	1 651	1 640	1 892	1836
Högre yrkeshögskoleexamina som avlagts vid Åbo yrkeshögskola, st.	337	354	442	411
Den externa finansieringens andel av FUI-finansieringen, 1000 euro	9 303	10 362	12 000	13 209
Studerandenöjdhet (Yh-examen och högre yh-examen vägt medelvärde)	5,1	5,26	5,25	5,27

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Affärsresande tCO2		328	205	Bedömning 429,21
Antalet flygkilometrar		1 788 434	470 000	2 909 657

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utsläpp från upphandlingar tCO2		2 100	1 690	Bedömning 1 404

Förklaring till avvikelserna: -

Åbo Stadsteater Ab

Verkställande direktör: Arto Valkama

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

År 2023 var verksamhetsmässigt framgångsrikt. Avkastningsmålet uppnåddes, liksom de övriga målen för verksamheten. Det största överskridandet gjordes i antalet åskådare som överskred målet på 115 000 med över 15 000. Resultatmålet överskreds klart, detta berodde på att

både kostnadsbudgeten iaktogs och att inkomstmålet överskreds. Resultatet förstärktes också av att 550 000 euro i coronastöd som beviljades 2022 fördelades på år 2023.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Ekonomisk balans på lång sikt

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Räkenskapsperiodens resultat före bokslut-söverföringar, 1 000 euro	128	617	0	798

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Ökad utomstående finansiering och ökad effektivitet

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utveckling av stadsteaterns egna intäkter, 1000 euro	2 268	4 986	4 977	5 095

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Effektiverad användning av Fölibiljetten, användningsgraden som mätare Föliresor / antalet åskådare, %			13	13

Förklaring till avvikelserna: -

Åbo Stadstrafik Ab

Verkställande direktör: Juha Parkkonen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Under 2023 anpassades bolagets verksamhet till en lägre trafikvolym än föregående år. Tillgången på chaufförer var fortfarande svag och personalens missnöje med nivån på de löneförhöjningar som avtalades i det kollektivavtal som ingicks i våras var synligt. När de tidsbundna lönetilläggen upphörde i somras vägrade de anställda att arbeta övertid, vilket ledde till brist på chaufförer.

Under hösten förbättrades tillgången på chaufförer. Antalet okörda avgångar började minska efter sommaren.

På grund av minskad trafik har det inte varit nödvändigt att göra nya investeringar i fordon under året. Övergången till stomlinjenätet sommaren 2025 förutsätter ett nytt trafikeringsavtal som ingås under våren 2024.

Det fanns inga ekonomiska möjligheter att övergå till förnybart dieselbränsle.

Utredningen om upphandling av elbussar som genomfördes tillsammans med Åbo yrkeshögskola blev klar våren 2023.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Produktion av busstrafiken i överenskommen omfattning

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Andel av de producerade linjekilometrarna (hela Föliområdet), %	14,1	ca 13,6	11	~11

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Den interna finansieringens tillräcklighet för investeringar och inkomstföring till staden

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Rörelsevinst, 1 000 euro	764	193	30	78
Utlåningsränta, 1 000 euro	38	30	20	24

Förklaring till avvikelserna: Elbusstrafikens andel grundar sig på Fölis trafikeringsersättningar.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Elbusstrafikens andel av den producerade trafiken, %			32	30
Andelen förnybart bränsle, %			0	0

Förklaring till avvikelserna: Elbusstrafikens andel grundar sig på Fölis trafikeringsersättningar.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Elbussarnas andel av den nya fordonsparken, %			100	Inga fordonsanskaffningar

Förklaring till avvikelserna: -

Åbo Musikundervisning Ab (Åbo konservatorium)

Rektor-verkställande direktör: Juha Järvinen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Dragningskraften och hållningskraften hos de utbildningar som bolaget ordnar var fortsatt god under 2023. Det faktiska antalet studerandeår inom yrkesutbildningen, 89,8, överskred det planerade minimiantalet som är 79 studerandeår enligt anordnartillståndet samt målet för 93 studerandeår som fastställts av undervisnings- och kulturministeriet. Det faktiska antalet studerandeår beskriver 199 studerandes (192 år 2022) studier antingen på heltid eller som bisyssla i Åbo konservatoriums yrkesutbildning under 2023. Det totala antalet studerande ökade särskilt bland de deltidstuderande som avlägger delar av examen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning, vilket ledde till att det kalkylerade antalet studerandeår minskade.

Totalt ordnade bolaget grundläggande konstundervisning 56 800 timmar under 2023. Antalet undervisningstimmar överskred kvoten för 57 566 undervisningstimmar som ligger till grund för statsandelsfinansiering men underskred målet i budgeten som var 60 000 undervisningstimmar. Bolaget blev tvunget att göra nedskärningar i antalet undervisningstimmar i den grundläggande konstundervisningen för att balansera verksamheten och ekonomin. Det skulle ha funnits efterfrågan för ett större antal undervisningstimmar men bolaget kunde inte ordna fler undervisningstimmar utan en ökad statsandelsfinansiering.

Bolaget har sedan 2019 ansökt om en höjning av kvoten på statsandelstimmar hos undervisnings- och kulturministeriet för att den försvagade tillgången på den grundläggande konstundervisningen som beror på den ökade folkmängden i Åbo inte ska fortsätta.

Det kalkylmässiga utfallet av årsverken, 103, minskade från föregående år eftersom bolaget gjorde nedskärningar i den grundläggande konstundervisningen. Bolaget grupperade personalstrukturen och arbetsavtalen enligt riktlinjerna för personal- och utbildningsplanen.

Utfallet av målen för styrkortet i bolagets budget för 2023

1. Bolaget hör till de tre attraktivaste yrkesutbildningsanordnarna inom musikbranschen i Finland.

Målet uppnåddes till den del det kan verifieras i bolagets egna och statsförvaltningens datasystem och jämföras med uppgifter från Finlands Konservatorieförbunds medlemsläroanstalter.

2. Bolaget placerar sig bland de tre största musikläroanstalterna i landet inom grundläggande konstundervisning.

Bolagets kvot för undervisningstimmar inom den grundläggande konstundervisningen var den näst största när det gäller beslutet om statsandelsfinansiering.

3 Bolaget balanserar verksamheten och ekonomin för sina utbildningsuppgifter i förhållande till den prestationsfinansiering som beviljas per budgetår av undervisnings- och kulturministeriet. Prestationerna grundar sig på de målinriktade prestationer som ministeriet fastställt och bolagets nyckeltal.

Bolagets verksamhet och ekonomi är i balans. Verksamheten motsvarade omfattningen av undervisnings- och kulturministeriets finansieringsbeslut. Anpassningen inom yrkesutbildningen ledde till att målet för prestationsfinansieringen underskreds något.

Lokaler

4. I enlighet med sin strategi eftersträvar bolaget att koncentrera sina lokaler till Slottsstaden som en del av Auraåstranden och utveckla sin verksamhet i gemensamma lokaler med andra organisationer.

Bolaget hade som mål att koncentrera sina lokaler till Slottsstaden. Bolaget hade dock inga förutsättningar att fatta beslut under 2023.

Internationell verksamhet

5. Bolaget inleder läroanstaltssamarbete särskilt i Stockholm.

Bolaget inledde läroanstaltssamarbete med Stockholmsbaserade Kulturama. Som koordinator ansökte företaget om och fick EU:s Erasmus+-finansiering för att utveckla samarbetet.

Utveckling av utbildningskontinuum

6. Bolaget utvecklar utbildningskontinuum inom musikbranschen i samarbete med utbildningsnivåerna och kontakterna med andra läroanstalter särskilt i samarbete med Kulturcampus Åbo och Åbo stads undervisningsväsende.

Bolaget deltog i Kulturcampus Åbos verksamhet. Studerande på Kulturcampuset erbjöds möjligheten att genomföra korsstudier. Bolaget fortsatte att samarbeta intensivt med Konstakademin vid Åbo yrkeshögskola i gemensamma lokaler på Slottsgatan 60. Bolaget fortsatte med att utveckla tripelexamen tillsammans med Puolalabackens musikgymnasium. I tripelexamen avlägger den studerande yrkesutbildningsexamen, gymnasiets lärokurs och studentexamen.

Målen för affärsverksamheten som stöder utbildningsuppgifterna

7. Bolaget eftersträvar att ett nytt avtal om Konstcentret i din skola-verksamheten ska ingås med Åbo stad, att deltagarantalet ökar och att bolaget får medverka som innehållsproducent inom musiken i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet.

Bolaget fortsatte med att delta i Konstcentret i din skola-verksamheten i enlighet med det avtal som ingicks med Åbo stad. Antalet deltagare förblev på samma nivå som året innan. Åbo stad godkände bolaget som innehållsproducent för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet.

Bolaget kunde inte producera innehåll till de priser som staden hade bestämt.

Utveckling av datasystemen

8. Bolagets beslutsfattande och operativa ledning stöder sig i allt högre grad på insamling och analys av data i förvaltnings- och kvalitetssystem.

Målet uppnåddes. Bolaget utvecklade sitt kvalitetssystem och sin förmåga att samla in, hantera och analysera data. Det huvudsakliga datalagret är Vismas produktfamilj (Primus, Wilma, Kurre). Dessutom har bolaget ett eget system för bokning av lokaler.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige**Mål: Statlig finansiering för grundläggande konstundervisning**

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Statlig finansiering för grundläggande konstundervisning, 1 000 euro	2 710	2 769	2 843	2 880

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Antalet studerandeår inom yrkesutbildningen enligt tillstånd att ordna utbildning

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet studerandeår per år inom bolagets yrkesutbildning enligt tillstånd att ordna utbildning som beviljats av ministeriet	79	79	79	79
Antalet faktiska och planerade studerandeår inom bolagets yrkesutbildning	106,9	99,1	90	89,8

Förklaring till avvikelserna: Antalet studerandeår är en kalkylmässig prestation som omfattar arbetsdagar för heltidsstuderande som avlägger en hel examen och deltidstuderande som avlägger delar av examen. Andelen yrkesinriktad tilläggstudium på deltid ökade, vilket ledde till att antalet studerandeår försvagades jämfört med 2022.

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.**Mål: Bokningsgraden för undervisningslokaler följs upp för att säkerställa att bolagets lokaler är i aktivt bruk.**

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bokningsgraden för undervisningslokaler, %			65	67,4

Förklaring till avvikelserna: Bokningsgraden för bolagets undervisningslokaler överskred budgetmålet. Undervisningslokaler används för undervisning och som övningslokaler för de studerande. Bokningsgraden för undervisningslokalerna är hundra procentig under läsårets undervisningsdagar på Slottsgatan mån-fre kl. 9–20 och på Mästargatan mån-fre kl. 13–20.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			0	0

Förklaring till avvikelserna: Bolaget hade inga investeringar som kunde ha bidragit till utvecklingen av koncernens gemensamma klimatbudgetering.

Åbo Hamn Ab-koncernen

Verkställande direktör: Erik Söderholm

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Via Åbo Hamn passerade sammanlagt 2,4 miljoner passagerare, vilket innebar en minskning med 8,8 procent jämfört med året innan. Fraktrafiken var sammanlagt 1,7 miljoner ton, vilket är 18,6 procent mindre än det föregående året. Exportens andel av trafiken var totalt 0,9 miljoner ton och importens andel totalt 0,8 miljoner ton. Nedgången i Finlands ekonomi och recessionen hade en negativ inverkan på utländska varuflöden. För Åbo Hamns del påskyndades den nedåtgående trenden av att den totala kapaciteten i trafiken mellan Finland och Sverige minskade under jämförelseåret, dvs. Tallinks morgonfärja togs ur trafik.

Koncernens omsättning under räkenskapsperioden var 26,6 miljoner euro. Hamnkoncernens rörelsevinst var 6,0 miljoner euro och räkenskapsperiodens vinst var 2,8 miljoner euro. Det goda resultatet påverkades av en minskning av moderbolagets avskrivningsmassa, besparingar i personalkostnader, finansiella intäkter samt

dotterbolagens framgångsrika nykundsanskaffningar. Hamnkoncernens investeringar uppgick till sammanlagt 4,5 miljoner euro. Antalet anställda inom hamnkoncernen uppgick till 57 i slutet av året.

Moderbolaget Åbo Hamn Ab:s omsättning minskade jämfört med året innan med 8,3 procent och sjönk till 22,4 miljoner euro. De viktigaste investeringarna i helheten Ferry Terminal var planeringsarbeten samt en grundläggande förbättring av sjöleden i Perno.

I början av året begärdes ett nytt beslut av ägaren om den totala finansieringen av investeringen Ferry Terminal Turku. På grund av ett besvär mot detaljplanen för Ferry Terminal Turku var hamnbolaget dock tvunget att avbryta projektet under den tid som rättstvist pågick. Åbo förvaltningsdomstol avslög besväret i sitt beslut och planeringen av projektet återupptogs efter att detaljplanen vunnit laga kraft 16.12. Projektet beräknas för närvarande vara färdigt i sin helhet under 2027.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Bolagets lönsamhet före finansiella poster

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Rörelsevinst, 1 000 euro	3 450	4 947	5 117	5 954

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Ökad inkomstförmåga till staden

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Arrendeavkastning till staden, 1 000 euro	2 073	2 174	2 187	2 373
Avkastning på konvertibelt skuldebrevslån till staden (30 miljoner euro, 8 % p.a), 1 000 euro	0	2 400	2 400	2 400
Avkastning på andra finansieringsposter (utlåningar, (ej konvertibelt skuldebrevslån), utdelningsinkomster eller återbetalning av kapital) sammanlagt till staden, 1000 euro	994	968	938	927

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Andelen klimatneutrala fordon, %			19	34
Andelen utsläppsnåla bränslen, %			25	25

Förklaring till avvikelserna: -

Turun seudun puhdistamo Oy

Verkställande direktör: Mirva Levomäki

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Verksamhetsområdet för Turun Seudun Puhdistamo Oy (Bolaget) är bortledning och rening av avloppsvatten samt utnyttjande av slam. Utöver tjänster i anknytning till rening av avloppsvatten producerar bolaget också värmeupptagnings-tjänster. De kommuner som är ägare i Bolaget är delägare i K-serien och Åbo Energi är delägare i L-serien i som använder sig av värmeupptagnings-tjänster. Bolagets syfte är att för sina ägare producera samhällliga funktionella tjänster till självkostnadspris. Åbo stad äger 62,09 % (år 2022 59,31 %) och Åbo Energi 0,82 % (år 2022 1,27 %) av Bolaget.

Bolagets mål för verksamheten uppnåddes. Bolaget bedriver sin verksamhet enligt det miljötillstånd som beviljats av regionförvaltningsverket i Södra Finland 1.10.2014 och bekräftats av Vasa förvaltningsdomstol 11.3.2016. Verkets reningsresultat var utmärkta och mötte alla krav. Den nya UV-investeringsanläggningen fungerar väl och det avloppsvatten som redan letts bort från reningsverket möter kriterierna för god kvalitet som gäller kustens badvattnen (SHM 177/2008).

Reningsverket rengjorde avloppsvatten från sammanlagt 14 kommuner för sammanlagt 31,3 miljoner m³/år, i genomsnitt 85 800 m³/dygn (år 2022 sammanlagt 29,1 miljoner m³/år, i genomsnitt 79 800 m³/dygn). På grund av att nederbörden under året var mindre än normalt var också volymen vatten som strömmade in till reningsverket mindre. Den minskade vattenvolymen speglades också i kubikmeterpriset för reningen.

Torkad slam uppstod 35 300 ton (år 2022 35 500 ton), denna behandlades i biogasverket och utnyttjades som värmeenergi, flytande trafikbiogas, näringsämne inom industrin samt jordförbättringsmedel. Värmen från renat avloppsvatten användes i fjärrvärmeproduktionen och produktionen vid fjärrkylanläggningarna. För helheten för behandling av samhällsvatten, inklusive utnyttjande av slam vid biogasverket och utnyttjande av värmeenergi vid värmepumpsanläggningen var koldioxidavtrycket negativt, dvs. bättre än neutralt. Reningsanläggningen producerade energi ca tio gånger mer än den utnyttjade energi.

Bolagets omsättning bestod i huvudsak av serviceavgiften för rening av avloppsvatten (K-seriens delägare) och till en liten del av serviceavgiften för värmeupptagning (delägare i L-serien). Serviceavgifterna bestod i huvudsak av driftskostnaderna och investeringarnas anskaffningsutgifter. Enligt bolagsavtalet 23.12.2022 betalar Delägarna i både L-serien och K-serien investeringens anskaffningsutgift i förhållande till ägarandelen och

driftskostnaderna i förhållande till användningen av reningstjänsten.

Delägarna fakturerades på basis av den uppskattade fakturan som styrelsen godkände 25.10.2022. Därtill genomfördes 29.11.2022 en justering av den uppskattade faktureringen med uppgifter från januari–september. I slutet av räkenskapsperioden nollställdes bolagets resultat med en utjämningskalkylering enligt Bolagsavtalet. Bolagets omsättning underskred målen en aning. Driftskostnaderna utföll en aning mer kostnadseffektivt än väntat men anskaffningskostnaderna för investeringarna överskred budgeten. Ur ägarnas synvinkel skulle ett mindre utfall av omsättningen innebära en förmånligare avloppsrenings-tjänst. Bolagets resultat var 0 euro.

Bolaget är en försörjningsberedskapskritisk aktör och tryggheten av kontinuiteten i reningsverkets verksamhet är kritiskt för samhället. Bolaget säkerställer både genom strategiska och operativa åtgärder att reningsverkets verksamhet fortsätter också i undantagsförhållanden.

Bolagets omfattande byggprojekt, effektiviseringen av kapaciteten hos reningsverkets utloppsrör och byggandet av en UV-anläggning blev färdiga våren 2023. Genom utloppsrörsprojektet mötte Bolaget de utmaningar som klimatförändringen medför, utvecklade sina reningsprocesser och sin beredskap inför störningar. Därtill minskade den hygieniska miljöbelastningen på Åbo havsområde betydligt. Kostnadsförslaget på 48 miljoner euro som godkändes på bolagsstämman 26.10.2018 underskreds med ca tre miljoner euro.

Ett annat större investeringsobjekt som kommer att pågå under en längre tid är beläggningen av eftersedimenteringsbassängerna på grund av koldioxidkorrosion. Det finns sammanlagt åtta bassänger och investeringen sträcker sig fram till slutet av 2026-talet. Det tredje betydande investeringsprojektet som nu inletts är de ändringar i bolagets avloppsnätverk som byggandet av E18-vägen orsakar. Därtill inleddes utvecklandet av förvaltningsbyggnaden som kommer att byggas 2024. Andra större investeringsobjekt som tryggar verksamhetens kontinuitet och reningsverkets goda skick var förbättrandet av reningsverkets och pumpstationernas konstruktioner, reningsprocess, energieffektivitet, kapacitet, data-system, kritisk försörjningsberedskap och fjärrövervakning.

I bolagets kartläggningar av risker var de mest betydande riskerna förändringar på grund av lagstiftning och dessa

förändringars verkningar på Bolagets operativa eller strategiska verksamhet, olyckshändelser i anknytning till anläggningens specialförhållanden, det resursbehov som den allt stramare situationen beträffande säkerhet orsakar samt skador som orsakas av en väldigt allvarlig skada på maskinerna. Bolaget utvecklar riskhanteringen som en kontinuerligt pågående process. Därtill färdigställdes under våren 2023 en omfattande uppdatering av bedömningen av risker i förvaltningen. Resultaten av riskkartläggningen beaktas vid planering och genomförande av Bolagets funktioner.

Bolagsavtalet konstaterar följande: "K-seriens delägares avloppsvattenbelastning och ägarandelarnas likvärdighet bedöms med fem års mellanrum på basis av avloppsvattenbelastningen som mätts under det föregående fulla verksamhetsåret med hänsyn till konsekvenserna av eventuella enskilda avvikande förhållanden." Därtill "alltid då en likvärdighetsgranskning görs för K-seriens delägare beträffande avloppsvattensbelastningen och ägarandelarna, uppdateras samtidigt också delägarandelarna för delägarna i K-serien." Delägarandelarna justerades vid vårens bolagsstämma 2023 och följande likvärdighetsgranskning genomförs våren 2028.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Centraliserad rening av avloppsvattnet fungerar effektivt. Reningsresultaten motsvarar de rekommendationer som skyddskommissionen för Östersjön utfärdat. Miljötillståndsbestämmelser (Regionförvaltningsverket i Södra Finland 1.10.2014 nr. 167/2014/2)

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Halt behandlat vatten BOD7ATU ≤10 mg/l	2,0 mg/l	2,4 mg/l	≤ 3,3 mg/l	2,8 mg/l
Halt behandlat vatten CODCr ≤60 mg/l	20 mg/l	21 mg/l	≤ 33 mg/l	22 mg/l
Halt behandlat vatten fosfor ≤0,3 mg/l	0,13 mg/l	0,12 mg/l	≤ 0,15 mg/l	0,12 mg/l
Halt behandlat vatten fasta ämnen ≤15 mg/l	1,3 mg/l	1,4 mg/l	≤ 3,0 mg/l	2,0 mg/l
Reningseffekt behandlat vatten BOD7ATU ≥ 95 %	99 %	99 %	≥ 99 %	99 %
Reningseffekt behandlat vatten CODCr ≥90 %	97 %	97 %	≥ 95 %	97 %
Reningseffekt behandlat vatten fosfor ≥ 95 år	98 %	98 %	≥ 98 %	98 %
Reningseffekt behandlat vatten kväve ≥75%	86 %	88 %	≥ 84 %	87 %
Reningseffekt behandlat vatten fasta ämnen ≤95 mg/l	100 %	100 %	≥ 99 %	99 %

Förklaring till avvikelsen: Resultat för vatten som behandlats på verket utan förbiledningar i nätverket. Inga avvikelser.

Mål: Bevarandet av verkets värde och en kontinuerlig utveckling, så att ett effektivt reningsresultat kan uppnås också då reningsverket blir äldre.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Investeringar i reparationer och ändringar av leasingmaskiner och leasingapparater, 1 000 euro	392	371	425	389

Förklaring till avvikelsen: Genomförandet av projektet i anknytning till slamtorkning utföll mer kostnadseffektivt än väntat och på grund av detta underskred reparerings- och ändringskostnaderna av leasingmaskiner och leasingapparater målet.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Koldioxidavtrycket som beskriver klimatverkningsarna för Turun seudun puhdistamo Oy beräknas årligen genom att tillämpa internationella anvisningar (GHG protocol). I kalkylen ingår direkta och indirekta utsläppskällor. Därtill beräknas de utsläpp som undvikits genom den energi som reningsverkets producerat, dvs. hur mycket växthusgasutsläpp som kunnat undvikas tack vare produktionen av energi med förnybara källor. I klimatverkningsarna för helheten för reningsverket beaktas utöver utsläpp från reningsverket och funktioner i anknötning till reningsverket, de utsläpp man tack vare reningsverket och dess funktioner kunnat undvika i reningsverksamheten, slambehandlingen i Gasum Oy:s biogasanläggning och genom användning av avloppsvattnets spillvärme i värmeproduktionen i värmepumpanläggningen för Turun Seudun Energiantuotanto Oy. Koldioxidavtrycket för helheten för reningsverket är redan negativt, vilket är ännu bättre än att vara koldioxidneutralt.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Koldioxidavtryck för helheten för reningsverket, ton CO ₂ e	-109 000	-107 000	≤ -30 000	-115 000

Förklaring till avvikelser: Reningsverkets klimatverkningsarna består av koldioxidutsläpp som uppstår vid behandlingen av samhällsvatten och med hjälp av behandlingen av dessa de koldioxidutsläpp man kunnat undvika dvs. nettokoldioxidavtrycket från reningsverket, värmepumpanläggningen i Kakola och biogasanläggningen i Toppå (med beaktande av Kakolabackens avloppsreningsverks andel av produktionen). Beräkningen av klimatverkningsarna uppdaterades 2023 så att man för bränsleproduktionens del antas ersätta diesel och för värmeproduktionens del antas ersätta stenkol (51 %), jordgas (45 %) och olja (4 %).

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Investeringar i anknötning till klimatmålen, 1 000 euro	5 684	10 269	2 805	2 570

Förklaring till avvikelser: Inga väsentliga avvikelser. Projektet med bortledningsröret genomfördes mer kostnadseffektivt än väntat och modelleringen av avloppsnätverket genomfördes mer än väntat som eget arbete.

Turun Seudun Vesi Oy

Verkställande direktör: Aki Artimo

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Under 2023 producerade Turun Seudun Vesi Oy konstgjort grundvatten till en mängd som motsvarade ägarkommunernas vattenförbrukning, totalt ca 22,44 miljoner kubikmeter. Jämfört med den mängd vatten som såldes 2022 minskade mängden vatten med ca 0,18 procent. Kvaliteten på vattnet som bolaget producerar svarade mot förväntningarna och uppfyllde alla kvalitetskrav som ställs på gott hushållsvatten.

Bolagets omsättning 2023 var 16,99 miljoner euro. Kubikpriset för vatten som såldes till ägarkommunerna var under hela året 0,295 €/m³. Bolaget kompenserar sina delägare i samband med bokslutet i form av utjämningsfaktureringen för 2023 med totalt ca 3,45 miljoner euro.

Överskottet av driftskostnader 700 000 euro (moms 0 %) orsakades i huvudsak av att elpriset blev lägre än vad som förväntats i budgeten och bl.a. de ersättningar till kraftverken som betalades för vattentag ur Kumo älv sjönk betydligt jämfört med föregående år och den summa som budgeterats för 2023.

Bolagets kapitalkostnader blev betydligt mindre än budgeten för 2023. Orsaken till detta var den avvikande och snabbt stigande räntenivån, som bolaget drog nytta av på grund av de ränteswapavtal som bolaget ingått. Bolagets finansieringskostnader sjönk från förra året med ca 30 %. Därtill förutsågs i budgeten för 2023 att de stora investeringsprojekten (nya reservanläggning och den stora rörinjen mot Masko) skulle inledas under 2023 och de hade orsakat betydande öknings i bolagets finansieringskostnader. Den allmänna ökningen i räntenivån har inte några betydande negativa verkningar på räntekostnaderna för bolagets nuvarande lånestock. En del av bolagets lån har fast ränta och en del av lånen är bundna till marknadsräntorna. Bolaget har ränteskydd som fungerar som buffert mot en ökning i räntekostnaderna för den nuvarande lånestocken. Andelen kompensation i anknytning till kapitalkostnaderna för år 2023 var totalt ca 2 750 000 euro (moms 0 %). Efter utjämningsfakturan gjorde bolaget ett nollresultat enligt Mankalaprincipen.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Bolaget förser sina delägare planerligt med vatten och produktionsvolymen motsvarar planen

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Vattenproduktion/produktionsmål, %	100	100	100	100

Förklaring till avvikelserna:

Mål: Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras, st.	0	0	0	0
Oförutsedda störningar i vattendistributionen, st.	0	0	0	0

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Produktionen av konstgjort grundvatten är ett kostnadseffektivt sätt att producera dricksvatten och jämfört med yvtentensanläggning används enbart en bråkdel kemikalier.

I bolaget utnyttjas vattnets kinetiska energi med hjälp av en turbin som byggts i en bergscistern i Starrbacka, som justerar strömningen av vatten från Virttaankankaas anläggning för konstgjort grundvatten och samtidigt producerar utsläppsfri elenergi. Den kraft som turbinen producerar räcker till för att pumpa vatten till nätverket från Starrbackas bergscistern, genom detta produceras tryck i nätverket i Åbo, Nådendal och Reso (ca 235 000 vattenförbrukare och industrin). Turbinen producerade 2023 ca 1 583 000 kWh.

Ett nytt solenergisystem installerades i Huittinen i Turun Seudun Vesis förbehandlingsanläggning. Solenergisystemet producerar en del av den el som anläggningen förbrukar. Solelproduktionen 2023 uppgick till ca 523 000 kWh.

Genomförandeplaneringen för reservanläggningen har gjorts så att den nya reservanläggningen kommer att värmas upp med värmeenergi som fås från konstgjort grundvatten.

Utöver de nämnda investeringarna och åtgärderna äger bolaget ca 400 hektar skog som sköts på ett hållbart sätt och vars funktion som en kolsänka optimeras med åtgärder för att vårda skogen.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet laddningspunkter för elbilar totalt, st.	2	2	6	6

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Investeringar i den gröna omställningen, 1 000 euro	535	3	10	8

Förklaring till avvikelserna: Installeringen av laddningsstationer kunde genomföras ca 20 % under det budgeterade priset.

Konstens hus i Åbo Ab

Verkställande direktör: Jere Pensikkala

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Konstens hus i Åbo Ab:s andra verksamhetsår präglades fortfarande kraftigt av verksamhetens inledningsfas. Stadsstyrelsen godkände 2.10.2023 (§ 360) konceptet Konstens hus i vars beredning deltog förutom husets aktörer även flera representanter för intressentgrupperna och stadsinvånare via enkäten Kerro kantasi. Under verksamhetsåret lanserades den visuella identiteten för Konstens hus. Dessutom publicerade bolaget sin webbplats (www.taiteentalo.fi/sv/) och lade mycket arbete på att utveckla verksamheten och lokalerna. Grundandet av Konstens hus var nominerad till Årets kulturgärning i Kulturgalan, något som tyder på att inledningsfasen noterats och bedömts som en viktig process också på nationell nivå.

Som en del av konceptet Konstens hus godkände stadsstyrelsen lokalprogrammet (2.10.2023 § 360) och den därmed förknippade finansieringsplanen (18.12.2023 § 466) enligt vilken ombyggnaderna av kulturlokalerna genomförs genom att finansiera Kiinteistö Oy Turun Nunnankatu 4 och höja verksamhetsbidraget för Konstens hus så att det motsvarar hyreshöjningen. Bolagen har tillsammans berett ansökningar om investeringsbidrag till Undervisnings- och kulturministeriet för ombyggnad av kulturlokalerna. Bidraget som undervisnings- och kulturministeriet beviljade år 2023 uppgick till 396 000

euro, utöver vilket fastighetsaktiebolaget ansökt om ett investeringsbidrag på totalt 626 700 euro år 2024.

Under Konstens hus andra verksamhetsår låg fokus i publikevenemangen på sommarevenemang och avgiftsfritt innehåll. Evenemangen ordnades såväl gemensamt som genom att hyra Konstens hus lokaler till evenemangsarrangörer. Under 2023 ordnades totalt 526 evenemang på Konstens hus som besöktes av totalt 81 245 personer (2022: 25 000).

Särskilt huvudutställningen sommaren 2023, **Kaj Stenvalls Krigets ansikten**, som besöktes av 40 800 personer höjde besökarantalet för år 2023 från målet i resultatkortet (60 000). Under verksamhetsåret öppnades dessutom kommersiella tjänster för besökarna varav den viktigaste, Café Elefanten som öppnades i juni, lockade nya kunder till området dagligen.

Ombyggnaderna som fastighetshelheten kräver förse- nade ibruktagningsarna, vilket ledde till att vidareuthyrningen av lokaler inte framskred enligt den planerade tidtabellen. Den kommersiella uthyrningen påverkades också av att områdets potential inte ännu är känd och företaget inte har fattat lokaliseringsbeslut inom önskad tidtabell. Att hyresansvaret överförs till bolaget först då vidareuthyrningen inleds har balanserat bolagets ekonomi.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Effektiv verksamhet

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antal besökare per år, st.	-	25 000	60 000	81 245
Antal evenemang (inkl. utställningar) per år, st. (som producerats av Konstens hus i Åbo Ab)	-		60	159
Antal evenemang (inkl. utställningar) per år, st. (som ordnats i Konstens hus i Åbo Ab)	-			526
Antal anställda vid Konstens hus i Åbo och antal årsverken	-		6	2
Antal deltagare (bl.a. deltagare i hobbyverksamhet)				*

Förklaring till avvikelserna: Det betydligt större antalet besökare jämfört med det budgeterade antalet förklaras framför allt med att sommaren 2023 var så framgångsrik. På sommaren besöktes Konstens hus evenemang av sammanlagt cirka 65 000 besökare. Det stora antalet evenemang påverkas av att utställningarna var öppna dagligen och att utställningar ordnades samtidigt.

Bolaget hade totalt fyra anställda under verksamhetsåret 2023 varav vd:n och producenten jobbade heltid. Antalet årsverken i bolagets uppgick till sammanlagt två och en halv (2,5 årsverken). I budgeten ingick UKM:s projekt **Tulevaisuutta KohTi – kohtaminen, osallisuus ja hyvinvointi Taiteen infrastruktuureissa** som inte genomfördes.

* De separata mätarna har slopats i Resultatkortet 2024 och deltagarna har inkluderats i antalet besökare.

Mål: Ekonomisk balans på lång sikt

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro			1 773	1 451
Egna intäkter (inkl. hyresinkomster), 1 000 euro			853	594

Förklaring till avvikelsen: I budgeten ingick bidraget som ansökts från undervisnings- och kulturministeriet för projektet **Tulevaisuutta KohTi – kohtaaminen, osallisuus ja hyvinvointi Taiteen infrastruktuureissa**. Ministeriet beviljade inte detta bidrag. En ny ansökan om strukturstöd för en reform av kulturbranschen och de kreativa branscherna lämnades inom ramen för projektet **Digitalt Konstens hus**. Undervisnings- och kulturministeriet beviljade bidrag genom sitt beslut av 28.9.2023, totalt högst 292.000 euro. Projektet genomförs i huvudsak åren 2024–2025.

Ombyggnaderna som fastighetshelheten kräver har bromsat de ursprungligt planerade ibruktagningarna och därför har vidareuthyrningen av lokaler inte framskridit enligt tidtabellen hösten 2022.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanlutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanlutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
En hållbarhetsplan har utarbetats och bundits till målen för Agenda 2030			Genomförts	Arbetet pågår
En klimat- och miljöplan utarbetas			Genomförts	Arbetet pågår

Förklaring till avvikelsen: Bolaget utarbetar för tillfället en hållbarhetsplan med hjälp av klassificeringen i det globala verksamhetsprogrammet för hållbar utveckling Agenda2030. Planen utarbetas i samarbete med Åbo yrkeshögskolas och Yrkeshögskolan Novias studerande inom tjänstedesign. Bolagets styrelse beslutade 20.12.2023 (§ 14) att hållbarhetsplanen och åtgärdsplanen över åtgärder som ska främjas godkänns under 2024.

Åbo Teknologifastigheter Ab

Verkställande direktör: Mikko Lehtinen

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Bolaget uppnådde huvudsakligen målen som ställts upp för 2023. Budgeten överskreds vad gäller omsättningen, men underskreds för verksamhetsbidragets del. Andelen underutnyttjade lokaler ökade.

Den kraftiga ökningen av räntenivån och därmed ökningen av avkastningskravet på fastigheterna ledde till en minskning av fastigheternas värde (bolaget redovisar fastighetsegendomen till gängse värde i sitt bokslut). Till följd

av sänkningen av fastigheternas värde bokfördes en förlust på 13 miljoner euro. Trots det var bolagets kapitalstruktur stark tack vare aktieemissionen våren 2021 och dess soliditetsgrad var 42,3 procent.

I juni gav bolaget utdelning till sina ägare för räkenskapsperiod 2022 i enlighet med den överenskomna utdelningspolicyn.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Avkastning på sysselsatt kapital

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Avkastningsmål till staden per år, 1 000 euro	1 502	1 695	1 377	2 887

Förklaring till avvikelsen: Man har kommit överens om att 50 procent av det operativa kassaflödet delas ut till ägarna. Det operativa kassaflödet år 2022 var högre än förväntat, vilket också ledde till en större utdelning än förväntat.

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	32 255	36 982	41 141	42 424
Verksamhetsbidrag, 1 000 euro	18 164	21 653	24 401	23 147

Förklaring till avvikelsen: Verksamhetsbidraget minskade på grund av kostnaderna som överskred budgeten. Bl.a. energikostnaderna var högre än förväntat och Unicity-investeringen som inte genomfördes bokfördes som kostnad. Dessutom överskred personalkostnaderna budgeten på grund av ökningen av antalet anställda.

Mål: Ökning av fastighetsegendomen och uthyrningsverksamheten

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Uthyrda m ² (ekonomisk)	146 392	155 700	161 850	154 149
Fastighetsegendomens marknadsvärde, 1 000 euro	452 992	469 021	508 950	486 457

Förklaring till avvikelsen: De uthyrda kvadratmetrarna minskade då användningsgraden sjönk lägre än förväntat på grund av det ökade antalet tomma lokaler. Flera omfattande förhandlingar är på slutrakan, bl.a. i Pharmacy 2 685 m² till Lukioverkko och cirka 1 500 m² till Biovian, i Datacity 630 m² till Turun Raitiotie (har redan undertecknats, inleds 03/24) och i ICT-City 250 m² till yrkeshögskolan.

Marknadsvärdena fastställdes av JLL. Genecity (Biovian) och Akvacity (Åbo Vattenförsörjning) har beaktats enligt färdighetsgrad som för bägge två var 20 procent. Budgeten innehöll en investering i Museicentralen (14 M€ 2023), som inte genomfördes.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Koldioxidneutrala byggarbetsplatser				
Andelen förnybar el av hela fastighetsbeståndets förbrukning, %			100	100
Andelen förnybar värme av hela fastighetsbeståndet, %			75	78

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
En nyinvestering genomförs och certifieras enligt Leed Platinum-nivån, milj. euro			23	13,8

Förklaring till avvikelsen: Budgeten innehöll en investering i Museicentralen som inte genomfördes (14 M€). Utfallet omfattar investeringarna i Infracity B (8,3 M€), Genecity (5,2 M€) och Akvacity (0,2 M€) år 2023.

Åbo Vattenförsörjning Ab

Verkställande direktör: Irina Nordman

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Målen för ekonomin uppnåddes något bättre än planerat. De största avvikelserna från budgeten fanns i grossistbolagens faktureringar som var balanserade enligt Mankalaprincipen. Saneringsinvesteringarna genomfördes enligt planerna, men byggandet av de nya planområdena kom inte igång fullt ut såsom budgeterat.

Målen för verksamheten uppnåddes i allmänhet väl. När det gäller ofakturerat vatten uppnåddes målet inte riktigt med någon av mätarna. Avvikelsen i vattenkvaliteten

orsakades av kundens fastighet, och det vatten som Åbo Vattenförsörjning Ab distribuerade var också oklanderligt vid den tidpunkten.

När det gäller klimatmålen hade man satt upp mål för uppdatering av administrativa dokument. Under verksamhetsåret prioriterades dock praktiska åtgärder varmed koldioxidavtrycket kan minskas. Ett stort steg framåt är undertecknandet av ett hyresavtal för nya, mer energieffektiva lokaler med Turun Teknologiaikiinteistö Oy.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Bolaget levererar vatten till sina kunder pålitligt och kostnadseffektivt

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Längden på oförutsett avbrott i distribution min/invånare/år (i genomsnitt)	23,9	1,7	<5	4,4

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Avvikelser från kvalitetsmål som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras, st.	0	0	0	1
Avvikelser från kvalitetsrekommendationer som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras, st.	0	1	0	0
Antalet rörbrott, st./100 kilometer vattenledning	4,0	3,8	<5	3,0

Förklaring till avvikelsen: I kontrollundersökningsprover påträffades 2 cfu/100 ml enterokockbakterier på ett provtagningsställe i april. Enligt kvalitetsrekommendationerna får dessa inte förekomma alls. Utifrån observationen utfärdades en uppmaning att koka vatten i det potentiellt drabbade området. Problemet var begränsat till en anslutningskund och orsakades av vattenarmaturer och fastighetsnätet i den aktuella fastigheten. I kontrollproverna syns detta som en avvikelse, även om vattnet som distribuerades av Åbo Vattenförsörjning Ab var oklanderligt.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Minskning av koldioxidavtrycket			uppdatering enligt rekommendationer	Åtgärder genomförts snabbare än beräknat exkl. uppdatering av planen
Energieffektiviteten i lokaler (uppvärmningsenergi Mwh)			< 2 300	2 495
Klimatneutralitet på byggarbetsplatser			uppdatering enligt rekommendationer, vid	Genomförts.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
			anbudstävlingar eftersträvas green deal-principer	

Förklaring till avvikelser: Det fanns inte tillräckligt med resurser för att fullständigt uppdatera den omfattande beräkningen av koldioxidavtrycket. Åtgärder enligt planen har dock genomförts med framförhållning. Exempelvis all uppvärmning och elenergi som bolaget använder är förnybara, bolaget har en personalbiljett i kollektivtrafiken och en tjänstecykelförmån.

I praktiken har Åbo Vattenförsörjning ingen möjlighet att påverka förbrukningen av värmeenergi, utan den beror på hur kallt det är under vintersäsongen. Regleringen av inomhustemperaturen har genomförts i enlighet med stadens praxis. Vid anbudstävlingar följer man stadens praxis (fordon EURO 6, arbetsmaskiner STAGE 4). En del av våra gamla fordon har bytts ut mot utsläppsfria fordon. I slutet av året var 17 procent av bolagets fordon utsläppsfria.

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Sanering av vattenledningsnätet milj. euro	2,8	4,0	4,0	3,9
Sanering av avloppsnätet, milj. euro	5,4	4,3	3,5	3,1

Förklaring till avvikelser: I det investeringsprogram som bolagets styrelse fastställde i december hade sammanlagt 3,9 miljoner euro reserverats för sanering av vattenledningsnätet. I saneringen av vattenledningsnätet ingår också de övre vattenbehållarna och i avloppsnätet ingår saneringar av avloppspumpstationer. Avvikelsen i saneringen av avloppsnätet beror på att saneringen av avloppspumpstationen delvis skjuts upp till 2024.

Studentbystiftelsen i Åbo

Verkställande direktör: Risto Siilos

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

År 2023 var exceptionellt på fastighets- och hyresmarknaden, vilket framgår av ett par statistiska uppgifter: endast cirka 20 000 nya bostäder började byggas i hela landet. I siffran ingår både fritt finansierad produktion och ARA-produktion. Det är det lägsta antalet under 2000-talet. På hyresmarknaden steg ARA-hyrorna och marknadshyrorna sjönk, vilket minskade den kalkylerade skillnaden i boendekostnader.

Av de omkring tre miljoner bostäder som finns i Finland har var tredje byggts med arava- eller räntestödslån (ägarbostäder, hyresbostäder och bostadsrättsbostäder). Det är inte självklart att fördelningsgraden kommer att finnas kvar och att bostadsbyggandet i stort sett kommer att fortsätta på ett sätt som möter behovet. Åtstramningen av statsfinanserna, regeringens politik, bristen på långsiktig bostadspolitik och den långsiktiga utarmningen av Statens bostadsfond (VAR) innebär nya utmaningar för aktörerna.

I Åbo fanns tecken på positiva trender som också skapar nya möjligheter.

I Åbo överskreds gränsen på 200 000 invånare i augusti 2023. Invånarantalet beräknas öka med 40–60 000 personer före 2040. Enligt undersökningen Muuttohalukkuus Suomessa (ung. Flyttviljan i Finland) som genomförts av Taloustutkimus i slutet av 2023 kunde 29 procent av finländarna tänka sig att bo i Åbo som behöll sin tredjeplats i undersökningen efter Tammerfors och Helsingfors.

Högskolornas attraktionskraft i Åbo är fortfarande på en utmärkt nivå: till exempel Åbo universitet var den näst

populäraste högskolan i Finland i vårens andra gemensamma ansökan, med nästan 30 000 sökande. I den här statistiken var Helsingfors universitet nummer ett och Tammerfors universitet nummer tre.

TYS vision för 2040 grundar sig delvis just på Åbos och dess högskolors attraktionskraft: *Allt fler studerande väljer att bo i Studentbystiftelsens bostäder.*

Utvecklingen av Studentbyns östra sida är stiftelsens långsiktiga spetsprojekt, vars mål är att svara på tillväxtutsikterna för Åbo och Åbo högskolor samt behovet av att förnya området nuvarande byggnadsbestånd. Referensplaneringen för området inleddes 2023 och fortsätter 2024.

Den genomsnittliga hyran för stiftelsens bostäder år 2023 var 13,69 €/per m²/månad, inklusive el- och vattenavgifter samt datanät. Detta innebär en ökning med 0,76 €/m²/månad jämfört med året innan.

Bostädernas ekonomiska användningsgrad år 2023 var 97,8 procent, vilket förbättrades med 0,6 procentenheter jämfört med året innan. Med tanke på den höga personalomsättning som vanligtvis förknippas med studentbostäder kan siffran anses vara utmärkt.

Stiftelsens totala intäkter under det 57:e verksamhetsåret uppgick till ca 30,7 M€ (29,2 M€ år 2022). Balansräkningens slutsumma var ca 171,3 M€ (177,1 M€). Stiftelsens lånestock i slutet av verksamhetsåret var ca 121,4 M€ (127,9 M€).

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Hög användningsgrad

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Användningsgrad, %*	96,0	96,6	97,0	97,4

Förklaring till avvikelserna: -

*Operativ användningsgrad.

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	27 349	29 174	29 063	30 652*
Rörelsevinst, 1 000 euro	3 170	3 013	1 839	1 538

Förklaring till avvikelserna: *Omsättningen påverkades bland annat av att användningsgraden var högre än budgeterat och att hyrorna reviderades efter att den preliminära budgeten upprättats på grund av bland annat ökningen av den beräknade elkostnaden.

Mål: Säkerställande av tillräckligt utbud av studerandebostäder

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet boendeplatser, st.	6 955	7 190	7 180	7 157
Antalet boendeplatser i förhållande till antalet studerande i staden, %	20,5	20,5	21	21

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanlutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanlutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Utveckling av mobilitetslösningar*			Ja	Ja

Förklaring till avvikelserna:

*Stiftelsen har ordnat bilar för gemensamt bruk för sina invånare. På Studentbyns område finns en Föllärstation. Personalen har möjlighet att använda bilar och cyklar för gemensamt bruk då de uträttar arbetsärenden. Laddstationer för personalens och de boendes elbilar har byggts.

Mål: Sammanlutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Vid fastighetsrenoveringar förbättras energiklassen*			Ja	Ja
Koldioxidavtrycket, t CO ₂ -ekv			3 742**	2 963

Förklaring till avvikelserna:

*Fastighetsrenoveringar förbättrar i huvudsak fastigheternas energieffektivitet. Under 2023 har stiftelsen utfört fönsterbyten, yttertaksreparationer, förnyelse av husteknik och installation av solpaneler.

** Beräkningen av stiftelsens koldioxidavtryck korrigerades i efterhand på grund av fel i uppgifterna om el- och värmeförbrukning samt i utsläppskoefficienten för el. Det koldioxidavtryck som anges i budgeten har beräknats på basis av en felaktig siffra.

Koncernen TVT Asunnot Oy

Verkställande direktör: Teppo Forss

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Bolagets ekonomiska resultat kan anses vara skäligt med beaktande av omständigheterna och förändringarna i omvärlden. Till detta bidrog den höga ekonomiska användningsgraden för bostäderna. Hyrorna som uppbärs av de boende justerades i genomsnitt med 4,5 procent på bolagsnivå. Detta räckte inte till att täcka de ökade kostnaderna och de höjda avskrivningarna till följd av investeringarna. Således underskred omsättningen målnivån. Under räkenskapsperioden gjordes också nedskrivningar av engångskaraktär på 3,8 Meur med anknytning till gamla byggnader som rivits för nybyggnadsprojekt. De investeringar som är under byggnad ökar det bundna egna kapitalet utan att motsvarande inkomster uppstår än. Dessa sänker nyckeltalen för avkastning på eget kapital och sysselsatt kapital. Kostnadskontrollen var framgångsrik även om kostnaderna för fastighetsunderhåll, särskilt värme och el, ökade. Räntorna steg också snabbt till en hög nivå, vilket avspeglades i bolagets räntekostnader, trots att bolagets lånestock är skyddad bland annat genom räntestödslån.

Antalet bostadsansökningar som bolaget tagit emot höll sig på en hög nivå, vilket tyder på att det finns efterfrågan på det hyresboende som TVT erbjuder. Omsättningen höll sig fortsättningsvis på en låg nivå. Den minskade omsättningen betydde att ett mindre antal lägenheter fanns tillgängliga. Då det inte finns tillgängliga bostäder och särskilt inte på ett sådant område som de sökande är intresserade av, är feedbacken bitter. Efterfrågan riktade sig huvudsakligen till centrumområdet i bred tolkning.

Andelen bostadsavtal för specialgrupper inom TVT Asunnot Oys eget bostadsbestånd har minskat. Boende för specialgrupper har i huvudsak flyttats till Varha, vilket har förändrat omvärlden i detta avseende.

Under året färdigställdes 340 nya hyresbostäder för TVT Asunnot, varav 233 var fritt finansierade och 107 var räntestödsbostäder. Av de nya bostäderna färdigställdes 195 i Åbo, 80 i Reso och 65 i S:t Karins. Dessutom förvärvade bolaget 80 bostäder i Åbo genom en aktieaffär. När man beaktar det övriga bostadsbyggandet ligger bolagets andel av det totala bostadsbeståndet i Åbo cirka 800 bostäder under målnivån.

Att få igång nyproduktionen av hyreslägenheter i den grad som uppställts i målet, har varit svårt huvudsakligen på grund av bristen på tomter, men det fanns tillräckligt med tomter som var lämpliga för byggande för 2023 års behov. Bolaget bör fortsätta med utvecklingsarbetet målmedvetet för att det ska finnas tomter tillgängliga även i framtiden. Konjunkturläget inom byggbranschen förändrades, vilket ökade intresset för ARA-byggande. Det tillgängliga ARA-stödet stödde investeringar.

Under året fattade man beslut om att inleda nyproduktion av 404 bostäder. För rivning och nybyggnad avstod man från 115 bostäder och därtill avstod man från 8 bostäder genom försäljning. I slutet av året har man 521 nya bostäder under byggnad. Alla dessa bostäder byggs i Åbo.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Bolaget inkomstför årligen en ränteintäkt enligt låneavtalen till Åbo stad

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Ränta på kapitallånet som ska betalas till Åbo stad, 1 000 euro	1 138	1 136	1 135	1 136
Ränta på övriga lån som ska betalas till Åbo stad, 1 000 euro	3 452	3 545	3 123	5 381

Förklaring till avvikelser: Höjningen av marknadsräntorna har ökat räntebeloppet till Åbo stad.

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	89 338	91 936	93 000	99 887
Rörelsevinst, 1 000 euro	15 876	13 200	18 000	12 915

Förklaring till avvikelser: Under räkenskapsperioden gjordes också nedskrivningar av engångskaraktär på 3,8 Meur med anknytning till gamla byggnader som rivits för nybyggnadsprojekt.

Mål: Bostädernas användningsgrad hålls på en god nivå

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Användningsgrad, %	99	99	98	99

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Bolagets sociala mål uppnås

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet bostäder som bolaget förvaltar/antalet bostäder i staden, % (moderbolaget)	9,6	9,9	10,5	9,8
Nyproduktion, st.	30	490	300	340
Objekt som man gör sig av med, st.	90	91	50	123
Specialgruppers bostadsavtal / bostadsbestånd som bolaget förvaltar, % (moderbolaget)	4,8	4,7	4,5	4,2

Förklaring till avvikelserna: -

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bilar för gemensamt bruk som pilotprojekt	0	1	1	1

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet bostadsobjekt med oljeuppvärmning	3	1	1	1
Normerad värmeförbrukning, % (ändring jämfört med 2015)	-15,5	-16,6	-16,5	-21,5

Förklaring till avvikelserna: -

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Verkställande direktör: Maria Aspala

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Vår ekonomiska tillväxt var stabil och omsättningen ökade med 3,9 procent under året. Bakom omsättningsökningen ligger färdigställda nybyggnader och justeringen av vederlag. Bostadsrättsbostädernas vederlag fastställs enligt självkostnadsprincipen. Av vederlagen under granskningsåret justerades det genomsnittliga driftsvederlaget med 1,3 procent på grund av ökningen av kostnader. De genomsnittliga vederlagen uppgick år 2023 till 10,87 €/m²/mån (2022:10,70 €/m²/mån).

Ekonomin utvecklades i regel som planerat, men underhållskostnaderna och kapitalkostnaderna ökade tydligt. Av underhållskostnaderna ökade kostnaderna för fastighetsunderhåll och värmekostnaderna. Kapitalkostnaderna ökade dock mer än underhållskostnaderna på grund av den snabba ökningen av räntenivåerna. Trots de höjda kapitalkostnaderna var Vasos räntekostnader betydligt lägre än marknadsräntorna tack vare en lyckad hantering av ränterisken.

År 2023 var det första hela året då vi tillämpade boendeförvaltning enligt den nya lagen om bostadsrättsbostäder. Dessutom trädde lagens bestämmelser om val av boende i kraft och ansökan om bostadsrättsbostad ändrades

både ur sökandenas och ur aktörernas synvinkel. Den nya lagen om bostadsrättsbostäder införlivades smidigt i Vasos verksamhet i samarbete med boendeförvaltningen, de anställda och ARA.

År 2023 investerade Vaso cirka 11 milj. euro i nybyggnadsprojekt och ombyggnaden av det befintliga fastighetsbeståndet. Under granskningsåret färdigställdes nybyggnadsprojekten Pääsylinna (Åbo) och Lehtokerttu (Reso). I slutet av 2023 pågick byggandet av sammanlagt 77 bostäder i Åbo. I ett objekt färdigställdes en ombyggnad under granskningsåret: Tavastinmäen Mamselli (Åbo). Våra investeringar underskred prognosen. Underskridandet påverkades av att ombyggnadsprojekt och nybyggnadsprojekt senarelades på grund av den höga kostnadsnivån. Den faktor som påverkade mest var dock regeringsprogrammets mål att slopa finansieringen av nybyggnaden av bostadsrättsbostäder, något som kom som en överraskning för aktörerna och myndigheterna i branschen. Detta lamslog Aras verksamhet när det gäller nybyggnaden av bostadsrättsbostäder från och med juni 2023.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Hög användningsgrad

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Användningsgrad st. %	98,6	99	99	99

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Omsättning, 1 000 euro	25 302	26 025	26 522	27 050
Rörelsevinst, 1 000 euro	5 567	3 332	4 100	3 490

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Bostadsrättsbostädernas tillräckliga utbud

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet bostäder som bolaget besitter, st.	2 766	2 850	2 929	2 974
Antalet bostäder som bolaget besitter i förhållande till det totala antalet bostadsrättsbostäder i hela verksamhetsområdet, %	67	66	67,5	66

Förklaring till avvikelserna: Ökningen av byggnadskostnader år 2022 minskade antalet färdigställda nybyggnader år 2023.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Laddningsstationer för el- och hybridbilar, st			715	813

Förklaring till avvikelserna: -

Mål: Sammanslutningen deltar med sina investeringar i koncernens gemensamma utveckling av klimatbudgeteringen genom att genomföra Gröna övergången i enlighet med klimatplanen och EU:s taxonomi.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Antalet objekt med oljeuppvärmning			4	5

Förklaring till avvikelserna: Ombyggnader senarelades på grund av kostnadsnivån.

Visit Turku Archipelago Oy

Verkställande direktör: Kristiina Kukkohovi

Verkställande direktörens översikt över utfallet av målen för verksamheten och ekonomin i budgeten samt avvikelser

Visit Turku Archipelago inledde sin verksamhet officiellt 1.2.2023. Bolagets första verksamhetsår kan utvärderas med hjälp av tre huvudmål. 1. Modell för verksamhetens struktur, organisation, processer och ledarskap samt uppbyggnaden av dessa funktioner 2. Finansiering av bolagets långsiktiga verksamhet via serviceavtal med ägarstäderna 3. Uppbyggnad av en strategi för bolagets verksamhet och roll samt implementering av strategins första fas (s.k. "Must Win Battles")

De ekonomiska och verksamhetsmässiga målen för det första verksamhetsåret har uppnåtts enligt planerna. Vi kom igång med projekt som fastställts i strategin snabbare än den målsatta tidtabellen och inleder vårt andra verksamhetsår i en situation som ser god ut med tanke på våra mål.

Koncernbolagets mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Mål: Genomförandet av bolagets grundläggningsskede

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bestämning av organisationsmodellen			Genomförts	Genomförts
Antalet serviceavtal			3	3
Bestämning och implementering av strategin			Genomförts	Genomförts
Omsättning, 1 000 euro			3 150	3 008

Förklaring till avvikelser: Den ursprungliga omsättningen har fastställts enligt 2022/Visit Turku&Turku Touring. Vissa uppgifter överfördes inte till bolaget i och med överlåtelsen av rörelse, och inte heller omsättningen.

Klimatmål som följs upp av stadsfullmäktige

Sammanslutningen genomför stadens Klimatplan och eftersträvar klimatneutralitet också i sin egen verksamhet före 2029.

Mål: Sammanslutningen gör sina trafiklösningar och/eller sin arbetsplats klimatneutrala redan före 2025.

Utvärderingskriterier eller mätare	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 31.12.2023
Bestämning av principerna för den egna verksamheten			Genomförd	Ekokompassen
Påverkan på företagsnätverket (t.ex. STF-certifikat/antal i regionen/Visit Finland)			Genomförd	STF-certifikat: 21 st. (Åbo). VTA området 31 st.

I anslutning till uppbyggnaden av bolagets huvudsakliga verksamhet valde bolaget Ekokompassen under Q4/23 för att styra hållbarheten i den egna verksamheten och utvecklingen av koldioxidneutraliteten. Ekokompassen konstaterades vara det lämpligaste verktyget med beaktande av verksamhetens karaktär. Ekokompassen genomförs under 2024 varefter vi kan fastställa kolneutralitetsmålen för vår verksamhet på ett tydligare och mer motiverat sätt. VTA undertecknade också Åbo stads Klimatavtal hösten 2023.

Utöver sin egen verksamhet främjar VTA hållbarhetsutvecklingen hos turismföretagen i regionen inom ramen för Visit Finlands STF-certifikat (Sustainable Travel Finland). Utvecklingsarbetet har påskyndats betydligt under hösten 2023. Åbo strävar efter ett s.k. certifikat på destinationsnivå redan 2024 tillsammans med de större städerna.

9. Jämförelse över utfallet av de ekonomiska målen

9. Jämförelse över utfallet av de ekonomiska målen

9.1. Driftsekonomidelens utfallsjämförelse

STADEN SAMMANLAGT €	Budget 2023	Budget 2023 ändringar	Budget 2023 med ändringar	Utfall 2023	Avvikelse €
Verksamhetsintäkter	295 089 294	385 000	295 474 294	322 635 139	27 160 845
Tillverkning för eget bruk	1 610 070	0	1 610 070	1 770 966	137 376
Verksamhetskostnader	-831 686 565	-22 244 795	-853 931 360	-864 829 084	-10 897 724
VERKSAMHETS BIDRAG	-534 987 201	-21 859 795	-556 846 996	-540 422 979	16 400 497
STADSFULLMÄKTIGE					
Verksamhetskostnader	-1 050 000	0	-1 050 000	-834 729	215 271
VERKSAMHETS BIDRAG	-1 050 000	0	-1 050 000	-834 729	215 271
CENTRALVALNÄMNDEN					
Verksamhetsintäkter	358 400	0	358 400	399 536	41 136
Verksamhetskostnader	-549 799	0	-549 799	-549 024	775
VERKSAMHETS BIDRAG	-191 399	0	-191 399	-149 488	41 911
REVISIONSNÄMNDEN					
Verksamhetskostnader	-563 000	0	-563 000	-459 197	103 802
VERKSAMHETS BIDRAG	-563 000	0	-563 000	-459 197	103 802
NÄMNDEN FÖR FRÄMJANDE AV HÄLSA OCH VÄLFÄRD					
Verksamhetskostnader	0	-1 328 611	-1 328 611	-1 257 581	71 030
VERKSAMHETS BIDRAG	0	-1 328 611	-1 328 611	-1 257 581	71 030
STADSSTYRELSEN					
Verksamhetsintäkter	180 890 778	0	180 890 778	197 081 899	16 191 121
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	105 045	105 045
Verksamhetskostnader	-257 591 207	7 935 125	-249 656 082	-251 380 911	-1 724 829
VERKSAMHETS BIDRAG	-76 700 429	7 935 125	-68 765 304	-54 193 968	14 571 336
Koncernförvaltningen					
Verksamhetsintäkter	143 313 963	-121 000	143 192 963	153 393 630	10 200 667
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	90 121	90 121
Verksamhetskostnader	-167 081 565	12 521 830	-154 559 735	-171 908 134	-17 348 399
VERKSAMHETS BIDRAG	-23 767 602	12 400 830	-11 366 772	-18 424 383	-7 057 611
Stadsstyrelsen, Stadens gemensamma					
Verksamhetsintäkter	31 801 815	0	31 801 815	38 393 722	6 591 907
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	14 924	14 924
Verksamhetskostnader	-62 956 217	6 734 534	-56 221 683	-44 206 286	12 015 397
VERKSAMHETS BIDRAG	-31 154 402	6 734 534	-24 419 868	-5 797 640	18 622 228
Stadsstyrelsen, Servicehelheten för livskraft					
Verksamhetsintäkter	5 775 000	121 000	5 896 000	5 294 546	-601 454
Verksamhetskostnader	-27 553 425	-11 321 238	-38 874 664	-35 266 491	3 608 173
VERKSAMHETS BIDRAG	-21 778 425	-11 200 238	-32 978 664	-29 971 945	3 006 719
KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMNDEN					
Verksamhetsintäkter	5 529 400	0	5 529 400	6 337 545	808 145
Verksamhetskostnader	-51 415 669	-433 558	-51 849 228	-52 288 541	-439 313
VERKSAMHETS BIDRAG	-45 886 270	-433 558	-46 319 828	-45 950 996	368 832

STADEN SAMMANLAGT €	Budget 2023	Budget 2023 ändringar	Budget 2023 med ändringar	Utfall 2023	Avvikelse €
IDROTTSNÄMNDEN					
Verksamhetsintäkter	4 463 340	385 000	4 848 340	5 157 010	308 670
Verksamhetskostnader	-27 351 070	-1 243 174	-28 594 244	-28 979 700	-385 456
VERKSAMHETS BIDRAG	-22 887 730	-858 174	-23 745 904	-23 822 690	-76 786
NÄMNDEN FÖR FOSTRAN OCH UNDERVISNING					
Verksamhetsintäkter	23 289 847	0	23 289 847	25 670 236	2 380 389
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	23 520	23 520
Verksamhetskostnader	-365 883 706	-26 333 470	-392 217 175	-403 301 352	-11 084 177
VERKSAMHETS BIDRAG	-342 593 858	-26 333 470	-368 927 328	-377 607 596	-8 680 268
STADSMILJÖNÄMNDEN					
Verksamhetsintäkter	43 592 500	0	43 592 500	45 212 230	1 619 731
Tillverkning för eget bruk	1 610 070	0	1 610 070	1 642 401	32 331
Verksamhetskostnader	-64 119 101	-795 692	-64 914 793	-63 821 557	1 093 236
VERKSAMHETS BIDRAG	-18 916 531	-795 692	-19 712 223	-16 966 925	2 745 298
KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN FÖR ÅBO STADSREGION					
Verksamhetsintäkter	36 580 584	0	36 580 584	42 354 615	5 774 031
Verksamhetskostnader	-62 664 957	-45 414	-62 710 371	-61 442 013	1 268 359
VERKSAMHETS BIDRAG	-26 084 373	-45 414	-26 129 788	-19 087 398	7 042 390
BYGGNADS- OCH TILLSTÄNDSNÄMNDEN					
Verksamhetskostnader	-113 612	0	-113 612	-96 485	17 127
VERKSAMHETS BIDRAG	-113 612	0	-113 612	-96 485	17 127
AVFALLSHANTERINGSNÄMNDEN I SYDVÄSTRA FINLAND					
Verksamhetsintäkter	384 445	0	384 445	422 067	37 622
Verksamhetskostnader	-384 445	0	-384 445	-417 995	-33 550
VERKSAMHETS BIDRAG	0	0	0	4 073	4 072

Avvikelse=Avvikelse från utfallet i den ändrade budgeten

Budgetens bindande verkan, verksamhetsbidrag

Stadsfullmäktige (18.9.2023 §188) har beslutat att fastställa anslagen i organens driftsekonomidel och beräknade inkomsterna som nettobindande (verksamhetsbidrag).

9.2. Investeringsdelens utfallsjämförelse

STADEN SAMMANLAGT €	Budget 2023	Budget 2023 ändringar	Budget 2023 med ändringar	Utfall 2023	Avvikelse €
Investeringskostnader	-221 176 742	-13 212 670	-234 389 412	-182 341 681	52 047 731
Finansieringsandelar	10 625 259	0	10 625 259	10 086 645	-538 614
Överlåtelseintäkter	22 000 000	0	22 000 000	22 172 312	172 312
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-188 551 483	-13 212 670	-201 764 153	-150 082 724	51 681 429
STADSSTYRELSEN					
Investeringskostnader	-213 941 742	-13 212 670	-227 154 412	-178 253 155	48 901 257
Finansieringsandelar	10 447 917	0	10 447 917	10 086 645	-361 272
Överlåtelseintäkter	22 000 000	0	22 000 000	22 171 212	171 212
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-181 493 825	-13 212 670	-194 706 495	-145 995 298	48 711 197
KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMNDEN					
Investeringskostnader	-705 000		-705 000	-602 469	102 531
Överlåtelseintäkter				100	100
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-705 000	0	-705 000	-602 369	102 631
IDROTTSNÄMNDEN					
Investeringskostnader	-550 000		-550 000	-296 704	253 296
Överlåtelseintäkter				1 000	1 000
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-550 000	0	-550 000	-295 704	254 296
NÄMNDEN FÖR FOSTRAN OCH UNDERVISNING					
Investeringskostnader	-5 080 000	0	-5 080 000	-2 778 022	2 301 978
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-5 080 000	0	-5 080 000	-2 778 022	2 301 978
STADSMILJÖNÄMNDEN					
Investeringskostnader	-400 000	0	-400 000	-67 602	332 398
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-400 000	0	-400 000	-67 602	332 398
KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN FÖR ÅBO STADSREGION					
Investeringskostnader	-500 000	0	-500 000	-343 729	156 271
Finansieringsandelar	177 342	0	177 342	0	-177 342
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-322 658	0	-322 658	-343 729	-21 071

Avvikelse=Avvikelse från utfallet i den ändrade budgeten

Bindande i budgeten är investeringskostnader, finansieringsandelar och överlåtelseinkomster

9.3. Resultaträkningsdelens utfallsjämförelse

Resultaträkningsdelens utfallsjämförelse (inklusive interna poster)

€	Budget 2023	Budget 2023 ändringar	Budget 2023 med ändringar	Utfall 2023	Avvikelse €
VERKSAMHETSINTÄKTER	295 089 294	385 000	295 474 294	322 635 139	27 160 845
Försäljningsintäkter	76 967 989	0	76 967 989	83 670 430	6 702 441
Avgiftsintäkter	24 090 646	385 000	24 475 646	24 598 657	123 012
Understöd och bidrag	26 002 597	0	26 002 597	29 557 869	3 555 272
Hysesintäkter	144 985 957	0	144 985 957	156 903 400	11 917 443
Övriga verksamhetsintäkter	23 042 105	0	23 042 105	27 904 782	4 862 677
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1 610 070	0	1 610 070	1 770 966	160 896
VERKSAMHETSUTGIFTER	-831 686 565	-22 244 795	-853 931 360	-864 829 084	-10 897 724
Personalkostnader	-318 340 265	-13 727 794	-332 068 059	-329 294 822	2 773 237
Köp av tjänster	-306 423 254	-3 909 625	-310 332 879	-300 312 895	10 019 984
Material och förnödenheter	-33 194 988	-2 890 313	-36 085 302	-45 725 751	-9 640 449
Bidrag	-46 534 873	-750 000	-47 284 873	-45 047 389	2 237 484
Övriga verksamhetskostnader	-127 193 184	-967 064	-128 160 247	-144 448 228	-16 287 980
VERKSAMHETSBRIDRAG	-534 987 201	-21 859 795	-556 846 996	-540 422 979	16 424 017
Skatteinkomster och statsandelar	571 176 835	0	571 176 835	599 994 019	28 817 184
Skatteinkomster	490 041 000	0	490 041 000	519 220 372	29 179 372
Kommunal inkomstskatt	309 191 000	0	309 191 000	325 658 632	16 467 631
Fastighetsskatt	70 000 000	0	70 000 000	73 263 432	3 263 432
Andel av samfundsskatteintäkterna	110 850 000	0	110 850 000	120 298 309	9 448 309
Statsandelar	81 135 835	0	81 135 835	80 773 647	-362 188
Finansiella intäkter och kostnader	33 757 370	-1 200 000	32 557 370	37 030 037	4 472 667
Ränteutgifter	18 200 000	-700 000	17 500 000	22 026 638	4 526 638
Övriga finansiella intäkter	22 000 000	-500 000	21 500 000	27 078 198	5 578 198
Räntekostnader	-6 140 130	0	-6 140 130	-11 500 816	-5 360 687
Övriga finansiella kostnader	-302 500	0	-302 500	-573 982	-271 482
ÅRSBRIDRAG	69 947 005	-23 059 795	46 887 209	96 601 077	49 713 867
Avskrivningar och nedskrivningar	-56 048 051	0	-56 048 051	-66 127 413	-10 079 363
Avskrivningar enligt plan	-56 048 051	0	-56 048 051	-58 373 936	-2 325 886
Nedskrivningar	0	0	0	-7 753 477	-7 753 477
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	13 898 954	-23 059 795	-9 160 841	30 473 663	39 634 505
Förändring av reserver och fonder	2 034 425	0	2 034 425	2 034 425	0
Ökning (-) / minskning (+) av avskrivningsdifferens	2 034 425	0	2 034 425	2 034 425	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT / UNDERSKOTT	15 933 379	-23 059 795	-7 126 416	32 508 089	39 634 505

+ överskridning av intäkter/underskridning av utgifter
- underskridning av intäkter/överskridning av utgifter

Bindande i budgeten är finansiella intäkter och kostnader sammanlagt

9.4. Finansieringskalkylens utfallsjämförelse

€	Budget 2023	Budget 2023 ändringar	Budget 2023 med ändringar	Utfall 2023	Avvikelse €
Årsbidrag	69 947 005	-23 059 795	46 887 209	96 601 077	49 713 867
Korrektivposter till internt tillförda medel	-18 405 000	0	-18 405 000	-17 630 453	774 547
Kassaflödet i verksamheten	51 542 005	-23 059 795	28 482 209	78 970 624	50 488 415
Investeringskostnader	-221 176 742	-13 212 670	-234 389 412	-182 341 681	52 047 731
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 625 259	0	10 625 259	10 086 645	-538 614
Överlåtelseintäkter av tillgångar bland bestående aktiva	22 000 000	0	22 000 000	22 172 312	172 312
Kassaflödet för investeringarnas del	-188 551 483	-13 212 670	-201 764 153	-150 082 724	51 681 429
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-137 009 479	-36 272 465	-173 281 944	-71 112 100	102 169 844
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL					
Förändringar i utlåningen	-40 625 000	0	-40 625 000	10 778 696	51 403 696
Ökning av utlåningen	-70 000 000	0	-70 000 000	-18 802 250	51 197 750
Minskning av utlåningen	29 375 000	0	29 375 000	29 580 946	205 946
Förändringar i lånebeståndet	165 760 000	0	165 760 000	146 804 807	-18 955 193
Ökning av långfristiga lån	190 000 000	0	190 000 000	130 000 000	-60 000 000
Minskning av långfristiga lån	-54 240 000	0	-54 240 000	-54 240 216	-216
Förändringar av kortfristiga lån	30 000 000	0	30 000 000	71 045 023	41 045 023
Övriga förändringar av likviditeten	0	0	0	-82 094 710	-82 094 710
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	0	0	0	-228 553	-228 553
Förändring av omsättningstillgångar	0	0	0	-22 803	-22 803
Förändring av fordringar	0	0	0	-18 953 877	-18 953 877
Förändring av räntefria skulder	0	0	0	-62 889 477	-62 889 477
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	125 135 000	0	125 135 000	75 488 793	-49 646 207
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-11 874 479	-36 272 465	-48 146 944	4 376 692	52 523 636
Förändring av likvida medel				4 376 692	
Likvida medel 31.12				85 891 290	
Likvida medel 1.1				81 514 598	

Förändringen i lånebeståndet är en bindande post i finansieringskalkylen.

10. Bokslutkalkyler

Bokslutskalkyler

10.1. Resultaträkning

	2023	2022
	EUR	EUR
Verksamhetsintäkter	205 946 597,15	318 442 317,82
Försäljningsintäkter	63 773 203,23	98 652 223,12
Avgiftsintäkter	24 401 429,88	76 366 195,85
Understöd och bidrag	29 557 669,03	57 306 358,53
Hyresintäkter	60 835 144,80	52 066 007,09
Övriga verksamhetsintäkter	27 379 150,21	34 051 533,23
Tillverkning för eget bruk	1 770 965,50	1 337 212,34
Verksamhetskostnader	-748 140 542,03	-1 545 166 873,69
Personalkostnader	-329 294 821,55	-564 795 984,82
Löner och arvoden	-262 849 226,12	-447 947 671,69
Lönebikostnader	-66 445 595,43	-116 848 313,13
Pensionskostnader	-55 192 281,65	-97 983 283,76
Övriga lönebikostnader	-11 253 313,78	-18 865 029,37
Köp av tjänster	-269 486 587,08	-773 540 930,42
Material, förnödenheter och varor	-45 622 262,63	-72 096 908,03
Bidrag	-45 047 189,05	-61 208 306,54
Hyreskostnader	-54 539 350,19	-69 134 515,89
Övriga verksamhetskostnader	-4 150 331,53	-4 390 227,99
Verksamhetsbidrag	-540 422 979,38	-1 225 387 343,53
Skatteinkomster	519 220 372,04	947 964 037,64
Kommunal inkomstskatt	325 658 631,53	697 531 327,63
Fastighetsskatt	73 263 431,84	69 684 313,12
Andel av samfundsskatteintäkterna	120 298 308,67	180 748 396,89
Statsandelar	80 773 647,00	319 666 431,12
Finansiella intäkter och kostnader	37 030 036,95	35 303 174,99
Ränteintäkter	22 026 637,91	17 031 659,16
Övriga finansiella intäkter	27 078 197,83	29 228 384,63
Räntekostnader	-11 500 816,49	-6 518 268,99
Övriga finansiella kostnader	-573 982,30	-4 438 599,81
Årsbidrag	96 601 076,61	77 546 300,22
Avskrivningar och nedskrivningar	-66 127 413,37	-61 513 326,85
Avskrivningar enligt plan	-58 373 936,29	-60 504 293,75
Nedskrivningar	-7 753 477,08	-1 009 033,10
Räkenskapsperiodens resultat	30 473 663,24	16 032 973,37
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	2 034 425,27	2 198 223,54
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	32 508 088,51	18 231 196,91

10.2. Balansräkning

AKTIVA	2023	2022
	EUR	EUR
BESTÄENDE AKTIVA	1 688 497 434,98	1 661 071 567,52
Immateriella tillgångar	19 743 656,24	21 122 904,37
Immateriella rättigheter	2 517 259,25	1 571 735,01
Övriga utgifter med lång verkningstid	11 703 673,98	15 748 186,07
Förskottsbetalningar	5 522 723,01	3 802 983,29
Materiella tillgångar	851 372 245,63	766 166 558,09
Jord- och vattenområden	151 786 775,59	140 317 775,29
Byggnader	207 026 665,27	200 475 241,30
Fasta konstruktioner och anläggningar	327 526 172,73	330 251 140,49
Maskiner och inventarier	11 101 302,28	22 573 297,36
Övriga materiella tillgångar	3 919 291,98	3 764 996,74
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	150 012 037,78	68 784 106,91
Placeringar	817 381 533,11	873 782 105,06
Aktier och andelar	264 639 656,72	310 261 532,94
Övriga lånefordringar	552 576 516,39	563 350 412,12
Övriga fordringar	165 360,00	170 160,00
FÖRVALTADE MEDEL	40 713 180,97	40 216 810,44
Statliga uppdrag	11 998 677,77	13 716 303,11
Donationsfondernas medel	28 714 503,20	26 500 507,33
RÖRLIGA AKTIVA	209 286 176,66	186 283 921,34
Omsättningstillgångar	1 394 351,42	1 722 665,52
Material och förnödenheter	318 270,09	706 818,77
Halvfärdiga produkter	1 059 133,87	895 401,70
Förskottsbetalningar	16 947,46	120 445,05
Fordringar	122 000 534,85	103 046 657,82
Långfristiga fordringar	1 492 188,24	212 230,83
Lånefordringar	182 759,54	194 974,74
Övriga fordringar	1 309 428,70	17 256,09
Kortfristiga fordringar	120 508 346,61	102 834 426,99
Kundfordringar	12 059 832,68	18 960 972,52
Lånefordringar	73 146 014,21	25 529 938,00
Övriga fordringar	17 360 896,84	24 563 543,31
Resultatregleringar	17 941 602,88	33 779 973,16
Finansiella värdepapper	45 823 110,11	42 533 236,36
Aktier och andelar	22 012 624,42	21 662 747,98
Masskuldebrevslånefordringar	23 810 485,69	20 870 488,38
Kassa och bank	40 068 180,28	38 981 361,64
AKTIVA TOTALT	1 938 496 792,61	1 887 572 299,30

PASSIVA		
EGET KAPITAL	843 401 714,84	838 766 470,85
Grundkapital	574 083 404,37	601 956 248,89
Övriga egna fonder	22 672,24	22 672,24
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	236 787 549,72	218 556 352,81
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	32 508 088,51	18 231 196,91
AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH FRIVILLIGA AVSÄTTNINGAR	27 533 832,31	29 568 257,58
Avskrivningsdifferens	26 858 382,42	28 892 807,69
Frivilliga avsättningar	675 449,89	675 449,89
OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	19 601 182,19	16 175 384,23
Avsättningar för pensioner	1 481 720,76	1 879 390,32
Övriga avsättningar	18 119 461,43	14 295 993,91
FÖRVALTAT KAPITAL	41 590 736,62	41 322 919,47
Statliga uppdrag	11 998 677,91	13 716 303,25
Donationsfondernas kapital	29 592 058,71	27 606 616,22
FRÄMMANDE KAPITAL	1 006 369 326,65	961 739 267,17
Långfristigt	701 303 009,84	575 547 743,56
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	687 282 740,79	561 522 957,01
Erhållna förskott	814 965,00	814 965,00
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 160 846,55	13 160 846,55
Resultatregleringar	0,00	48 975,00
Kortfristigt	305 066 316,81	386 191 523,61
Masskuldebrevslån	60 000 000,00	0,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	4 240 216,22	54 240 216,22
Lån från andra kreditgivare	111 706 672,71	100 661 649,54
Erhållna förskott	245 240,49	232 493,98
Skulder till leverantörer	58 337 009,66	108 832 519,88
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	10 505 329,38	13 886 675,26
Resultatregleringar	60 031 848,35	108 337 968,73
PASSIVA TOTALT	1 938 496 792,61	1 887 572 299,30

10.3. Finansieringskalkyl

	2023 EUR	2022 EUR
Kassaflödet i verksamheten	78 970 623,88	48 812 224,72
Årsbidrag	96 601 076,61	77 546 300,22
Korrektivposter till internt tillförda medel	-17 630 452,73	-28 734 075,50
Kassaflödet för investeringarnas del	-150 082 724,01	-74 179 637,89
Investeringskostnader	-182 341 680,89	-120 993 843,70
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 086 644,58	3 220 499,65
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	22 172 312,30	43 593 706,16
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-71 112 100,13	-25 367 413,17
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen	10 778 695,73	6 172 486,37
Ökning av utlåningen	-18 802 249,95	-27 256 159,35
Minskning av utlåningen	29 580 945,68	33 428 645,72
Förändringar i lånebeståndet	146 804 806,95	-79 334 171,01
Ökning av långfristiga lån	130 000 000,00	130 000 000,00
Minskning av långfristiga lån	-54 240 216,22	-124 240 216,22
Förändringar av kortfristiga lån	71 045 023,17	-85 093 954,79
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten	-82 094 710,16	56 105 198,12
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-228 553,38	-65 198,42
Förändring av omsättningstillgångar	-22 802,52	60 733,44
Förändring av fordringar	-18 953 877,03	28 427 092,36
Förändring av räntefria skulder	-62 889 477,23	27 682 570,74
Finansieringens kassaflöde	75 488 792,52	-17 056 486,52
Förändring av likvida medel	4 376 692,39	-42 423 899,69
Förändring av likvida medel	4 376 692,39	-42 423 899,69
Likvida medel 31.12	85 891 290,39	81 514 598,00
Likvida medel 1.1	81 514 598,00	123 938 497,69

10.4. Koncernens resultaträkning

	2023	2022
	€	€
Verksamhetsintäkter	856 125 207	1 190 226 513
Försäljningsintäkter (+)	726 000 849	961 235 053
Avgiftsintäkter (+)	24 059 422	83 040 393
Understöd och bidrag (+)	33 329 759	64 882 386
Hysesintäkter (+)	46 391 954	38 200 924
Övriga verksamhetsintäkter (+)	26 343 222	42 867 758
Tillverkning för eget bruk (+)	3 848 601	2 776 918
Verksamhetskostnader	-1 310 724 211	-2 320 723 376
Personalkostnader		
Löner och arvoden (-)	-386 205 138	-704 970 858
Lönebikostnader		
Pensionskostnader (-)	-76 495 936	-124 532 733
Övriga lönebikostnader (-)	-16 428 322	-51 404 759
Köp av tjänster (-)	-256 880 926	-700 466 512
Material, förnödenheter och varor	-366 385 852	-492 258 204
Bidrag (-)	-41 243 038	-60 556 966
Hyeskostnader (-)	-63 045 979	-79 273 067
Övriga verksamhetskostnader (-)	-104 039 020	-107 260 277
Andel av intressebolagets vinst/förlust	5 089 796	8 929 372
VERKSAMHETSBIDRAG	-445 660 608	-1 118 790 572
Skatteinkomster	513 468 851	942 645 782
Statsandelar (+)	147 462 651	382 795 712
Finansiella intäkter och kostnader	-10 501 442	-16 088 523
Ränteintäkter (+)	7 181 223	3 244 551
Övriga finansiella intäkter (+)	8 071 323	4 477 661
Räntekostnader (-)	-24 486 261	-17 932 775
Övriga finansiella kostnader (-)	-1 267 726	-5 877 961
ÅRSBIDRAG	204 769 453	190 562 398
Avskrivningar och nedskrivningar	-155 041 970	-184 734 721
Avskrivningar enligt plan (-)	-143 359 931	-163 864 597
Elimineringsdifferenser för ägande	508 963	170 555
Nedskrivningar	-12 191 002	-21 040 679
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	49 727 483	5 827 677
Bokslutsdispositioner	48	38
Räkenskapsperiodens skatter	-4 405 326	-3 984 542
Uppskjutna skatter	-2 421 006	-2 975 813
Minoritetsandelar	-1 033 956	-1 912 350
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	41 867 244	-3 044 989

10.5. Koncernbalansräkning

AKTIVA	2023	2022
	€	€
BESTÄENDE AKTIVA	2 956 804 747	2 989 321 905
Immateriella tillgångar	28 958 257	31 580 679
Immateriella rättigheter	3 787 020	2 907 133
Övriga utgifter med lång verkningstid	19 611 495	24 855 096
Förskottsbetalningar	5 559 743	3 818 450
Materiella tillgångar	2 683 415 211	2 705 172 549
Jord- och vattenområden	258 105 596	251 187 057
Byggnader	1 311 734 193	1 405 150 705
Fasta konstruktioner och anläggningar	630 854 050	619 165 850
Maskiner och inventarier	71 246 225	93 989 367
Övriga materiella tillgångar	112 923 560	116 314 884
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	298 551 587	219 364 687
Placeringar	244 431 279	252 568 677
Andelar i intressesammanslutningar	137 737 904	151 517 217
Aktier och andelar	77 721 860	71 059 773
Masskuldebrevslånefordringar	3 257 723	3 723 786
Övriga lånefordringar	25 391 547	25 835 266
Övriga fordringar	322 246	432 636
FÖRVALTADE MEDEL	40 186 700	36 869 314
Statliga uppdrag	4 812 873	4 515 710
Donationsfondernas specialtäckningar	28 714 503	26 914 601
Övriga förvaltade medel	6 659 323	5 439 003
RÖRLIGA AKTIVA	325 975 830	490 996 140
Omsättningstillgångar	7 333 751	11 558 483
Material och förnödenheter	6 171 704	9 437 112
Halvfärdiga produkter	1 136 935	1 981 054
Färdiga produkter	7 767	19 873
Förskottsbetalningar på omsättningstillgångar	17 345	120 445
Fordringar	152 229 873	216 188 283
Långfristiga fordringar	4 024 406	3 324 929
Lånefordringar	1 382 760	1 404 461
Uppskjutna skattefordringar	690 967	1 159 119
Övriga fordringar	1 944 041	761 349
Resultatregleringar	6 638	0
Kortfristiga fordringar	148 205 467	212 863 354
Kundfordringar	99 707 687	122 491 666
Lånefordringar	225 440	185 382
Övriga fordringar	21 569 603	35 821 363
Resultatregleringar	26 702 738	54 364 942
Finansiella värdepapper	78 589 100	68 201 115
Aktier och andelar	27 987 269	27 127 355
Placeringar i penningmarknadsinstrument	392 157	392 157
Masskuldebrevslånefordringar	25 232 639	22 705 659
Övriga värdepapper	24 977 035	17 975 944
Kassa och bank	87 823 107	195 048 259
AKTIVA TOTALT	3 322 967 277	3 517 187 359

PASSIVA	2023	2022
	€	€
EGET KAPITAL	1 202 196 282	1 187 102 984
Grundkapital	574 083 404	601 956 249
Stiftelsernas grundkapital	29 002 943	29 015 785
Övriga egna fonder	79 518 763	79 456 671
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	477 723 928	479 719 269
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	41 867 244	-3 044 989
MINORITETSANDELAR	79 311 152	78 916 726
OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	20 058 282	27 687 228
Avsättningar för pensioner	1 481 721	1 915 063
Övriga avsättningar	18 576 561	25 772 165
FÖRVALTAT KAPITAL	40 055 678	37 639 291
Statliga uppdrag	4 812 873	4 515 710
Donationsfondernas kapital	29 662 010	28 090 596
Övrigt förvaltad kapital	5 580 795	5 032 985
FRÄMMANDE KAPITAL	1 981 345 883	2 185 841 130
Långfristigt	1 582 651 973	1 496 244 666
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 472 959 873	1 383 837 176
Lån från offentliga sammanslutningar	26 541 236	30 819 606
Lån från andra kreditgivare	0	25 125
Erhållna förskott	2 504	41 785
Anslutningsavgifter och övriga skulder	54 595 410	54 381 060
Resultatregleringar	0	48 975
Uppskjutna skatteskulder	28 552 948	27 090 938
Kortfristigt	398 693 910	689 596 464
Masskuldebrevslån	60 000 000	0
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	31 372 994	103 762 166
Lån från offentliga sammanslutningar	5 805 102	6 875 757
Lån från andra kreditgivare	140 796	0
Erhållna förskott	13 463 322	11 342 257
Skulder till leverantörer	94 567 550	173 688 703
Anslutningsavgifter och övriga skulder	74 986 586	197 552 981
Resultatregleringar	97 343 678	175 771 340
Uppskjutna skatteskulder	21 013 883	20 603 261
PASSIVA TOTALT	3 322 967 277	3 517 187 359

10.6 Koncernens finansieringskalkyl

	2023	2022
	€	€
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	204 769 453	190 562 398
Räkenskapsperiodens skatter	-4 405 326	-3 984 542
Korrektivposter till internt tillförda medel	-16 123 797	-35 339 135
	184 240 331	151 238 722
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringskostnader	-350 508 150	-365 782 096
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	10 086 645	5 271 446
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	42 057 255	52 067 138
	-298 364 250	-308 443 512
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-114 123 919	-157 204 790
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	0	-1 112 208
Minskning av utlåningen	1 025 120	1 416 042
	1 025 120	303 834
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	185 404 811	282 122 513
Minskning av långfristiga lån	-73 086 839	-221 445 606
Förändringar av kortfristiga lån	60 130 354	-53 854 532
	172 448 326	6 822 375
Förändringar av eget kapital		
Förändringar av eget kapital	54 474	1 783 838
Förändringar i minoritetsandelen	37 635	1 312 263
	92 109	3 096 101
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-901 063	131 835
Förändring av omsättningstillgångar	72 488	-1 706 405
Förändring av fordringar	48 645 416	1 770 821
Förändring av räntefria skulder	-189 728 911	145 543 707
	-141 912 070	145 739 958
Kassaflödet för finansieringens del	31 653 486	155 962 268
Förändring av likvida medel	-82 470 433	-1 242 522
Förändring av likvida medel	-82 470 433	-1 242 522
Likvida medel 31.12	166 412 207	263 249 374
Likvida medel 1.1	248 882 640	264 491 896

11. Noter till bokslutet

11. Noter beträffande uppgörandet av bokslutet

1. Värderingsprinciper och -metoder samt principer och metoder för periodisering

Principer för bokföring av inkomster och utgifter

Utgifter och inkomster bokförs prestationsbaserat med undantag för små transaktioner och skatteinkomster. Skatteinkomsterna bokförs i bokslutet enligt tidpunkten för skatteförvaltningens avräkning som en inkomst för den ifrågavarande räkenskapsperioden.

Intäkter och kostnader i resultaträkningarna som grundar sig på skyldigheten om särredovisning, har riktats till de separata funktionerna kalkylmässigt så att de till de väsentliga delarna följer förorsakarprincipen.

Immateriella och materiella tillgångar

Som bestående aktiva immateriella och materiella tillgångar bokfördes tillgångar vars anskaffningspris överskrider 10 000 euro och som kan realiseras, separat överlåtbara rättigheter samt sammanhörande helheter som består av olika komponenter, som oberoende av syfte att producera inkomst inverkar som produktionsfaktorer fler än en räkenskapsperiod. Nybyggnader och grundläggande renoveringar samt mark- och vattenområden har oberoende av anskaffningsgränsen bokförts som materiella tillgångar. Underhållsutgifter registreras som årliga kostnader. Balansvärdena grundar sig på ursprungliga anskaffningspriser, varifrån avskrivningar enligt plan och finansieringsandelar för investeringsutgifter drags av.

Planenliga avskrivningar har beräknats på förhand enligt planen för avskrivningar. Beräkningsprinciper för planenliga avskrivningar har presenterats i punkt 11.

Placeringar

Balansvärdena för aktier och andelar för bestående aktiva grundar sig på ursprungliga anskaffningsutgifter eller ett lägre värde. Grunden för värderingen var den avkastning som tillgången i framtiden sannolikt ger upphov till eller dess värde i serviceproduktionen.

Omsättningstillgångar

Balansvärdet för omsättningstillgångarna grundar sig på direkta utgifter för anskaffningen och tillverkningen av tillgångarna. Vid värderingen av omsättningstillgångarna har man använt en metod för vägt genomsnittspris i lagerbokföringen eller inköpspriset för ett parti i lager med partiuppföljning. Då anskaffningsutgiften för omsättningstillgångarna vid slutet av räkenskapsperioden aktiveras till ett värde enligt den s.k. principen om det lägsta värdet.

Finansiella tillgångar

Värdering av finansiella tillgångar

Fordringarna har antecknats i balansen till ett nominellt belopp eller ett sannolikt belopp som är lägre än det nominella beloppet.

Värdepappren har antecknats i balansen till ett värde som motsvarar anskaffningsutgifter eller till det lägre sannolika överlåtelsepriset.

Behandling av derivativavtal

Derivativavtalen innehåller ränte- och valutaswapavtal och terminer samt derivativavtal för tillgångar inom energisektorn. Avtalen används för att skydda koncernens medel, skulder och ansvar eller för att ändra ränteprincipen. Derivativavtalen fungerar som ett skydd mot ränte- och valutariskerna. Målet med hanteringen av ränterisken är att jämna ut de ofördelaktiga ändringarna i räntenivån, förbättra förutsättningarna att förutse kassaströmmen och sänka räntekostnaderna. Stadens mål är att skydda sig mot de extra kostnader som räntornas fluktuationer orsakar och hålla den finansieringsbörda som lånen ger upphov till, så låg och förutsägbar som möjligt. Derivativavtal för energisektorn har anskaffats med syftet att skydda sektorn. Det gängse värdet för derivativavtalen är marknadspriset vid slutet av året som innehåller räntorna som delats över perioder. Värden för räntor och kortfristiga terminer för ränte- och valutaswapavtal har periodiserats i resultaträkningen. Koncernen har inte överlåtit säkerheter till motparterna i ränteswapavtalen men i vissa internationella derivativavtal har man kommit överens om att överlåta säkerheter parterna emellan. Tills vidare har staden inte överlåtit en säkerhet men har fått en säkerhet av motparten. Säkerhetsarrangemang finns även i energisektorns avtal. För att minska risken för motparterna har man därtill i ränteswapavtal vars längd överskrider 10 år, i allmänhet inkluderat en s.k. Break Clause-klausul, där båda parterna kan häva avtalet till det aktuella marknadspriset. Gängse värden för ränteswapavtalen har angetts i noterna.

Poster i utländsk valuta

Fordringar som fås i utländsk valuta, skulder och andra förbindelser har ändrats till finsk valuta enligt den kurs som rådde på Europeiska centralbankens bokslutsdag.

Avsättningar

Pensionsansvaret som grundar sig på stadens pensionsbesparingar har antecknats i balansen enligt kalkylen som Kuntien Eläkevakuutus gjort 31.12.2021 minus de pensioner som betalats ut under räkenskapsperioden.

Miljöansvar har antecknats i resultaträkningen och balansen genom att man uppskattat kostnaderna för sanering och/eller restaurering av markområdet vid beräkningstidpunkten. En reservering med anslutning till stängnings- och eftervårdsutgifter för en nuvarande soptipp är en andel som periodiserats till räkenskapsåret 2023. Den har inkluderats i resultaträkningen och balansräkningen samt grundar sig på kostnadskalkyler för genomförandet av soptippens ytkonstruktioner.

Övriga poster

Separata ersättningar har periodiserats på personnivå enligt intjäningsperioden. Semesterlöner och semesterpenningar har riktats till den räkenskapsperiod för vilken de löner som semesterdagarna baserar sig på antecknas med beaktande av de kommunala tjänste- och arbetsavtalens bestämmelser om semester, semestertidens löner och semesterpenningen. Den mängd semesterlöneskulder som bokförts i verksamhetskostnaderna har under bokslutsdagen beräknats per person genom att använda det i löneräkningssystemet antalet intjänade semesterdagarna och icke-använda semesterdagar samt sparad semester.

Pensions- och socialskyddsavgifterna har räknats och budgeterats på basis av de periodiserade lönerna genom socialförsäkringsavgifternas procenter för januari 2024.

2. Ändringar i presentationssätt

Sättet att presentera och beräkna noten beträffande tillgångar bland bestående aktiva ändrades så att den inleds med anskaffningsutgiftsrest i stället för anskaffningsutgift.

3. Korrigeringar av den föregående räkenskapsperiodens uppgifter

Inget att meddela

4. Lämplighet för den föregående räkenskapsperiodens uppgifter att användas som jämförelsetal

Välfärdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster överfördes från staden till Egentliga Finlands välfärdsområde 1.1.2023. I bokslutet 2022 inkluderades dessa funktioner enligt kontinuitetsprincipen. Överföringen av dessa funktioner har bokförts för år 2023 som en ändring av den ingående balansen utan att den påverkas av resultaträkningen eller finansieringsanalysen 1.1.2023. Bokföringarna gällande tillgångs- och kapitalöverföringar som gjorts på basis av införandelagen är till sin natur inte ändringar i bokföringsprinciperna eller korrigeringar av fel som gjorts tidigare år. Den ingående balansen 1.1.2023 presenteras i punkt 10 Bokslutskalkyler. Ändringens inverkan på den slutliga ingående balanssumman var -67,2 miljoner euro.

Ändringen i ansvaret att ordna tjänster påverkar också möjligheten att jämföra resultaträkningen och finansieringsanalysen för 2023. Det jämförbara verksamhetsbidraget år 2022 var cirka -488,8 milj. euro och årsbidraget 146,5 milj. euro. Den jämförbara ändringen av verksamhetsbidraget var cirka -51,6 milj. euro (10,6 %) och av årsbidraget -49,9 euro (-34,1 %).

Ingående balans 1.1.2023 med ändringar

AKTIVA	31.12.2022	1.1.2023	Ändringar som orsakats av funktionerna som överfördes till välfärdsområdet
	EUR	EUR	EUR
BESTÅENDE AKTIVA	1 661 071 567,52	1 594 264 569,38	-66 806 998,14
Immateriella tillgångar	21 122 904,37	20 728 854,74	-394 049,63
Immateriella rättigheter	1 571 735,01	1 571 735,01	0,00
Övriga utgifter med lång verkningstid	15 748 186,07	15 354 136,44	-394 049,63
Förskottsbetalningar	3 802 983,29	3 802 983,29	0,00
Materiella tillgångar	766 166 558,09	754 907 021,81	-11 259 536,28
Jord- och vattenområden	140 317 775,29	140 317 775,29	0,00
Byggnader	200 475 241,30	200 475 241,30	0,00
Fasta konstruktioner och anläggningar	330 251 140,49	330 251 140,49	0,00
Maskiner och inventarier	22 573 297,36	11 313 761,08	-11 259 536,28
Övriga materiella tillgångar	3 764 996,74	3 764 996,74	0,00
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	68 784 106,91	68 784 106,91	0,00
Placeringar	873 782 105,06	818 628 692,83	-55 153 412,23
Aktier och andelar	310 261 532,94	255 108 120,71	-55 153 412,23
Övriga lånefordringar	563 350 412,12	563 350 412,12	0,00
Övriga fordringar	170 160,00	170 160,00	0,00
FÖRVALTADE MEDEL	40 216 810,44	40 216 810,44	0,00
Statliga uppdrag	13 716 303,11	13 716 303,11	0,00

Donationsfondernas medel	26 500 507,33	26 500 507,33	0,00
RÖRLIGA AKTIVA	186 283 921,34	185 932 804,72	-351 116,62
Omsättningstillgångar	1 722 665,52	1 371 548,90	-351 116,62
Material och förnödenheter	706 818,77	355 702,15	-351 116,62
Halvfärdiga produkter	895 401,70	895 401,70	0,00
Förskottsbetalningar	120 445,05	120 445,05	0,00
Fordringar	103 046 657,82	103 046 657,82	0,00
Långfristiga fordringar	212 230,83	212 230,83	0,00
Lånefordringar	194 974,74	194 974,74	0,00
Övriga fordringar	17 256,09	17 256,09	0,00
Kortfristiga fordringar	102 834 426,99	102 834 426,99	0,00
Kundfordringar	18 960 972,52	18 960 972,52	0,00
Lånefordringar	25 529 938,00	25 529 938,00	0,00
Övriga fordringar	24 563 543,31	24 563 543,31	0,00
Resultatregleringar	33 779 973,16	33 779 973,16	0,00
Finansiella värdepapper	42 533 236,36	42 533 236,36	0,00
Aktier och andelar	21 662 747,98	21 662 747,98	0,00
Masskuldebrevslånefordringar	20 870 488,38	20 870 488,38	0,00
Kassa och bank	38 981 361,64	38 981 361,64	0,00
AKTIVA TOTALT	1 887 572 299,30	1 820 414 184,54	-67 158 114,76
PASSIVA			
EGET KAPITAL	838 766 470,85	810 893 626,33	-27 872 844,52
Grundkapital	601 956 248,89	574 083 404,37	-27 872 844,52
Övriga egna fonder	22 672,24	22 672,24	0,00
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	218 556 352,81	236 787 549,72	0,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	18 231 196,91	0,00	0,00
AVSKRIVNINGSDIFFERENSER OCH FRIVILLIGA AVSÄTTNINGAR	29 568 257,58	29 568 257,58	0,00
Avskrivningsdifferens	28 892 807,69	28 892 807,69	0,00
Frivilliga avsättningar	675 449,89	675 449,89	0,00
OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	16 175 384,23	16 175 384,23	0,00
Avsättningar för pensioner	1 879 390,32	1 879 390,32	0,00
Övriga avsättningar	14 295 993,91	14 295 993,91	0,00
FÖRVALTAT KAPITAL	41 322 919,47	41 322 919,47	0,00
Statliga uppdrag	13 716 303,25	13 716 303,25	0,00
Donationsfondernas kapital	27 606 616,22	27 606 616,22	0,00
Övrigt förvaltad kapital	0,00	0,00	0,00
FRÄMMANDE KAPITAL	961 739 267,17	922 453 996,93	-39 285 270,24
Långfristigt	575 547 743,56	575 547 743,56	0,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	561 522 957,01	561 522 957,01	0,00
Erhållna förskott	814 965,00	814 965,00	0,00
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 160 846,55	13 160 846,55	0,00
Resultatregleringar	48 975,00	48 975,00	0,00

Kortfristigt	386 191 523,61	346 906 253,37	-39 285 270,24
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	54 240 216,22	54 240 216,22	0,00
Lån från andra kreditgivare	100 661 649,54	100 661 649,54	0,00
Erhållna förskott	232 493,98	232 493,98	0,00
Skulder till leverantörer	108 832 519,88	108 832 519,88	0,00
Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 886 675,26	13 886 675,26	0,00
Resultatregleringar	108 337 968,73	69 052 698,49	-39 285 270,24
PASSIVA TOTALT	1 887 572 299,30	1 820 414 184,54	-67 158 114,76

5. Behandling av fel som rör de tidigare räkenskapsperioderna i det aktuella bokslutet

Inget att meddela.

6. Väsentliga förändringar gällande följande räkenskapsperiod

Inget att meddela.

Principer för att utarbete koncernbokslutet

Metoder för att utarbete koncernbokslutet

Samkommunerna har sammanställts rad för rad enligt grundkapitalandelen vid den tidpunkt då bokslutet gjorts. Dottersammanslutningarna har sammanställts med en metod som till sina centrala delar motsvarar metoden för anskaffningsutgifter. Den skillnad som uppstått vid elimineringen av ägarskapet har i sin helhet bokförts under anskaffningarnas räkenskapsperiod. I de underkoncerner som dotterbolagen bildat har i elimineringen av det egna ägandet tillämpats en metod för anskaffningskostnader. I samband med underkoncernens dottersammanslutningars anskaffningar har den koncernaktiva riktats till egendomsposterna och de avskrivs under sin verkningstid. Intressesammanslutningarna har sammanställts genom den tillämpade metoden för kapitalandelar. Vinster och förluster samt ändringar i det egna kapitalet har sammanställts så att de till mängden motsvarar koncernbolagens ägarandel. Skillnaden mellan intressesammanslutningarnas anskaffningsutgifter och anskaffningstidpunktens eget kapital har bokförts i sin helhet på anskaffningarnas räkenskapsperiod med undantag av underkoncernernas intressesammanslutningar, i vilka koncernaktiva har periodiserats.

Sammanslutningar vars bokslut inte har lämnats in till den person som uppgjort koncernbokföringen före 6.3.2024 har inte sammanställts (Pilot Turku Oy och Turun Kauppaopetusäitiö). Följande sammanslutningar som ingår i koncernen har inte heller sammanställts, eftersom man har ansett att sammanställningen inte är nödvändig för att ge en korrekt och tillräcklig bild av verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen inom koncernen (Kap. 6:3 §).

- Koy Paashuolto
- Stiftelsen Forum Marinum
- Stiftelsen för Museifartyget Sigyn
- Stiftelsen för Åbo musikfestspel
- Turku Touring Oy
- PASSAA palvelut Oy
- Samkommunen för Åbo stadsregion

Av intressesammanslutningarna har bolagen inte sammanställts, vars betydelse för det egna kapitalet är liten.

Inte ens att de ovannämnda sammanslutningarna har förblivit icke-sammanslutna har äventyrat att koncernbokslutet ger en korrekt och tillräcklig bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Effekten av att inte sammanslå har utretts i bilagan ägarandelar i andra sammanslutningar.

Interna affärshändelser och bidrag

De relevanta internvinster och kostnader som antecknats i koncernsammanslutningarnas resultaträkningar, har dragits av vid utarbetandet av koncernens resultaträkning. De centrala fordringarna och skulderna som antecknats i balanserna för koncernsammanslutningarna och samkommunerna som kommunen äger, har dragits av vid utarbetandet av koncernbalansen. De relevanta internvinsterna i bytes- och anläggningstillgångar har dragits av för den del som det finns kännedom om dem. Koncernens interna fastighetsskatter har eliminerats.

Korrigerig av avskrivningar enligt plan

Avskrivningarna har sammanställts enligt den sektorspecifika planmässiga avskrivningen. Fastighets- och bostadssammanslutningarna som följer praxis för avskrivningar enligt avbetalningsplanerna, tillämpas en på fastighetssektorn tillämpbar beräkning av avskrivningar enligt plan. För de väsentliga delarna har övriga underavskrivningar för fastighets- och bostadssamfund korrigerats så att de motsvarar moderbolagets avskrivningsplan. Avskrivningar av de dottersammanslutningar som ägs av intressesammanslutningen Turun Teknologiakiinteistöt Oy har inte korrigerats enligt moderbolagets avskrivningsplan och man har inte kunnat bedöma hur den uteblivna korrigeringen har påverkat resultatet eller överskottet från föregående räkenskapsperiod. Internvinster på anläggningstillgångar för funktioner som bolagiserats före 1.1.1997 har eliminerats.

Reserver och avskrivningsdifferensen

I koncernbalansen har reserver och skattebaserade reserverna och avskrivningsdifferensen delats upp i fritt eget kapital och latent skatteskuld. Delningen har beaktats i elimineringen av ägandet, i separeringen av minoritetsandelar samt i sammanställningen av intressesammanslutningarna. Den kalkylmässiga skatteskulden har presenterats i sin helhet som ett långfristigt främmande kapital.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har differentierats från posterna som hör till koncernens eget kapital.

Avvikande räkenskapsperioder

Alla de sammanslutningar som sammanställs har samma räkenskapsperiod.

Enhetliggörande av beräkningsprinciperna

De ränteutgifter som aktiverats i byggnadernas värde under räkenskapsperioden har vid utarbetandet av koncernbokslutet korrigerats till räntekostnader. Värdehöjningarna har annullerats.

Förändringar som förorsakats av överföringen av tillgångs- och kapitalposter till välfärdsområdet

Kapitel 4 i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) innehåller bestämmelser om egendomsarrangemang som iakttagits då detta bokslut har utarbetats.

Egendomsarrangemangen påverkar vilka sammanslutningar har sammanställts i kommunkoncernens koncernbokslut och därmed också i korrigeringar och elimineringar i koncernbokslutet.

Enligt införandelagen överfördes följande sammanslutningar som hör till koncernen till välfärdsområdet: Samkommunen för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt-koncernen, samkommunen Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä, Kårkulla Samkommun och Myllykoti Oy.

Ändringen påverkade slutsumman i koncernens ingående balans med -227,6 milj. euro, bestående aktiva med -193,8 milj. euro, eget kapital med -26,8 milj. euro och likvida medel i finansieringskalkylen med -14,4 milj. euro.

Koncernens ingående balans 1.1.2023 med ändringar

AKTIVA	31.12.2022	1.1.2023	Ändringar som orsakats av funktionerna som överfördes till välfärdsområdet
	EUR	EUR	EUR
BESTÅENDE AKTIVA	2 989 321 905	2 795 425 264	-193 896 641
Immateriella tillgångar	31 580 679	31 032 206	-548 473
Immateriella rättigheter	2 907 133	2 879 629	-27 504
Övriga utgifter med lång verkningstid	24 855 096	24 334 127	-520 969
Förskottsbetalningar	3 818 450	3 818 450	0
Materiella tillgångar	2 705 172 549	2 516 813 214	-188 359 335
Jord- och vattenområden	251 187 057	248 132 154	-3 054 903
Byggnader	1 405 150 705	1 257 730 983	-147 419 721
Fasta konstruktioner och anläggningar	619 165 850	619 069 006	-96 845
Maskiner och inventarier	93 989 367	63 396 995	-30 592 372
Övriga materiella tillgångar	116 314 884	116 242 082	-72 802
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	219 364 687	212 241 995	-7 122 692
Placeringar	252 568 677	247 579 844	-4 988 834
Andelar i intressesammanslutningar	151 517 217	148 147 452	-3 369 764
Aktier och andelar	71 059 773	69 551 094	-1 508 679
Masskuldebrevslånefordringar	3 723 786	3 723 786	0
Övriga lånefordringar	25 835 266	25 835 266	0
Övriga fordringar	432 636	322 246	-110 390
FÖRVALTADE MEDEL	36 869 314	36 455 221	-414 094
Statliga uppdrag	4 515 710	4 515 710	0
Donationsfondernas specialtäckningar	26 914 601	26 500 507	-414 094
Övriga förvaltade medel	5 439 003	5 439 003	0
RÖRLIGA AKTIVA	490 996 140	457 696 878	-33 299 262
Omsättningstillgångar	11 558 483	7 406 239	-4 152 244
Material och förnödenheter	9 437 112	5 284 868	-4 152 244
Halvfärdiga produkter	1 981 054	1 981 054	0
Färdiga produkter	19 873	19 873	0
Förskottsbetalningar på omsättningstillgångar	120 445	120 445	0
Fordringar	216 188 283	201 407 999	-14 780 284
Långfristiga fordringar	3 324 929	3 324 929	0
Lånefordringar	1 404 461	1 404 461	0
Uppskjutna skattefordringar	1 159 119	1 159 119	0
Övriga fordringar	761 349	761 349	0
Kortfristiga fordringar	212 863 354	198 083 070	-14 780 284
Kundfordringar	122 491 666	113 688 225	-8 803 442
Lånefordringar	185 382	185 382	0
Övriga fordringar	35 821 363	32 740 076	-3 081 287
Resultatregleringar	54 364 942	51 469 387	-2 895 555

Finansiella värdepapper	68 201 115	67 813 039	-388 076
Aktier och andelar	27 127 355	27 127 355	0
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentit	392 157	392 157	0
Masskuldebrevslånefordringar	22 705 659	22 705 659	0
Övriga värdepapper	17 975 944	17 587 868	-388 076
Kassa och bank	195 048 259	181 069 601	-13 978 658
AKTIVA TOTALT	3 517 187 359	3 289 577 362	-227 609 997
PASSIVA			
EGET KAPITAL	1 187 102 984	1 160 266 947	-26 836 037
Grundkapital	601 956 249	574 083 404	-27 872 845
Stiftelsernas grundkapital	29 015 785	29 002 943	-12 842
Övriga egna fonder	79 456 671	79 456 671	0
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	479 719 269	477 723 928	1 049 649
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-3 044 989	0	
MINORITETSANDELAR	78 916 726	78 707 008	-209 718
OBLIGATORISKA AVSÄTTNINGAR	27 687 228	16 582 284	-11 104 944
Avsättningar för pensioner	1 915 063	1 879 390	-35 672
Övriga avsättningar	25 772 165	14 702 894	-11 069 271
FÖRVALTAT KAPITAL	37 639 291	37 225 358	-413 933
Statliga uppdrag	4 515 710	4 515 710	0
Donationsfondernas kapital	28 090 596	27 676 664	-413 933
Övrigt förvaltad kapital	5 032 985	5 032 985	0
FRÄMMANDE KAPITAL	2 185 841 130	1 996 795 765	-189 045 365
Långfristigt	1 496 244 666	1 416 198 140	-80 046 527
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 383 837 176	1 303 476 635	-80 360 541
Lån från offentliga sammanslutningar	30 819 606	30 819 606	0
Lån från andra kreditgivare	25 125	0	-25 125
Erhållna förskott	41 785	41 785	0
Anslutningsavgifter och övriga skulder	54 381 060	54 742 828	361 768
Resultatregleringar	48 975	48 975	0
Uppskjutna skatteskulder	27 090 938	27 068 310	-22 628
Kortfristigt	689 596 464	580 597 626	-108 998 838
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	103 762 166	83 199 677	-20 562 488
Lån från offentliga sammanslutningar	6 875 757	6 875 757	0
Erhållna förskott	11 342 257	10 212 020	-1 130 237
Skulder till leverantörer	173 688 703	158 756 762	-14 931 941
Anslutningsavgifter och övriga skulder	197 552 981	193 980 409	-3 572 571
Resultatregleringar	175 771 340	106 969 739	-68 801 602
Uppskjutna skatteskulder	20 603 261	20 603 261	0
PASSIVA TOTALT	3 517 187 359	3 289 577 362	-227 609 997

Ändringar i koncernstrukturen under räkenskapsperioden

Under räkenskapsperioden 2023 sammanställdes följande dottersammanslutningar för första gången: Turun Taito-kampus Oy och TVT-Asunnot Oy:s dottersammanslutningar Asunto-osakeyhtiö Hiidenpuoli och Etelä-Suomen kodit Oy, vars dottersammanslutningar är Asunto-osakeyhtiö Turun Viridi och Asunto-osakeyhtiö Turun Löytöretkeilijä.

Av intressebolagen har för första gången under räkenskapsperioden 2023 sammanställts Kiinteistö Oy Turun Metro.

Intressesammanslutningen Logomo Ab såldes till en utomstående aktör under räkenskapsperioden 2023.

Åbo stads dottersammanslutningar Kiinteistö Oy Turun Yli-Maarian koulu och Kiinteistö Oy Turun Syvälahden koulu slogs samman till Kiinteistö Oy Turun Monitoimitilat. Dottersammanslutningen TVT-Asunnot Oy fusionerade sitt bolag Asunto-osakeyhtiö Hiidenvartti med moderbolaget för koncernen TVT-Asunnot. Koncernen TVT-Asunnots dotterbolag TVT Kodit Oy fusionerade sitt bolag Asunto-osakeyhtiö Laaksoankulma Kaarina. Dotterbolaget Turun Aikuiskoulutussäätiö har avvecklat sitt dotterbolag Täsmäosaajat Oy från sin egen koncern.

Noter till resultaträkningen

6. Verksamhetsintäkter per uppgiftsområde

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Koncernförvaltningen	65 451 362,20	61 322 242,65	82 833 164,63	75 030 331,06
Servicehelheten för stadsmiljö	672 969 854,31	709 868 290,13	86 021 229,77	82 336 718,43
Servicehelheten för välfärd	0,00	275 791 595,71	0,00	90 597 312,12
Servicehelheten för fostran och undervisning	72 635 029,63	67 595 806,73	25 508 904,09	24 621 397,02
Servicehelheten för kultur	6 123 988,28	5 443 879,83	5 565 587,23	5 474 452,41
Servicehelheten för idrott	4 982 728,57	3 909 510,72	4 995 603,70	3 943 035,14
Servicehelheten för barn och unga	621 612,48	642 094,59	622 571,57	642 867,74
Övriga organ och sammanslutningar	33 340 631,29	65 653 092,85	399 536,16	35 796 203,90
Totala verksamhetsintäkter	856 125 206,75	1 190 226 513,20	205 946 597,15	318 442 317,82

* Åbo stads uppgifterna för jämförelseåret har ändrats så att de motsvarar indelningen av räkenskapsåret.

7. Specifikation av skatteinkomster

	Åbo stad	
	2023	2022
Kommunal inkomstskatt	325 658 631,53	697 531 327,63
Andel av samfundsskatteintäkterna	120 298 308,67	180 748 396,89
Fastighetsskatt	73 263 431,84	69 684 313,12
Skatteinkomster sammanlagt	519 220 372,04	947 964 037,64

8. Specifikation av statsandelarna

	Åbo stad	
	2023	2022
Statsandelar för kommunens basservice (utan utjämningsar)	9 307 090,00	175 956 837,08
Utjämningsar av statsandelarna på basis av skatteinkomster	-2 685 624,00	-2 924 988,96
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet	42 811 397,00	46 483 968,00
Kompensation för förlorade skatteinkomster	31 340 784,00	100 150 615,00
Statsandelar sammanlagt	80 773 647,00	319 666 431,12

9. Specifikation av köp av tjänster

	Åbo stad	
	2023	2022
Köp av kundtjänster	46 209 455,90	445 878 029,62
Köp av övriga tjänster	223 277 131,18	327 662 900,80
Köp av tjänster sammanlagt	269 486 587,08	773 540 930,42

10. Stöd som beviljats fullmäktigegrupperna

	Åbo stad	
	2023	2022
Sannfinländarna	20 510,13	14 315,20
Centern i Finland	8 368,37	7 191,09
Samlingspartiet och Kristdemokraterna i Finland	43 000,00	40 800,00
Finlands Socialdemokratiska Parti	31 200,00	31 200,00
Gröna förbundet	24 000,00	24 000,00
Vänsterförbundet	21 600,00	23 200,00
Svenska folkpartiet	3 572,40	3 045,90
Fullmäktigeledamot Elina Sandelin	1 178,30	0,00
Fullmäktigeledamot Johannes Yrttiaho	1 193,71	0,00
Inte medlemmar i fullmäktigegruppen	0,00	0,00
Rörelse Nu Åbo	0,00	0,00
Förnuftets Röst	0,00	0,00
HT	0,00	0,00
Stöd som beviljats fullmäktigegrupperna sammanlagt	154 622,91	143 752,19

11 Grunderna för avskrivningar enligt plan

Sfm 12.11.2018 § 214 Grunderna för avskrivningsplanen

Ssn 10.12.2018 § 481 Anvisningar för bokföringen och beräkningen av avskrivningar av bestående aktiva

Avskrivningsplan för beräkningen av bestående aktiva tillgångar

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

UTVECKLINGSUTGIFTER	5 år
IMMATERIELLA RÄTTIGHETER	Linjär avskrivning år
Licensrättigheter för programvara	5 år
Övriga immateriella rättigheter	5 år
ÖVRIGA UTGIFTER MED LÅNG VERKNINGSTID	Linjär avskrivning år
Programvara (ej licenser)	5 år
Deltagande i vägprojekt för ett annat samfund	20 år
Deltagande i banprojekt för ett annat samfund	40 år
Deltagande i farledsprojekt för ett annat samfund	20 år
Ombyggnadskostnader för aktie- och hyreslägenheter	10 år
Övriga	5 år
FÖRSKOTTSBETALNINGAR	avskrivs ej
Förskott på immateriella tillgångar	
Förskott på andra långfristiga utgifter	

MATERIELLA TILLGÅNGAR

JORD- OCH VATTENOMRÅDEN	avskrivs ej
Jord- och vattenområden	
-jord- och vattenområden	
-fastigheternas anslutningsavgifter	
-hyresrättigheter för fastigheterna och anslutningsavgifter i anknytning till dessa	
Uppskrivningar av jord- och vattenområden	
BYGGNADER OCH KONSTRUKTIONER	Linjär avskrivning år
Bostadshus	
-bostadshus av betong/stål	45 år
-bostadshus av trä	35 år
-grundläggande reoveringar	15 år
Förvaltnings- och anstaltsbyggnader	
-förvaltnings- och anstaltsbyggnader av betong/stål	40 år
-förvaltnings- och anstaltsbyggnader av trä	30 år
-grundläggande reoveringar	15 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	
-fabriks- och produktionsbyggnader	30 år
-grundläggande reoveringar	15 år
Andra byggnader	
-andra byggnader	15 år
-grundläggande reoveringar	15 år
Bergskydd och -tunnlar	40 år
FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANLÄGGNINGAR	Linjär avskrivning år
Jord- och vattenkonstruktioner	
-gator, vägar, torg, parker	20 år
-konstgjorda bassänger och regleringsbassänger, dammar	30 år
-broar, bryggor, badanläggningar	20 år
-andra jord- och vattenkonstruktioner	20 år
-vattendistributionsnätverk	30 år
-avloppsnet	30 år
-fjärrvärmesnet	20 år
-elledningar, transformatorstationer och apparatur för utebelysning (annat som anknyter till gator, vägar och broar)	20 år
-telefonnet, centralstation och undercentraler	12 år
-övriga rör- och kabelnet	20 år
-maskiner och apparater på vattenverk och andra anläggningar	12 år
-anstaltsmaskiner och apparater för energiproduktion	20 år
-fasta lyft- och förflytningsanordningar	20 år
-apparater för att styra trafiken	12 år
-andra fasta maskiner, anläggningar och konstruktioner	10 år
MASKINER OCH INVENTARIER	Linjär avskrivning år
-fartyg av järn	15 år
-fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	8 år
-tunga fordon (lastbilar, bussar, brandbilar etc.)	10 år
-andra transportmedel (personbilar, paketbilar, ambulansbilar etc.)	5 år

-andra rörliga arbetsmaskiner	7 år
-personliga datorer och skrivare, terminalutrustning	3 år
-mini- och stordatorer, gemensamma skrivare samt nät	5 år
-övriga tunga maskiner	7 år
-övriga lätta maskiner	5 år
-sjukhus-, hälsovårdsutrustning etc.	5 år
-möblering första gången	5 år
-övriga maskiner och materiel	3 år

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR

Naturtillgångar	enligt bruk
Värde- och konstföremål	avskrivs ej
Övriga materiella tillgångar (s.k. odlade tillgångar)	5–20 år

FÖRSKOTTSBETALNINGAR OCH PÅGÅENDE ANSKAFFNINGAR

Förskottsbetalningar	avskrivs ej
Pågående anskaffningar	

PLACERINGAR

avskrivs ej

AKTIER OCH ANDELAR

12. Ändringar i avsättningar

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsavsättning	1 915 062,68	2 318 539,36	1 879 390,32	2 283 600,00
Välfärdsområdesändring	-35 672,36	0,00	0,00	0,00
Pensionsavsättning 1.1	1 879 390,32	2 318 539,36	1 879 390,32	2 283 600,00
Tillägg	0,00	732,99	0,00	0,00
Avdrag	-397 669,56	-404 209,67	-397 669,56	-404 209,68
Pensionsavsättning 31.12	1 481 720,76	1 915 062,68	1 481 720,76	1 879 390,32
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter	13 527 823,17	13 514 699,76	13 527 823,17	13 514 699,76
Tillägg	5 265 000,00	850 000,00	5 265 000,00	850 000,00
Avdrag	-997 678,93	-836 876,59	-997 678,93	-836 876,59
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter 31.12	17 795 144,24	13 527 823,17	17 795 144,24	13 527 823,17
Rättegångsavsättning	703 953,55	911 218,09	703 953,55	911 218,09
Tillägg	260 100,00	706 575,49	260 100,00	706 575,49
Avdrag	-703 953,55	-913 840,03	-703 953,55	-913 840,03
Rättegångsavsättning 31.12	260 100,00	703 953,55	260 100,00	703 953,55
Avsättning för patientskadeansvar	11 069 271,39	11 303 368,17	0,00	0,00
Välfärdsområdesändring	-11 069 271,39	0,00	0,00	0,00

Avsättning för patientskadeansvar 1.1	0,00	11 303 368,17	0,00	0,00
Tillägg	0,00	9 076,90	0,00	0,00
Avdrag	0,00	-243 173,68	0,00	0,00
Avsättning för patientskadeansvar 31.12	0,00	11 069 271,39	0,00	0,00
Övriga avsättningar	471 117,19	551 217,19	64 217,19	64 217,19
Tillägg	214 100,00	218 900,00	0,00	0,00
Avdrag	-163 900,00	-299 000,00	0,00	0,00
Övriga avsättningar 31.12	521 317,19	471 117,19	64 217,19	64 217,19
Ändringar sammanlagt	3 475 997,96	-911 814,59	3 425 797,96	-598 350,81

13. Överlåtelsevinster- och förluster av tillgångar bland bestående aktiva

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster från försäljning av jord- och vattenområden	16 158 513,34	26 405 254,38	19 989 590,41	28 473 482,34
Försäljningsvinster från försäljning av byggnader	497 879,00	1 169 462,77	0,00	233 486,62
Försäljningsvinster från försäljning av aktier	1 226 674,09	311 240,84	1 121 250,88	133 548,98
Övriga försäljningsvinster	282 269,87	519 153,15	1 100,00	78 213,33
Försäljningsvinster sammanlagt	18 165 336,30	28 405 111,14	21 111 941,29	28 918 731,27
Övriga verksamhetskostnader				
Försäljningsförluster från försäljning av jord- och vattenområden	1 000,00	13 494,52	1 000,00	13 494,52
Försäljningsförluster för aktier	16 215,98	1 775,81	54 690,60	769 512,06
Övriga försäljningsförluster	23 780,27	21 809,39	0,00	0,00
Försäljningsförluster sammanlagt	40 996,25	37 079,72	55 690,60	783 006,58

14. Extraordinära intäkter och kostnader

Extraordinära poster har inte bokförts under räkenskapsperioden.

15. Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter från grundkapitalet

	Åbo stad	
	2023	2022
Dividendintäkter från sammanslutningar inom samma koncern	23 247 845,69	24 941 342,04
Dividendintäkter från andra bolag	1 643 935,81	1 177 946,67
Räntor på grundkapital av samkommuner	0,00	578 646,80
Sammanlagt	24 891 781,50	26 697 935,51

16. Ändringar i avskrivningsdifferensen

I Åbo stads avskrivningsdifferenser ingår inte avskrivningsdifferenser som gjorts av beskattningsrelaterade orsaker.

Noter till balansräkningen

17. Utgifter som inte bokförts som kostnader och kapitalrabatter

Inget att meddela

18. Uppskrivningar

Inget att meddela

19. Tillgångar och placeringar bland bestående aktiva

	Åbo stad	
	2023	2022
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter		
oavskriven anskaffningsutgift	1 571 735,01	2 276 403,83
Tillägg under räkenskapsperioden	957 385,17	67 257,00
Överföringar mellan poster	626 927,92	538 607,06
Avskrivning under räkenskapsperioden	-638 788,85	-1 310 532,88
Oavskriven anskaffningsutgift	2 517 259,25	1 571 735,01
Bokföringsvärde 31.12	2 517 259,25	1 571 735,01
Övriga utgifter med lång verkningstid		
oavskriven anskaffningsutgift	15 748 186,07	21 872 678,73
Välfärdsområdesändring	-394 049,63	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	15 354 136,44	21 872 678,73
Tillägg under räkenskapsperioden	475 521,32	0,00
Överföringar mellan poster	771 628,57	0,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	-4 897 612,35	-6 124 492,66
Oavskriven anskaffningsutgift	11 703 673,98	15 748 186,07
Bokföringsvärde 31.12	11 703 673,98	15 748 186,07
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar		
oavskriven anskaffningsutgift	3 802 983,29	35 459,00
Tillägg under räkenskapsperioden	3 108 296,21	3 767 524,29
Överföringar mellan poster	-1 388 556,49	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift	5 522 723,01	3 802 983,29
Bokföringsvärde 31.12	5 522 723,01	3 802 983,29
Materiella tillgångar		
Jord- och vattenområden		
oavskriven anskaffningsutgift	140 317 775,29	139 861 521,26
Tillägg under räkenskapsperioden	11 348 950,18	1 301 931,06
Avdrag under räkenskapsperioden	-389 949,88	-938 772,03
Överföringar mellan poster	510 000,00	93 095,00

Oavskriven anskaffningsutgift	151 786 775,59	140 317 775,29
Bokföringsvärde 31.12	151 786 775,59	140 317 775,29
Byggnader		
oavskriven anskaffningsutgift	200 475 241,30	210 614 073,04
Tillägg under räkenskapsperioden	13 503 362,98	3 545 298,92
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-892 000,00	0,00
Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-23 013,38
Överföringar mellan poster	22 520 672,93	9 526 672,16
Avskrivning under räkenskapsperioden	-21 055 361,18	-22 286 732,85
Nedskrivningar och returnering av dem	-7 525 250,76	-901 056,59
Oavskriven anskaffningsutgift	207 026 665,27	200 475 241,30
Bokföringsvärde 31.12	207 026 665,27	200 475 241,30
Avskrivningsdifferens 1.1	17 365 687,80	18 442 176,75
Minskning av avskrivningsdifferensen under räkenskapsperioden	-912 690,62	-1 076 488,95
Akkumulerad differens 31.12	16 452 997,18	17 365 687,80
Fasta konstruktioner och anläggningar		
oavskriven anskaffningsutgift	330 251 140,49	266 102 216,38
Tillägg under räkenskapsperioden	13 889 971,31	33 727 195,87
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-1 129 254,72	-752 005,00
Överföringar mellan poster	11 600 254,93	55 625 219,43
Avskrivning under räkenskapsperioden	-26 940 584,70	-24 421 598,06
Nedskrivningar och deras återföringar	-145 354,58	-29 888,13
Oavskriven anskaffningsutgift	327 526 172,73	330 251 140,49
Bokföringsvärde 31.12	327 526 172,73	330 251 140,49
Avskrivningsdifferens 1.1	11 527 119,89	12 648 854,48
Minskning av avskrivningsdifferensen under räkenskapsperioden	-1 121 734,65	-1 121 734,59
Akkumulerad differens 31.12	10 405 385,24	11 527 119,89
Maskiner och inventarier		
oavskriven anskaffningsutgift	22 573 297,36	22 910 461,72
Välfärdsområdesändring	-11 259 536,28	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	11 313 761,08	22 910 461,72
Tillägg under räkenskapsperioden	4 551 461,73	5 811 309,65
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0,00	-72 000,00
Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-15 536,71
Överföringar mellan poster	77 668,68	300 000,00
Avskrivning under räkenskapsperioden	-4 841 589,21	-6 360 937,30
Oavskriven anskaffningsutgift	11 101 302,28	22 573 297,36
Bokföringsvärde 31.12	11 101 302,28	22 573 297,36
Övriga materiella tillgångar		
oavskriven anskaffningsutgift	3 764 996,74	3 608 136,04

Tillägg under räkenskapsperioden	154 295,24	156 860,70
Oavskriven anskaffningsutgift	3 919 291,98	3 764 996,74
Bokföringsvärde 31.12	3 919 291,98	3 764 996,74
Förskottsbetalningar		
oavskriven anskaffningsutgift	513 000,00	920 000,00
Tillägg under räkenskapsperioden	39 680 000,00	3 000,00
Överföringar mellan poster	-510 000,00	-410 000,00
Oavskriven anskaffningsutgift	39 683 000,00	513 000,00
Bokföringsvärde 31.12	39 683 000,00	513 000,00
Pågående anskaffningar		
oavskriven anskaffningsutgift	68 271 106,91	94 676 154,83
Tillägg under räkenskapsperioden	84 414 789,01	53 743 128,76
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-8 065 389,86	-2 396 494,65
Avdrag under räkenskapsperioden	0,00	-12 000 000,00
Överföringar mellan poster	-34 208 596,54	-65 673 593,65
Nedskrivningar och deras återföringar	-82 871,74	-78 088,38
Oavskriven anskaffningsutgift	110 329 037,78	68 271 106,91
Bokföringsvärde 31.12	110 329 037,78	68 271 106,91
Placeringar		
Aktier i dottersammanslutningar		
Anskaffningsutgift	165 536 241,76	154 373 229,38
Välfärdsområdesändring	-544 967,99	0,00
Anskaffningsutgift 1.1	164 991 273,77	154 373 229,38
Tillägg	1 435 406,90	13 643 512,38
Avdrag	-48 796,29	-2 480 500,00
Anskaffningsutgift 31.12	166 377 884,38	165 536 241,76
Bokföringsvärde 31.12	166 377 884,38	165 536 241,76
Samkommunsandelar		
Anskaffningsutgift	54 677 551,97	54 483 160,97
Välfärdsområdesändring	-54 339 614,24	0,00
Anskaffningsutgift 1.1	337 937,73	54 483 160,97
Tillägg	0,00	194 391,00
Anskaffningsutgift 31.12	337 937,73	54 677 551,97
Bokföringsvärde 31.12	337 937,73	54 677 551,97
Aktier i intressesammanslutningar		
Anskaffningsutgift	79 986 624,15	77 286 232,08
Tillägg	5 323 350,44	2 700 392,07
Avdrag	-482 043,15	0,00
Anskaffningsutgift 31.12	84 827 931,44	79 986 624,15
Bokföringsvärde 31.12	84 827 931,44	79 986 624,15

Övriga aktier och andelar		
Anskaffningsutgift	10 061 115,06	7 729 232,41
Välfärdsområdesändring	-268 830,00	0,00
Anskaffningsutgift 1.1	9 792 285,06	7 729 232,41
Tillägg	3 498 890,40	2 332 042,00
Avdrag	-195 272,29	-159,35
Anskaffningsutgift 31.12	13 095 903,17	10 061 115,06
Bokföringsvärde 31.12	13 095 903,17	10 061 115,06
Masskuldebrevslånefordringar, övriga lånefordringar och övriga fordringar		
Fordringar koncernsammanslutningar		
Anskaffningsutgift	562 093 042,26	568 215 537,98
Tillägg	18 802 249,95	27 250 650,00
Avdrag	-29 175 445,68	-33 373 145,72
Anskaffningsutgift 31.12	551 719 846,53	562 093 042,26
Bokföringsvärde 31.12	551 719 846,53	562 093 042,26
Fordringar övriga sammanslutningar		
Anskaffningsutgift	1 427 529,86	1 477 520,51
Tillägg	0,00	5 509,35
Avdrag	-405 500,00	-55 500,00
Anskaffningsutgift 31.12	1 022 029,86	1 427 529,86
Bokföringsvärde 31.12	1 022 029,86	1 427 529,86

20.-22. Ägande i andra företag

	FO-nummer	Kommunens ägarandel %	Koncernens ägarandel %*	Andel rösträtter (%)	Koncernens andel av eget kapital (€)	Koncernens andel av främmande kapital (€)	Koncernens andel av räkenskapsperiodens resultat (€)
Dottersammanslutningar							
Bostads- och fastighetsaffärsverksamhet							
Koy Paakarlanpuisto	0217761-9	58,0	78,0	78,0	2 137 569,87	39 654,14	-5 798,24
Koy Turun Monitoimihalli **	0816425-3	60,3	60,3	87,0	14 783 197,01	1 968 624,79	1 092,68
Studentbystiftelsen i Åbo	0142348-6		53,8	53,8	25 001 524,45	67 226 727,13	136 450,65
Koy Turun monitoimitilat	2679106-6	100,0	100,0	100,0	5 041,75	45 554 364,38	7,93
Koy Turun kaupunginteatteri	2630426-4	100,0	100,0	100,0	6 613 323,87	31 877 779,72	2,71
Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab	0831852-3	56,7	56,7	56,7	25 014 453,59	85 369 056,21	0,00
Koncernen TVT Asunnot	0872109-9	100,0	100,0	100,0	138 491 441,69	582 873 488,78	2 348 289,67
Koy Rukki	0220442-9		52,0	52,0	60 165,96	5 959,92	20,37
Asoy Ristisompa	0143268-1		51,0	51,0	238 458,67	81 886,44	5,67
Koy Turun Puistovalkama ***	0941804-0	30,4	69,6	69,6	3 341 792,56	2 433 401,45	-24 259,01
Koy Vähähuhko	0143713-2		100,0	100,0	2 576 983,56	30 551,76	66 032,11
Turun Osakehuoneistot Oy	2344610-1		100,0	100,0	12 701 194,98	710 608,50	264 153,48
Turun Palvelutilat Oy	2554156-7		100,0	100,0	2 553,37	13 997 519,97	6,19
Koy Turun Kulkurin Valssi	2735243-6		100,0	100,0	2 709,24	12 742 760,20	38,48
Turun Päiväkodit Oy	2810676-3		100,0	100,0	394 810,58	14 463 120,05	226 748,99
TVT Kodit Oy	3138241-1		100,0	100,0	71 845,82	13 644 520,64	88,18
Asunto Oy Raison Sointu 2	3195079-7		100,0	100,0	339 931,78	5 659 832,53	20,78
As Oy Raison Mansikka	0138243-4		100,0	100,0	536 003,07	8 128 150,30	-7 060,87
As Oy Eerikinhoivi Kaarina	1508762-0		100,0	100,0	152 113,05	11 908 174,22	-43 644,73
Koy Paakarlanpuisto *	0217761-9		20,0	20,0	548 094,84	10 167,73	-1 486,73
As Oy Hiidenpuoli	3383361-5		100,0	100,0	1 000,00	4 500,82	0,00
Etelä-Suomen kodit Oy	2966719-1		100,0	100,0	281 191,18	804 360,90	-261,98
Asoy Turun Viridi	2990392-4		100,0	100,0	157 495,19	5 448 485,14	0,00
Asoy Turun Löytöretkeilijä	2991308-1		100,0	100,0	97 327,74	5 644 611,97	0,00
KKOY Runosmäen monitoimitalo	3152976-7	75,0	75,0	75,0	2 681,00	14 681 161,63	0,00
Koy Turun Toripaviljongit	3113402-8	70,0	70,0	70,0	-226 236,40	6 749 537,96	-229 662,66
Koy Turun Nunnankatu 4	3276425-9		100,0	100,0	1 598 708,49	12 216 004,85	-25 291,51
KKOY Turun Härkätien päiväkotit	3285664-7		100,0	100,0	0,00	196 233,80	0,00
Näringsverksamhet och annan affärsverksamhet							
Koncernen Turun Aikuiskoulutussäätiö	0142247-5		100,0	100,0	23 856 960,46	5 423 275,82	1 467 155,28
Koy Turun Artukaistentie 13	0934701-9		100,0	100,0	6 633 937,95	9 152 815,27	0,00
Koneteknologiakeskus Turku Oy *	1949777-4		7,3	7,3	11 160,11	26 421,91	-2 637,54
Ruissalon Marjaniemi Oy	2422482-6		100,0	100,0	-76 863,72	199 899,45	16 369,11
Turun TAITO-Koulutus Oy *	3096094-2		20,0	20,0	174 327,65	57 329,39	55 997,16
Koncernen Oy Turku Energia Ab	0984944-9	100,0	100,0	100,0	166 492 323,62	278 554 198,43	24 409 814,72
Turku Energia Sähköverkot Oy	2001717-6		100,0	100,0	6 324 038,00	51 677 046,00	98 795,00
Turun Seudun Kaukolämpö Oy	0300342-6		60,8	60,8	255 672,84	1 495 836,05	14 030,49
Koncernen Åbo Hamn Ab	2322326-6	100,0	100,0	100,0	32 776 587,65	59 771 151,70	2 770 394,86
Turun Vapaavarasto Oy	0141951-6		85,7	85,7	3 259 405,58	2 388 789,73	551 312,68
Åbo Vattenförsörjning Ab	1028215-2	100,0	100,0	100,0	33 554 606,42	115 833 592,06	1 465 444,59
Kuntec Oy *	2434427-0	20,0	20,0	20,0	572 830,10	299 900,07	273 209,47
Turun Seudun Puhdistamo Oy	1774713-5	62,1	62,9	62,9	13 741 179,62	57 335 419,35	0,00
Åbonejdens Vatten Ab	0141915-3	64,4	64,4	64,4	9 343 515,90	82 157 033,60	0,03
Åbo Stadstrafik Ab	2240669-3	100,0	100,0	100,0	3 208 461,47	1 714 517,73	77 753,26
Kuntec Oy	2434427-0	80,0	100,0	80,0	2 864 150,49	1 499 500,35	1 366 047,37
Blue Industry Park Oy	2443161-4	100,0	100,0	100,0	7 070 132,38	139 372,42	-403 568,55
Åbo Stadsteater Ab	2496346-9	100,0	100,0	100,0	3 817 303,05	2 752 984,70	798 509,02
Åbo yrkeshögskola	2528160-3	91,0	91,0	91,0	28 465 089,38	14 381 582,31	988 110,80
Koneteknologiakeskus Turku Oy	1949777-4	18,8	55,2	58,1	84 850,30	200 885,70	-20 053,21
Turku International Oy Ltd	2667334-2	100,0	100,0	100,0	20 047,98	251,88	-8 197,41
Koncernen Turku Science Park	2322323-1	95,4	95,4	95,4	3 939 424,35	4 016 508,12	-80 693,36
Turun Seudun Kehitys Oy	2779774-2		57,4	57,4	52 240,60	996 876,91	-30 967,68

Noter till bokslutet

	FO-nummer	Kommunens ägarandel %	Koncernens ägarandel % *	Andel rösträtter (%)	Koncernens andel av eget kapital (€)	Koncernens andel av främmande kapital (€)	Koncernens andel av räkenskapsperiodens resultat (€)
Turun teknologia- ja tiedepuisto Oy	3006704-6	100,0	100,0	100,0	8 899,83	250 662,74	7 233,88
Arkea Ab	2443151-8	99,7	99,7	99,7	1 567 668,97	6 786 583,38	-1 174 269,81
Logomon tapahtumatilat Oy	2921497-7	51,0	51,0	51,0	5 277 332,83	8 404 723,88	-5 361,64
Åbo City Data Ab	2998382-1	100,0	100,0	100,0	335 835,68	90 257,84	-274 635,57
Åbo musikundervisning Ab	2962876-6	100,0	100,0	100,0	1 253 741,27	605 385,65	433 858,35
Turun TAITO-Koulutus Oy	3096094-2	80,0	100,0	100,0	871 638,27	286 646,97	279 985,80
Stiftelsen Åbo 2029	2934847-3	100,0	100,0	100,0	32 643 075,35	7 133,80	793 185,66
Konstens hus i Åbo Ab	3272336-9	100,0	100,0	100,0	80 290,47	335 706,16	-6 714,31
Turun Raitiotie Oy	3294389-8	100,0	100,0	100,0	4 755 791,09	51 648,56	-224 059,78
Visit Turku Archipelago Oy	3296637-9	94,2	94,2	94,2	180 387,67	820 606,80	170 940,74
Turun Taito-kampus Oy	2777588-5		100,0	100,0	44 918,84	1 618 176,69	-11 488,16
Samkommuner							
Egentliga Finlands förbund	0922305-9	41,5	41,5	41,5	980 878,58	736 856,36	2 545,78
Intrressesammanslutningar							
Koncernen Oy Turku Energia Ab							
Svartisen Holding A/S			34,7	34,7	24 598 773,77	75 262 371,01	3 869 242,70
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	1730092-3		43,5	43,5	17 987 224,58	135 715 280,84	1 207 864,16
Kolsin Voima Oy	2592000-6		22,5	22,5	7 346 546,30	55 269 094,97	-599 253,54
Koncernen TVT Asunnot Oy							
As Oy Turun Karjakuja 56	0143490-0		38,3	38,3	132 126,86	13 310,51	-1 236,03
As Oy Tornikartio	0599306-4		31,4	31,4	759 923,18	5 803,31	5,59
As Oy Talolankatu 6	0601220-5		28,6	28,6	400 699,96	3 009,41	8,43
Koy Jyrkkälänpolku	0142639-6		42,3	42,3	7 499,28	5 786 660,90	10,32
As Oy Turun Pernonpuisto	0143122-4		40,2	40,2	299 459,35	105 853,04	16,35
Akseli Kiinteistöpalvelut Oy *	1889742-6		21,4	21,4	649 438,96	776 513,49	-20 327,11
Haritun Huolto Oy *	0483727-0		28,0	28,0	-3 046,09	99 339,12	-11 202,96
Jäkärlän Huolto Oy	0397623-6		25,5	25,5	72 805,66	28 807,24	-16 495,09
Mesipolun Autokatos Oy	0662510-8		23,5	23,5	7 141,49	155,15	9,00
Pernon Huolto Oy	0276615-7		20,1	20,1	3 981,79	389,35	745,83
Varissuon Lämpö Oy *	1889741-8		19,3	19,3	1 486 778,61	217 190,44	42 134,14
As Oy Käsiyömasteri	0429349-6		35,8	35,8	1 089 762,15	170 406,33	-6 577,78
Kaarea Oy	2925981-7	46,0	46,0	46,0	3 321 323,11	5 270 028,20	1 307 650,52
Koy Myllysarka	0528093-7	47,6	47,6	47,6	767 905,52	4 933,75	-2 189,50
Koy Turun Kirstinpuiston Pysäköinti	3275634-7	38,7	46,7	46,7	4 469 070,43	6 558,62	-1 634,78
Västkustens Arbetshälsa Ab	2519386-5	20,0	20,5	20,5	510 331,89	1 099 108,07	128 106,75
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab	1868393-8	22,5	22,5	22,5	5 406 785,57	12 314 251,22	97 328,40
Koncernen Turun TeknologiaKiinteistöt Oy							
Koy Educity	0811012-4		100,0	100,0	48 358 933,76	12 381 210,15	508,83
Koy Biocity	0249601-1		100,0	100,0	45 273 109,02	6 888 346,63	1 340,26
Koy Datacity	0282387-9		99,4	99,4	34 603 434,19	21 369 041,22	433,27
Koy ICT-City	1834763-5		100,0	100,0	42 680 935,52	12 450 259,71	800,93
Koy Innovation City	2791894-6		100,0	100,0	4 372,36	8 446 649,70	1 872,37
Koy Electrocitiy	0139588-4		100,0	100,0	19 885 163,75	3 090 807,79	428,61
Koy Trivium City	2628476-9		100,0	100,0	15 197 056,38	3 429 127,24	389,50
Koy Kupittaaan Paviljonki	2658851-9		100,0	100,0	528 476,58	135 074,65	558,08
Koy Sportcity	2718490-3		100,0	100,0	6 154 381,13	12 827 937,50	979,17
TScP Kehitys Oy	2677457-3		100,0	100,0	1 629 543,24	65 819,26	-32 771,78
Koy High Tech City	2173145-1		100,0	100,0	3 000,32	6 291 631,59	215,78
Koy Pharma City	1539681-0		100,0	100,0	19 508 346,78	4 748 963,96	779,61
Koy Infracity	3020647-2		100,0	100,0	5 404 074,92	29 297 684,32	1 519,39
Joki Turku Oy	3086737-7		100,0	100,0	1 152 425,54	289 240,90	2 425,54
Koy Industringity	0941819-8		100,0	100,0	552 320,17	12 237 222,41	273,36

Noter till bokslutet

	FO-nummer	Kommunens ägarandel %	Koncernens ägarandel % *	Andel rösträtter (%)	Koncernens andel av eget kapital (€)	Koncernens andel av främmande kapital (€)	Koncernens andel av räkenskapsperiodens resultat (€)
Koy Teollisuuskatu 36	3126105-1		100,0	100,0	495 800,97	1 835,22	800,98
Koy Parkcity	0841234-1		100,0	100,0	22 292 317,13	236 832,15	2 437,90
Koy Civilcity	0811011-6		100,0	100,0	4 219 533,47	21 944 904,25	329,71
Koy Vitacity	3286172-9		100,0	100,0	1 093,36	2 869 647,15	1 093,36
Koy Turun Rautakatu 5	0754917-8		72,8	72,8	122 771,53	26 054,94	-3 336,15
Koy Linkcity	0940568-8		100,0	100,0	1 936 961,01	527,78	13 596,27
Koy Genecity	3142496-5		100,0	100,0	355 196,79	5 825 323,24	298,87
Koy Akvacity	3286172-9		100,0	100,0	6 569,55	2 469 828,85	816,75
SHIFT Events Oy	2794221-7		71,4	71,4	7 719,93	50 512,54	51 215,76
Varissuon Lämpö Oy	1889741-8	2,5	24,3	24,3	1 870 159,62	273 195,20	52 998,86
Kiertomaa Oy	2787387-2	49,0	49,0	49,0	599 784,21	234 532,05	63 152,87
Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab							
As Oy Puolalanpuisto	0528096-1		25,4	25,4	407 851,44	8 436,91	811,20
Koy Liedon Parkki	2861230-8		20,0	20,0	227 046,00	391,25	51,55
Haritun Huolto Oy *	0483727-0		4,0	4,0	-435,16	14 191,30	-1 600,42
Koy Turun Kirstinpuiston Pysäköinti*	3275634-7		4,6	4,6	440 325,64	646,20	-161,07
Green Industry Park Oy	3229701-3		27,0	27,0	17 590,95	837,00	-15 243,87
Koy Turun Metro	3002362-5		43,4	43,4	2 499 026,90	1 275 329,18	37 645,09
SAMMANSLUTNINGAR SOM INTE SAMMANSTÄLLS							
Dottersammanslutningar							
Koy Paashuolto	0217763-5	75,5	75,5	75,5	119 520,36	11 490,01	-1 859,17
Turku Touring Oy	0624367-9	72,5	72,5	72,5	376 560,71	10 770,44	-139 488,49
Oy Promoting Intermodal Logistics Operations in Turku Ltd ☐	1867991-2	64,9	64,9	64,9			
Ikituuri Oy ☐	0924738-4		100,0	100,0			
PASSAA palvelut Oy	2662621-2		100,0	100,0	201 690,39	0,00	-129,60
Stiftelser							
Stiftelsen Forum Marinum	1509940-2		50,0	50,0	-14 620,38	517 037,28	6 479,49
Stiftelsen för Museifartyget Sigyn	1090652-7		66,7	66,7	115 236,25	37 157,25	-7 310,91
Stiftelsen för Åbo musikfestspel	0756623-4		100,0	100,0	54 395,15	286 459,29	2 185,94
Turun Kauppaopetussäätiö****	0489910-5				18 535 106,86	16 107,69	526 604,11
Samkommuner							
Samkommunen för Åbo stadsregion	3312874-8	64,9	64,9	64,9	251 645,44	15 258,30	72 830,73
Intressesammanslutningar							
Koy Ilpoisten Liikekeskus	0142554-5	35,1	35,1	35,1	280 646,23	3 368,30	10,75
Koy Turun Kaskenlinna	2003415-2	49,9	49,9	49,9	27 656,87	5 905 505,77	19 026,37
Underkoncernens dotterbolags andelar av kapitalet och räkenskapsperiodens resultat ingår i moders tal.							
*) Koncernägarandelen (%) för ett bolag som hör till underkoncernen är underkoncernens ägarandel (%).							
**) Sammanställt enligt koncernens rösträtter.							
***) Koncernens ägarandel är 100 %.							
****) Sammanställs med dotterbolagen under jämna år, annars som intressebolag.							
☐) Bolaget har inte lämnat in bokslutsuppgifter.							

23. Specifikation av fordringar

	Åbo stad			
	2023	2023	2022	2022
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar från dottersammanslutningar				
Kundfordringar	0,00	1 836 350,01	0,00	1 362 462,30
Lånefordringar	0,00	73 079 192,65	0,00	25 461 474,52
Resultatregleringar	0,00	5 949 023,69	0,00	6 920 300,11
Sammanlagt	0,00	80 864 566,35	0,00	33 744 236,93
Fordringar från kommunsammanslutningar, i vilka staden är en medlem				
Kundfordringar	0,00	90 285,16	0,00	477 533,71
Resultatregleringar	0,00	0,00	0,00	3 433 699,84
Sammanlagt	0,00	90 285,16	0,00	3 911 233,55
Fordringar av intressesammanslutningar och övriga ägarintressesammanslutningar				
Kundfordringar	0,00	196 088,04	0,00	91 372,80
Resultatregleringar	0,00	286 478,10	0,00	848 630,00
Sammanlagt	0,00	482 566,14	0,00	940 002,80
Fordringar av andra				
Kundfordringar	0,00	9 937 109,47	0,00	17 029 603,71
Lånefordringar	182 759,54	66 821,56	194 974,74	68 463,48
Övriga fordringar	1 309 428,70	17 360 896,84	17 256,09	24 563 543,31
Resultatregleringar	0,00	11 706 101,09	0,00	22 577 343,21
Sammanlagt	1 492 188,24	39 070 928,96	212 230,83	64 238 953,71
Fordringar sammanlagt	1 492 188,24	120 508 346,61	212 230,83	102 834 426,99

24. Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Långfristiga resultatregleringar				
Övriga resultatregleringar	6 638,32	0,00	0,00	0,00
Långfristiga resultatregleringar sammanlagt	6 638,32	0,00	0,00	0,00
Kortfristiga resultatregleringar				
Räntor som överförs	4 052 010,69	798 403,54	8 139 532,42	5 894 847,80
Understöd och bidrag av staten	3 319 158,50	4 464 894,32	146 254,84	1 411 481,73
NTM-centralen, kostnader för flyktingar och återflyttare	686 362,91	3 962 071,96	686 362,91	3 962 071,96
Lönesubvention av staten	1 172 788,61	2 352 086,22	1 172 788,61	2 352 086,22
Tilläggsfakturering sjukvårdsdistriktet	0,00	1 415 821,32	0,00	2 038 367,20
Ersättning av Fpa för arbetshälsovården	221 910,70	1 455 838,74	0,00	0,00

Kommunernas andel av statsandelarna för trafikering	3 477 000,00	6 551 000,00	3 477 000,00	6 551 000,00
Kommunens tilläggsbetalningsandel	0,00	1 998 852,25	0,00	1 998 852,25
Övriga resultatregleringar från staten	588 912,34	1 537 549,76	570 895,01	1 484 743,00
Biljettintäkterna i kollektivtrafiken	777 381,50	727 118,36	777 381,50	727 118,36
NTM Tolknings tjänster	600 000,00	600 000,00	600 000,00	600 000,00
Förhandsutgifter	92 686,53	883 373,65	0,00	806 000,00
* Övriga resultatregleringar	11 714 526,25	27 617 932,14	2 371 387,59	5 953 404,64
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	26 702 738,03	54 364 942,25	17 941 602,88	33 779 973,16
Resultatregleringar sammanlagt	26 709 376,35	54 364 942,25	17 941 602,88	33 779 973,16

* I gruppen övriga resultatregleringar ingår poster, som separat inte är betydande

25. Specifikation av eget kapital

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Grundkapital	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89	601 956 248,89
Välfärdsområdesändring	-27 872 844,52	0,00	-27 872 844,52	0,00
Grundkapital 1.1	574 083 404,37	601 956 248,89	574 083 404,37	601 956 248,89
Grundkapital 31.12	574 083 404,37	601 956 248,89	574 083 404,37	601 956 248,89
Föreningars och stiftelsers grundkapital				
Grundkapital	29 015 785,03	29 015 785,03	0,00	0,00
Välfärdsområdesändring	-12 841,74	0,00	0,00	0,00
Grundkapital 1.1	29 002 943,29	29 015 785,03	0,00	0,00
Grundkapital 31.12	29 002 943,29	29 015 785,03	0,00	0,00
Övriga egna fonder				
Fonden för placerat fritt kapital	4 215 430,00	4 215 430,00	0,00	0,00
Fonden för placerat fritt kapital 31.12	4 215 430,00	4 215 430,00	0,00	0,00
Byggnadsfonden	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Byggnadsfonden 31.12	23 739 537,30	23 739 537,30	0,00	0,00
Bostadshusfonden	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
Bostadshusfonden 31.12	6 647 500,00	6 647 500,00	0,00	0,00
V-L fonden	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
V-L fonden 31.12	7 211 238,88	7 211 238,88	0,00	0,00
Fonden för bostadsrättsbostäder	24 619 611,12	22 839 457,46	0,00	0,00
Tillägg	62 091,89	1 780 153,66	0,00	0,00
Fonden för bostadsrättsbostäder 31.12	24 681 703,01	24 619 611,12	0,00	0,00
Kapital för skadefonden 1.1	22 672,24	22 672,24	22 672,24	22 672,24
Kapital för skadefonden 31.12	22 672,24	22 672,24	22 672,24	22 672,24

Övriga fonder	13 000 681,10	13 000 681,11	0,00	0,00
Övriga fonder 31.12	13 000 681,10	13 000 681,11	0,00	0,00
Övriga egna fonder sammanlagt 31.12	79 518 762,53	79 456 670,65	22 672,24	22 672,24
Över/underskott från tidigare räkenskapsperioder	476 674 279,31	479 719 268,66	236 787 549,72	218 556 352,81
Välfärdsområdesändring	1 049 649,02	0,00	0,00	0,00
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	477 723 928,33	479 719 268,66	236 787 549,72	218 556 352,81
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	477 723 928,33	479 719 268,66	236 787 549,72	218 556 352,81
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	41 867 243,52	-3 044 989,35	32 508 088,51	18 231 196,91
Eget kapital sammanlagt	1 202 196 282,05	1 187 102 983,88	843 401 714,84	838 766 470,85

I stadens tidigare räkenskapsperioder ingår som extraordinära och exceptionella poster överföringen av vattenförsörjningens fond för anslutningsavgifter, försäljningsvinster och -förluster till följd av bolagiseringen av stadens affärsverksamhet samt nedskrivning av egendom för sammanlagt ca 174 miljoner euro.

Över/underskott från tidigare räkenskapsperioder

Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.2022	476 674 279,31
Samkommunen för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt-koncernen har överförts till välfärdsområdet	-2 040 048,82
Samkommunen Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä har överförts till välfärdsområdet	-456 589,44
Myllykoti Oy har överförts till välfärdsområdet.	-105 590,02
Intern vinst för bestående aktiva	3 505 719,50
Anslutningsavgifter som inte kan återbetalas	146 157,80
Överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1.2023	477 723 928,33

26. Specifikation av avskrivningsdifferensen, avsättningar och uppskjutna skatter

	Koncernen	
	2023	2022
Avskrivningsdifferens 1.1	55 085 906,07	53 610 865,23
Ändring i avskrivningsdifferensen under räkenskapsperioden	-1 794 633,65	1 475 040,84
Avskrivningsdifferens 31.12	53 291 272,42	55 085 906,07
Frivilliga avsättningar 1.1.	42 498 221,71	38 394 401,16
Förändring i avsättningar under räkenskapsperioden	1 511 402,90	4 103 820,55
Frivilliga avsättningar 31.12.	44 009 624,61	42 498 221,71
Uppskjutna skatteskulder	47 694 198,49	44 968 620,78
Välfärdsområdesändring	-22 627,56	0,00
Uppskjutna skatteskulder 1.1	47 671 570,93	44 968 620,78
Baserat på bokslutsdispositioner		
På grund av sammanställningsåtgärder	13 397 840,97	11 838 782,41

Välfärdsområdesändring	-22 627,56	0,00
På grund av sammanställningsåtgärder 1.1	13 375 213,41	11 838 782,41
Ingår i koncernsammanslutningarnas bokslut	34 296 357,52	33 129 838,37
Ändring under perioden	1 895 260,70	2 725 577,71
På grund av sammanställningsåtgärder	-85 291,10	1 559 058,56
Ingår i koncernsammanslutningarnas bokslut	1 980 551,80	1 166 519,15
Uppskjutna skatteskulder 31.12	49 566 831,64	47 694 198,49
På grund av sammanställningsåtgärder	13 289 922,31	13 397 840,97
Ingår i koncernsammanslutningarnas bokslut	36 276 909,32	34 296 357,52
Uppskjutna skattefordringar 1.1	1 159 118,97	1 409 354,00
Ändring under perioden	-468 151,91	-250 235,03
Uppskjutna skattefordringar 31.12	690 967,06	1 159 118,97

27. Långfristiga skulder som förfaller senare än efter fem år

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 051 385 187,52	962 132 099,87	329 365 079,39	285 968 253,99
Lån från offentliga sammanslutningar	196 676 914,53	172 274 924,84	191 387 187,00	131 416 631,00
Lån från andra kreditgivare	1 066 667,68	1 225 126,46	0,00	0,00
Sammanlagt	1 249 128 769,73	1 135 632 151,17	520 752 266,39	417 384 884,99

28. Masskuldebrevslån

	Åbo stad	
	2023	2022
Svenska AB (publ) kommuncertifikat 13.11.2023 - 28.2.2024 ränta % 4,08 bullet	25 000 000,00	0,00
Kuntarahoitus Oyj 12.12.2023 - 29.1.2024 ränta % 4,07 bullet	35 000 000,00	0,00
Masskuldebrevslån sammanlagt	60 000 000,00	0,00

29. Avsättningar

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Avsättningar för pensioner	1 481 720,76	1 915 062,68	1 481 720,76	1 879 390,32
Avsättningar som beror på miljöskyddsplikter	17 795 144,24	13 527 823,17	17 795 144,24	13 527 823,17
Rättegångsavsättning	260 100,00	703 953,55	260 100,00	703 953,55
Avsättning för patientskadeansvar	0,00	11 069 271,39	0,00	0,00
Övriga avsättningar	521 317,19	471 117,19	64 217,19	64 217,19
Avsättningar sammanlagt	20 058 282,19	27 687 227,98	19 601 182,19	16 175 384,23

30. Räntefritt främmande kapital

	Åbo stad			
	2023		2022	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Skulder till dottersammanslutningar				
Skulder till leverantörer	0,00	10 585 897,51	0,00	13 748 148,10
Övriga skulder	31 000,38	0,00	31 000,38	0,00
Övriga skulder, anslutningsavgifter	75 946,61	0,00	75 946,61	0,00
Erhållna förskott	814 965,00	0,00	814 965,00	0,00
Räntor som överförs	0,00	29 932,00	0,00	269,17
Resultatregleringar	0,00	1 029 950,00	0,00	2 843 009,34
Sammanlagt	921 911,99	11 645 779,51	921 911,99	16 591 426,61
Skulder till samkommuner som staden är medlem i				
Skulder till leverantörer	0,00	17 657,09	0,00	6 849 000,27
Övriga skulder	0,00	0,00	0,00	33 600,00
Övriga skulder, anslutningsavgifter	0,00	0,00	1 663,16	0,00
Resultatregleringar	0,00	195 137,00	0,00	3 585 286,49
Sammanlagt	0,00	212 794,09	1 663,16	10 467 886,76
Skulder till ägar- och övriga ägarintressesammanslutningar				
Skulder till leverantörer	0,00	2 591 121,95	0,00	2 551 710,44
Övriga skulder, anslutningsavgifter	38 231,86	0,00	38 231,86	0,00
Resultatregleringar	0,00	870 116,59	0,00	0,00
Sammanlagt	38 231,86	3 461 238,54	38 231,86	2 551 710,44
Skulder till andra				
Skulder till leverantörer	0,00	45 142 333,11	0,00	85 683 661,07
Övriga skulder	887 507,44	10 505 329,38	843 049,94	13 853 075,26
Erhållna förskott	0,00	245 240,49	0,00	232 493,98
Övriga skulder, anslutningsavgifter	12 172 617,76	0,00	12 170 954,60	0,00
Räntor som överförs	0,00	3 166 672,15	0,00	1 305 338,74
Resultatregleringar	0,00	54 740 040,61	48 975,00	100 604 064,99
Sammanlagt	13 060 125,20	113 799 615,74	13 062 979,54	201 678 634,04
Lång- och kortfristiga räntefria skulder sammanlagt	14 020 269,05	129 119 427,88	14 024 786,55	231 289 657,85

31. Checkkontolimit

	Åbo stad	
	2023	2022
Limit för checkkonto med kredit 31.12	2 000 000,00	2 000 000,00
Belopp som inte använts	2 000 000,00	2 000 000,00

32. Specifikation av övriga skulder

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Anslutningsavgifter	53 662 476,75	53 490 655,59	12 286 796,23	12 286 796,23
Övriga långfristiga skulder	932 933,61	890 404,51	918 507,82	874 050,32
Anslutningsavgifter och övriga långfristiga skulder sammanlagt	54 595 410,36	54 381 060,10	13 205 304,05	13 160 846,55

33. Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Väsentliga långfristiga resultatregleringar				
Övriga resultatregleringar	0,00	48 975,00	0,00	48 975,00
Långfristiga resultatregleringar sammanlagt	0,00	48 975,00	0,00	48 975,00
Väsentliga kortfristiga resultatregleringar				
Ränteperiodiseringar	7 018 262,04	3 554 775,16	3 196 604,15	1 305 607,91
Periodisering av semesterlöneskulder och lönebi-kostnader	46 748 318,20	107 539 032,81	33 826 462,08	70 880 940,76
Periodisering av övriga löner och lönebikostnader	5 091 020,53	13 141 244,32	329 316,42	6 450 613,81
Stöd, bidrag och ersättningar av staten	7 072 437,07	12 504 238,42	4 394 372,22	6 596 836,67
Övriga stöd, bidrag och ersättningar	2 529 283,56	1 033 525,32	2 529 283,56	483 525,32
Tilläggsfakturering sjukvårdsdistriktet	0,00	934 492,05	0,00	1 345 394,31
Periodiseringar av försäkringsavgifter	1 022 028,64	1 128 785,71	0,00	0,00
Projektbidrag	0,00	368 000,00	0,00	368 000,00
Egentliga Finlands välfärdsområde kompensations faktura	1 224 314,00	0,00	1 224 314,00	0,00
Undervisnings- och kulturministeriet, Pois poik-keustilasta	0,00	1 450 574,00	0,00	1 450 574,00
Inkomstförskott	5 516 186,38	4 432 343,60	0,00	0,00
Undervisnings- och kulturministeriet, utveckling av yrkesutbildningsanordnarens digitala kompetens	3 999 993,00	0,00	3 999 993,00	0,00
Undervisnings- och kulturministeriet, bidrag för jäm-ställdhet	1 824 120,23	2 544 639,02	1 824 120,23	2 544 639,02
Trafikeringsersättning	703 988,00	757 668,00	703 988,00	757 668,00
Engångsarvode till personal som deltagit i vården av coronapatienter	0,00	1 553 571,48	0,00	1 189 985,89
Undervisnings- och kulturministeriet, Turvakoltu-projektet	643 353,52	1 310 140,82	643 353,52	1 310 140,82
Undervisnings- och kulturministeriet, nätverkspro-jekt inom yrkesutbildningen	1 848 218,31	1 887 144,09	1 848 218,31	1 887 144,09
Utbildningsstyrelsen, Specialbidrag / elever med in vandrarbakgrund	346 068,88	531 415,19	346 068,88	531 415,19
Utbildningsstyrelsen, projektet Tuetusti tavoitteisiin III	409 686,60	664 981,00	409 686,60	664 981,00
Bidrag för ersättning av hyror för träningslokaler	954 591,36	605 288,86	954 591,36	602 548,53
* Övriga resultatregleringar	10 391 807,80	19 829 480,42	3 801 476,02	9 967 953,41
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	97 343 678,12	175 771 340,28	60 031 848,35	108 337 968,73
Resultatregleringar sammanlagt	97 343 678,12	175 820 315,28	60 031 848,35	108 386 943,73

* I gruppen övriga resultatregleringar ingår poster som separat inte är betydande

Noter angående säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte har tagits med i balansräkningen

34. Skulder för vilka fastighetsinteckningar eller aktier ställts som säkerhet

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Skulder för vilka fastighetsinteckningar ställts som säkerhet				
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	537 834 976,72	488 850 925,99	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet	977 530 365,85	956 076 215,85	0,00	0,00
Lån från offentliga sammanslutningar	26 478 699,06	33 354 458,82	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet	209 334 874,28	237 688 543,43	0,00	0,00
Inteckningar som ställts som säkerhet sammanlagt	1 186 865 240,13	1 193 764 759,28	0,00	0,00

35. - 37. Säkerheter

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Säkerheter för egen del				
Värdepapper som ställts som säkerhet	23 741 524,08	23 770 735,00	0,00	0,00
Övriga säkerheter som ställts som säkerhet	104 220 141,04	102 004 655,09	160 000,00	160 000,00
Sammanlagt	127 961 665,12	125 775 390,09	160 000,00	160 000,00
Säkerheter som ställts för andra				
Övriga säkerheter som ställts som säkerhet	2 166 291,39	2 332 560,54	0,00	0,00
Sammanlagt	2 166 291,39	2 332 560,54	0,00	0,00
Säkerheter sammanlagt	130 127 956,51	128 107 950,63	160 000,00	160 000,00

38. Hyresansvar

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Hyresansvar sammanlagt	450 309 819,73	590 608 975,76	164 169 337,58	354 025 715,80
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	42 440 495,67	61 193 889,46	21 208 942,68	40 226 009,64
Låneansvar, Kiinteistö Oy Turun Kaskenlinna	5 773 436,57	6 309 316,24	5 773 436,57	6 309 316,24
Leasingansvar sammanlagt	72 110 593,99	69 691 523,36	63 707 696,47	56 018 183,16
Andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	16 236 779,70	13 057 618,23	13 340 445,04	10 182 994,81
Andel finansieringsleasingansvar som anknyter till fastigheter av alla leasingansvar	11 705 951,04	12 319 836,69	11 705 951,04	12 319 836,69
Hyresansvar sammanlagt	528 193 850,29	666 609 815,36	233 650 470,62	416 353 215,20

Leasingavtalen innehåller inga väsentliga ansvar som skulle hänföra sig till uppsägnings- och inlösningsvillkor.

* Effekten av hyresansvaren som överförs till välfärdsområdet på Åbo stads siffror för referensåret är 180 milj. euro och på koncernens siffror 221 milj. euro.

39. - 40. Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Borgensförbindelser				
Borgen för sammanslutningar inom samma koncern				
Kvarstående kapital	0,00	0,00	232 132 111,78	244 729 848,33
Borgen för andra				
Kvarstående kapital	5 364 329,61	5 734 283,61	5 364 329,61	5 734 283,61
Borgensförbindelser sammanlagt	5 364 329,61	5 734 283,61	237 496 441,39	250 464 131,94
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser				
Utställningssäkerheter				
Kvarstående kapital	1 256 770,00	3 071 456,00	1 256 770,00	3 071 456,00
Övriga borgensansvar sammanlagt	1 256 770,00	3 071 456,00	1 256 770,00	3 071 456,00
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser sammanlagt	6 621 099,61	8 805 739,61	238 753 211,39	253 535 587,94

	Åbo stad	
	2023	2022
Åbos andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	1 641 744 610,00	1 477 307 729,00
Åbos eventuella ansvarstäckande andel av garanticentralens fond 31.12	1 306 868,00	854 303,00

41. Övriga arrangemang utanför balansräkningen

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Avtalsansvar				
Skyldigheter som markanvändningsavtal ger upphov till	46 086 502,50	18 265 591,00	46 086 502,50	18 265 591,00
Andel som riktas till nästa räkenskapsperiod	11 157 500,00	3 441 000,00	11 157 500,00	3 441 000,00
Återbetalningsskyldighet på basis av avtal	1 058 267,20	1 331 713,39	0,00	0,00
Långfristiga investeringsavtal	145 597 966,67	57 692 750,58	145 597 966,67	57 692 750,58
Samarbete och partnerskapsavtal	26 000 000,00	22 700 000,00	26 000 000,00	22 700 000,00
Avtalsansvar sammanlagt	218 742 736,37	99 990 054,97	217 684 469,17	98 658 341,58
Ansvar gällande återbetalning av mervärdesskatt	20 097 489,66	24 867 940,56	2 799,49	0,00
Självfinansieringsansvar för projekten vid Turun ammattikorkeakoulu Oy	4 818 980,00	3 515 784,00	0,00	0,00
Pensionsansvar för Åbo Hamn Ab	2 513 455,65	2 792 728,50	0,00	0,00
Övrigt ekonomiskt ansvar	324 326,00	313 678,90	324 326,00	123 389,49

Ränteswapavtal grupp 1				
Med ränteswapavtalen skyddas hela låneportföljen. Med ränteswapavtalen har man ändrat räntorna till fasta. Alla avtal har uppgjorts i skyddande syfte.				
Det senaste avtalet förfaller 21.8.2051				
Avtalet förfaller 21.11.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-357 347,00	-363 097,00	-357 347,00	-363 097,00
Ränta betalas	3,838	3,838	3,838	3,838
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 15.2.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	1 602 597,00	2 688 077,00	1 602 597,00	2 688 077,00
Ränta betalas	0,696	0,696	0,696	0,696
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 30.9.2038 4)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,000	10 000 000,000	10 000 000,000	10 000 000,000
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 873 431,22	-1 312 980,47	-1 873 431,22	-1 312 980,47
Ränta betalas	4,045	4,045	4,045	4,045
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 15.1.2026				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	1 011 584,74	1 896 783,54	1 011 584,74	1 896 783,54
Ränta betalas	0,976	0,976	0,976	0,976
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 2.4.2046				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	6 777 465,44	8 280 914,99	6 777 465,44	8 280 914,99
Ränta betalas	1,208	1,208	1,208	1,208
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 7.3.2025				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	876 679,00	1 555 464,00	876 679,00	1 555 464,00
Ränta betalas	0,817	0,817	0,817	0,817
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån

Avtalet förfaller 7.5.2024				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	40 000 000,00	40 000 000,00	40 000 000,00	40 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	783 596,00	1 834 254,00	783 596,00	1 834 254,00
Ränta betalas	-0,016	-0,016	-0,016	-0,016
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 30.9.2050 3) 4)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 930 816,40	-2 037 111,39	-1 930 816,40	-2 037 111,39
Ränta betalas	2,120	2,120	2,120	2,120
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 22.8.2050				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	0,00	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	0,00	22 742 343,34	0,00	22 742 343,34
Ränta betalas		0,163		0,163
Ränta fås		Euribor 6 mån		Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 18.5.2035				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	0,00	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	0,00	-11 376 233,37	0,00	-11 376 233,37
Ränta betalas		Euribor 6 mån, -0,068		Euribor 6 mån, -0,068
Ränta fås		0,42		0,42
Avtalet förfaller 27.10.2033 (1)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-974 143,750	1 784 580,88	-974 143,75	1 784 580,88
Ränta betalas	2,213	2,213	2,213	2,213
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 25.11.2030				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	19 125 886,85	25 822 634,93	19 125 886,85	25 822 634,93
Ränta betalas	0,00	0,00	0,00	0,00
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån
Avtalet förfaller 22.8.2050				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	0,00	25 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	11 051 951,00	0,00	11 051 951,00	0,00
Ränta betalas	0,163		0,163	
Ränta fås	Euribor 6 mån		Euribor 6 mån	

Avtalet förfaller 13.3.2024 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	64 646,77	180 584,12	0,00	0,00
Ränta betalas	1,360	1,360		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 31.8.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	146 808,13	340 918,15	0,00	0,00
Ränta betalas	2,025	2,025		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 24.6.2035 (TVT Asunnot Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	240 095,48	557 529,41	0,00	0,00
Ränta betalas	1,885	1,885		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 12.9.2044 (TYS)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	120 693,86	313 582,07	0,00	0,00
Ränta betalas	1,870	1,870		
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 12.9.2038 (TYS)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	2 506 518,42	2 282 021,36	0,00	0,00
Ränta betalas	0,135	0,135		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 15.1.2044 (Åbo Energi Ab)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	13 371 841,00	13 761 637,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 932 139,00	-1 416 711,00	0,00	0,00
Ränta betalas	3,906	3,906		
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	12 682 925,00	13 658 535,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	2 151 180,93	2 397 886,05	0,00	0,00
Ränta betalas	Euribor 6 mån -2,75	Euribor 6 mån -2,75		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		

Avtal förfaller 23.10.2031 (Turun seudun puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	10 500 000,000	10 500 000,000	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	2 040 686,000	2 695 320,00	0,00	0,00
Ränta betalas	-0,170	-0,170		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 3.7.2038 (Turun Seudun Puhdistamo Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	6 220 902,00	6 894 249,00	0,00	0,00
Ränta betalas	0,157	0,157		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 15.8.2031 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	3 681 005,41	6 522 342,26	0,00	0,00
Ränta betalas	1,350	1,350		
Ränta fås	-0,563/ Euribor 3 mån	-0,563/ Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 10.12.2040 (Turun Seudun Vesi Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	30 000 000,00	30 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	174 856,75	1 989 289,79	0,00	0,00
Ränta betalas	2,500	2,500		
Ränta fås	Euribor 3 mån	Euribor 3 mån		
Avtalet förfaller 11.3.2024 (Turun Vapaavarasto Oy)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	700 003,000	921 055,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	4 940,00	15 698,00	0,00	0,00
Ränta betalas	1,100	1,100		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Ränteswapavtal grupp 2				
Gjort för att ändra den fasta räntan för ett lån av motsvarande belopp till rörlig ränta.				
Det gångse värdet för det lån som arrangemanget motsvarar och gångse värdet för derivatet motsvarar med motsatta förtecken varandra på grund av arrangemangets innehåll. Det kassaflöde som den fasta räntan för ränteswapavtalen skapar realiserar inte till staden, utan förblir i motpartens balans och betalas vid slutet av arrangemanget som en kumulerad ränta till den som beviljat lånet. Underliggande egendom för avtalet är lånets nominella kapital 20 000 000 euro. På grund av ovannämnda kan derivatets nominella värde och gångse värde inte räknas med i den sammanlagda summan.				

Avtalet förfaller 2.12.2043 2) 5)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	7 161 263,11	4 599 628,39	7 161 263,11	4 599 628,39
Ränta betalas	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån
Ränta fås				
Ränteswapavtal grupp 3				
Ränteswapavtal som träder i kraft i framtiden skyddar hela låneportföljen. Med ränteswapavtal ändras de rörliga räntorna till fasta räntor.				
Avtalen träder i kraft tidigast 12.3.2023 och förfaller senast 1.12.2056				
Avtalet förfaller 1.12.2056 (börjar 1.12.2031)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	0,00	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	0,00	11 166 674,57	0,00	11 166 674,57
Ränta betalas		0,371		0,371
Ränta fås		Euribor 6 mån		Euribor 6 mån
Avtalet förfaller 7.5.2032 (fr.o.m. 7.5.2024)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	3 139 294,80	0,00	3 139 294,80	0,00
Ränta betalas	1,305		1,305	
Ränta fås	Euribor 6 mån		Euribor 6 mån	
Avtalet förfaller 7.11.2053 (börjar 7.5.2032)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	8 474 740,07	0,00	8 474 740,07	0,00
Ränta betalas	0,500		0,500	
Ränta fås	Euribor 6 mån		Euribor 6 mån	
Avtalet förfaller 22.9.2036 (Turun Seudun Puhdistamo Oy) (börjar 22.9.2026)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	9 756 095,00	9 756 095,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-496 570,42	-185 268,67	0,00	0,00
Ränta betalas	3,480	3,480		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Avtalet förfaller 15.8.2046 (Turun Seudun Vesi Oy) (börjar 15.8.2031)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	50 000 000,00	50 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-771 368,00	-1 363 967,00	0,00	0,00
Ränta betalas	2,080	2,080		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		

Avtalet förfaller 5.9.2051 (Turun Seudun Vesi Oy) (börjar 5.9.2031)				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00	0,00
Gångse värde (enligt uppgift från banken)	-1 395 981,63	-2 400 159,40	0,00	0,00
Ränta betalas	1,820	1,820		
Ränta fås	Euribor 6 mån	Euribor 6 mån		
Nominella värden sammanlagt	757 010 864,00	783 597 322,00	455 000 000,00	480 000 000,00
Gångse värden sammanlagt (enligt uppgift från banken)	60 464 331,23	81 505 619,16	47 708 056,53	62 682 305,02

- 1) Motparten har rätt att förlänga avtalet med 9 år 2033.
- 2) Motparten har rätt att avbryta avtalet år 2028. Staden har samma rätt då det gäller ett lån som riktas till ett avtal om räntebyte.
- 3) Ränteskyddet för avtalet om räntebyte begränsas till 5 % (3 mån euribor).
- 4) I avtalet har båda parterna en så kallad Break Clause, d.v.s. hävningsrätt till marknadspriset, för att minska risken att motpartens kreditrisk minskar.
- 5) I avtalet finns ett garantiavtal för att minska motpartens risk, vilket rör båda parterna.

Enligt stadsstyrelsens beslut (Ssn 28.11.2022 § 494) bör stadens skyddsnivå hållas vid 50 - 80 % inom variationsintervallen i förhållande till den långfristiga lånestocken vid årsskiftet. Moderbolagets skyddsnivå var 86 % per 31.12.2023, av vilka gällande ränteswapavtal uppgick sammanlagt till 375 miljoner euro (alla sammanlagt 455 miljoner euro).

Den effektiva räntan för långfristiga lån och kommuncertifikat var 1,22 % år 2023 inklusive de gällande skydden. En ökning/minskning på en procentenhet skulle ändra den effektiva räntan för moderbolagets låneportfölj och det gångse värdet för derivatpositionen år 2024 enligt följande:

Ändring av räntekurvans nivå, bp	Den effektiva genomsnittliga räntan för låneportföljen, %*	Det gångse värdet för derivatpositionen, M€**	Observationer: I simuleringen beaktas inte budgetlån under år 2024, eftersom deras antal eller räntebindning ännu inte har bestämts/ännu inte är känd.
-100 bp	1,50	9,8	
-50 bp	1,49	29,7	
situation 31.12.2023	1,22	47,7	
+50 bp	1,46	64,0	
+100 bp	1,44	78,8	

*) Simuleringen gäller budgetåret dvs. år 2024, eftersom det inte är möjligt att simulera bakåt i tiden

**) Simuleringen gäller situationen per 2023, Dirty price dvs. räntorna är medräknade i värdet

	Koncernen		Åbo stad	
	2023	2022	2023	2022
Utsläppsrätter				
Åbo Energis utsläppsrätter				
Mängd utsläppsrätter 31.12 (CO ₂ ton)	189 567	110 450	0	0
Mängden faktiska utsläpp (CO ₂ ton)	109 718	218 035	0	0
Köp av utsläppsrätter (euro)	75 500,00	133 500,00	0,00	0,00
Anhängiga rättegångar				
Förvaltningsdomstol	800,00	1 406,56	800,00	1 406,56
Hovrätten	0,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00
Egentliga Finlands tingsrätt	52 000,00	65 825,78	52 000,00	65 825,78
Marknadsdomstolen	15 848,00	0,00	15 848,00	0,00
Anhängiga rättegångar sammanlagt	68 648,00	1 067 232,34	68 648,00	1 067 232,34

Noter angående personalen och revisorns arvoden

42. Antalet anställda 31.12.

	Åbo stad	
	2023	2022
Koncernförvaltningen	558,3	533,9
Servicehelheten för stadsmiljö	359,7	352,0
Servicehelheten för fostran och undervisning	4 211,3	3 983,2
Servicehelheten för fritid (fram till 31.5.2023)	241,9	605,8
Servicehelheten för kultur (från och med 1.6.2023)	234,7	0,0
Servicehelheten för barn och unga (från och med 1.6.2023)	61,5	0,0
Servicehelheten för idrott (från och med 1.6.2023)	70,0	0,0
Servicehelheten för sysselsättning (fram till 31.8.2023)	297,0	322,2
Servicehelheten för livskraft (från och med 1.9.2023)	151,2	0,0
Övriga organ och sammanslutningar	5,7	6,0
Personalarbetskraft sammanlagt	6 191,4	5 803,1

43. Räkenskapsperiodens löner, arvoden, pensionskostnader och övriga löne- och kostnader

Personalkostnaderna uppgår till totalt 329 294 821,55 euro.

Personalkostnaderna har specificerats i resultaträkningen.

I de bestående aktiva har stadens egen andel arbete aktiverats, totalt 1 770 965,50 euro har bokförts i balansen via kontot för tillverkning för eget bruk utan att minska de bokförda personalkostnaderna i resultaträkningen.

44. Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	Åbo stad	
	2023	2022
Keskustan Turun Kunnallisjärjestö Ry	9 298,50	8 778,50
Keskustan Varsinais-Suomen Piiri Ry	284,25	473,25
Turun Kokoomus r.y.	44 665,50	47 034,00
Perussuomalaisten Varsinais-Suomen piiri – Sannfinländarnas Egentliga Finlands krets ry	299,00	233,75
Turun Kristillisdemokraatit - Kristdemokraterna i Åbo ry	1 882,14	2 033,64
Svenska folkpartiet i Åbo rf	12 483,14	12 901,29
Svenska folkpartiet i Egentliga Finland rf	65,00	466,50
Turun Perussuomalaiset ry	19 335,84	19 889,72
Turun Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	51 020,74	51 795,77
Turun vihreä kunnallisjärjestö ry	35 561,50	36 905,24
Turun Vasemmistoliitto, Vänsterförbundet i Åbo rf	39 853,72	44 199,53
Varsinais-Suomen Vasemmistoliitto ry	778,75	440,00
Liike Nyt Turku ry	2 276,30	780,00
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	217 804,38	225 931,19

45. Arvoden till revisorer

	Åbo stad	
	2023	2022
Arvoden för granskning av bokslutet	63 801,24	41 619,92
Revisorsutlåtanden	27 900,00	57 324,75
Övriga arvoden	73 452,45	70 508,20
Arvoden sammanlagt	165 153,69	169 452,87

46. Intressenter

	Åbo stad			
	2023	2022		
	Affärsverksamhetens värde	Affärsverksamhetens värde	Intressentförhållandets natur	Övriga uppgifter
Stiftelsen för Åbo musikfestspel	296 000,00	296 000,00	avtalsenligt stöd för utövande konst	
Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli	828 420,36	819 765,63	stöd för idrottsförhållanden	en del av affärsverksamhetens värde kan anses uppfylla de kommersiella villkoren
Åbo Stadsteater Ab	6 822 999,96	6 673 233,96	avtalsenligt stöd för utövande konst	

47. Bokslutskalkyler för Skadefonden

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Övriga rörelsekostnader	0,00	-250 855,56
Övriga rörelsekostnader	0,00	-250 855,56
Rörelseöverskott (-underskott)	0,00	-250 855,56
Finansiella intäkter och kostnader	3 378 727,49	-1 864 708,18
Ränteintäkter	1 933 587,69	1 669 706,77
Övriga finansiella intäkter	1 986 484,95	772 359,98
Övriga finansiella kostnader	-541 345,15	-4 306 774,93
Överskott (underskott) före extraordinära poster	3 378 727,49	-2 115 563,74
Överskott (underskott) före reserveringarna	3 378 727,49	-2 115 563,74
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	3 378 727,49	-2 115 563,74

FINANSIERINGSKALKYL 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Kassaflödet i verksamheten	3 378 727,49	-2 115 563,74
Rörelseöverskott (underskott)	0,00	-250 855,56
Finansiella intäkter och kostnader	3 378 727,49	-1 864 708,18
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 378 727,49	-2 115 563,74
Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar av likviditeten	-88 853,74	71 980,26
Förändring av fordringar hos kommunen / samkommunen	71 347,96	352 526,41
Förändring av fordringar hos övriga	-160 201,70	-280 546,15
Finansieringens kassaflöde	-88 853,74	71 980,26
Förändring av likvida medel	3 289 873,75	-2 043 583,48
Förändring av likvida medel	3 289 873,75	-2 043 583,48
Likvida medel 31.12	41 823 110,11	38 533 236,36
Likvida medel 1.1	38 533 236,36	40 576 819,84

BALANSRÄKNING 31.12.2023

	2023	2022	2023	2022
	EUR	EUR	EUR	EUR
BESTÅENDE AKTIVA	10 000 000,00	10 000 000,00	53 137 713,03	49 758 985,54
Placeringar	10 000 000,00	10 000 000,00	22 672,24	22 672,24
Övriga lånefordringar	10 000 000,00	10 000 000,00	49 736 313,30	51 851 877,04
RÖRLIGA AKTIVA	43 137 713,03	39 758 985,54	3 378 727,49	-2 115 563,74
Fordringar	1 314 602,92	1 225 749,18		
Kortfristiga fordringar	1 314 602,92	1 225 749,18		
Fordringar hos kommunen	551 736,41	623 084,37		
Resultatregleringar	762 866,51	602 664,81		
Finansiella värdepapper	41 823 110,11	38 533 236,36		
Aktier och andelar	18 012 624,42	17 662 747,98		
Masskuldebrevslånefordringar	23 810 485,69	20 870 488,38		
AKTIVA TOTALT	53 137 713,03	49 758 985,54	PASSIVA TOTALT	53 137 713,03 49 758 985,54

48. Resultaträkning för separata funktioner

Enligt 30 § d i konkurrenslagen ska ett offentligt samfund från 1.1.2020 ha separat bokföring för ekonomisk verksamhet som de bedriver i ett konkurrensläge på marknaden. Intäkterna från och kostnaderna för verksamheten ska presenteras i form av en resultaträkning som upprättas för varje räkenskapsperiod och som härleds från aktörens bokföring.

För 2023 har Åbo stad identifierat fem funktioner som anses uppfylla kraven på separat bokföring enligt konkurrenslagen och av dessa har utarbetats resultaträkningar som beskriver den ekonomiska situationen för verksamheten. Dessa funktioner är uthyrning av lokaler som staden äger eller förvaltar, uthyrning av konserthus och båtplatser, försäljning av IT-tjänsterna och produkterna för museibutikerna.

I kostnadskalkylerna för separata funktioner följs de principer för kostnadsberäkning som nämns i handboken Handbok för automatiserad ekonomisk rapportering i kommuner och samkommuner och stadens interna handbok för kostnadsberäkning (Instruktioner och stadgor 17.4. 2001 § 428). I prissättningen av varor och tjänster som säljs har tydliga anvisningar bestämts utifrån principerna för ekonomi som föreskrivs i förvaltningsstadga.

Kostnaderna har riktats till kalkylerna med förorsakarprincipen som har bestämts separat för varje funktion. Kostnaderna för uthyrningen av konserthus har riktats enligt den andel som användningstimmar inom den externa uthyrningen utgör av den totala användningen. För uthyrningen av båtplatser och museibutikernas del har förorsakarprincipen bedömts enligt kostnadsslag.

Kalkylen för uthyrningen av lokaler grundar sig på en byggnadsspecifik uppföljning av kostnaderna. I IT-tjänsternas kalkyl har till de separata funktionerna utöver de externa anskaffningarna därtill riktats kostnader för servicecentralen, som består av direkta personalkostnader för tjänstehantering samt för indirekta kostnader som riktas till verksamheten enligt personalantalet.

I alla kalkyler har de kostnader för stödtjänsterna för koncernförvaltningen som fakturerats internt av servicehelheterna specificerats till de separata funktionerna. Därtill har kostnader för servicehelhetens förvaltning också till tillämpliga delar specificerats till de separata funktionerna. De grunder som använts i kostnadskalkylen har för de separata funktionernas del dokumenterats separat.

Försäljning av IT-tjänsterna

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Omsättning	3 008 950,63	1 194 201,00
Material och tjänster	-1 916 128,22	-816 889,12
Material, förnödenheter och varor	-3 360,08	-2 533,55
Inköp under räkenskapsperioden	-3 360,08	-2 533,55
Köp av tjänster	-1 912 768,14	-814 355,56
Personalkostnader	-443 665,52	-167 590,30
Löner och arvoden	-366 650,66	-136 044,81
Lönebikostnader	-77 014,86	-31 545,49
Pensionskostnader	-61 930,27	-25 856,96
Övriga lönebikostnader	-15 084,59	-5 688,52
Övriga rörelsekostnader	-351 571,67	-147 301,27
Hyreskostnader	-351 223,37	-146 951,80
Övriga rörelsekostnader	-348,30	-349,47
Rörelseöverskott (-underskott)	297 585,22	62 420,31
Överskott (underskott) före extraordinära poster	297 585,22	62 420,31
Överskott (underskott) före reserveringarna	297 585,22	62 420,31
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	297 585,22	62 420,31

Uthyrning av konserthusets lokaler

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Omsättning	404 896,99	296 400,47
Material och tjänster	-38 511,44	-26 707,04
Material, förnödenheter och varor	-28 773,27	-18 190,64
Inköp under räkenskapsperioden	-28 773,27	-18 190,64
Köp av tjänster	-9 738,17	-8 516,40
Personalkostnader	-65 441,32	-57 438,68
Löner och arvoden	-53 985,15	-47 459,99
Lönebikostnader	-11 456,17	-9 978,69
Pensionskostnader	-9 175,72	-8 033,42
Övriga lönebikostnader	-2 280,45	-1 945,26
Övriga rörelsekostnader	-318 335,90	-250 951,31
Hyreskostnader	-197 898,77	-172 906,47
Övriga rörelsekostnader	-120 437,13	-78 044,84
Rörelseöverskott (-underskott)	-17 391,67	-38 696,56
Finansiella intäkter och kostnader	0,00	0,00
Övriga finansiella kostnader	0,00	0,00
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-17 391,67	-38 696,56
Överskott (underskott) före reserveringarna	-17 391,67	-38 696,56
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-17 391,67	-38 696,56

Museibutikerna

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023 EUR	2022 EUR
Omsättning	473 512,64	489 076,23
Material och tjänster	-281 514,08	-267 966,95
Material, förnödenheter och varor	-274 982,27	-260 553,43
Inköp under räkenskapsperioden	-237 550,21	-360 126,37
Ökning (+) eller minskning (-) av lager	-37 432,06	99 572,94
Köp av tjänster	-6 531,81	-7 413,52
Personalkostnader	-222 072,41	-224 767,53
Löner och arvoden	-183 333,00	-185 930,91
Lönebikostnader	-38 739,41	-38 836,62
Pensionskostnader	-31 108,76	-31 156,18
Övriga lönebikostnader	-7 630,65	-7 680,44
Övriga rörelsekostnader	-48 331,93	-54 764,06
Hyreskostnader	-37 239,43	-45 715,27
Övriga rörelsekostnader	-11 092,50	-9 048,79
Rörelseöverskott (-underskott)	-78 405,78	-58 422,31
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-78 405,78	-58 422,31
Överskott (underskott) före reserveringarna	-78 405,78	-58 422,31
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-78 405,78	-58 422,31

Uthyrning av lokaler

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Omsättning	15 146 707,12	15 110 869,30
Material och tjänster	-2 764 658,16	-4 333 663,65
Material, förnödenheter och varor	-1 729 440,40	-1 560 675,12
Inköp under räkenskapsperioden	-1 729 440,40	-1 560 675,12
Köp av tjänster	-1 035 217,76	-2 772 988,53
Personalkostnader	-418 984,06	-364 919,05
Löner och arvoden	-346 689,81	-301 471,07
Lönebikostnader	-72 294,25	-63 447,98
Pensionskostnader	-58 257,74	-50 768,22
Övriga lönebikostnader	-14 036,51	-12 679,76
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 613 132,88	-1 914 687,83
Avskrivningar enligt plan	-1 613 132,88	-1 914 687,83
Övriga rörelsekostnader	-7 243 081,90	-6 267 900,35
Hyreskostnader	-7 237 091,57	-6 264 647,45
Övriga rörelsekostnader	-5 990,33	-3 252,90
Rörelseöverskott (-underskott)	3 106 850,12	2 229 698,42
Finansiella intäkter och kostnader	-0,04	-2,83
Övriga finansiella kostnader	-0,04	-2,83
Överskott (underskott) före extraordinära poster	3 106 850,08	2 229 695,59
Överskott (underskott) före reserveringarna	3 106 850,08	2 229 695,59
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	3 106 850,08	2 229 695,59

Uthyrning av båtplatser

RESULTATRÄKNING 1.1.2023 - 31.12.2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Omsättning	280 455,47	312 864,17
Material och tjänster	-199 818,27	-191 351,89
Material, förnödenheter och varor	-85 682,08	-92 592,38
Inköp under räkenskapsperioden	-85 582,08	-92 592,38
Köp av tjänster	-114 136,19	-98 759,51
Personalkostnader	-21 728,93	-23 892,21
Löner och arvoden	-17 994,27	-19 760,07
Lönebikostnader	-3 734,66	-4 132,14
Pensionskostnader	-3 018,28	-3 316,12
Övriga lönebikostnader	-716,28	-816,02
Avskrivningar och nedskrivningar	-64 519,65	-64 519,65
Avskrivningar enligt plan	-64 519,65	-64 519,65
Övriga rörelsekostnader	-47 586,22	-46 664,80
Hyreskostnader	-47 210,50	-46 515,46
Övriga rörelsekostnader	-375,72	-149,34
Rörelseöverskott (-underskott)	-53 197,60	-13 564,38
Finansiella intäkter och kostnader	-0,00	-0,13
Övriga finansiella kostnader	-0,00	-0,13
Överskott (underskott) före extraordinära poster	-53 197,60	-13 564,51
Överskott (underskott) före reserveringarna	-53 197,60	-13 564,51
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-53 197,60	-13 564,51

12. Förteckningar och redogörelser

12. Förteckningar och redogörelser

12.1 Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i bokslutet

RESULTATRÄKNING

STADEN OCH KONCERNEN

Verksamhetsintäkterna i procent av verksamhetskostnaderna (Verksamhetsintäuter/ Verksamhetskostnader, %)

$100 \times \text{Verksamhetsintäkter} / \text{Verksamhetskostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk}$

Årsbidraget i procent av avskrivningarna

$100 \times \text{Årsbidrag} / \text{avskrivningar enligt plan och nedskrivningar}$

Årsbidrag €/invånare

Invånarantal / slutet av räkenskapsperioden

BALANSENHETER

Avkastning på sysselsatt kapital, %

$100 \times (\text{Överskott/underskott före extraordinära poster} + \text{Till kommunen/samkommunen betalda räntekostnader} + \text{Till övriga betalda räntekostnader} + \text{Ersättning för grundkapitalet}) / (\text{Eget kapital} + \text{Sysselsatt räntebelagt främmande kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar i genomsnitt under räkenskapsperioden})$

* Nyckeltalets balansposter dvs. sysselsatt kapital räknas som ett medeltal av värdena vid början och slutet av räkenskapsperioden.

Avkastning på kommunens placerade kapital, %

$100 \times (\text{Överskott/underskott före extraordinära poster} + \text{Till kommunen betalda räntekostnader} + \text{Ersättning för grundkapitalet}) / (\text{Eget kapital} + \text{Lån från kommunen} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar})$

Även sk. långfristiga lån med nollränta från kommunen beaktas som sysselsatt kapital i nyckeltalet avkastning, %. Nyckeltalets balansposter räknas som ett medeltal av värdena vid början och slutet av räkenskapsperioden.

Vinst %

$100 \times (\text{Över- och underskott före reserveringar} / \text{Omsättning})$

FINANSIERINGSKALKYL

STADEN OCH KONCERNEN

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, €

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde för räkenskapsåret och de fyra föregående åren – den totala summan av mellanresultaten

Intern finansiering av investeringar, %

$100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$
 [egen anskaffningsutgift = investeringar i anläggningstillgångar - (finansieringsandelar)]

Kalkylmässigt låneskötselbidrag

$(\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om över 20 procent av lånestocken består av bulletlån beaktas vid beräkningen som amorteringsbelopp en kalkylmässig årlig amortering som motsvarar en åttendedel av ovannämnda

lånestock 31.12 vilket beskriver den antagna återstående lånetiden. Till lån räknas räntebärande långfristiga och kortfristiga lån som kommuncertifikat.

Låneskötselbidrag

$(\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om 20 procent eller mindre av lånestocken består av bulletlån beräknas låneskötselbidraget enligt de verkliga amorteringarna.

Kassans tillräcklighet, dagar

$365 \text{ dagar} * \text{Likvida medel } 31.12 / \text{Kassabetalningar under räkenskapsperioden}$

Kassamedel = Finansiella värdepapper + Kassa och bank 31.12

Kassabetalningar =

Resultaträkningen:

Verksamhetskostnader – Tillverkning för eget bruk

Räntekostnader

Övriga finansiella kostnader

Räkenskapsperiodens skatter (koncernen)

Finansieringskalkyl:

Investeringsutgifter

Ökning av utlåningen

Minskning av långfristiga lån (amorteringar)

Invånarantal

BALANSENHETER

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, €

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde för räkenskapsåret och de fyra föregående åren – den totala summan av mellanresultaten

Intern finansiering av investeringar, %

$100 \times (\text{Överskott (underskott) före extraordinära poster} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} - \text{Inkomstskatter}) / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

[egen anskaffningsutgift = investeringar i anläggningstillgångar – (finansieringsandelar för investeringar)]

Kalkylmässigt låneskötselbidrag

$= (\text{Överskott (underskott) före extraordinära poster} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} + \text{Räntekostnader}$

$- \text{Inkomstskatter}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Kalkylmässiga låneamorteringar})$

Om över 20 procent av lånestocken består av bulletlån beaktas vid beräkningen som amorteringsbelopp en kalkylmässig årlig amortering som motsvarar en åttandedel av ovannämnda lånestock 31.12 vilket beskriver den antagna återstående lånetiden. Till lån räknas räntebärande långfristiga och kortfristiga lån som kommuncertifikat.

Låneskötselbidrag

$(\text{Överskott (underskott) före extraordinära poster} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} + \text{Räntekostnader}$

$- \text{Inkomstskatter}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om 20 procent eller mindre av lånestocken består av bulletlån beräknas låneskötselbidraget enligt de verkliga amorteringarna.

Quick ratio

$(\text{Kassa och bank} + \text{Finansiella värdepapper} + \text{Kortfristiga fordringar}) / (\text{Kortfristigt främmande kapital} - \text{Erhållna förskott})$

Current ratio

$(\text{Omsättningstillgångar} + \text{Kortfristiga fordringar} + \text{Finansiella värdepapper} + \text{Kassa och bank}) / (\text{Kortfristigt främmande kapital} - \text{Erhållna förskott})$

BALANSRÄKNING

STADEN, AFFÄRSVERK OCH BALANSENHETER

Soliditetsgrad, %

$100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och frivilliga avsättningar}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %

$100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$
(Driftsinkomster = verksamhetens intäkter + skatteinkomster + statsandelar)
(Driftsinkomster, affärsverk = Omsättning + Övriga rörelseintäkter + Understöd och bidrag)

Ackumulerat överskott/underskott, 1000 €

Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Ackumulerat överskott/underskott, €/invånare (ej för balansenheter)

[Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)] / Invånarantalet

Lånestock 31.12, 1000 €

Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder + räntefria skulder från kommunen/samkommunen i affärsverken)

Lån, € / invånare (ej för balansenheter)

Lånestock 31.12 / Invånarantal

Lån och hyresansvar 31.12 1000 € (ej för balansenheter)

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare (ej för balansenheter)

Det invånarspecifika nyckeltalet beräknas genom att man dividerar det ovan nämnda beloppet av lån och ansvar med antalet invånare den dag räkenskapsåret går ut.

Lånefordringar 31.12 1000 € (ej för balansenheter)

Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som upptagits bland placeringar

Invånarantal (ej för balansenheter)

KONCERNEN

Koncernens soliditetsgrad, %

$100 * (\text{Eget kapital} + \text{Minoritetsandelar} + \text{Koncernreserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %

$100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Akkumulerat överskott/underskott, 1000 €

Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Akkumulerat överskott/underskott, €/invånare (ej för affärsverk)

[Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)]/ Invånarantalet

Lånestock 31.12, 1 000 €

Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Koncernens lån, € / invånare

Lånestock 31.12 / invånarantal

Lån och hyresansvar 31.12 1000 €

= Främmande kapital – (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

Det invånarspecifika nyckeltalet beräknas genom att man dividerar det ovan nämnda beloppet av lån och ansvar med antalet invånare den dag räkenskapsåret går ut.

Koncernens lånefordringar 31.12, 1 000 €

Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som upptagits bland placeringar

Stadens invånarantal

PERSONALEN

Stadens användning av arbetskraft (årsverke) 31.12 och antalet anställda 31.12

Uppgifterna om personalen anges omräknade till årsverken samt som antal anställda 31.12. Till antalet årsverken och antalet anställda räknas tillsvidareanställda i huvudsyssla, visstidsanställda, sysselsatta genom stödåtgärder och personer i läroavtalsförhållande. Till arbetskraften och antalet anställda räknas inte arvodestagare, närstående- och familjevårdare, avtalsbrandmän och inte heller personer som deltar i den rehabiliterande arbetsverksamheten.

Arbetskraft = kalenderdagar för alla personer i alla anställningsförhållanden (frånsett arvodestagare, närstående- och familjevårdare, avtalsbrandmän samt personer som deltar i den rehabiliterande arbetsverksamheten) minus kalenderdagar för alla oavlönade frånvarodagar = avlönade dagar i kalenderdagar. Denna siffra har dividerats med kalenderdagarna under granskningsperioden så att man har fått det genomsnittliga antalet anställningsperioder per person.

Om antalet anställda 31.12 lämnas separata uppgifter gällande antalet heltidsanställda respektive antalet deltidsanställda.

12.2 Förteckning över använda bokföringsböcker

BOKFÖRINGSBÖCKER

Huvudböcker
 Dagböcker
 Leverantörsreskontra
 Kundreskontra
 Bokföring av anläggningstillgångar
 Lönebokföring
 Lagerbokföring
 Utlåningsfakturer och -reskontra
 Bokföring för personalkassa
 Fondbokföring
 Konsoliderade beräkningar i bokslutet
 Balansspecifikationer
 Leverantörsfakturor
 Promemorior
 VIM-promemorior
 Kontoutdrag

FÖRVARINGSSÄTT

förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv samt pappersutskrift
 förvaring i elektronisk form (VIM)
 förvaring i elektronisk form (SAP S/4HANA) och i e-arkiv samt pappersutskrift
 förvaring i elektronisk form (VIM)
 förvaring i elektronisk form (SAP, SARKK)

VERIFIKATSLAG

Huvudbokföringar:

AB Bokföringsverifikat
 KU Korrigeringar av kommunstatistiken
 MU Promemorior (VIM)
 SA HB-kontoverifikat
 ST Återkommande verifikat
 SV Momskörning och kassarabatt
 TO Kontoutdrag SAP
 ZA Kontots öppnings-saldo
 ZO Korrigeringsverifikat för skatt

Kundreskontra:

DA Kundverifikat
 DG Kunder – kreditfaktura
 DP Indrivningens referenser
 DR Kundfaktura
 DZ Kundavgift
 ZB Konversion (delbetalning)
 ZC Konversion (fakturor)
 ZD Kreditförlust

Leverantörsreskontra:

KA Leverantörsverifikat
 KG Leverantörsersättning
 KP Kontounderhåll
 KR Leverantörsfaktura
 KZ Leverantörsavgift

Bokföring av anläggningstillgångar:

AA Bokföring av anläggningstillgångar
 AF Avskrivningar
 AZ Aktiveringar av inventarier

Upphandling:

RE Fakturor brutto

Försäljning:

RV Överföring av faktura

Övervältringar:

CO CO-bokföring
 VY Övervältringar

Anslutningar:

K1 Bokföringsanslutning/Bokföringsanslutning Effic
 K2 Bokföringsanslutning/Bokföringsanslutning, SKJ
 K3 Bokföringsanslutning, Web
 K4 Bokföringsanslutning, Pus
 K5 Bokföringsanslutning, Lip
 PA Löner
 JA Periodiseringar
 ML Reseräkningsverifikat

Lagerbokföring:

WE Godsmottagning

Koncernbokslut:

Verifikat för eliminering av internvinster på anläggningstillgångar
 Verifikat för eliminering av investeringar på villkor för eget kapital

UNDERTECKNANDE AV BOKSLUTET

Åbo den 25 mars 2024

elektronisk underskrift

Stadsstyrelsen

elektronisk underskrift

Minna Arve
borgmästare

BOKSLUTSANTECKNING

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Helsingfors, dagen för elektroniskt undertecknande

KPMG Oy Ab
Revisionssammanslutning

elektronisk underskrift

Jorma Nurkkala
OFR, CGR